Ἡ Νεολαία

Αρ. Φυλ. 2 (105)
12 ΟΚΤ. 1940. Ε

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ τὸ ἐκπροσωπεῖ, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Γ'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
» » Συντάξεως 34-425
» » Ἀρχιουπάκτου 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 2 — 12 Ὀκτωβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Λίρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας), Σχολικὰς Ἐφορείας καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἢ λήγει ἡ συνδρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποὺ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφὴ σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑποχρέωσίν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομήν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύθυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς διευθύνσεώς των.

Η ΣΠΟΡΑ

Διὰ δευτέραν φορὰν μὲ τὸ τελευταῖον διάγγελμά του, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπικειμένης περιόδου τῆς φθινοπωρινῆς σπορᾶς τοῦ σίτου, ὁ Ἀρχηγὸς μᾶς δίδει τὸ σύνθημα τῆς μεγάλης γεωργικῆς προσπαθείας. Καὶ ὅπως πέρυσι, ὁ κόσμος τῶν ἐργαζομένων τῆς ὑπαίθρου ἐφιλοτιμήθηκε νὰ ξεπεράσῃ τὸν ἑαυτό του, ὑπακούοντας μὲ πίστι καὶ μ' ἐνθουσιασμὸ στὸ κήρυγμά του, ἔτσι καὶ φέτο,— φέτο ἀκόμη περισσότερο παρὰ πέρυσι — θὰ ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις καὶ τὰ μέσα του γιὰ νὰ φέρῃ εἰς ἀποτελεσματικὸ τέλος τὴν ἐντολὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ. Θὰ τὸ κάμῃ πρῶτα - πρῶτα γιατὶ ἕνας λαὸς ἀπὸ φύσι φιλότιμος καὶ γεμᾶτος κατανόησιν, ὅπως ὁ γεωργικὸς λαὸς τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ τὴν αἰσθάνεται καὶ νὰ τὴν χαίρεται βαθειά, ὡσὰν εὐλογία Θεοῦ, τὴν μεγάλη τύχη τοῦ νὰ μπορῇ ἀκόμα, μέσα σὲ μιὰν Εὐρώπη ποὺ πυρπολεῖται ἕνα χρόνο τώρα, νὰ συνεχίζῃ ἀσφαλὴς καὶ ἥσυχος τὰ εὐλογημένα ἔργα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς προκοπῆς. Θὰ τὸ κάμῃ ἔπειτα γιατὶ εἶδε μὲ τὰ μάτια του πῶς μὲ τὸ νὰ ὑπακούσῃ πέρυσι πειθαρχικὸς στὸ σοφὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ, ηὐτύχησε, μ' ὅλο ποὺ οἱ καιροὶ τὸ περασμένο καλοκαίρι ἦρθαν τόσο ἀνάποδοι, ν' ἀπολαύσῃ μιὰ καλὴ ἐσοδεία. Τόσο καλή, ὥστε μὲ τὰ μικρὰ συμπληρώματα ποὺ τὸ Κράτος προσπαθεῖ καὶ θὰ καταφέρῃ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπὸ ἔξω, νὰ εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ περάσῃ ὁ Τόπος μὲ ἐπάρκεια καὶ τὸν δεύτερο χρόνο τοῦ πολέμου. Θὰ τὸ κάμῃ γιατὶ βλέπει καθαρὰ πῶς μὲ τὸ ἅπλωμα τοῦ πολέμου στὴ μεσογειακὴ μας περιοχὴ προστίθενται νέες δυσκολίες στὴν ἐπικοινωνία τοῦ Τόπου μας μὲ τὸν ἄλλο κόσμο καὶ γίνεται ὁλότελα προβληματικὴ ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ δυνατότητα τοῦ νὰ ἐφοδιασθῶμεν ἀπὸ σιτάρι καὶ ἀπὸ τρόφιμα. Θὰ τὸ κάμῃ τέλος, γιατί, σὰν ζωντανὸς λαὸς ποὺ ἔδειξε μὲ χίλιους τρόπους ὅτι εἶναι, ξέρει πολὺ καλὰ ὅτι τὶς φοβερὲς αὐτὲς ὧρες, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ στὴν ἱστορία, ἡ αὐτάρκειά του,ἡ ἐξασφάλισις τῶν μέσων τοῦ ἐπισιτισμοῦ του δηλ.εἶναι καὶ αὐτὴ ἕνα μέσον καὶ ἕνα ὅπλον, τὸ πρῶτον καὶ τὸ σημαντικώτερον, ποὺ θὰ βαρύνῃ πολὺ εἰς τὸ νὰ διατηρήσῃ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀσφάλειά του καὶ νὰ κατορθώσῃ, ἂν τύχῃ νὰ κινδυνεύσῃ, εἴτε τὸ ἕνα εἴτε τὸ ἄλλο, νὰ ὑπερασπίσῃ ἄφοβα καὶ ἀποτελεσματικὰ τὴν τιμήν του καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος.

Θὰ τὸ κάμῃ γιατὶ εἶναι τόσο σύμφωνο μὲ τὴν δυνατὴ καὶ ἀδάμαστη του ἀπόφασι νὰ ζῇ ἐλεύθερος καὶ κύριος στὸν Τόπο του. Θὰ τὸ κάμῃ ὡς πατριωτικὸν καθῆκον. Θὰ τὸ κάμῃ ὅμως καὶ ὡς καθῆκον ἀλληλεγγύης κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς. Ὡς χρέος τιμῆς καὶ ὡς χρέος ἀδελφοσύνης πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ποὺ ζοῦν εἰς τὰς πόλεις καὶ ποὺ ἀπὸ αὐτόν, ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς καὶ τοῦ ἱδρῶτος του, περιμένουν τὰ ἀγαθὰ ποὺ τοὺς χρειάζονται γιὰ νὰ ζήσουν αὐτοὶ καὶ τὰ παιδιά των, γιὰ νὰ εἶναι σὲ θέσι κι' αὐτοί, μὲ τὴ σειρά τους, νὰ ἐργάζωνται γιὰ νὰ τοῦ προμηθεύουν τὰ ἄλλα εἴδη, ποὺ τοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ ζήσῃ ἄνετα μιὰ πολιτισμένη ζωή. Θὰ τὸ κάμῃ γιατὶ τὸ ἔμαθε πιὰ καὶ τὸ ξέρει καλὰ πῶς περνᾷ μαζὶ μ' ὅλο τὸ Ἔθνος μιὰ φοβερὴ καμπὴ τῆς ἱστορίας. Πῶς γιὰ νὰ τὴν περάσῃ αὐτὴν τὴν καμπὴ καὶ νὰ σωθῇ μαζὶ μ' ὅλο τὸ Ἔθνος καὶ μὲ τὴν Ἑλλάδα ἀπρόσβλητον, ἀκεραίαν καὶ τιμημένην, πρέπει νὰ ἐκπληρώσῃ ὡς τὸ τέλος, μὲ ὅλη του τὴν δύναμι καὶ μὲ ὅλη του τὴν ὁρμή, τὴν κοινωνικὴ καὶ τὴν ἐθνική του ἀποστολή.

Ἡ ἔκκλησις τοῦ Ἀρχηγοῦ, ποὺ τὴν ἄκουσε ὅλη ἡ Χώρα ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο καὶ τὴν ἐδιάβασε ὅλος ὁ λαὸς εἰς τὸν τύπο, τὸ λέγει ἁπλᾶ καὶ καθαρὰ τί περιμένει ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς τῆς Ἑλλάδος. Ἐξηγεῖ θαυμάσια τὴν ἀποστολὴ ποὺ χρωστοῦν νὰ ἐκπληρώσουν αὐτὴν τὴν στιγμὴ πρὸς τὸν ἑαυτό τους, πρὸς τὴν Ἑλλάδα, πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Δὲν εἶναι ὅμως καθόλου περιττὸ νὰ τὴν ξαναποῦμε πάλι καὶ νὰ τὴν ἐξηγήσωμε. Ἀπὸ τὴν μιὰ μέρα στὴν ἄλλη θὰ μποῦμε εἰς τὴν περίοδο τῆς σπορᾶς. Ὅσο γρηγορώτερα δώσῃ ὁ Θεὸς ν' ἀρχίσῃ ἡ περίοδος αὐτὴ τόσο τὸ καλλίτερο. Ὅπως καὶ πέρυσι, περισσότερο φέτο παρὰ πέρυσι, τὸ χρέος ὅλων εἶναι φανερό. Πρέπει νὰ σπαρῇ ὅσον εἶναι δυνατὸν μεγαλειτέρα ἔκτασις. Περισσότερο ὅμως καὶ ἀπὸ τὴν ἔκτασιν πρέπει νὰ δοθῇ προσοχὴ εἰς τὴν καλλιτέρευσιν τῆς καλλιεργείας. Ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ μεγαλειτέρα δυνατὴ ἐπάρκεια τοῦ Τόπου εἰς τρόφιμα καὶ κυρίως εἰς σῖτον διὰ τὸ τρίτον ἔτος τοῦ πολέμου, ποὺ ἂν δὲν δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ εἶναι καὶ τὸ τελευταῖο, θὰ μᾶς φέρῃ πάντως κοντήτερα πρὸς τὸ τέλος. Ὅλοι τὸ ξέρουμε πῶς ἡ σπορὰ εἶναι μόνον ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔργου καὶ πῶς ἀπὸ τὴν σπορὰ ὣς τὴν συγκομιδὴ μεσολαβοῦν πολλὰ στάδια, ποὺ ἡ εὐτυχὴς ἢ ἀτυχὴς των ἔκβασις κρίνει τὴν τύχη τῆς ἐσοδείας. Ὅμως γιὰ τὴν περίπτωσι τῆς σπορᾶς ἰσχύει περισσότερο παρὰ γιὰ κάθε ἄλλο πρᾶγμα αὐτὸ ποὺ ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι, πῶς ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός. Ἡ πλουσία πεῖρα, ποὺ ἀπέκτησαν οἱ γεωργοί μας τὰ τελευταῖα ἀληθινὰ γόνιμα χρόνια, βεβαιώνει αὐτὴν τὴν παρατήρησιν. Σήμερα τὸ ξέρουν πιὰ ὅλοι πῶς οἱ ἀναποδιὲς τοῦ καιροῦ ἕως ἕνα μόνο σημεῖον ἀποφασίζουν γιὰ τὴν τύχη τῆς ἐσοδείας καὶ πῶς, γιὰ τὸ σιτάρι ἰδιαιτέρως, ἡ καλὴ ἐκτέλεσις τῆς σπορᾶς ἐξασφαλίζει τοὐλάχιστο κατὰ τὸ 50 % τὴν συγκομιδή. Γιὰ τοῦτο ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὴν ἔκκλησίν του ἐπιμένει στὰ ὀργώματα καὶ στὸν τρόπο τῆς σπορᾶς. Τὸ βαθὺ ὄργωμα καταστρέφει τὰ παράσιτα ποὺ, ἂν τύχῃ καὶ μείνουν στὴ γῆ, θὰ κλέψουν ἀπὸ τὰ φύτρα τοῦ σίτου τὶς τροφὲς καὶ τὸ νερὸ ποὺ τοὺς χρειάζεται γιὰ νὰ μεγαλώσουν καὶ νὰ δώσουν πολὺν καρπό. Ἐπίσης τὸ καλὸ ὄργωμα κάνει ἀφρᾶτο τὸ χῶμα καὶ βοηθεῖ ἔτσι εἰς τὸ νὰ συγκρατῇ τὸ χωράφι περισσότερο νερὸ γιὰ νὰ μὴν κινδυνεύουν τὴν ἄνοιξι τὰ σπαρτὰ ἀπὸ τὴν ξηρασία, ποὺ εἶναι, γιὰ τὸ δικό μας κλῖμα, ὁ μεγάλος κίνδυνος τῆς ἐσοδείας. Ἡ σπορὰ κατὰ γραμμὰς εἶναι ἄλλη μεγάλη ἀσφάλεια. Οἰκονομεῖ σπόρο. Βοηθεῖ τὰ σπαρτὰ εἰς τὸ ν' ἀερίζωνται καὶ νὰ ἡλιάζωνται κανονικά. Κι' ὁ ἥλιος εἶναι κι' ἐδῶ πηγὴ ὑγείας γιὰ τὸν βλαστὸ καὶ γιὰ τὸν καρπό, ἐνῷ ὁ κανονικὸς ἀερισμὸς φυλάει τὰ σπαρτὰ ἀπὸ τὴν σκωρίασι καὶ τὶς ἄλλες ἀρρώστειες. Ἀλλὰ καὶ τὰ βοτανίσματα καὶ τὰ σκαλίσματα ποὺ κάμνουν τόσο καλὸ στὰ σπαρτὰ μόνο σὲ γραμμικὰ σπαρμένο χωράφι εἶναι εὔκολο νὰ γίνουν.

Ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια οἱ γεωργοί μας δὲν τὰ ἤξεραν καθόλου αὐτὰ τὰ συστήματα. Τώρα ὅμως τὰ ξέρουν. Καὶ ἐκεῖνοι ποὺ δὲν τὰ ἐφήρμοσαν τὰ εἶδαν νὰ τὰ ἐφαρμόζουν οἱ ἄλλοι, ὅπως εἶδαν καὶ τὰ λαμπρά τους ἀποτελέσματα. Φέτο λοιπὸν τὰ ὀργώματα πρέπει νὰ γίνουν καλλίτερα παρὰ ὅλα τὰ ἄλλα χρόνια. Καὶ πρέπει ἀκόμα νὰ καλλιεργηθοῦν σκαλιστικῶς πολὺ περισσότερα στρέμματα. Γιὰ τὸν διαλεγμένο καὶ ἀπολυμασμένο σπόρο δὲν θὰ ποῦμε, γιατὶ αὐτὴν τὴν φροντίδα τὴν ἔχει ἀναθέσει τὸ Κράτος στὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα καὶ ὁ ἀπολυμασμένος καὶ διαλεγμένος σπόρος δὲν θὰ λείψῃ. Ἀλλὰ καὶ μηχανήματα γιὰ τὴν γραμμικὴ σπορὰ θὰ ὑπάρχουν φέτο περισσότερα, παρὰ τὰ προηγούμενα χρόνια. Θὰ ὑπάρχουν καὶ λιπάσματα ἀρκετὰ καὶ αὐτὸ εἶναι ἐπίσης ἐφόδιο πολύτιμο, καὶ εἶναι ἀληθινὸ εὐτύχημα γιὰ τοὺς σιτοπαραγωγούς μας, ἅμα σκεφθοῦν μάλιστα πῶς πολλὲς προωδευμένες χῶρες τῆς Εὐρώπης δὲν θὰ ἔχουν φέτο λιπάσματα, ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου. Τὴν καλὴ καθοδήγησι ἔχουν ἐντολὴ νὰ τὴν ἀναλάβουν οἱ γεωπόνοι καὶ ὅλα τὰ ἁρμόδια κρατικὰ ὄργανα. Δὲν μένει λοιπὸν παρὰ ἡ ἐργασία. Αὐτὴν φυσικὰ τὴν περιμένουμε ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς γεωργούς, ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς Χώρας, γιατὶ ὅλες οἱ περιοχὲς τῆς Ἑλλάδος καλλιεργοῦν σιτάρια. Χρειάζεται ὅμως ἡ ἐργασία, ἐξαιρετικὰ αὐτὴν τὴν χρονιά, νὰ εἶναι περισσότερο φροντισμένη ἀπ' ὅλα τὰ περασμένα χρόνια. Χρειάζεται ὄρεξι περισσότερη καὶ θέλησι περισσότερη καὶ ἐνθουσιασμὸς μεγαλείτερος. Αὐτὴν τὴν ὄρεξι, αὐτὴν τὴν θέλησι, αὐτὸν τὸν ἐνθουσιασμό, ἔχουμε χρέος ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ καλλιεργοῦμε καὶ νὰ τονώνωμε περισσότερο αὐτὲς τὶς ἡμέρες. Ἡ περίοδος τῆς σπορᾶς ποὺ ἀρχίζει πρέπει ν' ἀρχίσῃ καὶ νὰ τελειώσῃ ὡς ἕνα πανηγύρι χαρούμενης ἐργασίας, ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη τῆς Ἑλλάδος ἕως τὴν ἄλλη. Πρέπει νὰ μαυρίσῃ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ὁ Τόπος ἀπὸ χωράφια σπαρμένα. Πρέπει ὅλοι νὰ δώσουν τὸ νοῦ, τὰς γνώσεις καὶ τὰ χέρια τους σ' αὐτὴν τὴν εὐλογημένη δουλειά. Καὶ τὰ παιδιὰ τῆς Νεολαίας, τ' ἀγόρια καὶ τὰ κορίτσια, ποὺ ἡ παρουσία τους δίνει τὸν τόνο τῆς δροσιᾶς, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς χαρᾶς σὲ κάθε ἀρχίνημα ἑλληνικό, πρέπει νὰ δώσουν τὴν ἰδική τους βοήθεια πρῶτα καὶ καλλίτερα. Ὁ συναγερμὸς γιὰ τὴν σπορὰ ἂς ἀρχίσῃ καὶ ἂς τελειώσῃ ὡσὰν μιὰ μάχη χαρούμενη καὶ νικηφόρος γιὰ τὴν ζωὴ ὅλων, γιὰ τὴν ἀσφάλεια ὅλων, γιὰ τὴν καλλίτερη αὔριο, γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Η ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

—Εἶναι ὁ ἑλληνκὸς λαὸς φυσιολάτρης; μ' ἐρωτοῦσε μὲ γράμμα του μικρὸς φίλος τῆς «Νεολαίας». Δὲν νομίζω πὼς μπορεῖ νὰ χωρέση ἀμφιβολία. Τὰ δημοτικά μας τραγούδια ἔχουν χιλιάδες στίχους παραστατικοὺς γιὰ νὰ ὑμνοῦν τὸ ἑλληνικὸ βουνό, τὴν ἑλληνικὴ θάλασσα, τὴν ἑλληνικὴ φύσι. Κι' αὐτὰ ὅμως νὰ μὴν ἦσαν καὶ ἡ ἀρχαιοτάτη ἑλληνικὴ φιλολογία ἔχει θαυμάσιες περιγραφὲς καὶ θαυμαστὲς φυσιολατρικὲς εἰκόνες καὶ ἡ βυζαντινὴ καὶ ἡ νεώτερη ἑλληνικὴ λογοτεχνία. Ὁ Σολωμὸς χίλιες φορὲς ἀνατρέχει στὴ φύσι καὶ στὶς ἐκδηλώσεις της γιὰ νὰ παραστήση τὶς ψυχικὲς τρικυμίες καὶ ὁ Βαλαωρίτης πλησιέστερος στὴ λαϊκὴ ποίησι μᾶς δίνει ἀναρίθμητες καὶ ἐπιβλητικὲς εἰκόνες τῆς φύσεως. Ἀλλὰ καὶ ὁ Κρυστάλλης, ὁ ἀληθινὰ φυσιολάτρης αὐτὸς ποιητής, καὶ ὁ Ζαλοκώστας καὶ ὁ Παλαμᾶς καὶ ὁ Γρυπάρης καὶ ὁ Μαλακάσης καὶ ὁ Λάμπρος Ἀστέρης καὶ ὁ Ἀθάνας ἔχουν ἀφιερώσει ἀπειραρίθμους στίχους στὴν ἑλληνικὴ φύσι.

Δὲν ξέρω γιατὶ ἐγράφη καὶ γράφεται κατὰ κόρον πὼς στὸν ἑλληνικὸ λαὸ δὲν ὑφίσταται τὸ ἁγνὸ αἴσθημα τῆς φύσεως. Νἆναι τάχα ἀλήθεια πὼς ἄλλοι λαοὶ ἀγαποῦν περισσότερο ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ τὸ βουνό, τὸν κάμπο, τὴ θάλασσα; Ἂν μοῦ ἐπέτρεπε ὁ χῶρος θὰ μποροῦσα νὰ ἀναφέρω ζωντανὰ περιστατικὰ ποὺ διαδηλώνουν τὴν λατρεία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὴ φύσι καὶ ἀκόμη νὰ παραθέσω περιγραφὲς βουνῶν καὶ λόγγων ποὺ ἄκουσα ἀπὸ τὰ στόματα χωρικῶν καὶ ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ γίνουν πρότυπα μιμήσεως στοὺς γράφοντας. Ὑπάρχει ὅμως ἕνα προχειρότερο μέσο νὰ διαδηλωθῆ ἡ φυσιολατρεία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ: τὸ δημοτικὸ τραγούδι.

Τὸ δημοτικὸ τραγούδι σὲ κάθε τόπο εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς λαϊκῆς ψυχῆς, αὐτὸ ποὺ ἐκφράζει ὄχι ἕνα ἐπίπλαστο πολιτισμό, δημιουργημένο συμβατικῶς, ἀλλὰ τὴν ἀληθινὴ πίστι ἑνὸς λαοῦ καὶ ἑνὸς ἔθνους. Μὲ τὸ δημοτικὸ τραγούδι ἀνατρέπονται ὅλες οἱ ἀναλήθειες καὶ ὀρθότατα ὁ λόγιος Στίλπων Κυριακίδης ἐτόνιζε σὲ μιά του ὁμιλία: «Ἐπείσθην ὅτι τὸ αἴσθημα τῆς φύσεως εἰς τὸν λαὸν ὄχι μόνον ὑφίσταται, ἀλλὰ εἶναι ἔντονον καὶ ζωηρὸν καὶ πολλάκις πολὺ βαθύτερον καὶ ἀληθινώτερον ἀπὸ τὴν ρωμαντικὴν φυσιολατρείαν τῶν μορφωμένων».

Τραγουδᾶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μὲ τὸ στόμα τοῦ ποιητοῦ τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ:

Νἄμαν τὸ Μάη μπιστικός, τὸν Αὔγου-
[στο δραγάτης
καὶ στὴν καρδιὰ τοῦ χειμωνιοῦ νἄμου-
[να κρασοποῦλος.
Μὰ πλιὸ καλἆταν νἄμουνα ἀρματωλὸς
[καὶ κλέφτης
ἀρματωλὸς μέσ' στὰ βουνὰ καὶ κλέ-
[φτης μέσ' στοὺς κάμπους.
Νἆχα τὰ βράχια ἀδέρφια μου, τὰ
[δέντρα συγγενάδια
νὰ μὲ κοιμοῦν οἱ πέρδικες, νὰ μὲ ξυ-
[πνοῦν τ' ἀηδόνια
καὶ στὴν κορφὴ τῆς Λιάκουρας νὰ
[κάνω τὸ σταυρό μου,
.... σκλάβο νὰ μὴ λένε.

Καὶ σ' ἄλλο τραγούδι:

Θέλετε, δέντρα, ἀνθίσετε, θέλετε μα-
[ραθῆτε,
στὸν ἴσκιο σας δὲν κάθομαι, μήτε καὶ
[στὴν δροσιά σας,
μόν' καρτερῶ τὴν ἄνοιξι, τ' ὄμορφο κα-
[λοκαῖρι,
νἀνοίξ' ὁ γαῦρος κι' ἡ ὀξυά, νὰ πιά-
[σουν τὰ λημέρια,
νὰ ζώσω τὸ σπαθάκι μου, νὰ πάρω τὸ
[ντουφέκι.

Καὶ ἀκόμη μᾶς ἐκληροδότησε κι' αὐτό, στὸ ὁποῖο ὅσοι δὲν ἠμποροῦν νὰ χαροῦν τὴν ἑλληνικὴ φύσι δὲν εἶναι εὐτυχισμένοι, καλότυχοι:

Ἀνάθεμά τα τὰ βουνὰ μὲ τὸ ζακόνι
[ποὔχουν,
τὸ καλοκαῖρι κίτρινα καὶ τὸ χειμῶνα
[μαῦρα
καὶ τὴν πικρὴ τὴν ἄνοιξι πολυροδαμι-
[σμένα.
Κανένας δὲν τὰ χάρηκε μέσ' στὸν ἀ-
[πάνω κόσμο,
ἡ κλεφτουριὰ τὰ χαίρεται καὶ τὰ μι-
[κρὰ κλεφτόπλα
Πηδᾶνε, παίζουν καὶ γλεντοῦν καὶ ρί-
[χνουν στὸ σημάδ.,
γυρίζουν καὶ στὴ σούβλα τους τὰ πα-
[χουλὰ κριάρια,
ποτὲς οἱ Τοῦρκοι δὲν πατᾶν, φοβᾶν-
[ται τὰ κλεφτόπλα.

Οἱ λίγοι αὐτοὶ στίχοι ἀπὸ διάφορα δημοτικὰ τραγούδια πείθουν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει πλήρη συνείδησιν τῆς ἑλληνικῆς φύσεως καὶ ἀληθινὴ γι' αὐτὴ λατρεία. Θὰ ἦταν ὅμως μιὰ ἄλλη ἀδικία ἂν ἀφήναμε νὰ πιστεύεται ὅτι ἡ ἀγάπη αὐτὴ εἶναι κάτι τὸ καθαρῶς ἐπιφανειακό, χωρὶς πνευματικώτερο περιεχόμενο, χωρὶς ψυχικὴ ἁρμονία, ἂν πιστεύαμε πὼς ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἔχει τὴ δύναμι τῆς συλλήψεως, τῆς παρομοιώσεως τῶν φυσικῶν στοιχείων πρὸς ψυχικὰς καταστάσεις, ὅπως βλέπομε στὸ Σολωμό, στὸ Βαλαωρίτη, τὸν Παλαμᾶ, τὸν Καρκαβίτσα καὶ ἄλλους ποιητὲς καὶ πεζογράφους.

Διερωτῶμαι, στ' ἀλήθεια, ἂν θὰ μποροῦσε λόγιος ποιητὴς νὰ γράψη ἀρτιώτερους, συνθετικώτερους, παραστατικώτερους σὲ περιεχόμενο ἀπὸ τοὺς δυὸ αὐτοὺς στίχους, γιὰ νὰ ἐκφράση τὸν καϋμὸ ἑνὸς κοριτσιοῦ, στὸ πλαίσιο πάντα τῆς φυσιολατρείας:

Οὖλοι τὸν ἥλιο τήραγαν ποὺ πάει νὰ
[βασιλέψη
κι' ἡ κόρη ποὖχε τὸν καϋμὸ τὸ πέλαγο
[ἀγναντεύει.

Ἀξίζει ὅμως ν' ἀναφέρω ἐδῶ καὶ τοὺς στίχους ἀπ' τὸ τραγούδι τῶν Τζουμέρκων ποὺ παραβάλλουν τὴν ὀμορφιὰ μὲ τὸν ἥλιο, ἀλλὰ καὶ μὲ πόση ἐνάργεια:

—Αἴ μωρὲ φτωχὸ κορίτσι,
ποῦ ηὗρες τοῦ ἡλιοῦ τὴ λάμψι
καὶ τοῦ φεγγαριοῦ τὰ κάλλη;
—Ὁ πατέρας μου κουρσάρος
κι' ἀδερφός μου πρῶτος κλέφτης,
ἔκλεψαν τοῦ ἡλιοῦ τὴ λάμψι
καὶ τοῦ φεγγαριοῦ τὰ κάλλη
κι' ἔλαχα στὴ μοίρασί τους,
μ' ἔβγαλαν κι' ἐμὲ μερίδι,
μοὔδωσαν τοῦ ἡλιοῦ τὴ λάμψι
καὶ τοῦ φεγγαριοῦ τὰ κάλλη.

Λαὸς ποὺ δὲν ἔχει ἔμφυτη τὴν ἀγάπη πρὸς τὴ φύσι ἠμπορεῖ νὰ τὴν ὑμνῆ ἔτσι καὶ νὰ παραβάλλη πρὸς αὐτὴν τὰ στοιχεῖα τῆς καθημερινῆς του ζωῆς; Καὶ θὰ ὑπάρχη τάχα ποιητής, ὁσοδήποτε μεγάλος καὶ ἂν νομισθῆ, ὁσοδήποτε μεγάλος καὶ ἂν εἶναι, νὰ ὑμνολογήση λαμπρότερα τὴν ἀστροφώτιστη νύχτα, ἀπὸ ὅ,τι ὑμνολογεῖται σ' αὐτοὺς τοὺς δυὸ καὶ μόνο στίχους;

Ἀστροφεγγιά χ' ὁ οὐρανὸς κι' ὁ αὐγε-
[ρινὸς τὴ δόξα,
κανδήλα τῆς μητρόπολης εἶναι ἡ νύ-
[χτ' ἀπόψα.

Θὰ μποροῦσα, βέβαια, ἐπ' ἄπειρον νὰ παραθέτω στίχους, γιατί, κατ' εὐτυχίαν, ὅλες οἱ ἑλληνικὲς χῶρες ἔχουν τὰ δημοτικά τους τραγούδια. Τίποτε περισσότερο δὲν θἄλεγα ἀπὸ ὅ,τι εἶπα καὶ στὴν ἀρχή: Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι φυσιολάτρης ὅσο λίγοι λαοὶ στὴ γῆ.

Χρ. Ἐμ. Ἀγγελομάτης

Πρέπει νὰ βάλετε ἕνα κανόνα εἰς τὴν ζωήν σας: Ἀγωνίζεσθε ὁ καθένας καὶ ἡ κάθε μιά σας διὰ τὸν βίον σας, τὴν οἰκογένειάν σας καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ σπιτιοῦ σας, διὰ τὰς ἀτομικάς σας ἀνάγκας. Μὴ περιορισθῆτε ἐκεῖ. Νὰ βάλετε ἕνα ἀκόμη ποσοστὸν χρόνου καὶ προσπαθείας διὰ νὰ ἐργασθῆ ὁ καθένας καὶ ἡ κάθε μιά σας διὰ τὸ σύνολον τοῦ Ἔθνους.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ὁ Ἀρχηγὸς ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς Ὑπουργούς, Ὑφυπουργούς, Γενικοὺς Διοικητάς, Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τὴν κατωτέρω ἐγκύκλιον:

Δευτέρα Σταυροφορία

Ἔτος ἀκριβῶς παρῆλθεν, ἀφ' ὅτου δι' ἐγκυκλίου μου σᾶς ἀπηύθυνα τὸ σύνθημα μιᾶς ὑπερτάτης προσπαθείας πρὸς ἐπέκτασιν καὶ ἔντασιν τῆς καλλιεργείας καὶ αὔξησιν τῆς παραγωγῆς μας, ἰδίως εἰς δημητριακὰ καὶ μάλιστα εἰς σῖτον. Ἔλεγον τότε ὅτι οὔτε σπιθαμὴ γῆς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μείνῃ ἀκαλλιέργητος, οὔτε χῶρος αὐλῆς χωρὶς νὰ δύναται νὰ παραγάγῃ κάτι. Ἀντιλαμβάνεσθε πάντες, καὶ τὸ ἐννοοῦν βέβαια ἰδιαιτέρως οἱ ἀγαπητοί μου ἀγρόται, ὅτι ἐφέτος ἡ προσπάθειά μας πρέπει νὰ εἶναι ἀκόμη ἐντονωτέρα. Τοῦτο διὰ δύο κυρίως λόγους: Πρῶτον διότι λόγῳ τῶν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἡ παραγωγή μας δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογος πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν πέρυσι προσπάθειαν, καὶ δεύτερον, διότι ἡ ἐπέκτασις τοῦ πολέμου καὶ εἰς τὴν Μεσόγειον μᾶς φέρει περισσοτέρας ἀκόμη δυσκολίας ἵνα ἐξασφαλίσωμεν τὰ ἀπαραίτητα εἴδη πρὸς διατροφὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἐν συγκρίσει μὲ τὰς καλλιεργησίμους εἰς τὴν χώραν μας ἐκτάσεις, αἱ διάφοροι καλλιέργειαι καὶ ἰδιαιτέρως ἡ καλλιέργεια τοῦ σίτου ἔχουν ἀρκούντως ἐπεκταθῆ. Ἐφέτος ἐπισύρω περισσότερον τὴν προσοχήν σας ὄχι μόνον εἰς τὸ νὰ σπείρωμεν περισσότερον, ἀλλ' εἰς τὸ νὰ γίνῃ ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς ὅσο τὸ δυνατὸν τελειότερα. Ἰδιαιτέρως ὁ σπόρος, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ὁποίου εἰς ποσότητα καὶ εἰς ποιότητα τόσον ἐφροντίσαμεν, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ πέσῃ εἰς γῆν μὴ καλλιεργηθεῖσαν προσεκτικῶς καὶ μὴ τελείως ἀπηλλαγμένην ἀπὸ ζιζάνια. Μόλις ἐπιτρέψουν αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι πρέπει νὰ γίνουν τὰ πρῶτα ἐλαφρὰ ὀργώματα διὰ νὰ καταστραφοῦν κατόπ.ν, διὰ τοῦ πρὸ τῆς σπορᾶς ὀργώματος, ὅλοι οἱ βλαστάνοντες σπόροι τῶν ζιζανίων. Ἔτσι καὶ τὰ βοτανίσματα μελλοντικῶς θὰ εἶναι εὔκολα καὶ ὀλιγοδάπανα. Ἐπὶ πλέον οἱ ἀγρόται πρέπει νὰ ἐπιδοθοῦν ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερον εἰς τὴν σπορὰν κατὰ γραμμάς. Σκαλιστικὴ καλλιέργεια καὶ γραμμ.κὴ σπορὰ θὰ δώσουν ἀσφαλῶς πλουσίαν ἀνταμοιβὴν τῶν κόπων τῶν ἀγροτῶν.

Ἡ ἐργασία εἰς τὴν ὕπαιθρον πρέπει νὰ εἶναι ἀκόμη πλέον ἐντατικὴ ἀφ' ὅ,τι ὑπῆρξε πέρυσι, διότι αἱ σημεριναὶ περιστάσεις ἀποστεροῦν δυστυχῶς τὴν ὕπαιθρον μέρους τῶν ἀγροτικῶν της δυνάμεων. Δι' αὐτὸ ὄχι ὥραν, ἀλλ' οὔτε λεπτὸν πρέπει νὰ χάνουν οἱ δυνάμενοι νὰ ἐργασθοῦν ἀπὸ τὸν χρόνον ποὺ τοὺς ἐπιτρέπει ἡ κατάστασις τῶν ἀγρῶν καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς καλλιεργείας καὶ τῆς σπορᾶς. Κατὰ τὸν χρόνον αὐτὸν δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἀνάπαυσις. Ὀφείλομεν μὲ κάθε τρόπον νὰ ἐξασφαλίσωμεν εἰς τὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας ὅσο τὸ δυνατὸν μεγαλειτέρας ποσότητας ἐκ τῶν εἰδῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀναγκαιοῦν πρὸς διατροφήν του.

Ζητῶ λοιπὸν ἀπὸ τοὺς ἀγαπητούς μου ἀγρότας νὰ ἀρχίσουν ἀμέσως, αὐτὴν τὴν στιγμήν, μὲ ὄρεξιν καὶ ἐνθουσιασμὸν τὰς γεωργικάς των ἐργασίας. Ἀπὸ σᾶς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Κράτους καὶ τοὺς γεωπόνους μας ζητῶ νὰ τεθῆτε ἐπὶ κεφαλῆς τῆς δευτέρας αὐτῆς σταυροφορίας ὑπὲρ τῆς ζωῆς καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Ἔθνους. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας διὰ τῶν γεωπόνων θὰ ἀναπτύξῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν δραστηριότητα, συνεργαζόμενον πρὸς τοῦτο στενῶς μετὰ τοῦ Ὑφυπουργείου Συνεταιρισμῶν, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας. Οἱ δὲ καθηγηταί, διδάσκαλοι καὶ τ' ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς Ε. Ο. Ν. νὰ γίνουν οἱ ἐνθουσιώδεις φορεῖς καὶ κήρυκες τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς προσπαθείας πρὸς συντήρησιν καὶ εὐζωΐαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ζῶντος εἰς τὸ περιθώριον μιᾶς θυέλλης ἄνευ προηγουμένου. Περὶ τιμωρίας τῶν ἀμελούντων ἢ ἀδρανούντων εἴτε παρ' ὑμῶν, εἴτε καὶ ἀπ' εὐθείας παρ' ἐμοῦ δὲν θέλω νὰ ὁμιλήσω, διότι ἀμέλειαν καὶ ἀδράνειαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν αὐτὸ ζήτημα εἶμαι βέβαιος ὅτι οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων θὰ ἐπιδείξῃ.

Δώσατε εἰς τὴν παροῦσαν μου εὐρυτάτην διάδοσιν καὶ τηρῆτε διαρκῶς ἐνήμερον τῶν ἐνεργειῶν σας τό τε Πολιτικόν μου Γραφεῖον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Στὸ περιθώριον

Η ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΙΣΑ Ε.Ο.Ν.

Ἀπὸ τὸν ὡραῖον, παλμώδη καὶ βαθυστόχαστον λόγον τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὴν πυκνὴν καὶ ἐνθουσιώδη συγκέντρωσιν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς «Ἡμέρας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων», θὰ τονίσωμεν ἐδῶ ἰδιαιτέρως ἓν σημεῖον: τὴν πολυσήμαντον καὶ πολύτιμον διαπίστωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἔκαμεν ἐκ τῆς προσφάτου ἐπαφῆς του μὲ πολλὰ μέλη καὶ στελέχη τῆς Ὀργανώσεώς μας ὑπηρετοῦντα εἰς τὸν ἐθνικὸν Στρατόν. Παντοῦ, ὅπου συνήντησεν ὡς στρατιώτας τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεώς μας, ὄχι μόνον διεπίστωσεν ὁ ἴδιος, ἀλλὰ καὶ ἤκουσε συγχρόνως ὅλους τοὺς ἁρμοδίους νὰ διαδηλώνουν τὴν ἐξαιρετικὴν συμπεριφοράν, τὴν θαυμασίαν πειθαρχίαν, τὴν βαθεῖαν ἀντίληψιν καθήκοντος καὶ τὸ φλογερὸν πατριωτικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐκδηλώνουν οἱ ἐκ τῆς Ὀργανώσεώς μας προελθόντες στρατιῶταί μας ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντός των. Ἡ χαρά, ἡ ἱκανοποίησις καὶ ἡ ὑπερηφάνεια, ποὺ ἐξεδήλωσεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος εἰς τὸν λόγον του, διὰ τὴν ἔμπρακτον καὶ θαυμασίαν αὐτὴν ἐκδήλωσιν τῆς πλήρους ἀποτελεσματικότητος τῆς ψυχικῆς καλλιεργείας ποὺ ἡ Ὀργάνωσις ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν μελῶν της, εἶναι συγχρόνως καὶ χαρά, ἱκανοποίησις καὶ ὑπερηφάνεια ὅλου τοῦ Λαοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ συγκίνησιν παρακολουθεῖ τὰς θετικὰς αὐτὰς διαπιστώσεις τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος.

ΔΙΑΔΗΛΩΣΙΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Οἱ ἑνδέκατοι Βαλκανικοὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, ποὺ ἔγιναν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀπετέλεσαν μίαν ὡραίαν καὶ πολυσήμαντον διαδήλωσιν εἰρήνης ἀνάμεσα εἰς τὴν τρομερὰν θύελλαν ποὺ μαστίζει τὸν κόσμον. Καθ' ἣν στιγμὴν πολλαὶ ἄλλαι χῶραι, ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτῆς ἠπείρου καὶ πέραν αὐτῆς, διεξάγουν μὲ ἔχθραν καὶ μῖσος μεταξύ των ἕνα φοβερὸν ἐξοντωτικὸν ἀγῶνα οἱ νέοι τῶν Βαλκανικῶν χωρῶν, ἡνωμένοι ἐν πνεύματι εἰρήνης καὶ ἀγάπης, ἡμιλλῶντο εἰς τὸ στάδιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς συμβολικῆς δάφνης. Ἐκδήλωσις ὑψηλὴ καὶ μεγάλη, ἡ ὁποία, ὑπερβαίνουσα ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις τὸ σύνηθες νόημα τῆς εὐγενοῦς ἀθλητικῆς ἁμίλλης, ὑψοῦται εἰς ἕνα ὑπέροχον δίδαγμα, δίδαγμα εἰρήνης καὶ πολιτισμοῦ. Καὶ ὑπ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ πρίσμα ἡ Ἑλλὰς προσβλέπει εἰς τὴν ἐπιτευχθεῖσαν καὶ ἐφέτος ἐπικράτησιν τῶν ἀθλητῶν της, ἀποδίδουσα εἰς αὐτὴν τὴν ἔννοιαν οὐχὶ μιᾶς ἁπλῆς ἀθλητικῆς νίκης, ἀλλὰ τῆς εἰλικρινοῦς, ἐντόνου καὶ ἀδιακόπου συμβολῆς της εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν πρὸς ἀνωτέρας καὶ εὐρυτέρας πολιτικὰς κατακτήσεις διὰ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς συναδελφώσεως τῶν λαῶν.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἀπὸ τὰς ἀσκήσεις τοῦ στρατοῦ μας.

Ἡ δευτέρα: Χωρικὴ τῆς νήσου Πάρου καθαρίζουσα σιτάρι ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της. (Φωτογραφία Δορκοφίκη).

ΝΑ ΕΠΙΤΥΧΗ

Διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, τὴν τελευταίαν, θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς συστάσεις μας διὰ τὴν ἀπογραφήν. Χρειάζεται νὰ ἐννοήσουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὅτι ἡ ἀπογραφὴ πρέπει, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιτύχῃ. Καὶ ἐπιτυχία εἰς τὰς ἀπογραφὰς σημαίνει ἕνα πρᾶγμα: Ἀκρίβειαν. Πρέπει τὰ στοιχεῖα καὶ οἱ ἀριθμοὶ ποὺ θὰ συγκεντρώσῃ νὰ εἶναι σωστά. Ἀπὸ τὰ στοιχεῖα αὐτὰ καὶ τοὺς ἀριθμοὺς θὰ ὁδηγηθῇ τὸ Κράτος εἰς τὰ μέτρα του. Ἀλλὰ καὶ ἡ Κοινωνία καὶ ὅλοι ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ στοιχεῖα αὐτά, θὰ ἠμποροῦμε μὲ αὐτὰ ὡς βάσιν νὰ κατευθύνωμε κάθε μας προσπάθεια. Διότι δὲν εἶναι μόνον κρατικὴ ἀλλὰ καὶ κοινωνικὴ ἀνάγκη ἡ τελεία γνῶσις τῆς δημογραφικῆς εἰκόνος τῆς Χώρας.

Τὸ Κράτος ὑπεβλήθη εἰς δαπάνας μεγάλας διὰ νὰ ὀργανώσῃ τὴν ἀπογραφήν. Ὁλόκληροι ὑπηρεσίαι ἐργάζονται διὰ τὴν προπαρασκευήν της ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον. Θὰ ἦτο πραγματικὸν δυστύχημα, ὅλη αὐτὴ ἡ προπαρασκευή, ὅλη ἡ ἐργασία, ὅλαι αἱ δαπάναι νὰ πᾶνε ἄδικα. Διότι θὰ ἐπήγαιναν ἄδικα ἐὰν ἀπετύγχανεν ἡ ἀπογραφή.

Ἂς τὸ ξέρουν καλὰ ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Καὶ ἂς κάμουν ἀναλόγως. Διότι ὅλοι οἱ Ἕλληνες χρειάζεται νὰ βοηθήσουν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἡ ἀπογραφή. Ἂς μὴ παραλείψῃ κανεὶς ν' ἀπογραφῇ, καὶ πρὸ παντὸς ἂς φροντίσῃ νὰ δώσῃ ἀκριβῆ τὰ στοιχεῖα ποὺ τοῦ ζητοῦνται. Καὶ ἐδῶ πάλιν θὰ ἐπαναλάβωμε τὴν σύστασίν μας πρὸς τὰ παιδιὰ καὶ πρὸς τοὺς νέους. Ἂς τὸ κάμουν ἔργον καὶ ἂς βοηθήσουν μὲ ὅλην τὴν φλόγα τοῦ νεανικοῦ των ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀπογραφῆς. Ἠμποροῦν νὰ τὸ κάμουν μὲ πολλοὺς τρόπους. Πρῶτα - πρῶτα ἐπιμένοντες καὶ πείθοντες τοὺς ἰδικούς των νὰ δίδουν ἀκριβῆ τὰ στοιχεῖα ποὺ τοὺς ζητοῦνται. Δεύτερον προσφερόμενοι νὰ συμπληρώνουν μὲ εὐσυνειδησίαν καὶ ἀκρίβειαν τὰ δελτία τῶν πολιτῶν ποὺ δυσκολεύονται νὰ τὸ κάμουν, εἴτε διότι δὲν ξεύρουν γράμματα, εἴτε διότι δὲν ἠμποροῦν νὰ κατατοπίζωνται εὔκολα εἰς τὰς ὁδηγίας καὶ εἰς τὸν τρόπον συμπληρώσεως τῶν δελτίων.

Χρειάζεται νὰ καταλάβουν καλὰ ὅλοι, ὅτι αὐτὸ ποὺ ζητεῖται μὲ τὴν ἀπογραφὴν εἶναι κυρίως τὸ ν' ἀποκτήσωμε ὅλοι, καὶ τὸ Κράτος καὶ οἱ πολῖται, ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς δυνάμεώς μας, διότι πρώτη καὶ κυρία δύναμις μιᾶς Χώρας εἶναι ὁ ἀνθρώπινός της πληθυσμός. Νὰ μάθωμε τί ἀντιπροσωπεύει ἡ δύναμις αὐτὴ ἀπὸ ἀπόψεως ἡλικίας, ἀπὸ ἀπόψεως μορφώσεως, ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαγγελματικῆς συνθέσεως καὶ τεχνικοῦ καταρτισμοῦ. Ἡ γνῶσις ὅλων αὐτῶν τῶν στοιχείων θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὸ νὰ κατευθύνωμε κατὰ τὸν καλλίτερον καὶ τὸν τελειότερον προσαρμοζόμενον πρὸς τὴν σύνθεσιν καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ μας τρόπον τὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα. Διὰ νὰ εἶναι ὅμως ἀσφαλὴς αὐτὴ ἡ κατεύθυνσις τῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους καὶ διὰ νὰ δώσῃ τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ δικαιούμεθα ὅλοι νὰ περιμένωμεν, ἀπαραίτητον εἶναι ἡ ἀπογραφὴ νὰ ἐπιτύχῃ, νὰ εἶναι δηλαδὴ ἀκριβής.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος κατὰ τὴν «Ἡμέραν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων».

Στὸ περιθώριον

ΤΟ ΨΩΜΙ

Πολὺ σωστὲς καὶ πολὺ δικαιολογημένες οἱ συμβουλὲς ποὺ δίδει τὸ Ὑπουργεῖον Ἀγορανομίας γιὰ τὴν οἰκονομία τοῦ ψωμιοῦ. Εἶναι ἀλήθεια πὼς στὴν Ἑλλάδα καὶ τρώγομε πολὺ ψωμὶ — περισσότερο παρ' ὅσο πρέπει — καὶ κάνομε σπατάλη στὴ χρῆσί του. Τὸ μέτρον ποὺ ἐφήρμοσε τὸ Κράτος, νὰ μὴ δίδεται στὴν κατανάλωσι παρὰ μόνον ψωμὶ τῆς προηγουμένης ἡμέρας, εἶναι ἕνας πολὺ πρακτικὸς τρόπος ἀναχαιτίσεως τῆς σπατάλης, ἀσφαλής, ἀσφαλέστατος. Ἡ περαιτέρω οἰκονομία δὲν εἶναι βέβαια δυνατὸν νὰ ἐπιβληθῇ μ' ἕνα γενικῆς ἰσχύος μέτρον, ὅπως τὸ μέτρον ποὺ ἐπιτρέπει νὰ πωλῆται τὸ ψωμὶ τὴν δεύτερη μέρα ἔπειτα ἀπὸ τὸ ξεφούρνισμα. Ἐδῶ χρειάζεται ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, νὰ ὑποβληθοῦν μόνοι των, ἑκουσίως, χωρὶς καταναγκασμὸν καὶ ἐπίβλεψιν, εἰς ὡρισμένους περιορισμοὺς χρήσεως. Ὄχι βέβαια νὰ τρώγουν ὀλιγώτερο ψωμὶ ἀπὸ ὅσο συνηθίζουν νὰ τρώγουν — μ' ὅλο ποὺ κι' αὐτὸ ἂν τὸ ἔκαμναν οὔτε γι' αὐτοὺς θὰ ἦτο κακό, ἐνῷ τὸ γενικὸν ὄφελος θὰ ἦτο μεγάλο — ἀλλὰ νὰ προσέχουν περισσότερο, ὥστε νὰ μὴ χάνεται κατὰ τὸ κόψιμο καὶ τὸ μοίρασμα τοῦ ψωμιοῦ στὰ σπίτια καὶ κατὰ τὴ χρῆσί του στὰ ἑστιατόρια κανένα ἀπόκομμα, κανένα ψίχουλο. Οἱ ὁδηγίες τοῦ Ὑπουργοῦ εἶναι πολὺ πρακτικὲς καὶ ἂν ὅλοι τὰς ἐφαρμόσουν μεθοδικά, ἡ οἰκονομία ποὺ θὰ προκύψῃ θὰ εἶναι πραγματικὰ μεγάλη.

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η Ε.Ο.Ν.

Πλήρης καὶ ἀπόλυτος ψυχικὴ συνταύτισις μεταξὺ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ καὶ Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας ὑπῆρξε τὸ κύριον καὶ ἔκδηλον χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. ἑορτασμοῦ τῆς «Ἡμέρας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων». Τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ ὁποῖα, πρόθυμα καὶ χαρούμενα, ἔσπευσαν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν Στρατὸν εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς διαμονῆς του, ἔφεραν μαζί τους καὶ ἐπρόσφεραν μὲ ὅλη τὴν ἁγνὴ καρδιά τους τὰ ὡραῖα δῶρα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τοῦ σεβασμοῦ, τῆς λατρείας καὶ τῆς ἀφοσιώσεως ποὺ ὁλόκληρη ἡ ἀναγεννημένη Ἑλληνικὴ Νεότης τρέφει βαθύτατα πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Στρατόν, τὸν ἀκοίμητον καὶ ἡρωϊκὸν φρουρὸν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Πατρίδος. Καὶ ὁ Στρατός, ἀποδεχόμενος μὲ βαθυτάτην συγκίνησιν καὶ ἱκανοποίησιν τὸν ἁγνὸν αὐτὸν φόρον τιμῆς τῆς Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνταπέδιδεν εἰς αὐτὴν τὴν πιὸ θερμὴν στοργὴν καὶ τὸ πιὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον, ποὺ δὲν ἔπαυσεν ἄλλως τε ποτὲ νὰ ἐκδηλώνῃ ἐμπράκτως καὶ διαρκῶς ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Ἡ πλήρης καὶ βαθυτάτη αὐτὴ ψυχικὴ συνταύτισις μεταξὺ τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Ὀργανώσεώς μας ἀποτελεῖ τεράστιον ἠθικὸν κεφάλαιον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνυπολόγιστον ἐθνικὴν σημασίαν ἐκτιμᾷ καὶ χαιρετίζει μὲ βαθυτάτην ἱκανοποίησιν καὶ ἐμπιστοσύνην ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς Λαός.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Σ' όλη την Ἑλλάδα, καὶ πολὺ περισσότερο στὶς ἀκριτικὲς περιφέρειες, ἡ ἑορτὴ τῆς Νεολαίας πρὸς τιμὴν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων γιορτάστηκε μ' ὅλη τὴ δυνατὴ μεγαλοπρέπεια καὶ λαμπρότητα!... Οἱ ὡραῖες πραγματικὰ εἰκόνες ποὺ ἐξέδωσε καὶ τοιχοκόλλησε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα ἡ Ε.

Σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ἀποδίδουν τιμὰς εἰς τὸν Ἄγνωστον Στρατιώτην.

Ο. Ν. εἶχαν ὅλο τὸ συμβολισμὸ τῆς πίστεως τῶν νέων καὶ νεανίδων τῆς Ἑλλάδος στὸν Ἑλληνικὸ στρατό, στὸ Ναυτικό μας καὶ τὴν Ἀεροπορία μας, τὸ καύχημα αὐτὸ τῆς Πατρίδος, ποὺ εἶναι γι' αὐτὴν ἡ δύναμίς της, ἡ ἰσχύς της, τὸ βάθρο, ἐπάνω στὸ ὁποῖον τὸ Ἔθνος ὑπερήφανο καὶ γενναῖο, ἡνωμένο σὲ μιὰ ψυχή, εἶναι σὲ θέσι νὰ βροντοφωνήσῃ σ' ὅλο τὸν κόσμο πῶς εἶναι ἕτοιμο, ἂν χρειασθῇ, γι' ἀγῶνες ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν ἑστιῶν καὶ βωμῶν...

Τὸ σήμερα καὶ τὸ αὔριο ἦρθαν σὲ ἀδελφικὴ ἐπαφὴ γιὰ νὰ ἀνταλλάξουν μεταξύ των τὸν ἱερὸ ὅρκο πῶς ἡ μιὰ γενεά, ἡ παλαιότερη, εἶναι ἕτοιμη νὰ πεθάνῃ γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐλευθερία στὴ μικρότερη γενεά, καὶ ἡ τελευταία ὅτι κι' αὐτὴ ἑτοιμάζεται, σὰν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἐπέλθῃ, νὰ κάμῃ κι' αὐτὴ τὸ καθῆκόν της, συνεχίζουσα τὴν τίμια παράδοσι τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων, ποὺ τόσες καὶ τόσες δάφνες ἔδρεψαν διὰ μέσου τῆς μακραίωνος Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.

Ἡ σημερινὴ ἐθνικὴ δύναμις μὲ ἐκείνη ποὺ ἐκκολάπτεται — τὴν ἐθνικὴ δύναμι τῆς Ε. Ο. Ν.—συναντήθηκαν ἐπὶ τῷ αὐτῷ γιὰ ν' ἀποδείξουν ἄλλη μιὰ φορὰ ὅτι ὁ στρατευμένος λαὸς μὲ ἐκεῖνον ποὺ παραμένει ἔξω ἀπὸ τὶς στρατιωτικὲς σημαῖες, εἶναι μιὰ μᾶζα, εἶναι ἕνα, σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός, ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου, ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων, μιὰ ψυχὴ καὶ μιὰ καρδιά, μιὰ καρδιὰ ποὺ κτυπάει γιὰ μιὰ ἰδέα... Νὰ προασπίσουν ὅλοι τὴν Ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία, ἔστω καὶ ἂν τὸ Ἑλληνικὸ αἷμα ρεύσῃ εἰς ποταμούς, ἔστω καὶ ἂν αἱ πόλεις καὶ τὰ χωριὰ ἐρειπωθοῦν... Ἡ Ἑλληνικὴ τιμή, πάνω ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς τῶν αἱμάτων, πάνω ἀκόμη ἀπὸ τὰ ἐρείπια, ἐὰν εἶναι ἀνάγκη, θὰ σταθῇ γιὰ νὰ ἀποτελέσῃ παράδειγμα στοὺς λαοὺς τῆς Οἰκουμένης, ὅτι ἡ Ἑλλὰς τῶν Μαραθωνομάχων, τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ Εἰκοσιένα, ζῇ πάντα ἡ ἴδια, πάντα γενναία, ποὺ ξέρει πῶς εἶναι καλλίτερα νὰ πεθάνῃ κανεὶς γιὰ τὴν Πατρίδα, παρὰ νὰ ζῇ ἄθλια, δοῦλος ξένων αὐθεντῶν...

Ἡ ἑορτὴ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἶχε τὴν ἐκδήλωσί της σὲ ὁμαδικὲς ἐπισκέψεις Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν στὰ συντάγματα, τὸ ναυτικὸν καὶ τὴν ἀεροπορία, ὅπου δόθηκε ἡ εὐκαιρία εἰς τὰς πλέον ζωηρὰς ἐκδηλώσεις τῶν νέων μας ὑπὲρ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Συναδελφωμένο τὸ χακὶ μὲ τὸ μπλὲ τῆς στολῆς τοῦ Ἕλληνος Φαλαγγίτου, ἀπετέλεσε τὸν ὡραιότερο συμβολισμό: Ὅτι δηλαδὴ οἱ στρατευόμενοι νέοι ἀκολουθοῦνται πάντοτε ἀπὸ τὴ μεγάλη στοργὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, γιὰ τὸν ὁποῖον, τὴν Πατρίδα καὶ τὸ Ἔθνος θὰ ὑποστοῦν ἢ ὑφίστανται ὅλους τοὺς κόπους, ὅλες ἴσως ἴσως τὶς στερήσεις τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας, ἀλλὰ εἶναι καὶ ὑπερήφανοι διότι σ' αὐτοὺς ἔλαχεν ὁ κλῆρος νὰ ὑπάρξουν οἱ προασπισταὶ τῆς Ἐθνικῆς τιμῆς, τῆς Ἑλληνικῆς ἀκεραιότητος καὶ ἀνεξαρτησίας.

Ὁ λόγος τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, τὸν ὁποῖον θὰ περιλάβουν αἱ στῆλαι τῆς Νεολαίας, ὑπῆρξεν ἀκόμη μιὰ ἐκδήλωσις τῆς συμμετοχῆς τῆς Ε. Ο. Ν. στὸν μεγάλο ἑορτασμό. Τὰ χειροκροτήματα καὶ αἱ ἐπευφημίαι ποὺ ἀκούστηκαν στὰ «Ὀλύμπια» τὸ βράδυ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου δὲν ἀφωροῦσαν τὸν ὁμιλητή! ... Ἀφωροῦσαν τὸν Ἑλληνικὸ Στρατό, τὸ Ἐθνικὸ Ναυτικό, τὴν Ἐθνικὴ Ἀεροπορία, τὸν Ἀρχηγό τους, τὸν Βασιλέα, τὸν Ὑπουργό τους, τὸν Ἰωάννη Μεταξᾶ. Σ' αὐτοὺς ἀπηυθύνοντο τὰ χειροκροτήματα καὶ αἱ ἐπευφημίαι. Γι' αὐτοὺς ὅλη ἡ θερμότης τῆς αἰθούσης, γι' αὐτοὺς ὅλη ἡ στοργή, ὄχι μονάχα τοῦ πυκνοῦ ἀκροατηρίου τοῦ Κ. Ε. Ν., ἀλλὰ καὶ ὅλης τῆς Νεολαίας, ποὺ ἀντιπροσωπεύονταν στὸ θέατρο «Ὀλύμπια»...

Ἡ δοξολογία τῆς Μητροπόλεως μὲ τὴν παρουσίαν τῶν ἀντιπροσωπειῶν

Ἀπὸ τὴν τελετὴν πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου κατὰ τὴν «Ἡμέραν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων».

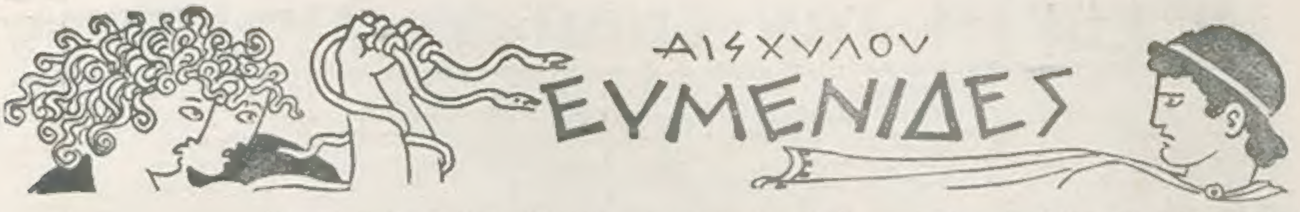
τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῶν Ὑπουργῶν του, ἔδωσε πάλι τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἔλθουν αἱ εὐλογίαι τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐπιστέψουν τὴν ἁρμονίαν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων μετὰ τῆς Νεολαίας.

Ἀλλὰ ἡ δοξολογία εἶχε καὶ ἄλλην εὐτυχῆ συγκυρίαν. Ὁ ἱεράρχης, ποὺ ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν δοξολογίαν, μόλις τελείωσε, μὲ τὰ ἱερὰ ἄμφια καὶ τὸ Σταυρὸ καὶ τὸ Εὐαγγέλιο στὰ χέρια, ἐπλησίασε τὸν Ἀρχηγὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἔδωσε μὲ λίγα θερμὰ λόγια τὶς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας, γι' αὐτόν, γιὰ τὴ Νεολαία, γιὰ τὸ Στρατό, γιὰ τὴν τελικὴ Νίκη τῆς Ἑλληνικῆς πολιτικῆς, γιὰ τὴν εὐόδωσιν τῶν Κυβερνητικῶν ἔργων. Ἡ μορφὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ στὶς ἐκκλησιαστικὲς αὐτὲς εὐλογίες ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ χαρὰ καὶ ἱκανοποίησι. Οἱ θεῖες εὐλογίες τὸν ἀκολουθοῦν εἰς τὸν δρόμο ποὺ χαράσσει γιὰ τὰ Ἑλληνικὰ πεπρωμένα...

Καὶ ὕστερα ἡ κατάθεσις τοῦ στεφάνου στὸν Ἄγνωστο Στρατιώτη, σὲ μιὰ ὡραία καὶ σεμνὴ τελετή... Ἦταν ἡ ἀπότισις φόρου τιμῆς στοὺς ἥρωας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Ἦταν ἡ τιμὴ στοὺς παλαιοὺς ἀγωνιστάς, στὰ κόκκαλα τῶν ὁποίων ἡ Νεολαία, ὁ λαός, ὁ Στρατός, μποροῦν νὰ ὁρκισθοῦν ὅτι ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν δὲν θὰ προδώσουν τὰς Ἑλληνικὰς παραδόσεις...

Ἀπ' ὅλες τὶς ἐπαρχίες καταφθάνουν τὰ μηνύματα τοῦ ὡραίου ἑορτασμοῦ ποὺ γίνηκε ἐκεῖ... Ἂς ἀποτελέσῃ ὁ πανηγυρικὸς συναγερμὸς τῆς περασμένης Κυριακῆς τὸ κήρυγμα. Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατός, τὸ Ἑλληνικὸ Ναυτικὸ καὶ ἡ Ἀεροπορία θὰ ἔχουν πάντα πίσω τους στὸ ἔργο τους τὸ στοργικὸ ἐνδιαφέρον τῆς Νεολαίας καὶ τοῦ Λαοῦ...

Ἀγγ. Μεταξᾶς

8. (Συνέχεια)

Ὡς τόσο ἡ Ἀθηνᾶ θέλει πρῶτα νὰ τοὺς δείξῃ τὸ μέρος ποὺ θὰ λατρεύωνται καὶ θὰ δέχωνται προσφορὲς καὶ δῶρα.

ΑΘΗΝΑ

Γειά καὶ χαρά σας, τώρα θὰ περάσω
γιὰ νὰ σᾶς δείξω ποῦ θὰ κατοικῆτε.
Καὶ μὲ τὸ φῶς ποὺ ὁλόγυρα σκορπίζουνε τ' ἁγνὸ
τῆς συνοδειᾶς μας οἱ λαμπάδες
στὸν κάτω κόσμο κατεβῆτε,
καὶ κεῖθε στείλετε ὅ,τι θἆναι γιὰ καλὸ
κι' ὅ,τι εἶναι βλαβερὸ μακριὰ κρατεῖτε.
Ἐμπρὸς τοῦ Κραναοῦ παιδιὰ
ποὺ ἡ χώρα τούτη εἶναι δικιά σας,
τὶς ξένες προβοδᾶτε κι' ὁ Θεὸς
στὸ σωστὸ πάντα νὰ φωτίζῃ τὴν καρδιά σας.

Ἡ προτροπὴ αὐτὴ τῆς θεᾶς συγκινεῖ ὄχι μονάχα τὸ πλῆθος ποὺ βρίσκεται ἀπάνω στὴ σκηνὴ μὰ ὁλόκληρο τὸ θέατρο... Οἱ χιλιάδες Ἀθηναῖοι ποὺ παρακολούθησαν ὅλα τὰ φοβερὰ προηγούμενα γεγονότα δέχονται μ' ἀνακούφιση καὶ ἀγαλλίαση τὴ λύση αὐτὴ ποὺ τὴ χρωστᾶνε ὁλότελα στὴν ἐπέμβαση τῆς θεᾶς καὶ ποὺ δοξάζει τὴν πόλη.

Ἀλήθεια μέσα ἀπὸ κάθε δοκιμασία ὁ ἄνθρωπος ποὺ σέβεται τοὺς θεούς, κι' ἔχει μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἐξασφαλισμένη τὴν ἀγάπη καὶ τὴν προστασία τους, βγαίνει πάντα κερδισμένος. Ἀπόδειξη: Σὲ μιὰ μέρα κι' ἀπὸ μιὰ ὑπόθεση ὄχι βέβαια εὐχάριστη οἱ Ἀθηναῖοι ἀκολουθώντας τὶς συμβουλὲς τῆς θεᾶς κέρδισαν τρία μεγάλα καλά:

Πρῶτα-πρῶτα ἀπόκτησαν ἕνα δικαστήριο σὰν τὸν Ἄρειο Πάγο, ποὺ θὰ λύνῃ ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τὶς φονικὲς διαφορὲς ἀνάμεσα στοὺς πολῖτες· θὰ πάψουν λοιπὸν οἱ ἀλληλοσκοτωμοὶ καὶ θὰ βασιλέψῃ παντοῦ εἰρήνη καὶ ὁμόνοια. Ὕστερα ἔκαμαν ἕνα δυνατὸ φίλο... Ὁ Ὀρέστης φεύγοντας δὲν ὑποσχέθηκε τὴ φιλία καὶ τὴ συμμαχία του;

Καὶ τελευταῖο, οἱ Ἐρινύες, οἱ κόρες τῆς νύχτας, ὁ τρόμος καὶ ὁ φόβος κάθε ἐγκληματία, ἀραδειάζουνε τὶς καλλίτερες εὐκὲς γιὰ τὴν πόλη καὶ τοὺς κατοίκους της... Καὶ ἡ εὐχή τους ὅπως καὶ ἡ κατάρα τους ἔχει μεγάλο βάρος γιὰ τὴν εὐτυχία τῶν ἀνθρώπων.

Κῦμα χαρᾶς κι' εὐγνωμοσύνης πλημμυρίζει τὰ στήθη τῶν Ἀθηναίων.

Ἡ Ἀθηνᾶ παρακινᾶ τοὺς Ἀθηναίους νὰ προσέξουν τὰ λόγια καὶ τὶς εὐκές τους καὶ νὰ τὶς τιμήσουν ἀνάλογα. Πολλὰ μπορεῖ ὁ πολίτης, κατὰ τὴ γνώμη της, νὰ κερδίσῃ γιατὶ πάντα:

Ἀπ' τὸν καλὸ τὸ λόγο ὁ φρόνιμος
βρίσκει τὸ δρόμο ποὺ πρέπει ν' ἀκλουθήσῃ.

ΕΡΙΝΥΕΣ

Γειά σου, λαὲ τῆς Ἀττικῆς,
μὲ τὰ πολλά σου πλούτη, γειά σου,
ποὺ κάθεσαι στὸ πλάϊ τοῦ Δία
κι' ἡ Ἀθηνᾶ ἡ Παρθένα σ' ἀγαπᾷ
καὶ πάντα φρόνεση κρατεῖς
μέσ' στὰ συλλοϊκά σου.
Ἀλήθεια νοιάζεται ὁ πατέρας
αὐτοὺς ποὺ σκέπτουν τῆς Παλλάδος τὰ φτερά.

Καὶ τώρα ἐξιλεωμένες οἱ κόρες τῆς νύχτας ἑτοιμάζονται ν' ἀφήσουν τὴ φωτόλουστη Ἀττικὴ καὶ νὰ κατεβοῦν πάλι βαθειὰ κάτω στὴ γῆ, στὶς ὑπόγειες σπηλιές τους. Ἀνάβονται οἱ δᾶδες ποὺ θὰ τὶς φωτίσουν στὸ δρόμο.

Μέσα στὴν κόκκινη λάμψη τῶν δαδιῶν οἱ καρδιὲς ἀναφτερουγοῦν... τὰ μάτια λάμπουν κι' ἂν δὲν ἤθελαν ν' ἀκούσουν ὡς τὸ τέλος, ὅσα εὐχάριστα λέγονται ἀπάνω στὴ σκηνή, δίχως ἄλλο θὰ πετιόνταν ἀπάνω γιὰ νὰ φανερώσουν μὲ ἀλαλαγμοὺς καὶ χειροκροτήματα τὸν ἐνθουσιασμό τους.

ΕΡΙΝΥΕΣ

Γειά σας, καὶ τὶς εὐκές μου δευτερεύω.
Ὅσοι στὴν πόλη τούτη κατοικεῖτε, γειά σας.
Θεοὶ κι' ἄνθρωποι!
Τὴν ξένη ἐμένα ἂν σεβαστῆτε
ποτέ σας λύπη δὲ θὰ δῆτε.

ΑΘΗΝΑ

Χαίρουμαι γιὰ τὰ λόγια σας καὶ τὶς εὐκές σας
καὶ μὲ λαμπάδες φωτερὲς στὸν κάτω κόσμο
θὰ σᾶς ξεπροβοδίσουν οἱ πιστές μου δοῦλες,
ποὺ ἄγρυπνες νοιάζονται ἐδῶ πέρα τ' ἄγαλμά μου.
Τῆς Χώρας τοῦ Θησέα, δοξασμένοι κάτοικοι
παιδιά, γυναῖκες καὶ γερόντισσες μαζὶ
γιορταστικὰ κοκκινοφορεμένοι, ἐλᾶτε·
τιμῆσετέ τις μέσα στῆς φωτιᾶς τὴ λάμψη,
καλόβουλη νἆναι στὸν τόπο ἡ συντροφιά τους,
ποὺ πάντα μ' ἀντρεία γενιὰ νὰ ξεχωρίζῃ.

Ἡ πομπὴ ἀργά, ἐπίσημα, κινάει. Μπροστὰ οἱ ἱέρειες τῆς Ἀθηνᾶς κρατώντας ψηλὰ τὶς δᾶδες, πίσω οἱ Ἐρινύες ποὺ τὸ πρόσωπό τους δὲν φαντάζει πιὰ τόσο τρομερὸ ὅπως ὅταν ἦταν ὠργισμένο, καὶ πιὸ πίσω ἀκόμα τὸ ἐπίλοιπο πλῆθος ποὺ παρακολούθησε τὴ δίκη.

Κι' ἐξιλεωμένες οἱ κόρες τῆς νύχτας ἑτοιμάζονται νὰ κατέβουν βαθειὰ κάτω στὴ γῆ...

Ὅλοι σηκώνουν τὰ χέρια, κατευοδώνουν... Ὁ καθένας θαρρεῖ πὼς ξύπνησε ἀπὸ ἕνα φριχτὸ βραχνᾶ. Κι' ὅπως ὅταν συμβῇ κάτι τέτοιο ἀνακαθίζει κανεὶς καὶ τρίβει τὰ μάτια, γιὰ νὰ πιστέψῃ πὼς ἦταν κακὸ ὄνειρο μονάχα, καὶ κοιτάζει τὴ φύση ποὺ ἁπλώνεται ὅλο λάμψη κι' ὀμορφιὰ γύρω του καὶ τὴ βρίσκει πολὺ πιὸ ὄμορφη ἀπ' ὅ,τι πρίν... ἔτσι κι' ἐδῶ ἡ πανηγυρικὴ συνοδεία φαντάζει λαμπρότερη...

Μὰ μέσα ἀπὸ τὴ χλαλοὴ ποὺ κάνει τὸ πλῆθος ξεχωρίζει ἕνας ὕμνος σεμνός... Οἱ ἱέρειες τῆς Ἀθηνᾶς ψάλλουν... Γλυκειὰ καὶ λυγερὴ ἡ φωνή τους ὑψώνεται καὶ σιγὰ-σιγὰ συνεπαίρνει ὅλες τὶς καρδιὲς κι' ὅλες οἱ φωνὲς σμίγουν μαζί τους καὶ συνταιριάζονται ἁπαλά.

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ

Μὲ συνοδειὰν εὐλαβικὴ
μεγάλες μου παρθένες σεβαστὲς
τῆς νύχτας θυγατέρες σᾶς ξεπροβοδᾶμε.
— Ὅλοι μαζὶ τὸν ὕμνο ἂς τραγουδᾶμε.—
Βαθειὰ κάτου στὴ γῆ
τραβᾶτε στὶς παληές σας τὶς σπηλιὲς
μὲ δόξα καὶ τιμή.
— Ὅλοι μαζὶ τὸν ὕμνο ἂς τραγουδᾶμε.
Καὶ κεῖθε ν' ἀνεβῆτε πίσω
στὴ χώρα αὐτὴ καλόκαρδες καὶ σπλαχνικές.
Ἐλᾶτε σεβαστὲς καὶ μὲ τὴ φωτερὴ
λαμπάδα τὸ δρόμο θὰ φωτίσω.
— Μὰ τὸ σκοπὸ μὲ δυνατὴ φωνὴ πάρετε τώρα.
Δὲ θ' ἀπολείψουνε ποτὲς
ἀπὸ τὸ σπιτικό σας τὰ χαρίσματά μας.
Τι ὁ Δίας ὁ παντοδύναμος
καὶ ἡ μοίρα ἡ γαληνὴ
κατέβηκαν καλόγνωμοι στὴ χώρα
καὶ στάθηκαν σιμά μας...

— Πάρετε τὸ σκοπὸ μὲ δυνατὴ φωνή...

Μὲ τὴν τελευταία τούτη παρακίνησι ποὺ κάνει ἡ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πομπῆς ὅλο τὸ πλῆθος πιὰ τῶν Ἀθηναίων εἴτε πάνω στὴ σκηνὴ εἶναι εἴτε κάτω κι' ὁλόγυρα στὰ ἑδώλια σὰ θεατής, ἠλεκτρίζεται, θαρρεῖς, συναρπάζεται καὶ τὸ τραγοῦδι σὰ βροντὴ χύνεται κι' ἀντιλαλᾷ στὸν ἀνοιξιάτικο ἀγέρα...

«Ὅλοι μαζὶ τὸν ὕμνο ἂς τραγουδᾶμε...».

Κι' ὁ πλούσιος κι' ὁ φτωχὸς καὶ τὸ παιδὶ κι' ὁ γέρος ξεχνοῦν πιὰ ὅ,τι ἰδιαίτερο χώριζε τὸν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλο, δὲν εἶναι πιὰ ἄτομα μὰ σμίγουν στὸν ἴδιο καϋμὸ καὶ στριφογυρίζουν στὴ δίνη τοῦ τραγουδιοῦ καὶ στὴ Διονυσιακὴ μέθη...

«Πάρετε τὸ σκοπὸ μὲ δυνατὴ φωνή».

Δὲν ἦταν πιὰ σκηνικὸ παιγνίδι τοῦτο ποὺ πέρασε μπροστὰ ἀπὸ τὰ μάτια τους, μὰ φοβερὴ πραγματικότητα ποὺ ἔζησαν τὴν τραγική της στιγμὴ καὶ χαίρονται τώρα ὅλοι μαζὶ τὴ χαρούμενη λύση της.

Ἀπὸ τὸ βασανιστικὸ συναίσθημα τοῦ φόβου πέρασαν στὸν οἶκτο καὶ κεῖθε σ' ἄλλα γλυκύτερα ἀκόμα ποὺ χαρίζει ἡ πεποίθηση πὼς ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ὁμόνοια ἔχει γερὰ στηρίγματα καὶ πὼς μιὰ παντοδύναμη θεὰ ἀγρυπνάει καὶ προστατεύει κι' αὐτοὺς καὶ τὰ σπίτια τους καὶ τὴν πολιτεία.

Μ. Ἀναστασίου

ΤΕΛΟΣ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΑΦΙΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΣΠΕΙΡΩΜΕ ΣΙΤΑΡΙ

Τὸ σιτάρι θέλει καλοδουλεμένο χωράφι, ὄχι ὅμως πάρα πολὺ τριμμένο ἢ μὲ πολλὰ κενά. Σ' αὐτὸ πρέπει νὰ προσέχῃ ὁ γεωργός, ἂν θέλῃ νἄχῃ καλὴ ἀπόδοσι.

Ὅταν πρόκειται νὰ σπείρουν τὸ σιτάρι σὲ χωράφι ἔπειτα ἀπὸ ἀγρανάπαυσι (δηλαδὴ ὅταν ἔχωμε ἀμειψισπορὰ «ἀγρανάπαυσι - σιτάρι») συνηθίζουν στὰ μέρη μας, πολὺ ἄσχημα, ν' ἀφήνουν τὸ χωράφι ἔπειτα ἀπὸ τὴ συγκομιδὴ τῆς ἐσοδείας γιὰ βοσκή, δηλαδὴ τ' ἀφήνουν ἀκαλλιέργητο ἴσα μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς ἀνοίξεως τοῦ ἄλλου χρόνου, τότε τὸν Φλεβάρη ἢ Μάρτη γίνεται τὸ πρῶτο ὄργωμα (τὸ ἄνοιγμα), ἐπειδὴ ὅμως τὰ ζευγάρια τὶς περισσότερες φορὲς εἶναι ἀδύνατα, γιατὶ δὲν τὰ ἔθρεψαν καλὰ τὸν χειμῶνα ἢ ἐπειδὴ δὲν ἔχουν ἀρκετὰ ζευγάρια ἢ καὶ γι' ἄλλα αἴτια, ἡ δουλειὰ αὐτὴ γίνεται πολὺ σιγά, τὸ ἔδαφος ξεραίνεται πολὺ γρήγορα κι' ἔτσι δὲν μποροῦν νὰ ὀργώσουν ὅλα τὰ χωράφια ποὺ ἦσαν σ' ἀγρανάπαυσι, ἀλλὰ μένουν ἀρκετὰ ἀκαλλιέργητα. Αὐτὰ δὲ τὰ χωράφια δὲν μποροῦν νὰ ὀργωθοῦν οὔτε τὸ καλοκαῖρι, γιατὶ τὸ ἔδαφος μὲ τὴν καλοκαιρινὴ ξηρασία γίνεται ἀκόμη σκληρότερο καὶ τὰ ζευγάρια εἶναι τόσο ἀπησχολημένα σ' ἄλλες γεωργικὲς ἐργασίες. Ἂν βρέξῃ πολὺ τὸ φθινόπωρο, τότε μόνο μπορεῖ νὰ γίνῃ ἕνα ὄργωμα προπαρασκευαστικὸ γιὰ τὴ σπορά.

Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ἐργασίας εἶναι κακός. Ἡ ζημιά, ποὺ ἔχομε ὅταν σπέρνωμε σὲ χωράφια, ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ καλὰ ὅταν ἔπρεπε, εἶναι μεγάλη, γιατὶ τὸ χῶμα δὲν ἀερίζεται τελείως καὶ πρὸ πάντων γιατὶ δὲν μαζεύει ἀρκετὸ νερό, ὥστε τὸ σιτάρι ποὺ θὰ σπείρωμε, νὰ μπορῇ ν' ἀνθέξῃ σ' ἐνδεχομένη ξηρασία ἢ ἀνομβρία τὴν ἄνοιξι.

Πρέπει λοιπὸν νὰ προσπαθοῦμε, πῶς νὰ ὀργώνωμε ἐνωρίτερα καὶ γρήγορα τὴν ἄνοιξι, γιὰ νὰ προλάβωμε ὅταν θ' ἀρχίσουν ἡ ζέστες τὴν ἐξάτμισι τοῦ νεροῦ, ποὺ ἀπερρόφησε τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὶς βροχὲς τοῦ χειμῶνα καὶ γιατὶ τὰ χωράφια ποὺ ὠργώθηκαν τὴν ἄνοιξι ἔχουν ἀρκετὴ ὑγρασία καὶ γι' αὐτὸ μποροῦν νὰ ὀργωθοῦν δεύτερη φορὰ τὸ καλοκαῖρι. Αὐτὸ τὸ κατορθώνομε ὅταν τὸ ὄργωμα τὴν ἄνοιξι γίνεται ἐλαφρό, ὥστε τὰ ζῶα νὰ μποροῦν νὰ ὀργώσουν μεγαλείτερη ἔκτασι.

Τὸ καλοκαῖρι, ὅσο μποροῦμε ἐνωρίτερα, κάνουμε

Σχ. 1

τὸ δεύτερο ὄργωμα (δευτέρωμα ἢ δευτέρισμα). Τὸ ὄργωμα αὐτὸ πρέπει νὰ εἶνει βαθὺ 12 ὥς 18 πόντους, ὅσο βαθύτερο τόσο καλλίτερο, γιὰ νὰ γυρίζεται καὶ ν' ἀερίζεται μεγαλείτερος ὄγκος χώματος Γι' αὐτὸ καταστρέφεται ἡ ἀγριάδα, γιατὶ τὰ ριζώματά της ξεραίνονται Γιὰ τὸ ὄργωμα αὐτὸ καλλίτερα νὰ μεταχειριζώμαστε ἄροτρα, σὰν τὸ ἄροτρο τοῦ σχήματος 1 μὲ μακρὺ ὑνὶ καὶ φτερό, γιατὶ μπαίνει εὐκολώτερα στὰ σκληρὰ ἐδάφη Ἐπειδὴ στὸ ἔδαφος μένουν μεγάλοι σβῶλοι ἔπειτα ἀπὸ τὸ ὄργωμα, πρέπει νὰ σβαρνίζωμε γιὰ νὰ τρίβεται τὸ χῶμα

Ὅταν βρέξῃ τὸ φθινόπωρο κάνουμε τρίτο ὄργωμα ἐλαφρὸ μὲ δίυνο ἄροτρο, γιὰ νὰ γίνῃ γρήγορα καὶ νὰ καταστραφοῦν τὰ ζιζάνια, ποὺ θὰ ἐφύτρωσαν ἔπειτα μάλιστα ἀπὸ τὴ βροχή Ἔτσι τὸ χωράφι εἶναι ἕτοιμο γιὰ σπορά.

Ὅταν τελειώσῃ τὸ θέρισμα τοῦ σιταριοῦ, κατὰ τὸν Ἰούνιο - Ἰούλιο, ἀφήνομε λίγον καιρὸ τὰ πρόβατα, γιὰ νὰ βοσκήσουν τὰ στάχυα ποὺ μπορεῖ νὰ ἔμειναν καὶ τὰ χόρτα, ἔπειτα κάνομε ἐλαφρὸ ὄργωμα τῆς καλαμιᾶς. Ἔτσι κρατιέται ἡ ὑγρασία, καταστρέφονται τὰ ζιζάνια καὶ ἀρκετὴ ἀγριάδα καὶ τὸ ἔδαφος τὸ ὠργωμένο ἀπορροφᾷ εὐκολώτερα καὶ περισσότερο τὶς βροχές, ποὺ μπορεῖ νὰ πέσουν τὸ καλοκαῖρι. Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ βροχὴ σβαρνίζομε καὶ τὸ χωράφι μένει χωρὶς κατεργασία, ἴσα μὲ τὸ φθινόπωρο. Ὅταν τότε πέσουν ἀρκετὲς βροχὲς καὶ τὸ ἔδαφος γίνῃ ἀρκετὰ μαλακὸ κάνομε δεύτερο ὄργωμα, σ' ὅσο μποροῦμε μεγαλείτερο βάθος γιὰ νὰ μπορέσῃ τὸ χῶμα ν' ἀερισθῇ πολύ, ν' ἀπορροφήσῃ ὅσο μπορεῖ περισσότερο τὸ νερὸ ἀπὸ τὶς βροχὲς τοῦ χειμῶνα (ἔχει ἀποδειχθῆ πὼς τὸ ὠργωμένο ἔδαφος ἀπορροφᾷ περισσότερο νερὸ παρὰ τὸ ἀκαλλιέργητο), νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν ριζῶν τοῦ σιταριοῦ, ποὺ θὰ σπείρωμε τὸ ἄλλο φθινόπωρο καὶ γιὰ νὰ καταστραφοῦν τὰ ζιζάνια. Ὅταν καλλιεργῆται ἔτσι τὸ χωράφι, οὔτε ἀπὸ ξηρασία ὑποφέρουν πολὺ τὰ σπαρτά, οὔτε ἀπὸ ὑπερβολικὴ ὑγρασία, γιατὶ τὸ χῶμα εἶναι ἀφρᾶτο καὶ δὲν ἀφήνει νὰ μένῃ νερὸ στὴν ἐπιφάνεια τοῦ χωραφιοῦ. Τὸ κρύο τοῦ χειμῶνα σπάζει τοὺς σβώλους καὶ τὸ χῶμα τρίβεται καλά. Τὰ ζιζάνια λιγοστεύουν πολύ. Στὴν ἀρχὴ τῆς ἀνοίξεως γίνεται σβάρνισμα γιὰ νὰ ἰσοπεδωθῇ τὸ ἔδαφος καὶ νὰ φυτρώσουν καλὰ τὰ ζιζάνια. Ὅταν μεγαλώσουν

Σχ. 2

αὐτὰ καλά, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ φόβος νὰ δυσκολευθῇ τὸ ὄργωμα, ἐπειδὴ θὰ μπουκώνῃ τὸ ἄροτρο ἢ νὰ ὡριμάσουν οἱ σπόροι τους, κάνομε τρίτο ὄργωμα ἐλαφρὸ μὲ δίυνο ἄροτρο. Ἀμέσως ἔπειτα σβαρνίζομε γιὰ νὰ ἰσοπεδώσωμε τὸ ἔδαφος, νὰ καταστραφοῦν τὰ ζιζάνια ποὺ ἔκοψε ἢ ξερρίζωσε τὸ ἄροτρο καὶ γιὰ νὰ φυτρώσουν καὶ μεγαλώσουν οἱ σπόροι τῶν ζιζανίων ποὺ δὲν ἐφύτρωσαν ἀκόμη. Ἂν τύχῃ νὰ πέσουν τότε βροχὲς καὶ ν' ἀναπτυχθοῦν πολλὰ ζιζάνια κάνομε κι' ἄλλο ἕνα ἐλαφρὸ ὄργωμα μὲ τὸ δίυνο ἄροτρο. Ἀντὶ τοῦ δευτέρου αὐτοῦ ἀνοιξιάτικου ὀργώματος μπορεῖ νὰ γίνῃ τὸν Ἀπρίλη ἢ Μάη ὄργωμα σὲ μέτριο βάθος 10 ὥς 14 πόντους, ἂν σ' αὐτὸ τὸ βάθος τὸ χῶμα εἶναι λίγο νωπὸ κι' ὄχι λασπερὸ καὶ ἔπειτα σβάρνισμα.

Ἔτσι τὸ χωράφι, ἐπειδὴ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἀρχίζει ξηρασία, μένει χωρὶς ζιζάνια, τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν νὰ μεγαλώνουν ἔπειτα ἀπὸ τὶς πρῶτες φθινοπωρινὲς βροχές. Τότε, ὅταν παραμεγαλώσουν τὰ ζιζάνια, γίνεται τὸ τελευταῖο ὄργωμα ἐλαφρὸ μὲ δίυνο ἄροτρο. Ἔτσι τὸ χωράφι εἶναι ἕτοιμο γιὰ σπορὰ κι' ἂν ἡ ἐποχὴ εἶναι κατάλληλη γίνεται ἡ σπορὰ κι' ὁ σπόρος σκεπάζεται μὲ τοὺς γνωστοὺς τρόπους. Μπορεῖ ὅμως κι' αὐτὸ τὸ τελευταῖο ὄργωμα νὰ χρησιμεύσῃ καὶ γιὰ τὸ σκέπασμα τοῦ σπόρου Ἂν εἶναι πολὺ ἐνωρὶς γιὰ σπορά, τότε πρέπει στὴν ἐποχὴ τῆς σπορᾶς νὰ γίνῃ πάλιν ἐλαφρὸ ὄργωμα γιὰ νὰ βρεθῇ ὁ σπόρος ποὺ θὰ σπείρωμε σ' ἔδαφος ὅπου τὰ ζιζάνια δὲν θὰ προλάβουν ν' ἀναπτυχθοῦν πρὶν ἀπὸ τὸ σιτάρι.

Μὲ τὸ σύστημα αὐτὸ ἡ ἀπόδοσις γίνεται σχεδὸν διπλασία καὶ δὲν ἐπηρεάζονται τὰ σιτάρια ἀπὸ τὴν ξηρασία ἢ τὴν ὑγρασία.

Ἔχει βέβαια μικρὴ δυσκολία γιὰ τὸ ὄργωμα τῆς καλαμιᾶς, ποὺ γίνεται ἔπειτα ἀπὸ τὸ θέρισμα, γιατὶ τότε τὸ χωράφι εἶναι ξερὸ καὶ σκληρό. Ἐπίσης στερεῖ τὴν κτηνοτροφία ἀπὸ τὶς καλαμιές. Ἀλλὰ τὶς μὲν δυσκολίες τῆς καλλιεργείας μπορεῖ κανεὶς νὰ ὑπερνικήσῃ, ἔπειτα ἀπὸ τόσα πλεονεκτήματα ποὺ ἔχει αὐτὸ τὸ σύστημα, μὲ κατάλληλο δίυνο ἄροτρο ξηρασίας (Σχ. 2), τὴν δὲ κτηνοτροφία μπορεῖ νὰ τὴν βοηθήσῃ, ἂν ἐλαττωθῇ ἡ ἔκτασις ποὺ μένει γι' ἀγρανάπαυσι καὶ καλλιεργηθῇ αὐτὴ μὲ κτηνοτροφικὰ φυτά, ποὺ πρέπει ὅμως νὰ λιπαίνωμε μὲ λιπάσματα.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

34. (Συνέχεια)

Μὰ περισσότερο ἀπ' ὅλους ὁ Ἀλέξανδρος πλησίαζε στὴν Αἴγυπτο συγκινημένος. Θὰ πραγματοποιοῦσε ἐπὶ τέλους τὴ μεγάλη ἐπιθυμία τῆς μητέρας του: Θὰ πήγαινε στὸ μαντεῖο τοῦ Ἄμμωνα, στὴν ἔρημο. Νὰ τὸ ρωτήση. Κι' ὁ θεὸς θὰ τοῦ ἀποκάλυπτε ἕνα μεγάλο μυστικό. Τί μυστικό; Ὁ Ἀλέξανδρος δὲν μποροῦσε νὰ μαντέψη.

Ὕστερα ἀπὸ ἐφτὰ μέρες ἔφτασαν πιὰ στὰ πράσινα καλλιεργημένα χωράφια. Μισόγυμνοι μαυρειδεροὶ χωριάτες ἔσκυβαν καὶ δούλευαν τὴ γῆ. Ἀνασήκωσαν τὸ κεφάλι, εἶδαν ἥσυχα, χωρὶς νὰ τρομάξουν, τὸ στρατὸ κι' ἔσκυψαν πάλι καὶ ξανάπιασαν τὴν τσάπα.

— Καλὸ σημάδι! ψιθύρισε ὁ Στέφανος. Ἐδῶ δὲ θὰ μᾶς φέρουν ἀντίστασι.

Στὴν εἴσοδο τῆς πρώτης μεγάλης πολιτείας οἱ ἱερεῖς, ντυμένοι κάτασπρα, ἔτρεξαν νὰ χαιρετήσουν τὸν Ἀλέξανδρο. Ὁ γεροντότερος ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς προχώρησε καὶ μὲ βαθειὰ φωνή:

—Ὦ βασιληᾶ, εἶπε, ὁ γέρο Νεκτανεβὼ ἦταν ὁ τελευταῖός μας βασιλιᾶς. Οἱ κατάρατοι οἱ Πέρσες τὸν ἔδιωξαν· μὰ ὁ μέγας θεός μας ὁ Ἄμμων, ὅταν πήγαμε νὰ τὸν ρωτήσουμε στὸ μαντεῖο του στὴν ἔρημο, μᾶς ἀποκρίθηκε:

«Ὁ βασιλιᾶς Νεκτανεβὼ θὰ γυρίση, μὰ ὄχι πιὰ μὲ μορφὴ γέρου, μὰ νέος, ὡραῖος, μὲ ξανθὰ μαλλιά, μὲ γαλάζια μάτια!».

—Ὦ, βασιλιᾶ Νεκτανεβώ, μὲ τὴ νέα λαμπρή σου μορφὴ καὶ τὸ νέο ὄνομα, καλῶς ἐγύρισες στὴν πατρίδα σου!

Ὁ Ἀλέξανδρος εὐχαριστήθηκε πολὺ ἀκούοντας τὰ λόγια τοῦ ἱερέα. Κι' ἡ χαρά του ἔγινε ἀκόμα μεγαλύτερη ὅταν μπῆκε στὴ μεγάλη πόλι κι' εἶδε ὅλο τὸ λαὸ μὲ βάγια στὰ χέρια νὰ τὸν ὑποδέχεται, ὡς λυτρωτή.

— Ζήτω ὁ βασιλιᾶς μας! Ζήτω ὁ βασιλιᾶς μας! φώναζαν.

Ὅλοι ἤξεραν τὸ χρησμὸ τοῦ θεοῦ Ἄμμωνα καὶ νόμιζαν πὼς ἔβλεπαν τὸν παλιό τους βασιλιᾶ νὰ γυρίζη στὸ βασίλειό του, μὲ ἄλλο, νεαρὸ κι' ὄμορφο σῶμα. Καὶ δὲν τὸν ἔλεγαν πιὰ Νεκτανεβὼ μὰ Ἀλέξανδρο!

Κεφ. 49.

Ἔφτασε στὴν πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου, στὴ Μέμφι, ὁ Ἀλέξανδρος, ἀνέβηκε στὸν ψηλὸ θρόνο τῶν Φαραώ, οἱ ἱερεῖς τὸν ἔντυσαν τὴ μεγάλη βασιλικὴ στολὴ καὶ τὸν ἀνακήρυξαν Φαραώ, δηλαδὴ βασιλιᾶ τῆς Αἰγύπτου. Καὶ τοῦ ἔδωσαν λαμπροὺς ἐγκωμιαστικοὺς τίτλους: Τὸν ὠνόμασαν «Βασιλιᾶ-Γεράκι», «Ἄρχοντα τῆς νίκης». Τὸν ὠνόμασαν «Βασιλιᾶ-Καλάμι», γιατὶ τὸ καλάμι ἦταν τὸ σύμβολο τῆς Ἄνω Αἰγύπτου καὶ «Βασιλιᾶ-Σφῆκα», γιατὶ ἡ σφῆκα ἦταν τὸ σύμβολο τῆς Κάτω Αἰγύπτου.

Τέλος ὁ ἀρχιερέας τοῦ ἔδωσε τὸν πιὸ μεγάλο τίτλο: «Μερι-Ἀμμὼν-Σατὲπ-εν-ρε» ποὺ θὰ πῆ: «Πολυαγαπημένε τοῦ Ἄμμωνα, ἐκλεκτὲ τοῦ θεοῦ Ἥλιου!».

Βασιλιᾶς πιὰ τῆς Αἰγύπτου, Φαραώ, μπῆκε ὁ Ἀλέξανδρος σ' ἕνα χρυσὸ καράβι ὡς στὶς ἐκβολὲς τοῦ Νείλου. Ἔκανε τὸ γῦρο τῆς Μαρεώτιδας λίμνης, ἔφτασε στὸ νησάκι Φάρος, ἔβαλε τιμόνι ἀντίκρυ στὴ στεριά. Τὰ μάτια του κοίταζαν γύρω τριγύρω σὰ ν' ἀναζητοῦσαν κάτι πολὺ σπουδαῖο. Οἱ πιστοὶ φίλοι ποὺ τὸν συνώδευαν τὸν ρώτησαν:

— Ὦ βασιλιᾶ, εἶσαι ἀνήσυχος, τί ζητᾶς;

Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἀπάντησε. Κρατοῦσε τὸ τιμόνι, ἔπλεε σιγὰ - σιγὰ καὶ κοίταζε προσεχτικὰ τὴν παραλία. Ἕνα φτωχὸ χωριουδάκι φάνηκε στὴν ἄκρα τῆς ἀμμουδιᾶς· ἦταν χτισμένο σὲ μιὰ γλῶσσα τῆς στεριᾶς, ἀπέναντι στὸ Φάρο. Ὁ Ἀλέξανδρος ἅπλωσε τὸ χέρι του:

— Ἐδῶ! πρόσταξε.

Βγῆκαν ὅλοι στὴ στεριά. Τὸ μικρὸ χωριουδάκι σάστισε βλέποντας τέτοια πλούσια συνοδεία. Ὁ Ἀλέξανδρος κοίταξε γύρω.

— Ἐδῶ! εἶπε πάλι. Μοῦ ἀρέσει.

— Τί τρέχει, Ἀλέξανδρε; ρώτησε ὁ Ἡφαιστίων.

— Ἐδῶ θὰ χτίσω μιὰ μεγάλη πολιτεία. Τέλεια εἶναι ἡ τοποθεσία της. Ἀπὸ τὸ βοριᾶ ἡ θάλασσα, ἀπὸ τὸ νότο ὁ Νεῖλος ποταμός, θὰ στέλνουν ἐδῶ τὰ καράβια τους. Θὰ γίνη μιὰ μέρα τὸ μεγαλύτερο λιμάνι τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ θὰ χτίσω ναοὺς καὶ παλάτια, θ' ἀνοίξω πλατεῖς δρόμους, θὰ ἱδρύσω μεγάλες σχολές, Βιβλιοθήκη καὶ Γυμναστήριο καὶ Θέατρα καὶ θὰ φέρω μεγάλους σοφούς, καλλιτέχνες, ἐπιστήμονες, ποιητές, νὰ γίνη ἡ πολιτεία αὐτὴ ὄχι μονάχα μέγα ἐμπορικὸ κέντρο παρὰ καὶ μεγάλη πνευματικὴ ἑστία.

Μέσα στὸ μισόφωτο ὁ Ἀλέξανδρος ξεχώριζε καθαρὰ τὸ πέτρινο ξόανο τοῦ θεοῦ.

—Ζήτω ἡ Ἀλεξάνδρεια! φώναξαν οἱ σύντροφοι τοῦ βασιλιᾶ, ποὺ ἔβλεπαν κιόλας ν' ἁπλώνεται μπροστά τους τεράστια, πολυάνθρωπη, πλούσια ἡ νέα πολιτεία. Τόσο τοὺς εἶχαν συνεπάρει τὰ φλογερὰ λόγια τοῦ Ἀλέξανδρου.

Ὁ Ἀλέξανδρος φώναξε ἀμέσως τοὺς ἀρχιτέκτονες καὶ τοὺς μηχανικούς του. Κάλεσε τὸ μεγάλο ἀρχιτέκτονα, τὸν Μακεδόνα Δεινοκράτη, ποὺ ἔχτιζε τότε στὴν Ἔφεσο τὸν καμένο ναὸ τῆς Ἄρτεμης. Στρατολόγησε χιλιάδες ἐργάτες, πρόσταξε τὰ πλοῖα νὰ φέρουν μάρμαρα, ξύλα, μέταλλα γιὰ τὴ νέα πολιτεία. Χάραξε μόνος του τὰ σχέδια, τὰ τείχη, τὶς λεωφόρους, τὶς ἀγορές, τοὺς δρόμους.

—Θέλω νὰ γίνη, εἶπε, ἡ ὡραιότερη πολιτεία τοῦ κόσμου.

Ἅμα τελείωσε καλὰ ὅλες τους τὶς ἑτοιμασίες κι' ἔβαλε τὰ θεμέλια τῆς ἀγαπημένης του Ἀλεξάνδρειας, ὁ βασιλιᾶς πῆρε ἐφτά, τοὺς πιὸ ἀγαπημένους του συντρόφους, πῆρε καὶ τὸ γέρο Καλλισθένη γιὰ νὰ γράψη ὅ,τι ἔπρεπε, καὶ κίνησε γιὰ τὴν ἔρημο. Πήγαινε νὰ προσκυνήση τὸ ξακουστὸ μαντεῖο τοῦ Ἄμμωνα καὶ νὰ ρωτήση τὸ θεὸ γιὰ τὴ μοῖρα του.

Τὸ μικρὸ καραβάνι μπῆκε στὴν ἔρημο. Ἀπέραντη ἀμμούδα ἁπλωνουνταν μπροστά τους. Τὰ πόδια τῶν ἀλόγων βούλιαζαν στὴν ἄμμο καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ τρέξουν. Τὴν τρίτη μέρα ἄνεμος σφοδρὸς σηκώθηκε, σὰ θάλασσα τρικύμισε ἡ ἀμμούδα, οἱ ὁδηγοὶ ἔχασαν τὸ δρόμο. Μὰ τὸ βράδυ κοίταξε ὁ Ἀλέξανδρος τὰ πουλιὰ ποὺ γύριζαν στὶς φωλιές τους.

— Ἄς τ' ἀκολουθήσουμε, εἶπε. Θἄχουν τὶς φωλιές τους μέσα στὰ δέντρα, κοντὰ σὲ νερό. Καὶ σὲ ὅλη αὐτὴ τὴν ἔρημο, μοῦ λέν, νερὸ δὲν ὑπάρχει καὶ πρασινάδα παρὰ στὴν ὄασι τοῦ Ἄμμωνα. Τὰ πουλιὰ λοιπὸν μᾶς δείχνουν τὸ σωστὸ δρόμο.

Πήγαιναν, πήγαιναν. Ὁ Ἡφαιστίων εἶχε ἀρχίσει νὰ κουράζεται. Ἀνυπόφορη ἡ ζέστη τὴ μέρα καὶ τὸ κρύο τὴ νύχτα. Δὲν εἶχαν πιὰ νερό, διψοῦσαν. Ὁ Περδίκκας κι' ὁ Κρατερός, ποὺ

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

XVI

Ο ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΚΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καθιέρωσι τῆς θρησκείας [illegible] Σαραπιδος, τη μεγαλουργὸ αὐτὴ προσπάθεια τῶν Πτολεμαίων, γιὰ τὴ θρησκευτικὴ [illegible] τῶν λαῶν τῆς Αἰγύπτου [illegible] [illegible] Αἰγύπτου. Ἡ [illegible] μετάφρασις τῆς ἑβραϊκῆς Βίβλου ἀπὸ τοὺς 72 ἑλληνίζοντες Ἰουδαίους μεταφραστὰς [illegible] [illegible] τῆς Αἰγύπτου [illegible] [illegible] Ἡ σημασία [illegible] Ἰουδαῖοι [illegible] ἑλληνικὴ κι' ἀσχοληθηκαν μὲ τὴ φιλοσοφία [illegible] Ἀλεξάνδρεια [illegible] [illegible] φιλοσοφική [illegible] θρησκευτική [illegible] [illegible] Ἰουδαῖος φιλόσοφος Φίλων (25 π. Χ. — 40 μ. Χ.) [illegible] [illegible]

θρησκείας καὶ ἀποκτησῆς εὐρυτάτης καὶ σπουδαιοτάτης φιλοσοφικῆς καὶ θρησκευτικῆς κινήσεως. Ἡ φιλοσοφία του, συντεθειμένη ἀπὸ διάφορα φιλοσοφικὰ συστήματα καὶ θρησκευτικὲς δοξασίες, ποὺ ἐν μέρει μὲν παραδέχεται, ἐν μέρει δὲ ἀποκρούει, ἀποτελεῖ ἕνα ἀνώτερο φιλοσοφικὸ σύστημα θρησκευτικοῦ φιλοσοφισμοῦ, ποὺ ἔμελλε νὰ ἐπηρεάση βαθύτατα ὄχι μόνο τὴ φιλοσοφικὴ σκέψη ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάπτυξι καὶ διαμόρφωσι τοῦ τότε μόλις ἀναφαινομένου Χριστιανισμοῦ. Κατὰ τὴ φιλοσοφία αὐτὴ μέσα στὸν κόσμο δροῦν δύο ἀντίθετες δυνάμεις, ὁ Θεός, ὡς ἀγαθὴ καὶ ποιητικὴ ἀρχή, καὶ ἡ ὕλη ὡς ἀρχὴ τοῦ κακοῦ, ὅπως [illegible] καὶ μὲ τὴν ψυχὴ — [illegible] τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴ σάρκα, τὸ θνητό, πρόσκαιρο καὶ πονηρὸ στοιχεῖο τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄπρόσιτη ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινο νοῦ, [illegible] μονάχα τὴν ὕπαρξι, [illegible] μπορεῖ νὰ συμπεράνη ἀπὸ τὴ θεώρησι τῶν δημιουργημάτων του. Μεσίτης ἀνάμεσα τοῦ Θεοῦ καὶ [illegible] κόσμου ἢ τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ Λόγος, [illegible] [illegible] ἀπὸ τὸ Θεὸ πρὸ τῆς δημιουργίας — ὁ δεύτερος Θεός, [illegible] τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Σοφίας, [illegible] [illegible] [illegible] ὁ Λόγος ὡς [illegible] εἶναι ὁ Δημιουργὸς ὄργανο τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ ὁποῖο ἐδημιούργησε [illegible]

[illegible] Πρὸ πάντων εἶναι τὸ φῶς, ὁ πνευματικὸς ἥλιος ποὺ καλεῖται καὶ Ποιμήν, ἀρχιερεὺς καὶ Παράκλητος. Ὁ ἄνθρωπος ὁμοιοῦται μὲ τὸ Θεὸ καὶ ὅσον μετέχει τοῦ Λόγου — πατρὸς καὶ [illegible] τῆς ψυχῆς, δικαστοῦ καὶ φορέως τῆς συνειδήσεως του. Εἶναι ἐπὶ τούτοις ὁ αἴτιος τῆς ὁράσεως καὶ τῆς μυστικῆς ἐκστάσεως τῆς ψυχῆς διὰ τῆς γονιμοποιήσεως τῆς ψυχῆς ὑπὸ τῶν σπερματικῶν λόγων — τῶν πλατωνικῶν ἰδεῶν, [illegible] στὸ [illegible] τὴ μορφὴ ἀγγέλων ἢ ἀνθρωπίνων ψυχῶν. Ὅπως ὁ «Λόγος» [illegible] ἔτσι ὅλες τὶς ἰδιότητες τοῦ «Πνεύματος» τῶν στωϊκῶν, τὸ ἴδιο καὶ ἡ ἠθική του εἶναι στὸ βάθος της στωϊκή. Ὁ ἠθικὸς βίος θεωρεῖται ὡς ἀγώνας ἀνάμεσα σὲ τέσσερες ἀρετὲς καὶ τέσσερα πάθη, ποὺ τ' ἀντιπαραθέτει, ἀκριβῶς ὅπως καὶ ἡ στοά. Σκοπὸς τῆς ἠθικῆς προσπαθείας εἶναι καὶ κατὰ τοῦτον τὸ [illegible] τὴ φύσει ζεῖν, κι ἐπειδὴ μὲ τὴ φύσι [illegible] τὸ Θεό, ἄρα τὸ κατὰ Θεὸν ζεῖν. Ὁ σκοπὸς αὐτὸς συμπίπτει ἐπομένως μὲ τὴν πλατωνικὴ γνώμη περὶ ἀφομοιώσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ Θεό. [illegible] ἡ ἀποστολὴ τοῦ [illegible] [illegible] τῆς ψυχῆς μέχρι τῆς [illegible] καὶ τέλος [illegible] [illegible]

ἐφάπαξ δημιουργίας καὶ τῆς αἰ[illegible] [illegible] τὰ [illegible] καὶ τὴν Χριστιανικὴ θεολογία καὶ τὴν Χριστια[illegible] [illegible] [illegible] νεία τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Κι[illegible] [illegible] δείξη καὶ ἐσω τὸ βαθύτερο νόημα τῶν Γραφῶν, ποὺ εἶναι πρ[illegible] [illegible]

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

εἶχαν πληγωθῆ στὴ Γάζα, ὑπέφεραν πολὺ· εἶχαν ἀνοίξει οἱ πληγές τους καὶ πονοῦσαν.

Ὁ Κλεῖτος πήγαινε μπροστά, κατάμαυρος, μ' ἕνα ἄσπρο σαρίκι στὸ κεφάλι γιὰ τὸν ἥλιο· βαρέθηκε τόσες μέρες νὰ μὴ βλέπη παρὰ ἀμμούδα κι' ἄρχισε νὰ τραγουδάη γιὰ νὰ ξεσκάση. Ὁ Πτολεμαῖος δίπλα του τὸν κοίταζε καὶ γελοῦσε. Τελευταῖος πήγαινε ὁ Φιλώτας καὶ συλλογίζουνταν τὸν ἀγαπημένο του ἀδερφὸ ποὺ πέθανε κι' ἡ καρδιά του ἦταν ἀπαρηγόρητη. Τίποτα πιὰ δὲν τοῦ ἄρεσε· ὅλα τοῦ φαίνουνταν μαῦρα.

Στράφηκε στὸν ἀρχηγὸ τῶν Κρητικῶν, τὸν Κλέαρχο, ποὺ κάλπαζε δίπλα του.

— Ὁ πατέρας μου ἔχει δίκιο, εἶπε· ὁ Ἀλέξανδρος κάνει σὰν τρελλός. Ἔπρεπε νὰ δεχτῆ τὴν πρότασι τοῦ Δαρείου. Γιὰ φαντάσου! Νὰ τοῦ δίνη δέκα χιλιάδες χρυσᾶ τάλαντα, νὰ τοῦ δίνη τὴ θυγατέρα του κι' ὅλη τὴν ἀπέραντη χώρα ἀπὸ τὸν Εὐφράτη ποταμὸ ὡς τὰ [illegible] τῆς Ἰωνίας! Καὶ νὰ μὴ δεχτῆ! Ἐσὺ τί θἄκανες στὴ θέσι του, Κλέαρχε;

— Μήτε ἐγὼ θὰ δεχόμουν! ἀποκρίθηκε ὁ περήφανος Κλέαρχος. Ἢ ὅλα ἢ τίποτα!

Βαρὺς στεναγμὸς ἀκούστηκε πίσω τους. Οἱ δυὸ στρατηγοὶ στράφηκαν κι' εἶδαν τὸν γέρο φιλόσοφο καβάλλα σ' ἕνα κοκκαλιάρικο ἄλογο, νὰ κουνάη τὸ κεφάλι ἀπελπισμένος.

— Τί ἔπαθες, ἀγαπητὲ φιλόσοφε; τὸν ρώτησε ὁ Κλέαρχος. Πῶς σοῦ φαίνεται ἡ ζωή μας τούτη;

Ὁ φιλόσοφος κέντησε τὸ παλιάλογό του, ζύγωσε τοὺς δυὸ νέους:

«Μηδὲν ἄγαν»! τοὺς εἶπε μὲ χαμηλὴ φωνή. Μηδὲν ἄγαν!

Καὶ τοὺς ἔδειξε τὸν Ἀλέξανδρο ποὺ πήγαινε μπροστὰ μὲ τὰ δυὸ ἄσπρα φτερὰ ποὺ κουνιῶνταν στὸν ἄνεμο.

Ὁ Φιλώτας ἔρριξε γρήγορη ματιὰ στὸν Κλέαρχο μὰ δὲ μίλησε.

Ὁ Κλέαρχος ὅμως θύμωσε:

«Πᾶν μέτρον ἄριστον» λοιπόν; ρώτησε τὸν φιλόσοφο.

— Μάλιστα! ἀποκρίθηκε μὲ πεποίθησι ὁ Καλλισθένης. Γιατὶ οἱ πρόγονοί μας ἦταν μεγάλοι; Γιατὶ ἤξεραν τὸ μέτρο. Νὰ μὴν εἶσαι ὑπερβολικὰ πλούσιος, μήτε ὑπερβολικὰ δυνατός, μήτε ὑπερβολικὰ εὐτυχής. Πᾶν μέτρον ἄριστον...

— Μήτε ὑπερβολικὰ γενναῖος; φώναξε ὁ Κλέαρχος ποὺ ἀντιπαθοῦσε πολὺ τὸν κακόμοιρο τὸν Καλλισθένη.

— Μήτε! ἀποκρίθηκε ὁ φιλ[illegible] [illegible] τὸ μέτρο. Νὰ ξέρης τί θὰ πῆ ἁρμονία. Ὅλα τ' ἄλλα εἶναι τρέλλα...

— Ὥστε ὁ Ἀλέξανδρος... ἔκαμε ὁ Φιλώτας κλείνοντας τὸ μάτι στὸν φι[illegible]

— Σούτ! ἀποκρίθηκε ὁ Καλλισθένης μὲ τρόμο. Σούτ! μὴ μᾶς ἀκούση!

Κεφ. 50.

Τέλος ἕνα πρωΐ, πέρα, στὴν ἄκρα τῆς ἀμμούδας, διέκριναν δέντρα καὶ μιὰ μικρὴ λιμνούλα κι' ἕνα κάτασπρο ναό.

— Φτάσαμε! Φτάσαμε! φώναξαν οἱ ὁδηγοὶ καὶ κέντησαν τ' ἄλογά τους.

— Σταθῆτε! τοὺς φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος. Θὰ μπῶ ἐγὼ μπροστά.

Μπῆκε μπροστὰ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ σὲ λίγη ὥρα ἔφτανε στὴν καταπράσινη δάσι τοῦ θεοῦ. Οἱ ἱερεῖς μὲ τὶς μεγάλες στολές τους, ὀρθοὶ στὴν εἴσοδο τοῦ ναοῦ, τὸν περίμεναν. Προχώρησε ἕνα βῆμα ὁ γεροντότερος ἱερέας, ὁ «προφήτης», καὶ καλωσώρισε τὸν Ἀλέξανδρο.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔφταναν κι' οἱ [illegible] σύντροφοι τοῦ βασιλιᾶ.

— Μονάχα ὁ βασιλιᾶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μπῆ μέσα στὸ ναό· ὅλοι οἱ ἄλλοι θὰ μείνουν ἔξω, στὸν περίβολο, εἶπε ὁ προφήτης ὑψώνοντας τὸ χέρι.

[illegible] συγκίνησι.

«Σὰ νὰ μὴν ἤμουν ἄνθρωπος, ἔλεγε. Σὰν νἄμουν Θεός»!

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝ. ΛΑΟΥ

ΓΙΓΑΝΤΕΣ ΚΑΙ ΓΙΓΑΝΤΟΜΑΧΙΕΣ

Πόσες παραδόσεις, πόσοι μῦθοι, πόσες διηγήσεις, πού ζοῦν ἀπό στόμα σέ στόμα ἀνάμεσα στόν ἑλληνικό λαό σήμερα, εἶναι ὅμοιες μέ τίς ἀρχαῖες! Θἄλεγε κανείς ὅτι δέν ἐπέρασαν δυό ἤ τρεῖς χιλιάδες χρόνια στό μεταξύ. Πέρασαν μέσα ἀπό τούς αἰῶνες οἱ παραδόσεις αὐτές κι' ἔφθασαν ἕως τήν ἐποχή μας χωρίς νά σβήσουν. Ἔζησαν μαζί μέ τήν φυλή μας κι' αὐτές ἄφθαρτες καί αἰώνιες.
Κι' ἄλλη φορά διηγηθήκαμε πώς ὁ λαός μας πιστεύει ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦταν ὑπεράνθρωποι καί εἶχαν ὑπερήφανον ἀνάστημα. Μάλιστα ἀνάμεσα στούς ἀρχαίους ξεχωρίζει τούς Γίγαντες, τούς Σαραντάπηχους, τούς τρομερούς ἀντρειωμένους. Ἔτσι κι' οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπίστευαν πώς πρίν ἀπ' αὐτούς ἔζοῦσαν στή γῆ οἱ Γίγαντες πού πολεμοῦσαν μέ τούς Θεούς των. Εἶναι περίεργο ὅτι καί οἱ νέοι Ἕλληνες, ὅπως καί οἱ ἀρχαῖοι, πιστεύουν ὅτι τό περασμένο εἶναι ἀνώτερο ἀπό τό σύγχρονο καί οἱ παλαιότεροι πιό δυνατοί καί πιό μεγάλοι στό ἀνάστημα ἀπό τούς νεώτερους.

Διηγοῦνται λοιπόν καί οἱ σημερινοί ἄνθρωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπαίθρου ἱστορίες γιά Γίγαντες, ὅπως καί οἱ ἀρχαῖοι εἶχαν ὁλόκληρη μυθολογία γιά τούς Γίγαντες καί τίς γιγαντομαχίες.

Οἱ Γίγαντες στίς παραδόσεις τῶν Ἰνδοευρωπαϊκῶν λαῶν προσωποποιοῦν τίς καταστρεπτικές δυνάμεις τῆς φύσεως, ἀντίθετα μέ τούς ἀγαθούς θεούς, πού προσωποποιοῦν τίς εὐεργετικές ἐκδηλώσεις της. Στήν ἀρχαία Ἑλλάδα στήν ἀρχή οἱ Γίγαντες ἐσυμβόλιζαν τήν ὀργή τῆς θάλασσας καί τίς τρικυμίες της. Καί μάλιστα ὁ βασιλιάς τῶν Γιγάντων εἶχε τό ὄνομα Εὐρυμέδων (δηλαδή πού ἔχει ἐξουσία στήν ἀνοιχτή θάλασσα), πού ἦταν ἕνα ἀπό τά ἐπίθετα τοῦ Ποσειδῶνος. Ἀργότερα οἱ Γίγαντες ἐσυμβόλιζαν γενικώτερα τίς δυνάμεις τῆς καταστροφῆς κι' ἐγεννήθηκαν οἱ μῦθοι τῆς πάλης τους μέ τούς θεούς: τῆς γιγαντομαχίας.

Ὁ Ὅμηρος στήν «Ὀδύσσεια» καί ὁ Ἡσίοδος στή «Θεογονία» του ἀναφέρουν τούς Γίγαντες. Ὁ Ἡσίοδος τούς παρουσιάζει ὡς ἀνθρώπους μέ τεράστιο ἀνάστημα καί ὡπλισμένους μέ ἀνάλογα δόρατα καί μ' ἄλλον ὁπλισμό πού ἄστραφτε στό φῶς. Ἀλλά καί ὁ Πίνδαρος, ὁ Αἰσχύλος καί ὁ Σοφοκλῆς ἀναφέρουν τούς Γίγαντες καί τά ἔργα τους. Ὁ Ἀπολλόδωρος ὅμως διηγεῖται τόν μῦθο τῶν Γιγάντων στήν ὁριστική του μορφή.

Οἱ Γίγαντες, ὅπως γράφει ὁ Ἀπολλόδωρος, ἦσαν παιδιά τοῦ Ο[illegible] τῆς Γῆς, πού γέννησαν καί τόν Κρόνο καί ἄλλους θεούς. Ἦταν, ὅπως διηγεῖται, ἄφθαστοι στό μέγεθος τοῦ σώματος καί ἀνίκητοι στή δύναμί τους. Μά εἶχαν καί φοβερή μορφή, γιατί ἔτρεφαν μακριά μαλλιά καί μακριά καί πυκνά γένεια. Εἶχαν καί φίδια ἀντί γιά πόδια. Ἔτσι παριστάνονται καί σέ ἀρχαῖα ἀνάγλυφα.

Οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι διηγοῦνται ὅτι ἔγινεν ἀγώνας μεταξύ τῶν Ὀλυμπίων Θεῶν καί τῶν Γιγάντων. Σ' αὐτόν ἔλαβαν μέρος ὅλοι οἱ Θεοί τοῦ Ὀλύμπου, ἐκτός τῆς Δήμητρας. Αὐτή δέν ἀνακατεύθηκε γιατί στούς ἀρχαίους μύθους παρουσιάζεται πολλές φορές ὡς ἡ ἴδια μέ τήν Γαῖαν, πού γέννησε τούς Γίγαντες. Στόν ἀγῶνα ἔλαβαν μέρος καί δυό θνητοί: Ὁ Ἡρακλῆς καί ὁ Διόνυσος.

Στή Γιγαντομαχία λοιπόν ὁ Ζεύς ρίχνει τούς κεραυνούς του ἐναντίον τοῦ βασιλέως τῶν Γιγάντων καί ὁ Ἡρακλῆς τοξεύει ὁμοίως τόν βασιλέα των. Ἡ Ἀθηνᾶ πετᾶ ἐναντίον τοῦ Ἐγκελάδου τήν Σικελία καί σκοτώνει τόν Πάλλαντα μέ τό δόρυ της. Ὁ Ποσειδῶν κόβει κομμάτι ἀπό τό νησί Κῶ καί τό ρίχνει ἐναντίον τοῦ Πολυβώτου κι' ἔτσι σχηματίζεται τό νησί Νίσυρος καί χτυπᾶ μέ τήν τρίαινα τόν Πορφυρίωνα. Ὁ Ἀπόλλων τοξεύει στό ἀριστερό μάτι τόν Ἐφιάλτη. Ὁ Ἡρακλῆς τοξεύει τόν Πορφυρίωνα καί τόν Ἐφιάλτη στό δεξιό μάτι. Ὁ Διόνυσος σκοτώνει τόν Εὔρυτο. Ἡ Ἑκάτη καί ὁ Ἥφαιστος μέ μύδρους καίουν τόν Κλυτίον. Ὁ Ἑρμῆς φονεύει τόν Ἱππόλυτον, ἡ Ἄρτεμις τόν Γρατίωνα καί αἱ Μοῖραι τόν Ἄγριον καί Θόωνα. Ἔτσι μέ τά ὀνόματα τους οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι ἀναφέρουν τούς Γίγαντες καί τούς Θεούς πού τούς ἐξεπάστρεψαν.

Ὡστόσο ὁ μῦθος τῶν Γιγάντων ἔπαθε πολλές ἀλλαγές καί κάθε ποιητής καί μυθογράφος τόν διηγεῖτο ἀλλοιῶς στίς λεπτομέρειες. Σ' ἄλλους μύθους παρουσιάζονται στή Γιγαντομαχία καί οἱ Διόσκουροι [illegible], ἡ [illegible] μέ [illegible] στό χέρι καί ἡ Ἀφροδίτη μέ τόν Ἔρωτα καί ἀφοπλίζουν τούς Γίγαντες μονάχα μέ τήν ἐμφάνισί τους! Σ' ἄλλους πάλι μύθους οἱ Θεοί ἔχουν ἄλλα ὅπλα καί σκοτώνουν ἄλλους Γίγαντες.

Οἱ Γίγαντες, κατά τούς ἀρχαίους μύθους, πολεμοῦν μέ ἀναμμένους κορμούς ἀπό δένδρα, πού τούς κρατοῦν στά χέρια ἤ μέ μεγάλους βράχους, πού τούς κόβουν ἀπό τά βουνά. Γιά ν' ἀνεβοῦν στόν οὐρανό σωριάζουν βουνά ἐπάνω σ' ἄλλα βουνά.

Ὅταν γίνεται ἡ Γιγαντομαχία τόσος θόρυβος γίνεται καί τόση φασαρία, ὥστε ὅλη ἡ φύσις συγκλονίζεται. Ὁλόκληρες [illegible] ἀλλάζουν θέσι. Νησιά ἐξαφανίζονται καί ἄλλα ξαναφαίνονται. Ποταμοί ξηραίνονται ἤ ἀλλάζουν κοίτη.

Ὁ μῦθος αὐτός τῆς τρομερῆς γιγαντομαχίας ἀπό γενιά σέ γενιά ἔφθασεν ἕως τήν ἐποχή μας καί γι' αὐτό ὁ Ἑλληνικός λαός συχνά διηγεῖται ἱστορίες γιά Γίγαντες, γιά ἀνδρειωμένους καί γιά Σαραντάπηχους.

Σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα ὑπάρχουν τέτοιες παραδόσεις. Διηγοῦνται σέ διάφορα σημεῖα τῆς Ἑλλάδος ὅτι οἱ Γίγαντες στά παλῃά χρόνια ἔρριχναν μεγάλες πέτρες ἐναντίον τῶν Θεῶν στόν οὐρανό καί ἀνέβαζαν τό ἕνα βουνό πάνω στό ἄλλο γιά νά φθάσουν στά οὐράνια. Μά οἱ Θεοί τους ἔρριχναν ἀστροπελέκια. Στή Ζάκυνθο ἰδιαιτέρως σώζονται τέτοιες παραδόσεις.

Μά οἱ μῦθοι γιά τούς Γίγαντες στίς σημερινές Ἑλληνικές παραδόσεις ἔχουν ἀνακατευθῆ μέ τούς μύθους γιά τούς Κύκλωπες. Γι' αὐτό λένε ἔξαφνα ὅτι οἱ Γίγαντες εἶναι πολύ ψηλοί καί δυνατοί κι' ἔχουν ἕνα μάτι στό μέτωπο. Αὐτό εἶναι στήν ἀρχαιότητα γνώρισμα τῶν Κυκλώπων. Ἀκόμα λένε ὅτι, γιά νά εἶναι ἄτρωτοι σέ κάθε κτύπημα οἱ Γίγαντες, «τούς βουτοῦσε ἡ μάνα τους σ' ἕνα ποτάμι». Αὐτό εἶναι παραλλαγή τοῦ μύθου τῆς Θέτιδος μέ τόν Ἀχιλλέα.

Συγχέονται ὅμως στά νεώτερα χρόνια οἱ μῦθοι τῶν Γιγάντων καί μέ ἄλλους νεωτέρους μύθους καί παραδόσεις. Μέ λάμιες, μέ νεράϊδες, μέ διαβόλους... Διηγοῦνται ἔξαφνα ὅτι τόν πρῶτο Γίγαντα τόν γέννησε ὁ Διάβολος καί μιά λάμια, ὅτι οἱ Γίγαντες συμμαχοῦν μέ διαβόλους, ἀφοῦ καί οἱ μέν καί οἱ δέ εἶναι πνεύματα τοῦ κακοῦ καί ὅτι ἀνάμεσα στούς Γίγαντες ὑπάρχουν καί οἱ Σαραντάπηχοι.

Αὐτοί οἱ Σαραντάπηχοι εἶναι ἕνα ἄλλο εἶδος Γιγάντων τῆς νέας παραδόσεως. Γι' αὐτούς μιλοῦν πολύ αἱ παραδόσεις τῆς Κρήτης. Οἱ Σαραντάπηχοι πηδοῦν ἀπό βουνό σέ βουνό, ἔχουν τεράστιο σῶμα καί νικοῦν ἄλλους ἀνδρειωμένους.

Ποῦ ὅμως ἔγινεν ἡ ἀρχαία Γιγαντομαχία; Δηλαδή ποῦ τήν τοποθετοῦν οἱ μῦθοι;

Ἄλλοι μῦθοι τήν τοποθετοῦν στή Φλέγρα τῆς Θράκης, ἄλλοι στήν Καμπανία τῆς Ἰταλίας κοντά στό ἡφαίστειο Βεζούβιο κι' ἄλλοι στήν Παλλήνη. Ἀλλά Παλλήνη ὑπάρχει καί στήν Χαλκιδική καί στήν Ἀττική καί στήν Ἀχαΐα. Ὁ Παυσανίας ὅμως ἀναφέρει ὅτι στήν Ἀρκαδία ἐπίστευαν ὅτι ἡ Γιγαντομαχία ἔγινε στό Βαθύ, κοντά στήν πηγήν Ὀλυμπιάδα, ὅπου ἔβγαινε φωτιά ἀπό τήν γῆ. Ἦταν δηλαδή ἐκεί κάποιο ἡφαίστειο.

Ἐξ ἄλλου οἱ κάτοικοι τῆς Μαγνησίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπίστευαν ὅτι [illegible] τῆς [illegible] καί τοῦ [illegible] Ἐγκελάδου [illegible]. Ἡ Κρήτη ἡ Νάξος καί ἡ Κῶς ἐπίστευαν καί [illegible] Πολυβώτου καί Π[illegible]. Μά καί οἱ [illegible] τῆς Ἀρ[illegible] τῆς Θ[illegible] τῆς Ἀττικῆς [illegible] τῆς Γιγαντομαχίας.

Μά καί σήμερα στίς παραδόσεις τοῦ λαοῦ τό ἴδιο συμβαίνει. Σέ κάθε τόπο, σέ κάθε νησί, σέ κάθε βουνό, οἱ κάτοικοι διηγοῦνται ὅτι σέ ὡρισμένο σημεῖο γίνηκε πάλη Γιγάντων καί ἀνδρειωμένων, Σαραντάπηχων καί Ἑλλήνων. Σέ ἄλλα σημεῖα δείχνουν τά ἴχνη ἀπό τά πέταλα τῶν ἀλόγων των στά βουνά καί σέ ἄλλα λένε ὅτι ὑπάρχ[illegible] τῶν Γιγάντων καί τῶν ἀντρειωμένων [illegible] καί [illegible] καί στήν ἀρχαιότητα καί [illegible] τῆς Ἑλληνικῆς γῆς [illegible] ὅτι κι' αὐτή ἦταν [illegible] μεγάλων καί ὑπερανθρώπων ἀγώνων.

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

Ὁ Ζεύς ρίχνει τούς κεραυνούς του ἐναντίον τῶν Γιγάντων.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

13ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Λουκᾶ η΄ 5—15)

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη. Ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούοντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

Ἀπόστολος (Πρὸς Τίτον γ΄ 8—15)

Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. Ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. Αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος.

Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρός σε ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν Νομικὸν καὶ Ἀπολλὼ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.

Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ᾽ ἐμοῦ πάντες. Ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις μετὰ πάντων ἡμῶν· ἀμήν.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν ἐπιστολή του πρὸς τὸν πρῶτον ἐπίσκοπον τῆς Κρήτης, τὸν Τίτο, ἀνάμεσα ἀπ᾽ τὶς τόσες πρὸς αὐτὸν συμβουλές [illegible] τρόπο σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ διδάσκη τοὺς νεοφωτίστους Χριστιανούς. Τοῦ λέγει δηλαδὴ νὰ διδάσκη εἰς αὐτοὺς τὰς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου [illegible] τόσο στὴν Χριστιανικὴ πίστι τοὺς Χριστιανούς, ὥστε αὐτοὶ νὰ [illegible] τα γιὰ τὰ πράγματα ποῦ πι[illegible]ν. Ἐπιθυμία τοῦ Παύλου ἦ[illegible] νὰ γίνουν τέλειοι χριστιανοί. Γι᾽ αὐτὸν τὸν λόγο δὲ οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ προτοῦ βαπτισθοῦν, [illegible] πρῶτα τὶς ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἂν στὸ τέλος ἐγίνονταν ἄξιοι καὶ πραγματικὰ ἐπίστευαν σ᾽ αὐτές, τότε καὶ μόνον ἐβαπτίζοντο, δηλαδὴ ἐγίνονταν [illegible] καὶ ἔπειτα ἀπ᾽ τὸ βάπτισμα ἔπρεπε νὰ διδάσκωνται καὶ νὰ [illegible] ιότητα τὰ καθήκοντα καὶ τὶς ὑποχρεώσεις τους, καὶ νὰ προσ[illegible]

[illegible] οὺς ἡλικιωμένους ποῦ δὲν ξ[illegible] τί διδάσκει ἡ Ἐκκλησία [illegible] καὶ πολλοὶ ἀπ᾽ αὐτοὺς δὲ[illegible] οι ὅμως αὐτὴ [illegible] δυνατὸν νὰ εἶναι κανεὶς σταθερὸς [illegible] ῆς θρησκεί[illegible] νὰ ἀλλά[illegible]

[illegible] Παῦλος προσέτι [illegible] τον νὰ ἀποφεύ[illegible] καὶ λογομαχία [illegible] ς ὀπαδοὺς τῆς Ἰουδαϊκῆς [illegible] ίας, γιατὶ τότε στὴν Κρήτη [illegible] πολλοὶ Ἑβραῖοι. Τοῦ [illegible] ς αὐτὲς γιατὶ [illegible] ἦτο κατα[illegible]. Ὁ ἐγωϊ[illegible] ἄφηνε νὰ ἀ[illegible] ς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου. [illegible] καὶ σή-

μερα δὲν βλέπομε τὰ ἀποτελέσματα ποῦ ἔχει ὁ ἐγωϊσμός; Ὅσα κι᾽ ἂν [illegible] ἐγωϊστή, ὁποιοδήποτε ἐπιχείρημα κι᾽ ἂν τοῦ φέρης γιὰ τὴν [illegible] νὰ ἀλλάξη γνώμη. Τυφλωμένος ἀπ᾽ τὸν ἐγωϊσμὸ νομίζει πὼς μονάχα αὐτὸς σκέπτεται σωστά. Μ᾽ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο εἶναι ἀδύνατο νὰ [illegible] πράγματα γιὰ νὰ μὴ φαν[illegible] αὐτὴ ὀφείλεται καὶ [illegible] ρέσεις ποῦ βλέπομε σήμε[illegible] καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα καὶ θὰ εἶναι ἀδύνατο νὰ ὑποχωρήση.

Στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς του ὁ Παῦλος λέγει στὸν Τίτο νὰ διαβιβάση τοὺς χαιρετισμούς του στοὺς Χριστιανοὺς μόνο γιατὶ ἀγάπη ἀληθινὴ καὶ δεσμοὶ ἀνώτεροι μόνο μεταξὺ Χριστιανῶν μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν. Βέβαια ὁ Παῦλος ἐγνώριζε ὅτι δὲν ὑπῆρχαν μόνο Χριστιανοὶ στὴ Κρήτη. Ἤξερε ὅτι ὁ Τίτος καὶ οἱ ἄλλοι Χριστιανοὶ [illegible] χαιρετισμούς του. [illegible] ήματος ἦταν τὸ ὅτι ὁ Παῦλος ἤθελε νὰ συστήση στὸν Τίτο καὶ τοὺς λοιποὺς Χριστιανοὺς νὰ ἀποφεύγουν κάθε [illegible] σμὸ μ᾽ ἀνθρώπους ποῦ [illegible] στὴ Χριστιανικὴ πίστι [illegible] μόνον γίνονται ἀδιάσπαστοι κι᾽ εἶναι ἀδύνατο νὰ χαλαρωθοῦν. Ὅταν δυὸ ἄνθρωποι εἶναι συγγενεῖς καὶ φίλοι καὶ συγχρόνως συνδέωνται μαζί τους μὲ τὴν πίστι πρὸς τὸ Χριστό, τότε ζοῦν ἀναμεταξύ τους μ᾽ ἁρμονία κι᾽ [illegible] ἀξιοθαύμαστη.

Λοιπὸν κι᾽ ἐμεῖς ἔχοντες στὸ [illegible] μετὰ τῶν [illegible] ζωνται μόνο [illegible] Χριστιανικὴ πίστι κι᾽ ἀπ᾽ αὐτὴ καὶ μόνο ἂς ἐμπνέωνται καὶ ἂς καθοδηγοῦνται.

★ Η ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙ ★

Στὴν ἥσυχη ἀκρογιαλιὰ τῆς Γεννησαρὲτ ἕνα πρωῒ ὁ Πέτρος κι᾽ ὁ Ἀνδρέας, οἱ δυὸ ἀδελφοί, δέχτηκαν τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Μεγάλου Ἐπισκέπτου, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πιὸ πέρα ἄλλοι δυὸ ἀδελφοί, ὁ Ἰωάννης κι᾽ ὁ Ἰάκωβος, ψαράδες κι᾽ ἐκεῖνοι, τακτοποιοῦσαν τὰ δίχτυα τους, ὕστερα ἀπὸ τὸ νυχτερινὸ ψάρεμα. Στοὺς τέσσερις αὐτοὺς ταπεινοὺς κι᾽ ἀπλοϊκοὺς ἀνθρώπους ὁ Κύριος (Ἰησοῦς) ἔρχεται νὰ κάμῃ τὴ μεγαλύτερη, τὴν πιὸ τιμητικὴ πρόσκλησι. Τοὺς λέει: «Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων». Ἐλᾶτε μαζί μου καὶ θὰ σᾶς κάμω ψαράδες ἀνθρώπων. Ἀντὶ νὰ πιάνετε ψάρια στὰ δίχτυα θὰ πιάνετε λογικοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸ θεῖο δίχτυ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Τί ἔκαμαν ἐκεῖνοι τότε; Ἔδειξαν μιὰ θαυμαστὴ συμπεριφορά. Τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιο μᾶς πληροφορεῖ: «Ἀφέντες ἅπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ». Τὰ ἄφησαν ὅλα. Καὶ τὰ ψάρια καὶ τὰ δίχτυα. Καὶ τὶς βάρκες καὶ τὴ θάλασσα. Καὶ τὸ ἐπάγγελμα καὶ τοὺς φίλους. Καὶ ἔτρεξαν κοντὰ στὸν Ἰησοῦ. Τὸν ἠκολούθησαν. [illegible] ἀφωσιωμένοι μαθηταὶ [illegible] φίλοι του, [illegible] Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀφιερώθηκαν σ᾽ αὐτὸν ὁλόκληρο τὸν ἑαυτό τους. Κι᾽ ἔμειναν δικοί του γιὰ πάντα, γιὰ ὅλη τους τὴ ζωή.

Τὸ ζωντανὸ τοῦτο παράδειγμα τῶν ἀποστόλων πρέπει νὰ τὸ μιμηθοῦμε κι᾽ ἐμεῖς. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἀπευθύνει καὶ σ᾽ ἐμᾶς μιὰ πρόσκλησι. Δὲν μᾶς καλεῖ βέβαια νὰ γίνωμεν ἀπόστολοι. Μᾶς καλεῖ ὅμως νὰ γίνωμεν μαθηταί του, νὰ γίνωμεν ὀπαδοί του. Λέει καὶ σ᾽ ἐμᾶς: Δεῦτε ὀπίσω μου. Ἐλᾶτε κοντά μου. Τὸ λέει στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς, καὶ σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Δὲ ζητάει βέβαια κι᾽ ἀπὸ μᾶς νὰ ἐγκαταλείψωμε τοὺς δικούς μας, τὴν τέχνη, τὴ δουλειά μας, προκειμένου νὰ πᾶμε μαζί του. Ἂν τὰ ζήτησε αὐτὰ ἀπ᾽ τοὺς ἀποστόλους, τὸ ἔκαμε γιατὶ τὸ ἔργο ποὺ θὰ ἔκαμναν ἐκεῖνοι ἦταν κάτι τὸ ἐντελῶς ἐξαιρετικό.

Ἀπὸ μᾶς ὅμως τί θέλει ὁ Χριστός; Θέλει ν᾽ ἀπαρνηθοῦμε κάθε κακὸ ποὺ ὑπάρχει στὸν χαρακτῆρα μας, [illegible] καὶ ἀμαρτίες [illegible] τὴ ψυχή μας. Οἱ ἀπόστολοι ἄφησαν τὰ δίχτυα τους [illegible]. Ἐμεῖς θὰ σπάσουμε τὰ δίχτυα τοῦ κακοῦ ποὺ μᾶς ἔχουν κυκλώσει. Ἐκεῖνοι [illegible] τὸ πλοῖο καὶ τὴ θάλασσα. Ἐμεῖς θὰ πηδήσωμεν ἔξω ἀπὸ τὴν ταραγμένη θάλασσα τῆς ἀντιχριστιανικῆς ζωῆς, καὶ θὰ μποῦμε στὸ πλοῖο τοῦ Χριστοῦ, στὴν Ἐκκλησία, μαζὶ μὲ τοὺς ἀληθινοὺς Χριστιανούς. Ἐκεῖνοι ἄφησαν τὰ ἀγαπημένα των πρόσωπα, τοὺς γονεῖς, τοὺς συγγενεῖς των. Ἐμεῖς θ᾽ ἀφήσωμε τὶς κακὲς συναναστροφὲς ποὺ ἔχομε. Ἐκεῖνοι ἄφησαν τὸ ἐπάγγελμά τους. Ἐμεῖς θ᾽ ἀφήσουμε ἀπὸ τὴν ἐργασία μας μόνο ὅ,τι δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ψέμα, τὴν ἀδικία, τὸ παράνομο κέρδος.

Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ μιμηθοῦμε κι᾽ ἐμεῖς τὸ ὑπέροχο παράδειγμα τῶν ἀποστόλων. Καὶ καθὼς ἐκεῖνοι, κοντὰ στὸν Ἰησοῦ Χριστό, βρῆκαν τὴν εὐτυχία τους καὶ πῆραν δόξα αἰώνια κι᾽ ἀθάνατη, ἔτσι κι᾽ ἐμεῖς ἀκολουθῶντας τὸν Κύριο στὴ ζωή μας, ἐφαρμόζοντας τὸ νόμο του, θὰ βροῦμε τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς, τὴν ἱκανοποίησι τῶν εὐγενῶν μας πόθων.

Α. Ι. ΓΚΙΑΛΑΣ

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΚΑΙ ΕΠΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Κατὰ τὰ χρόνια ποὺ οἱ πρόγονοί μας ἐπῆραν τὸ τουφέκι, ἀποφασισμένοι νὰ ἐλευθερωθοῦν ἢ νὰ πεθάνουν, μία μόνη σκέψις τοὺς ὡδηγοῦσε, ὁ πόλεμος. Φυσικὸ λοιπὸν ἦταν νὰ μὴ προσέξουν στὰ γράμματα. Ἄλλως τε καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασι, κάτω ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγό, πολὺ λίγο εἶχαν ἀναπτυχθῆ τὰ γράμματα, ὥστε πολὺ λίγοι ἦσαν οἱ γραμματισμένοι. Ἀπὸ τοὺς ἥρωας τῆς Ἐπαναστάσεως οἱ περισσότεροι ἦσαν τέλεια ἀγράμματοι, μόλις ζωγραφίζοντας τὴν ὑπογραφή των. Ἀλλὰ κι᾿ ἐκεῖνα τὰ λίγα σχολεῖα ποὺ ὑπῆρχαν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως νεκρώθηκαν μόλις ἄρχισε τὸ τουφέκι. Τὰ βιβλία σὲ ἕνα μόνο σκοπὸ χρησίμευαν, γιὰ γέμισμα τῶν καρυοφυλλιῶν καὶ πολλὲς ἀπὸ τὶς βιβλιοθῆκες ἐθυσιάσθηκαν γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό. Νεκρώθηκε λοιπὸν ἡ ἐκπαίδευσι σχεδὸν ἐντελῶς. Οἱ δάσκαλοι ἄρπαξαν τὸ τουφέκι κι᾿ οἱ μαθηταὶ γέμιζαν τὰ τουφέκια τῶν γονέων των.

Κι᾿ ὅμως δὲν ἄργησαν νὰ αἰσθανθοῦν τὴν ἀνάγκη τῆς ἐκπαιδεύσεως. Γι᾿ αὐτό, τὸ 1822, ἡ Συνέλευσις τοῦ Ἄστρους ἐψήφισε «νὰ ὀργανωθῆ συστηματικῶς ἡ ἐκπαίδευσις καὶ νὰ εἰσαχθῆ καθ᾿ ὅλην τὴν ἐπικράτειαν ἡ ἀλληλοδιδακτικὴ μέθοδος», ἡ δὲ Πελοποννησιακὴ Γερουσία ἔβγαλε προκήρυξιν στὴν ὁποία ἐτόνισε τὴν ἀνάγκη ἐκπαιδεύσεως. Ἐννοεῖται ὅτι κι᾿ οἱ δύο προκηρύξεις ἔμειναν στὸ χαρτὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τοῦ ἀγρίου ἀγῶνα.

Τὸ 1824 ἔγινε σκέψις νὰ ὀργανωθοῦν συστηματικὰ σχολεῖα. Ἡ κυβέρνησις ἐδέχθη τὸ σχέδιο ποὺ ὑπέβαλε μία πενταμελὴς ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ σοφοῦ Ἀνθίμου Γαζῆ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔγραφε τὸ ὑπόμνημα τὰ ἑξῆς:

«Τρία εἴδη σχολείων νὰ συστηθοῦν. Τὸ πρῶτον νὰ ἐμπεριλάβη τὰ σχολεῖα τῆς προκαταρκτικῆς καὶ δημώδους ἀγωγῆς, διὰ τῆς ὁποίας ὁ μαθητὴς νὰ διδάσκεται μόνον νὰ διαβάζη, νὰ γράφη καὶ νὰ λογαριάζη. Τὸ δεύτερον νὰ ἐμπεριλαμβάνη τὰ Λύκεια, τῶν ὁποίων ἡ σύστασις νὰ γίνη εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστης ἐπαρχίας, ἢ κἂν τῶν σημαντικωτέρων. Εἰς ταῦτα νὰ διδάσκεται ὁ μαθητὴς μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην γραμματοκριτικὴν ἐντέλειαν εἰς τὴν προπατορικήν μας γλῶσσαν, νὰ σπουδάζη τὰ λατινικὰ καὶ τὴν γαλλικὴν καὶ νὰ ἀκροάζεται στοιχειώδη μαθήματα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας. Τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον, ἓν τοὐλάχιστον Πανεπιστήμιον, ἐμπεριλαμβάνον τοὺς τέσσαρας μεγάλους κλάδους τῆς ἐπιστημονικῆς παιδείας, ἤγουν τῆς θεολογίας, φιλοσοφίας, νομικῆς καὶ ἰατρικῆς. Ἀλλ᾿ ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον σχέδιον δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ βαλθῆ εἰς πρᾶξιν καθ᾿ ὅλην τὴν ἔκτασίν του, νὰ περιορισθῶμεν εἰς μόνον τὸ πρῶτον εἶδος, τὴν ἀλληλοδιδασκαλίαν, ἀναγκαιοτάτην καὶ κοινωφελεστάτην καὶ ἀνέξοδον διὰ τὸν μαθητήν. Διὰ τοῦτο νὰ συστηθῆ ἐν Ἄργει ἓν πρότυπον Διδασκαλεῖον, ἐν ᾧ νὰ ἐκπαιδεύωνται νέοι ἄξιοι καὶ χρηστοήθεις, οἵτινες τελειοποιούμενοι νὰ διδάξωσιν εἰς τὰ χωρία. Καὶ οὕτω τὸ πρότυπον σχολεῖον νὰ χρησιμεύση ὡς μεγάλη πηγὴ ὅθεν θέλουσιν ἐκρεύσει τὰ νάματα τῆς [illegible]».

Ἡ κυβέρνησις, μ᾿ ὅλας τὰς πολεμικὰς ἀπασχολήσεις καὶ κινδύνους, ἐν τούτοις ἀπεδέχθη τὸ ἀνωτέρω σχέδιο καὶ διώρισε τὸν σοφὸν Γεώργιον Κωνσταντᾶν ἔφορον τοῦ σχολείου ποὺ ἔμελλε νὰ ἱδρυθῆ εἰς τὸ Ἄργος.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εὑρίσκετο εἰς τὸ Ναύπλιον, ἐπανελθὼν ἀπὸ τὴν Ρωσίαν, ὅπου εἶχε πλουτίσει, ὁ ὁμογενὴς Ἰωάννης Βαρβάκης, ὁ ὁποῖος μόλις ἄκουσε τὴν ἀπόφασιν ὅπως συστηθῆ σχολεῖον ἐνθουσιάσθη καὶ ἔδωσε τὸ σημαντικὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ποσὸν τῶν τριακοσίων χιλιάδων ρουβλίων διὰ νὰ συντηρῶνται μὲ τοὺς τόκους τὰ σχολεῖα. Δυστυχῶς ὁ Βαρβάκης ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον ἀπέθανε καὶ ἔτσι ἐδόθη πολὺ ἀργότερα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος τὸ ποσὸν αὐτό, μὲ τὸ ὁποῖον ἱδρύθη τὸ καὶ σήμερον ὑφιστάμενον Βαρβάκειον Λύκειον.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχε κατεβῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ Ἄγγλος φιλέλλην Ἐδουάρδος Μάσσον διὰ νὰ βοηθήση μὲ ἔργα καὶ μὲ τὴν ἐπιστημονικήν του ἱκανότητα τὴν μαχομένην Ἑλλάδα. Εἶδε τὴν μεγάλην ἀγραμματωσύνην τοῦ λαοῦ καὶ ἐσκέφθη νὰ παραδίδη δωρεὰν πέντε φορὰς τὴν ἑβδομάδα δημόσια μαθήματα πολιτικῆς οἰκονομίας καὶ φιλοσοφίας εἰς τὴν ἕδραν τῆς κυβερνήσεως. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπεινοῦσε, ἠγωνίζετο, ἐμαστίζετο ἀπὸ ἐπιδημίας καὶ ἀγωνιοῦσε διὰ τὸ μέλλον του, δὲν εἶχε συνεπῶς καμμίαν διάθεσιν νὰ φροντίση διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν του. Κι᾿ ἔτσι ἡ εὐγενικὴ προσφορὰ τοῦ Μάσσον ἔμεινε ἀπραγματοποίητη.

Τὰ βιβλία χρησίμευσαν στὸ γέμισμα τῶν καρυοφυλλιῶν

Πρώτη τέλος ἡ Ἐθνοσυνέλευσις τῆς Τροιζῆνος, τὸ 1828, ἔλαβε ριζικώτερα μέτρα διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, συστήσασα μάλιστα καὶ Ὑπουργεῖον Παιδείας, τώρα πλέον ποὺ ὁ ἀπελευθερωτικὸς ἀγὼν ἔφθανε εἰς εὐτυχισμένον τέλος. Ἀλλὰ ἡ πραγματοποίησις τοῦ σχεδίου αὐτοῦ ἔμεινε εἰς τὸν Καποδίστριαν, ὁ ὁποῖος ἐντὸς ὀλίγου ἔφθασε ὡς κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος.

* * *

Πρὶν ἀκόμη κατεβῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Καποδίστριας ἀντελήφθη τὴν μεγάλην ἀνάγκην ὅπως ὀργανωθῆ ἡ ἐκπαίδευσις. Ἀπὸ τὸ 1827, εὑρισκόμενος εἰς τὴν Εὐρώπην, ἦτο εἰς συνεχῆ ἐπικοινωνίαν μὲ διαφόρους πλουσίους Ἕλληνας ἐμπόρους τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐζήτει τὴν οἰκονομικὴν συνδρομήν των διὰ τὸ ἄνοιγμα σχολείων. Ταυτοχρόνως ἐμάθαινε ποῦ εὑρίσκοντο εἰς τὴν Εὐρώπην Ἕλληνες μορφωμένοι καὶ τοὺς προέτρεπε νὰ γυρίσουν εἰς τὴν πατρίδα των καὶ μορφώσουν τὸν λαόν. Γνωρίζων ὅτι μεγάλη ἀμάθεια ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶχε σχεδιάσει νὰ συγκεντρώση εἰς τὸ Μόναχον, τὴν Βενετίαν, τὴν Τεργέστην καὶ τὴν Ἑλβετίαν διάφορα Ἑλληνόπαιδα, τῶν ὁποίων τὴν ἀνατροφὴν ν᾿ ἀναλάβουν οἱ ἐκεῖ ἐγκατεστημένοι ὁμογενεῖς. Οἱ νέοι δὲ αὐτοί, ὅταν θὰ γύριζαν εἰς τὴν πατρίδα των, θὰ ἐμόρφωναν τὸν λαόν. Ἔγραφε λοιπὸν πρὸς τοὺς προκρίτους τῶν κοινοτήτων:

«Ἀξιῶ νὰ ταυτίζεται ἡ ἐθνικὴ ἀγωγὴ πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν νοητικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων, ἵνα γίνη δευτέρα φύσις. Πρέπει νὰ μάθουν καλῶς ὅτι [illegible] ὁ βίος των ἀνήκει εἰς [illegible] τὴν πατρίδα, ὅτι ἡ πατρὶς ἐπιβλέπει αὐτούς [illegible], ὅτι εἰς τὴν [illegible] τὰ [illegible] τῆς [illegible] των καὶ ὅτι τὰ πρὸς τὴν [illegible] τροφεῖα ὀφείλουν ν᾿ ἀποδώσουν [illegible] αὐτήν».

Ὅταν [illegible] ἦλθε ὡς κυβερνήτης, ἐπεδόθη μὲ ἕνα [illegible] ζῆλον διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν. Καὶ δὲν ἔπαυε [illegible], τὰ σχολεῖα καὶ ἐθάρρυνε τοὺς διδασκάλους καὶ μαθητὰς ὄχι μόνον μὲ λόγια ἐπαινετικὰ ἀλλὰ καὶ μὲ βραβεῖα καὶ μὲ αὐτογράφους του ἐπιστολάς. Ἔφθανε μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου ὥστε ν᾿ ἀπευθύνη ἐνθουσιώδεις [illegible] ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐπιμελεστέρους τῶν μαθητῶν.

Διὰ νὰ καταλάβη κανεὶς μέχρι ποίου σημείου ἐνδιεφέρετο ὁ Καποδίστριας διὰ τὴν παιδείαν, θὰ παραθέσω ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν ἔγραφε πρὸς τὸν φίλον του Ἀνδρέαν Παπαδόπουλον - Βρεττόν, διευθυντὴν τοῦ ἐν Πόρῳ σχολείου:

«Στέλλω σοι ἐνδύματα διὰ τὰ ὑπὸ

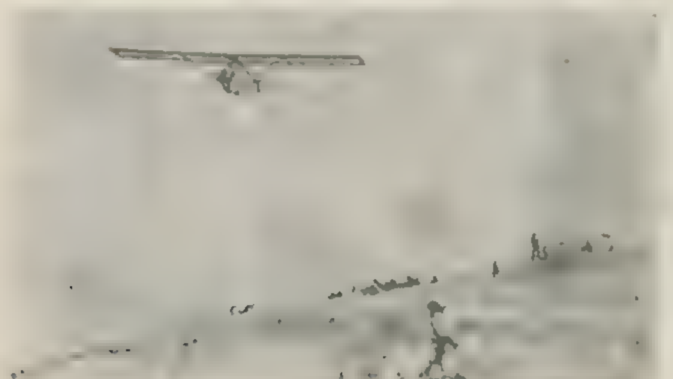
(Συνέχεια στὴ σελίδα 64)

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑΣ

Πέντε χιλιόμετρα έξω από τὸ Βελεστίνο, [illegible] χωριό τοῦ Ρήγα Φεραίου, μέσα στὸν [illegible] 'Ηπειρῶτες, Μα[illegible] Θεσσαλοί, Πελοποννήσιοι, Κρητικοί, Νησιῶτες! Ἕνα μωσαϊκὸ ἀπὸ φυσιογνωμίες καὶ γλωσσικοὺς ἰδιωματισμούς. Ξεκίνησαν ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς ἑλληνικῆς γῆς κι' ἦρθαν ἐδῶ γιὰ νὰ ἐκπαιδευθοῦν στὴν ἀνεμοπορία. Ἦρθαν ὅλοι ἀπογειωμένοι ἀπὸ τὴν ἄγονη προαυγουστιανὴ ζωὴ καὶ προσγειωμένοι σταθερὰ στὸ στέρεο μεταυγουστιανὸ ἔδαφος.

Οἱ σκηνὲς στήθηκαν γρήγορα σὲ μιὰ πλαγιὰ κι' ἀπὸ κεῖ ἀγνάντευαν πέρα ὡς πέρα τὸν κάμπο. Ἡ σημαία μὲ τὸ διπλὸ πέλεκυ, καθὼς φύσαγε ὁ ἀέρας, χαιρετοῦσε ἀπὸ τὸ ὕψος της πότε τὴ Μακεδονία καὶ πότε τὸ Μωριά. Κι' ἐμεῖς χαιρετούσαμε κάθε πρωΐ τὸν Ἑλληνικὸ κοσμογονικὸν ἥλιο, ποὺ φλόγιζε τὸν θεσσαλικὸ κάμπο καὶ χρύσιζε τὴν εὐφορία τῶν ξανθῶν σταχυῶν. Ὅλο τὸ στρατόπεδο, μὲ τὴν κυκλικὴ τοποθέτησι τῶν σκηνῶν, ἔμοιαζε μ' ἕνα βουερὸ μελισσόκηπο γεμάτο κυψέλες, ὅπου προετοιμαζόταν ὁ αὐριανὸς γλυκὺς καρπός.

Κάποτε σύννεφα ἀπὸ κουρού-

νες ἴσκιωναν τὸ στρατόπεδο κι' ἄλλοτε κοπάδια ἀπὸ λελέκια ἔκαναν τιμητικὲς πτήσεις.

Λίγα μέτρα πέρα ἀπὸ τὸ στρατόπεδο οἱ ἀνεμοπόροι ἀνηφόριζαν καὶ κατηφόριζαν τοὺς λόφους, ἀνεβοκατέβαζαν τ' ἀνεμόπτερα καὶ πετοῦσαν στὴ θεσσαλικὴ αὐτὴ γωνιὰ γιὰ νὰ κατακτήσουν αὔριο τοὺς Ἑλληνικοὺς αἰθέρες.

— Βάδην.... τροχάδην....

[illegible] ἴδιο χαρούμενο ἐξορμητικὸ τραγοῦδι: «Ἀνεμοπόρος θὰ γενῶ»...

Σήμερα ἀνεμοπόροι κι' αὔριο ἀεροπόροι θὰ χαιρετοῦν καὶ θὰ προστατεύουν ἡρωικὰ ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα!

• • •

Ἕνα βράδυ, τὴν ὥρα τοῦ συσσιτίου, ὁ ἀγροφύλακας τῆς περιφερείας μᾶς ἔφερε μιὰ ἀπροσδόκητη εἴδησι. Δυὸ λύκοι ροβόλησαν, λέει, τὴν περασμένη βραδιὰ ἀπ' τὸ βουνὸ σὲ μιὰ κοντινὴ στέρνα γιὰ νὰ πιοῦν νερό.

— Προσέχτε π' διά μ', εἶπε.

— Ἀπάνω τους! φώναξαν ὅλοι γελῶντας.

Τὸ ὑπόστεγο βούιξε. Οἱ καραβάνες καὶ τὰ κύπελλα ἄρχισαν νὰ χορεύουν πάνω στὰ τραπέζια. Ἡ τόλμη κι' ἡ εἰρωνεία ὑποδεχόταν ἕνα κίνδυνο [illegible] λογαριάσουν καθόλου. Φαλαγγίτες, ἐπαναστατημένοι πρῶτα ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ τους, ποὺ εἶχαν παλαίσει μ' ἕναν ἄλλο φοβερώτερο λύκο: τὸ λύκο κάθε πάλης ἀδυναμίας ποὺ τὸν ἔχουν πιὰ κατασπαράξει.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο οἱ νυχτερινὲς βάρδιες, μὲ τὶς κρεμαστὲς λάμπες στὰ χέρια, περιπολήσαν κι' ἔξω ἀπ' τὸ στρατόπεδο γιὰ πρώτη φορά... «εἰς ἔνδειξιν ἐσχάτης περιφρονήσεως» πρὸς τὸν [illegible]

Τὴν ἄλλη μέρα ἕνας συναγωνιστὴς ἀπ' τὰ Γιάννενα, ποὺ τὶς ὧρες τῆς ἀναπαύσεως διάβαζε φιλολογία, μοῦ 'πε τοῦτα τὰ λόγια:

— Ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει χωρὶς κίνδυνο. Χθές, στὴ βάρδια μου, ἄκουσα τὴ μακρινὴ φωνὴ ἑνὸς τσακαλιοῦ καὶ χάρηκα ὅσο ποτέ. Καὶ λυπήθηκα ὅσο ποτέ, γιατὶ ἦταν ἕνας μακρινὸς κίνδυνος ποὺ δὲ μποροῦσα νὰ δοκιμάσω γιὰ νὰ δῶ πόσο ἀνέβηκε δῶ πέρα ἡ δύναμί μου.

Γέλασε ἐγκάρδια κι' ὕστερα πρόσθεσε:

— Μακάρι νὰ ἐρχόντανε λύκοι. Θὰ τοὺς κάναμε πρόβατα!

• • •

Ξημερώνει. Μιὰ ἐλαφριὰ ὁμίχλη ἀκινητεῖ πάνω ἀπὸ τὸν κάμπο. Ὅσοι ἔχουν χορτάσει τὸν ὕπνο ἀρχίζουν μέσ' στὶς σκηνές τους τὰ πρωινὰ τιτιβίσματα, σὰν πουλιὰ ποὺ δὲν μποροῦν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ κλουβί τους. Κανεὶς δὲν σηκώνεται ἂν δὲ σημάνη τὸ ἐγερτήριο. Ὁ σαλπιγκτὴς τανύζεται δυὸ - τρεῖς φορὲς καὶ τρέχει γρήγορα νὰ πλυθῇ. Κάτω ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο τοῦ μαγειρείου κινοῦνται θαμπὰ στὸ πρωινὸ μισόφωτο οἱ «παραμάγειροι τῆς ὑπηρεσίας». Βράζουν τὸ πρωινὸ γάλα κι' ἑτοιμάζουν τὶς μερίδες τοῦ ψωμιοῦ. Ὁ [illegible] σὰ νὰ τεντώνεται βαρὺς ἀπὸ τὸν βραδινὸν ὕπνο.

Ὁ σαλπιγκτὴς σαλπίζει ἐγερτήριο. Οἱ σκηνὲς παίρνουν ἀμέ[illegible] νὲς φωνὲς ποὺ ὑψώνουν τὰ φαλαγγίτικα νειᾶτα. Σύνταξις. Προσκλητήριο! Ἔπαρσις σημαίας. Πρωινὸ ρόφημα. Πλάι τὰ ἀνεμόπτερα περιμένουν ἀνυπόμονα τὰ χέρια τῶν συναγωνιστῶν γιὰ νὰ τὰ ὁδηγήσουν στὶς κορυ[illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ χαιρετοῦν ἀπ' τὰ ὕψη τους τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου. Οἱ Φαλαγγίτες, μὲ δ.πλᾶ φτερά, θὰ παροῦν γερὰ στὰ χέρια τους τὰ «σπίκ» καὶ θὰ ὁδηγήσουν τὰ «σκάφη» ἀπὸ τὶς κορυφὲς κάτω στὴν πεδιάδα.

• • •

Τὰ ἀνεμόπτερα ἦταν γιὰ ὅλους ὅ,τι πιὸ ἀγαπημένο. Δὲν θὰ ξεχάσω μιὰ νύχτα τοῦ περασμέ-

νου Αὐγούστου, ποὺ ξέσπασε μιὰ ἀναπάντεχη καταιγίδα. Θἆταν ἡ ὥρα δυόμισυ τὸ πρωΐ. Κοιμόντουσαν ὅλοι. Πυκνὲς δέσμες νεροῦ κατρακυλοῦσαν ἀπὸ τὸν σκοτεινὸν οὐρανό. Ὁ ἀγέρας σήκωνε σχεδὸν τὶς σκηνὲς καὶ κάπου μακριὰ σφυροκοποῦσε ἀνάμεσα στὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων. Ποτάμια τὰ νερὰ περνοῦσαν ἀπ' τὰ κράσπεδα τῶν σκηνῶν. Κάθε τόσο βροντοῦσε κι' ἄστραφτε. Κάπου, κάμποσα χιλιόμετρα πιὸ πέρα, ἔσκασαν δυὸ κεραυνοί. Τὸ στρατόπεδο βούιζε.

— Σκοπός!

Ἀκούστηκε μέσ' στὴ θύελλα ἡ φωνὴ τοῦ στρατοπεδάρχου.

— Παρών! Ἀποκρίθηκε ὁ σκοπὸς κι' ἡ φωνή του ἔσβησε μέσ' στὴ βοὴ τῆς καταιγίδας.

— Σαλπιγκτής! Ἀκούστηκε μιὰ τρίτη φωνή.

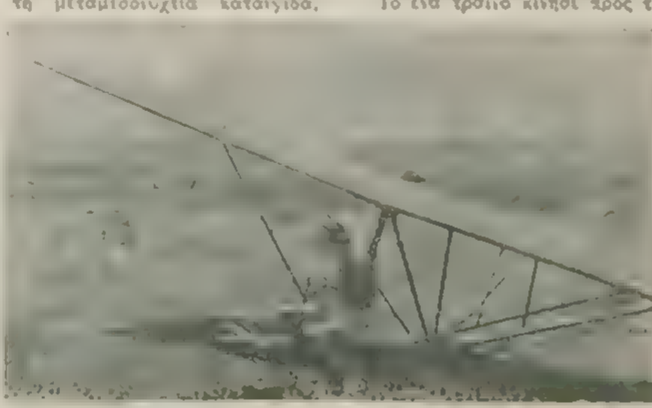
Μὰ οἱ συναγωνιστές, χωρὶς νὰ περιμένουν τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ, βρέθηκαν στὸ πόδι. Ἡ ἴδια φωνὴ ἀκούστηκε ἀπ' ὅλες τὶς σκηνές:

— Στὰ ὑπόστεγα!

Ναί! Κάτω ἀπὸ τὰ ὑπόστεγα τὰ ἀνεμόπτερα ἀναπαύονταν. Ὁ χείμαρρος τῆς βροχῆς μποροῦσε νὰ τὰ παρασύρῃ κι' ἡ ὁρμὴ τοῦ ἀγέρα θὰ τὰ γύριζ' ἀνάποδα.

Κι' εἶχαν ψυχὲς κι' αὐτά, γιατὶ οἱ ἀνεμοπόροι μας τοὺς εἶχαν δώσει ὁλόκληρη τὴ ψυχή τους.

Ρίξανε πρόχειρα τὰ χιτώνια στοὺς ὤμους των κι' ἀψηφῶντας τὴ μεταμεσονύχτια καταιγίδα,

σχίζοντας τὸν ἀγέρα, κολυμπῶντας μέσ' στὰ νερά, φωτιζόμενοι ἀπ' τὸ πράσινο φῶς τῶν [illegible]πῶν, τρέξανε καὶ πασσάλωσαν τὰ ἀνεμόπτερα.

Τ' ἄλλο πρωΐ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε καθαρὸς καὶ λαμπρὸς στὸν γαλανὸ οὐρανό, σὰ νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτε!

Μὲ τὸ ξημέρωμα τὰ συνεργεῖα τρέξανε στὰ ὑπόστεγα.

Καμμιὰ ζημιά!

Ὁ στρατοπεδάρχης στὸ πρωινὸ προσκλητήριο τοὺς ἔσφιξε στοργικὰ τὰ χέρια.

Ἕνας συναγωνιστὴς ἀπ' τὴ Δράμα μίλησε.

— Κύριε στρατοπεδάρχα, δὲν κάναμε παρὰ τὸ καθῆκόν μας.

Κι' ἄρχισαν ὅλοι νὰ τραγουδοῦν μέσ' στὰ πρωινὰ θάμπη τὸ τραγοῦδι τῆς ἀνεμοπορίας ποὺ τὄχαν φτιάξει οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες.

Ἐκπαιδευόμενοι κι' ἀνεμόπτερα ἦταν ἕνα καὶ τὸ αὐτό.

Χωρὶς τ' ἀνεμόπτερο δὲ μποροῦσε κανεὶς νὰ νοιώσῃ τὸν ἑαυτό του.

Πῶς νὰ ξεχάσω τὴ στιγμὴ τοῦ χωρισμοῦ τους στὴ Λάρισα; Εἴχαμε φύγει ἀπὸ τὸ ἱστορικὸ Βελεστίνο· οἱ μισοὶ θὰ πήγαιναν πρὸς τὴ Μακεδονία κι' οἱ ἄλλοι μισοὶ θὰ τραβοῦσαν πρὸς τὴν ἄλλη Ἑλλάδα. Τὰ τραῖνα διασταυρώθηκαν.

Ἑκατὸν εἴκοσι χέρια πλεγμένα γύρω ἀπὸ ἑξῆντα λαιμοὺς δὲν ἤθελαν νὰ χωριστοῦν.

Τὸ τραῖνο σφύριξε κι' αὐτοὶ ἀγκαλιασμένοι ἐξακολουθοῦσαν νὰ λένε τὰ στερνά τους λόγια. Τὰ μάτια δάκρυζαν. Οἱ καρδιὲς σφίγγονταν. Ἡ Ἑλλάδα δὲν ἤθελε νὰ χωρίσῃ.

Τὸ τραῖνο σφύριζε.

— Δημητρόπουλε, Πανταζῆ, Φιλιππίδη, Ξανθάκη, Ἀποστολόπουλε, γειά σας, γειά σας, νὰ μᾶς γράφετε, μὴ μᾶς ξεχνᾶτε, ζήτω ὁ Ἀρχηγός!

[illegible]

Τὸ ἕνα τραῖνο κινάει πρὸς τὸ [illegible]

Αὐτὲς δὲν εἶναι χωριστές!

[illegible] ΣΤΥΛΙΤΗΣ — ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗΣ

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ὑπὸ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

30. (Συνέχεια)

Κάποτε, ἐβεβαίωνε, βγῆκε καὶ ἡ ἴδια ἡ Αὐγούστα Ἑλένη ἀπὸ τὸ μοναστήρι. Γύρισε τὸ βραδάκι... Ἀπὸ μακρυὰ τὴν ἀκολουθούσανε μερικοὶ ἀξιωματικοί... Ἅμα ἔφτασε στὴν πόρτα, γύρισε, τοὺς κοίταξε, σὰ νὰ τοὺς ἔκανε νόημα νὰ φύγουν, κι' αὐτοὶ φύγανε εὐτύς...».

«Ὥστε λοιπὸν εἶναι ἀνακατεμένοι σὲ τούτη τὴν ὑπόθεση καὶ στρατιωτικοί...» σκέφθηκε ὁ Μιχαήλ.

— Γνωρίζεις κανένα ἀπ' αὐτούς; ρώτησε...

— Ὄχι, ἀφέντη μου, δὲν ἔχω μεγάλες γνωριμίες... μὰ ἐξὸν αὐτὸ ἦταν καὶ πολὺ σκοτεινὰ πιά...

— Τί σημασία ἔχει, παρατήρησε ὁ Μιχαὴλ γελῶντας. Ἕνας τυφλός, σὰν ἐσένα, μπορεῖ νὰ βλέπη καὶ τὴ νύχτα ἀκόμα...

Ὁ ζητιάνος σοβαρεύτηκε...

— Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ γελᾶς μὲ τὴ δυστυχία μας, ἀφέντη' εἶπε.

Ὅταν ὅμως ὁ Μιχαὴλ τοὺς ἔδωσε ὁλόκληρο τὸ χρυσὸ νόμισμα, τέτοιο ἐνθουσιασμὸ ἔδειξαν, ποὺ τοῦ ὑποσχέθηκαν πώς, ἂν ἦταν πρόθυμος νὰ ξανακάνη τὴν ἴδια γενναία χειρονομία, θὰ μποροῦσαν ἴσως νὰ μάθουν καὶ τ' ὄνομα κανενὸς ἀξιωματικοῦ ἀπὸ κείνους ποὺ συντροφέψανε τὴν Αὐγούστα...

— Πῶς εἶναι δυνατό... Τώρα πιά;

— Θὰ ξετάσουμε... Θὰ ρωτήσουμε τοὺς συντρόφους. Δὲν τοὺς εἴδαμε μοναχὰ ἐμεῖς κεῖνο τὸ βράδυ.

Ὁ Μιχαὴλ τοὺς ὑποσχέθηκε δυὸ χρυσᾶ νομίσματα...

— Καὶ ποῦ θὰ σὲ βροῦμε ἀφέντη; [illegible] περίπατο.

— Θἄρθω νὰ σᾶς συναντήσω ἐγώ.. ἀπάντησε ὁ Μιχαήλ, ποὺ ἄρχισε νὰ [illegible]...

— Πᾶμε τώρα στὴ θέση μας, συμβούλεψε ὁ τυφλός.. Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ μείνουμε περισσότερο... γιατὶ κι' οἱ ἄλλοι ἄρχοντοι ἴσως νἄχουν ἀνθρώπους δικούς των ἐδῶ πέρα...Τόση ὥρα ποὺ κρυφοκουβεντιάζουμε μπορεῖ νὰ τοὺς βάλη σὲ ὑποψία.

Ἔτσι ξαναγύρισαν πίσω μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ ὅπου τοὺς βρῆκε ὁ Βλαδίμηρος.

Ὁ Μιχαήλ, ποὺ τὸν εἶδε ἀπὸ μακριά, τοῦ ἔκαμε νόημα νὰ μὴν πλησιάση' μ' αὐτός, χωρὶς νὰ δώση καμμιὰ σημασία, ταραγμένος καθὼς ἦταν ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ εἶχε, τοῦ ἔδειξε βάζοντας τὸ δάχτυλο στὰ χείλη, πὼς ἔχει κάτι νὰ τοῦ πῆ, κι' αὐτός, καταλαβαίνοντας πὼς τρέχει κάτι σπουδαῖο, σηκώθηκε καὶ τράβηξε κουτσαίνοντας κατὰ τὸ ἴδιο δρομάκι ποὺ καὶ πρὶν εἶχε συναντηθῆ μαζί του. Ὁ Βλαδίμηρος τὸν ἀκολούθησε...

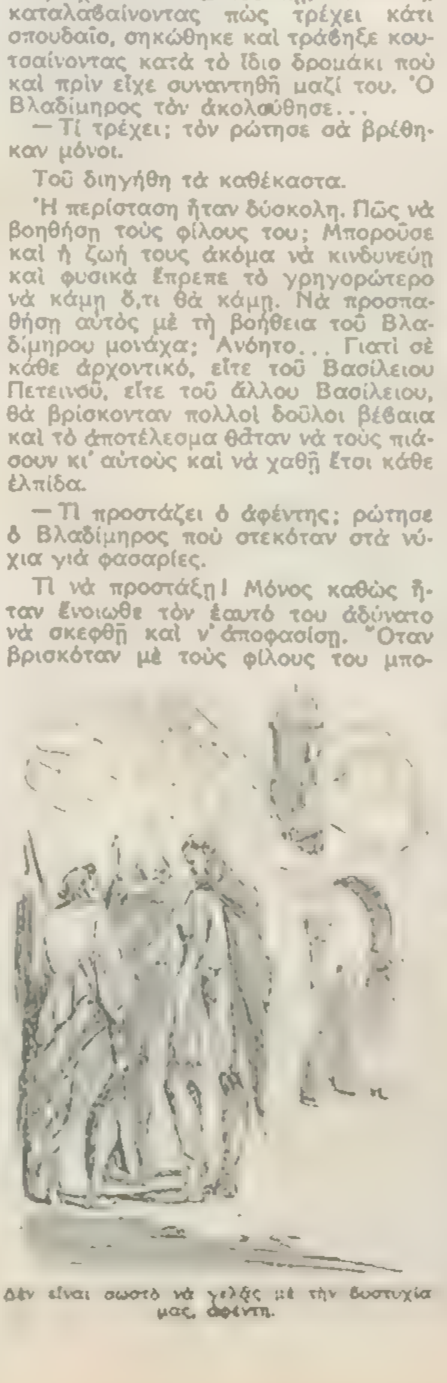
— Τί τρέχει; τὸν ρώτησε σὰ βρέθηκαν μόνοι.

Τοῦ διηγήθη τὰ καθέκαστα.

Ἡ περίσταση ἦταν δύσκολη. Πῶς νὰ βοηθήση τοὺς φίλους του; Μποροῦσε καὶ ἡ ζωή τους ἀκόμα νὰ κινδυνεύη καὶ φυσικὰ ἔπρεπε τὸ γρηγορώτερο νὰ κάμη ὅ,τι θὰ κάμη. Νὰ προσπαθήση αὐτὸς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Βλαδίμηρου μονάχα; Ἀνόητο... Γιατὶ σὲ κάθε ἀρχοντικό, εἴτε τοῦ Βασίλειου Πετεινοῦ, εἴτε τοῦ ἄλλου Βασίλειου, θὰ βρίσκονταν πολλοὶ δοῦλοι βέβαια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θἄταν νὰ τοὺς πιάσουν κι' αὐτοὺς καὶ νὰ χαθῆ ἔτσι κάθε ἐλπίδα.

— Τί προστάζει ὁ ἀφέντης; ρώτησε ὁ Βλαδίμηρος ποὺ στεκόταν στὰ νύχια γιὰ φασαρίες.

Τί νὰ προστάξη! Μόνος καθὼς ἦταν ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό του ἀδύνατο νὰ σκεφθῆ καὶ ν' ἀποφασίση. Ὅταν βρισκόταν μὲ τοὺς φίλους του μποροῦσε ν' ἀναλάβη τὸ κάθε τί μὲ τὴν πεποίθηση πὼς θὰ τὰ βγάλη πέρα Τώρα... Θαρρεῖς κι' οἱ τρεῖς ἀποτελοῦσαν ἕνα πρᾶγμα ποὺ συνταίριαζε καὶ φρονιμάδα καὶ δύναμη καὶ τόλμη' μὰ ὅποιο κι' ἀπὸ τὰ τρία τοῦτα νὰ διάλεγε γιὰ χαρακτηριστικὸ δικό του, δὲ φελοῦσε σὲ τίποτα σὰν ἔλειπαν τὰ ἐπίλοιπα...

Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ γελᾶς μὲ τὴν δυστυχία μας, ἀφέντη.

Τὸ κακὸ ἦταν πὼς ἔπρεπε ἡ ἀποστολὴ τοῦ Δημήτρη νὰ μείνη μυστική... εἰδεμή... Ὤ, βέβαια, θὰ πήγαινε ν' ἀναφέρη τὰ καθέκαστα στὸ στρατηγό του τὸ Λέοντα καὶ κεῖνος πιὰ θὰ τοῦ ἔδινε καὶ συμβουλὴ καὶ δύναμη ἢ θ' ἀναλάβαινε ὁ ἴδιος, ὅπως εἶναι καὶ τὸ πιθανώτερο, τὴν ὑπόθεση...

— Τί προστάζει ὁ ἀφέντης; ξαναρώτησε ὁ Βλαδίμηρος

Ἡ ἐρώτηση τούτη τοῦ βαράγγου ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, ξερή, ἀπαράλλαχτη, τὸν ἐξενεύρισε... Γιὰ πρώτη φορὰ ἔνοιωθε τὴ φοβερὴ εὐθύνη τοῦ ἀρχηγοῦ μπροστὰ στὴν κρίσιμη στιγμή... Περίπλοκο τὸ πρόβλημα στέκει μπροστά, σὰ μιὰ Σφίγγα ποὺ τὸν κοιτάζει εἰρωνικὰ καὶ χαμογελᾶ... κι' ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος χιλιάδες μάτια στηλώνονται ἐπάνω του μὲ ἀγωνία καὶ περιμένουν ἀπὸ τὰ χείλη του νὰ βγῆ ἡ μιὰ λέξη, τὸ πρόσταγμα, ποὺ θὰ φέρη τὴ σωτηρία ἢ τὸ χαμό... «Τί προστάζει ὁ ἀφέντης;» ρωτάει τὸ πλῆθος καὶ ὁ ἀρχηγός, σὰν προφήτης, χωρὶς ἄργητα ποὺ δείχνει δισταγμό, πρέπει νὰ σηκωθῆ ἀνάμεσά του καὶ μὲ δυνατὴ φωνή, καθαρὰ καὶ ξάστερα ν' ἀπαντήση:

—Ἐμπρός, πᾶμε. Εἶπε κι' ὅμως δὲν εἶχε ξεκαθαρίσει μέσα του ποῦ...

Καθὼς πήγαινε σκεπτόταν:

«Νὰ πάω στὸν ἴδιο τὸ Βρίγγα; Μὰ μὲ τί μοῦτρα! Οἱ ἐχτροὶ φάνηκαν πιὸ δυνατοὶ ἀπὸ μᾶς... Νικηθήκαμε. Κι' εἶναι καλλίτερα νὰ πεθάνη κανεὶς παρὰ καλὸς καὶ γερὸς νὰ παρουσιαστῆ καὶ νὰ ὁμολογήση ἔτσι ξερὰ κι' ἀδιάντροπα τὴ ντροπή του... Ὄχι».

Ὁ Μιχαὴλ καταλάβαινε πὼς ἡ ζωὴ γιὰ τὸν ἄντρα πρέπει νἆναι πάντα ἕνα ἐπικίνδυνο παιγνίδι...Ἡ ἀκριβὴ νίκη καὶ ὁ θάνατος τὸν ἀκολουθοῦν κι' εἶναι οἱ μόνοι σύντροφοι ποὺ τοῦ ταιριάζουν ... Κανένας συμβιβασμός, [illegible]!

Εἶχαν μπῆ τώρα στοὺς μεγάλους κεντρικοὺς δρόμους... Τὸ πλῆθος ποὺ χάζευε μπρὸς στὶς πραμάτειες ἢ πολιτικολογοῦσε καταμεσῆς στὸ δρόμο, τοὺς ἐμπόδιζε νὰ προχωροῦν γρή[illegible]

Ὁ Μιχαὴλ [illegible] «Βλαδίμηρε, [illegible] του [illegible] γρήγορα... Σὲ περιμένω ἐδῶ πέρα».

Ὁ Βλαδίμηρος ἔτρεξε σ' ἕνα ξενῶνα ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ κοντά... Πάντα εὕρισκε κανεὶς σὲ τέτοια μέρη, ποὺ κατέφευγαν οἱ ξένοι ἀγωγιάτες καὶ οἱ ταξιδιῶτες, ζῶα καὶ μέσα μετα[illegible] καὶ μποροῦσε πλη[illegible] νοικιάση ἄλογα, μουλάρια, καμήλ[illegible] καὶ βοδάμαξες, ἀπὸ κεῖνες ποὺ μεταχειρίζονταν γιὰ νὰ κουβαλᾶνε λαχανικὰ ἀπὸ τὰ περίχωρα.

Στὸ μεταξὺ ὁ Μιχαὴλ πῆρε τὴν ἀπόφασή του. Θὰ πήγαινε στὸ Λέοντα Φωκᾶ. Δὲν μποροῦσε ἀλήθεια νὰ καταλάβη, γιατὶ ὁ παρακοιμώμενος ἐμπιστεύτηκε μιὰ ὑπόθεση τόσο σοβαρὴ

ΙΑ'

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ Η ΠΟΙΗΣΙΣ

Ὁ Πίνδαρος, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους λυρικοὺς ποιητὰς τῆς ἀρχαιότητος, σ' ἕναν ἀπὸ τους πολλοὺς ὕμνους του, τους ἀφιερωμένους στὶς ἀρχαῖες πόλεις, λέγει γιὰ τὴν Σπάρτη:

«Ὅπου βουλαὶ γερόντων
καὶ νέων ἀνδρῶν [illegible] ἀ-
[illegible].
ὅπου μοῦσαι καὶ [illegible]
[illegible]

Μὰ καὶ ὁ Τέρπανδρος ὁ ἀρχαῖος ποιητὴς καὶ [illegible] ἕνα ἀπὸ τα [illegible] γιὰ τοὺς Λακεδαιμονίους.

«Ὅπου ἀκμάζει αἰχμὴ τῶν
νέων
καὶ γλυκεφθόγγος μοῦσα
καὶ ἡ μεγαλ[illegible]
[illegible].

Πραγματικὰ στὴ Σπάρτη ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ποίησις [illegible] γοῦντο [illegible]. [illegible] συγγραφεῖς [illegible] ὄψιν τους τὴν [illegible] τὴν λιτότητα τῆς Σπαρτιατικῆς ἀγωγῆς [illegible] τὴν ἐξήγησι πῶς ἡ μουσικὴ στὴ Σπάρτη δὲν εἶχε χαρακτῆρα [illegible] ὅπως στὶς ἄλλες πόλεις, ἀλλὰ ὁ σκοπὸς τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς ἦταν νὰ [illegible] καὶ νὰ ἐξ[illegible] τῶν νέων στὰ πολεμικὰ [illegible].

Χωρὶς [illegible] νὰ [illegible] τὰ πράγματα, [illegible] πῶς στὴ Σπάρτη [illegible] ἡ μουσικὴ [illegible] καὶ ἡ [illegible] εἶχαν [illegible] στὴν [illegible] σκοπὸ [illegible] τὴν ἀγωγὴ τῶν νέων οἱ Σπαρτιᾶτες κι' ἔτσι [illegible] οἱ νέοι [illegible] γοῦντο [illegible].

Τὰ Σπαρτιατικὰ [illegible] ποιήματα ἦσαν [illegible] στὸ ὕφος τους καὶ τὸ [illegible] ἦταν [illegible] κατὰ [illegible] τρόπο [illegible] νὰ [illegible] τὴν φαντασία νὰ ἐνθουσιάζη καὶ νὰ [illegible] τους [illegible] σὲ μεγάλες καὶ [illegible] πράξεις. Σύγχρονα τὰ ποιήματα αὐτὰ ἦσαν ἠθικοπλαστικά, ὥστε ἐ[illegible] στὴν [illegible] τῶν [illegible] καὶ τοὺς [illegible] γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ [illegible] τὰ πατριωτικὰ ποιήματα καὶ ᾄσματα ἦσαν τὰ πιὸ [illegible] [illegible] πλατιὰ διαδεδομένα ἦσαν στὴ Σπάρτη καὶ τὰ τραγούδια ποὺ ἐστιγμάτιζαν τοὺς ἀνάνδρους καὶ τοὺς ῥιψάσπιδες.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει νὰ τονίσωμε ὅτι τὸ [illegible] ἔγκλημα καὶ ἡ [illegible] στὴ Σπάρτη ἦταν ἡ ἀνανδρία καὶ ἡ φυγὴ μπροστὰ στὸν ἐχθρό. Δὲν εἶναι ἄγνωστο πῶς οἱ Σπαρτιάτισσες μητέρες, ὅταν τοὺς ἀνήγγελλαν τὸ θάνατο τοῦ παιδιοῦ των στὴ μάχη, ρωτοῦσαν ἂν τὸ τραῦμα [illegible] τὸ [illegible] της ζωῆς [illegible] στὸ στῆθος ἢ στὴν πλάτη. Καὶ [illegible] στὴν περίπτωσι [illegible] τους [illegible] πῶς τὸ τραῦμα τὸ εἶχαν δεχθῆ ἀπὸ πίσω, γιατὶ τοῦτο ἐσήμαινε πῶς εἶχαν [illegible] τὴν πλάτη στὸν ἐχθρό, πρᾶγμα ἀνάξιο γιὰ ἕνα Σπαρτιάτη.

Γενικὰ οἱ ῥιψάσπιδες στὴν Σπαρτιατικὴ Κοινότητα δὲν εἶχαν καμμιὰ θέσι. Ὠνομάζοντο τρέσαντες καὶ ἦσαν ἀπόβλητοι τῆς κοινωνίας. Ἡ περιφρόνησι τους [illegible] πάντα. Ὅταν ἡ Σπαρτιάτισσα [illegible] μητέρα [illegible] στὸ γυιό της τὴν ἀσπίδα του, τοῦ ἔλεγε:

«ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς».

δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ [illegible] ἀπόφθεγμα [illegible] τὸν αὐστηρὸ νόμο τῆς Πατρίδος [illegible] Σύμφωνα μὲ τὸν ἄγραφο αὐτὸν νόμο (ἄγραφοι ἦσαν ὅλοι οἱ νόμοι στὴ Σπάρτη καὶ ὁ γραπτὸς νόμος ἀπηγορεύετο μὲ ῥήτρα. Ὁ παληὸς ἐκεῖνος νομοθέτης [illegible] στὴν [illegible] καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς πόλης ἔπρεπε νὰ εἶναι [illegible] μὲ τὰ ἤθη καὶ τὴν [illegible]. Γιὰ τοῦτο οἱ Σπαρτιᾶτες ἔδωσαν τόσο μεγάλη [illegible] στὴν ἐκπαίδευσι. Ἡ [illegible] ἐξηρτᾶτο [illegible] καὶ ἐστηρίζετο ἀπὸ τὴν ἐκπαίδευσι.) Οἱ Σπαρτιᾶτες στὴ συγκροῦσι μὲ τὸν ἐχθρὸ ἔπρεπε ἢ νὰ νικήσουν ἢ νὰ [illegible]. Ὅσοι δὲν [illegible] μὲ τὸν [illegible] αὐτὸ νόμο [illegible] ἄτιμοι. Τὰ ἀξιώματα τῆς πολιτείας [illegible] γι' αὐτοὺς καὶ δὲν εἶχαν δικαίωμα ν' ἀγοράζουν καὶ νὰ [illegible]. Ἀπεκλείοντο ἀπὸ τὰ συσσίτια κι, κανεὶς δὲν ἐδέχετο νὰ γυμνασθῆ ἢ νὰ κάνη μαζί τους συντροφιά. Στὸ δρόμο οἱ τρέσαντες ἔπρεπε νὰ παραμερίζουν ὅταν [illegible] οἱ ἄλλοι ἄξιοι πολῖτες καὶ ἂν καθόντουσαν ἔπρεπε νὰ σηκώνωνται καὶ νὰ [illegible] τὸ κεφάλι, ἔστω κι' ἂν αὐτὸς ποὺ περνοῦσε ἦταν μικρότερος στὴν ἡλικία. Ἀκόμα γιὰ νὰ ξεχωρίζωνται ἔπρεπε νὰ ξυρίζουν τὸ μισὸ τους γένι καὶ νὰ φοροῦν [illegible]. Καθένας εἶχε δικαίωμα νὰ τοὺς προσβάλη καὶ νὰ τοὺς δείρη. Ἂν ἦσαν ἄγαμοι κανεὶς δὲν τοὺς ἔδινε γυναῖκα κι' ἂν εἶχαν κόρη κανεὶς δὲν ἐδέχετο νὰ γίνη γαμπρός τους. Τὰ τραγούδια στὴ Σπάρτη ζωγραφίζαν τὴν ἄθλια αὐτὴ ζωὴ τῶν ἀνάνδρων, ὥστε οἱ νέοι νὰ [illegible] νὰ μὴ παραλείπουν στὴν δεδομένη περίπτωσι τὸ καθῆκον των.

Ἡ μουσικὴ πάλιν ἦταν μουσικὴ πολεμικὴ καὶ στὶς μάχες οἱ ἦχοι τῶν [illegible] συνώδευαν πάντοτε τὴν ἐπίθεσι.

Τόση σημασία ἐπίστευαν οἱ Σπαρτιᾶτες ὅτι εἶχε ἡ μουσικὴ [illegible], ὥστε, ὅπως [illegible] ὁ Πλούταρχος, στὶς [illegible] τρεῖς χοροί, [illegible] μὲ τὶς τρεῖς ἡλικίες. Ὁ χορὸς τῶν γερόντων, ὁ πρῶτος δηλαδὴ χορός, ἄρχιζε νὰ ψάλλῃ·

«Ἄμμες ποτ' ἦμες ἄλκιμοι
νεανίαι»
(Ἤμεθα καὶ ἡμεῖς ἄλλοτε
ἀνδρεῖοι)

καὶ σὲ [illegible] ἐξ[illegible] τα κατορθώματα.

Ὁ δεύτερος χορός, ὁ χορὸς τῶν ἀνδρῶν, [illegible]:

«Ἄμμες δέ γ' εἰμὲς [illegible]
[illegible]
(Ἡμεῖς [illegible]
κι' ἂν [illegible])

Καὶ ὁ τρίτος χορός, ὁ χορὸς τῶν παίδων, [illegible]:

«Ἄμμες δέ γ' ἐσσόμεθα πολ-
λῷ κάρρονες»
(Ἡμεῖς δὲ θὰ [illegible]
[illegible])

Γενικὰ ἡ μουσικὴ στὴ Σπάρτη [illegible] καὶ ἡ [illegible] τὸ [illegible] τῶν ἀνδρῶν [illegible] ἴσα πρὸς τὸ [illegible].

[illegible] προσέφερε θυσία πρῶτα στὶς Μούσες. [illegible] γιὰ νὰ [illegible] ὅσα ἔμαθαν καὶ νὰ ἔχουν στὸ μυαλό τους πρόχειρα τοὺς κινδύνους [illegible].

Ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι στὴν Σπάρτη [illegible] καὶ [illegible] Μιλήσιος [illegible] τῆς [illegible] σὲ συγκρίσι μὲ τὰ [illegible] μένα

σ' ἕνα νεαρὸ ἑκατόνταρχο, τὴν πρώτη μέρα [illegible] τὸν [illegible]... Ἴσως οἱ πληροφορίες του νὰ ἦσαν σκοτεινὲς κι' ἀόριστες... Ἴσως πάλι οἱ διάφορες πολιτικὲς [illegible] νὰ [illegible] τὸ μέτωπο τους. Γι' αὐτὸ ὁ Μιχαὴλ [illegible] ἐντύπωση [illegible]... Τὶς φανταζόταν [illegible] δυνάμεις του [illegible] τοὺς ἄρχοντας στὶς πιὸ [illegible] καὶ παράξενες [illegible]...

Ὡς [illegible] κι' ἂν [illegible] γιὰ ἕνα πρᾶγμα [illegible] οἱ Φωκάδες [illegible] στὸ βασίλειο καὶ τὴν κατάσταση κι' ἔτσι [illegible] φορὰ ποὺ [illegible] οἱ [illegible] λόγο νὰ μὴ ζητήση τὴ βοήθεια τους.

Ὁ Βλαδίμηρος δὲν ἀρνήσει νὰ γυρίση μὲ [illegible]...

Τὸ Λέοντα δὲν τὸν βρῆκε [illegible]. Εἶχε φύγει [illegible] πρωΐ κι' ἴσως νὰ μὴ γύριζε οὔτε κείνη τὴν ἡμέρα, οὔτε τὴν ἄλλη.

Χωρὶς ν' ἀργοπορήση τράβηξε σ' [illegible] ἀρχοντικὸ [illegible]... [illegible] ὥσπου ν' ἀποφασίσουνε νὰ τὸν παρουσιάσουνε.

Τὸν δέχτηκε σὲ μιὰ μεγάλη μισοσκότεινη σάλα. Εἶδε κι' ἔπαθε ὁ Μιχαήλ, καθὼς [illegible] ἐκεῖ μέσα ἀπὸ τὸ δυνατὸ [illegible] φῶς, νὰ διακρίνη τὸν Δομέστικο ποὺ καθόταν μπροστὰ σ' ἕνα μικρὸ τραπέζι ἀκίνητος... Ὅμοια σὰ θεριὸ ποὺ παραμόνευε. Εἶχε μπροστά του σταφύλια καὶ μαῦρο κρίθινο ψωμί.

— Ποιὸς εἶσαι καὶ τί θέλεις... Ἔλα γρήγορα. Τοῦ εἶπε.

Μ' [illegible] του πολλὲς φορὲς τὸν εἶχε δῆ μαζὶ μὲ τὸ Λέοντα τὸν ἀδερφό του, [illegible] καὶ στὴν αὐλὴ τοῦ δικοῦ του ἀρχοντικοῦ μὲ τὸ Γρηγόρη καὶ τοὺς ἄλλους ἀξιωματικοὺς ποὺ σύχναζαν ἐκεῖ, δὲν τὸν [illegible].

Ὁ Μιχαὴλ τοῦ διηγήθηκε ὅλα ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἐντολὴ ποὺ ἔδωσε στὸ Δημήτρη ὁ παρακοιμώμενος ὡς τὰ σημερινὰ γεγονότα, ποὺ τὸν ἀνάγκασαν νὰ παρουσιαστῆ μπροστά του καὶ νὰ ζητήση συμβουλὴ καὶ βοήθεια. Δὲν παράλειψε τίποτα.

Ὁ Νικηφόρος τὸν ἄκουε σκεφτικός, [illegible] ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ καὶ [illegible] ῥόγα σταφύλι. Κάποτε τὸν ἔκοψε μόνο γιὰ νὰ ζητήση περισσότερες λεπτομέρειες.

Ἰδιαίτερη ἐντύπωση τοῦ ἔκαμε φαίνεται τὸ πιττάκιο ποὺ ἔστειλαν στὸν παρακοιμώμενο καὶ κάτω ἀπὸ [illegible] [illegible] ἀνάθεσε στὸ Δημήτρη Γρηγορᾶ νὰ παρακολουθήση καὶ νὰ τοῦ πῆ τί [illegible] κρυφὰ στὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου.

— Ἐσεῖς γιατί ἀνακατευτήκατε σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση; ρώτησε.

— Γιατί ζήτησε τὴ βοήθειά μας ὁ Δημήτρης.

— Πῆρε τὴν ἄδεια τοῦ παρακοιμώμενου γι' αὐτό;

— Ναί... Θαρρῶ τοῦ τὸ εἶπε.

— Καὶ δέχτηκε [illegible] στὴν ὑπηρεσία τῶν [illegible],

— Ἄ, αὐτὸ φαντάζομαι [illegible] τὸ ξέρει...

— Εἶσαι βέβαιος;...

— Μὰ ναί... Οὔτε [illegible] ὁ [illegible] παρουσιάστηκε ποτὲ [illegible].

Γιὰ τὰ [illegible] ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς δὲν [illegible] [illegible] [illegible]. Δὲ [illegible] χαρακτηριστικὲς [illegible] οἱ [illegible] γεγονότα [illegible] κι' ἀπ' αὐτὸ κι' ἀπ' [illegible] μυστικὴ [illegible]. [illegible] πόση ὥρα [illegible] σκεφτικός, καὶ [illegible] τὸ [illegible] καὶ τὸν κοίταξε κατάματα.

— Ξέρεις, τοῦ εἶπε [illegible] λέξεις, πῶς οἱ [illegible] καὶ νὰ μὴ ζοῦν τώρα.

Τὰ γόνατα τοῦ Μιχαὴλ κόπηκαν...

— Μὰ τότε πρέπει [illegible] νὰ τρέξωμε... Φώναξε [illegible] πῶς βρίσκεται μπροστὰ στὸ Δομέστικο.

(Ἀκολουθεῖ)

8

6

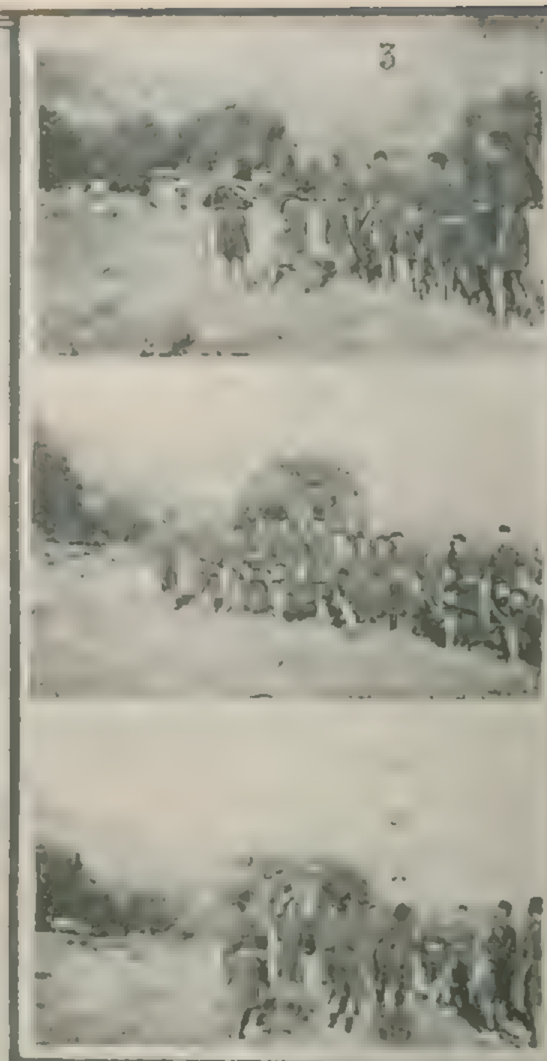

7

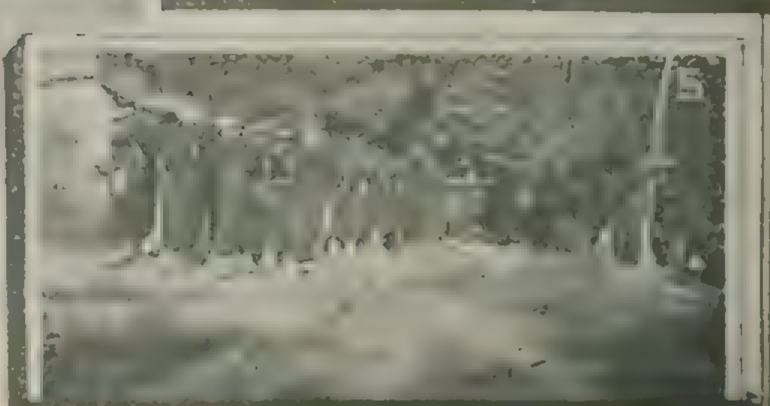
Τὸ μουσικὸν τμῆμα τῆς [illegible] ... παρ... [illegible]

Υποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλεων Παγγαίο
τῆς Ε. Ο. Ν. 3. Ἀσκήσεις εἰς τὸ στρατόπεδον
Ε. Ο. Ν. Φιλιατρῶν εἰς τὴν πλατεῖαν Καποδ.
ετιυμος τῆς Σημαιας ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶ
τῆς Ε. Ο Ν
πισκεψιν εἰς
ς Ε. Ο Ν

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

[illegible]

Τόνομά του είχε γίνει σύμβολο. Σέ όλα τά έλληνικά βουνά, στούς έλληνικούς κάμπους, στις θάλασσες καί στ' άκρογιάλια, τά χείλη τῶν σκλαβωμένων τό πρόφεριαν μέ σεβασμό καί οί κόρφοι τους έκρυβαν μέ άνείπωτη τρυφεράδα καί στοργή τά χαιρετιστήριά του γράμματα. Ό,τι αύτός έλεγε τά πρώτα έκεινα χρόνια ήτανε νόμος γιά τους Έλληνας. Μέ το λόγο του μπορεσε καί φούντωσε τις καρδιές όλων, άρχιερέων καί δι[illegible]κων, κλεφτῶν καί προεστῶν, ναυτών καί καπετάνιων.

Στόν Ύψηλάντη έλαχεν ό ζηλευτός κλήρος ν' άρχίση πρώτος τον μεγάλον πολεμικόν άγῶνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, που θά φανταζη πάντα στην Ιστορία τής Οικουμένης, σάν άγώνας Τιτάνων, μιά φλεβαριάτικη μέρα, πάνω έκεϊ στή Μολδοβλαχία. Ή μοιρα του όμως δέν τό θέλησε νά τόν τελειωση ό Ιδιος. Άν όμως ό Ιδιος ό Αλέξανδρος δεν μπόρεσε νά τό κάμη αύτό, τόκανε ύστερα άπό χρόνια στην Πέτρα τής Βοιωτίας ένας άλλος, καί πούφερνε τό Ιδιο όνομα. Ό άδελφός του ό Δημήτρης.

Αιῶνες πολλοί φέρνουνε στά σπλάχνα τους τά σπέρματα τοῦ ξακουσμένου αὐτοῦ ὀνόματος. Τά πρώτα σημάδια παρουσιάζουνται στά 1040. Ένας τότε Ύψηλάντης, όπως μάς λέει ό Πατριάρχης Ιεροσολύμων Νεκτάριος, ό Γιάννης Ξιφιλίνος, γίνηκε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως βασιλεύοντος τοῦ αὐτοκράτορα Κωνσταντίνου Δούκα.

Ακόμα πιό έπίσημα στοιχεία μάς παρουσιάζονται στά 1204 καί είδικά τότε που οί Λατίνοι γίνανε κυρίαρχοι τής Βασιλεύουσας. Οί Ύψηλάντες τραβηξαν τότε γιά την Τραπεζοῦντα, όπου άπό τόν Αλέξανδρο Κομνηνό Δούκα ίδρύθηκε ή αύτοκρατορία τής Τραπεζοῦντος.

Στην αύλή τῶν Κομνηνῶν κέρδισαν ξανά τίτλους καί άξιώματα καί στά 1390 ό Κ. Ύψηλάντης ό Ξιφιλίνος, σταυλάρχης τῶν άνακτόρων, πήρε γυναίκα του την κόρη τοῦ αὐτοκράτορα Ἐμμανουήλ τοῦ Γ' Εὐδοκία.

Στό 1461 μπήκε στην Τραπεζοῦντα νικητής ό Μωάμεθ. Την Ιδια στιγμή άρχισαν γ[illegible] τό λαό, τή δυναστεία καί τούς φίλους της οί τραγικές συμφορές. Μέ τρόπο δόλιο έπεσε τότε ό Αύτοκράτορας Δαυΐδ καί στόν Ιδιο σκοτεινό καί ματωμένο δρόμο τόν άκολούθησαν καί τά έξη βλαστάρια του, που ήσαν οί έπίδοξοι συνεχιστές τοῦ αύτοκρατορικοῦ μεγαλείου τής γενιάς τους.

Πάνου σ' αύτές τίς φονικές ώρες, ένας Ύψηλάντης καί ένας Μουρούζης, καί οί δύο Αντίοχοι όνομαζόμενοι, ύστερα άπό περιπέτειες άληθινά δραματικές, γύρισαν στην Πόλι. Οί δύο αὐτοί Αντίοχοι είναι οί θεμελιωτές τής νεώτερης δόξας τῶν οἰκογενειῶν τους. Νέοι ήγεμόνες θα βγοῦν άπό τά σπλάχνα αύτῶν τῶν δύο καί νέοι Ήλιοι θ' άνατείλουν, διά νά χαρίσουν τό ζωογόνο τους φῶς στούς σκλαβωμένους όμοθρήσκους.

Κεϊνος όμως που έδωσε την περισσότερη αίγλη καί λαμπράδα στή γενιά τῶν Ύψηλαντῶν είναι ό πάππος καί συνώνυμος τ[illegible] κεντρικοῦ μας ήρωα, ό Αλέξανδρος Ύψηλάντης. Ό τελευταίος, γεννημένος στά 1726 καί μεγαλωμένος μέσα σε μιά ήγεμονική άλλά συνάμα καί έπαναστατική άτμόσφαιρα, ήταν προωρισμένος νά παίξη έναν άσύγκριτο [illegible]κό καί πολιτιστικό ρόλο στίς ήγεμονίες. Ήτανε άνθρωπος μέ μεγάλη πολιτική άντίληψι καί γενικά άπ' όλους τους Ιστορικούς χαρακτηρίζεται ώς ό πιό μεγαλεπήβολος ήγεμόνας τής Βλαχίας. Πίστευε μέ πάθος στην έλευ[illegible] Ό Φωτεινός στην Ιστορ[illegible] πώς ή έφτάχρονη διοίκησι τοῦ Ύψη[illegible] ή ώραιότερα έποχή τής Βλαχίας [illegible]

[illegible] Κωνσταντίνος. Τοῦτο γεννήθηκε στά 1759 στή Βασιλεύουσα. Τίς πρώτες του σπουδές τίς έκανε στό λίκνο τοῦ Ἑλληνισμοῦ, [illegible] γιά νά τίς συνεχίση [illegible] φήμη σοφοῦ καί ή [illegible] στην τουρκική

τῶν έργων τοῦ Βωμπάν τοῦ έξησφάλισε τόν άπεριόριστο θαυμασμό τοῦ Σουλτάνου.

Έλληνας αύτός, δέν δίστασε, σάν έγινε μέγας τής Πύλης διερμηνέας, νά φροντίση γιά την άναμόρφωσι τής Τουρκίας. Νοῦς πλατύς καί δημιουργικός, θέλησε πρώτος νά διαλύση τά σκοτεινά σύννεφα πού στεροῦσαν τό δημιουργικό φῶς τοῦ Ήλιου άπό έναν μεγάλο λαό.

Ή πολιτική του δραστηριότητα προκάλεσε κατάπληξι στά άνακτοβούλια τής Εὐρώπης. Δημιούργημα δικό του είναι καί ή [illegible] ρη στο Έθνος [illegible] τό Ιόνιο, διώχνοντας [illegible] Έπειτα [illegible] ατικον άγωνα, μπόρεσε στά 1799 νά ύπογραφη την όριστική συνθήκη γιά τή Δημοκρατία τής Έπτανήσου. Βάδισε τώρα όλοταχῶς γιά την όλοκλήρωσι τῶν σχεδίων του. Οί έχθροί του όμως έργάζονταν γιά την συντριβή του. Ύστερα άπό κάμποσον καιρό έπεισαν τόν Σουλτάνο νά τόν άπομακρύνη άπό τή θέσι τοῦ μεγάλου διερμηνέα καί νά τόν κάνη [illegible] τής Μολδαυΐας.

Ό Ύψηλάντης [illegible] όνείρων. Άπό τή νέα του θέσι δέν θά μπορούσε τίποτα νά προσφέρη στό Ιόνιο κράτος του ήτανε παιδί δικό του. Άπό τά όμορφα νησιά τοῦ Ιονίου πελάγους νόμιζε πώς θά ξεκίναγαν κάποτε στρατοί καί στόλοι, γιά νά χαρίσουν καί στούς ύπόλοιπους σκλαβωμένους τόπους κεϊνο πού άπό χρόνια καρτέραγαν.

Ώς ήγεμόνας καταπολέμησε κι' αύτός τίς καταχρήσεις καί πρόσφερε άληθινές ύπηρεσίες στις χριστιανικές φυλές. Ό Γόρδων γράφει ότι «άπό την έποχή τής Γαλλικής Έπαναστασης λίγοι Έλληνες έργαστηκαν έτσι, σχεδιάζοντας άδιάκοπα την άπελευθέρωσι τής πατρίδας των». Ώς ήγεμόνας έκανε συνεννοήσεις μέ τή Ρωσσία καί πάσχιζε νά μπάση στόν πόλεμο τή μεγάλη αύτή Χώρα. Τό σχέδιο όμως τοῦτο δέν ήτανε προωρισμένο νά [illegible] Οί Τοῦρκοι [illegible] τους πόθους του, τόν είχαν σέ μιά άγρυπνη παρακολούθησι. Ακόμα καί ή Γαλλία έκανε τό Ιδιο. Οί διπλωμάτες τής τελευταίας είχον μαζέψει άπειρα ένοχοποιητικά χαρτιά καί τά [illegible] στο Σουλτάνο. Στό 1806 οί σκοποί του έγιναν γνωστοί στην Πύλη καί ύπογράφτηκε τό χρόνο έκεϊνο ή διαταγή τής παύσης του καί τής θανατώσεως του. Γιά νά γλυτώση πήγε στή Ρωσσία.

• • •

Ή άπομάκρυνσί του όμως άπό τόν ήγεμονικό θρόνο δέν ήτανε όριστική. Έπειτα άπό έντονες διπλωματικές ένέργειες τής Ρωσσίας καί τής Αγγλίας, ό Σελήμ άναγκάστηκε νά [illegible] Στις 19 του [illegible] την κυβέρνησι «είς τόν [illegible] τῶν, ώς [illegible] ται κλονισμός, έγραφε, ίνα μεταβή ό Σελήμ είς Ασίαν μετά τής σημαίας [illegible]». Τόν κλονισμό όμως αύτό δέν [illegible] νά τόν δώσουνε οί ρωσσικές στρατιές. Τα μεγάλα σχέδια καί οί μεγάλοι όραματισμοί θέλουν καί τους μεγάλους έκτελεστές. Και [illegible] τά έθέρμαινε ό Ιδιος πόθος. Ό στρατηγός Μιχελσον φάνηκε τρομερά βραδυκίνητος καί δέν μπόρεσε νά δώση τό θανατηφόρο κτύπημα στά άτακτα τουρκικά στρατεύματα, όταν στά στερνά τοῦ [illegible] 1807 ή Πύλη κήρυξε τόν πόλεμο στη Ρωσσία.

[illegible] Ύψηλάντη. Άπο[illegible] Μόνοι διά τάς χιμαι[illegible] ρας [illegible]

(Ακολουθεί)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Άπό τῶν προϊστορικών άκόμη χρόνων ή άνάγκη τής άμύνης τῶν λαῶν έγέννησε την ίδέα τής δημιουργίας στρατῶν.

Έτσι κατά τούς προϊστορικούς χρόνους ό στρατός, πρωτόγονος βέβαια καί χωρίς καμμιά όργάνωσι καί σύστημα, άπετελεῖτο άπό ένα άθροισμα ροπαλοφόρων, μικρό ή μεγάλο άναλόγως τῶν περιστάσεων, οί όποῖοι ύπερήσπιζον την πατρίδα των, είτε άπό τάς έπιδρομάς άλλων λαῶν, είτε άπό τάς έπιδρομάς θηρίων.

Οί σχετικῶς ώργανωμένοι στρατοί ύπῆρξαν περί τό 2000 π. Χ., οί στρατοί τῶν Ἀσσυρίων, οί όποῖοι άπετελοῦντο άπό τούς εὐγενεῖς πού μόνοι αὐτοί εἶχαν τό δικαίωμα νά φέρουν ὅπλα, καί ὁ στρατός τῶν Αἰγυπτίων τό 1500 π. Χ.

Ή Ιστορία όμως ύποστηρίζει ότι ό πρῶτος καλῶς ώργανωμένος στρατός ύπῆρξεν ὁ Ἑλληνικός κατά τόν Τρωϊκόν πόλεμον περί τό 1200 π. Χ.

Στρατοί γνωστοί άπό την Ιστορία εἶναι οί τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, τῆς Ρώμης καί τοῦ Βυζαντίου, οί όποῖοι παρουσιάζουν σύστημα στρατολογίας καί κατανομῆς σέ μονάδας.

Οί στρατοί τῶν Γαλατῶν καί τῶν Φράγκων κατά τούς πρώτους Χριστιανικούς χρόνους έσχηματίζοντο άπό όλους τούς δυναμένους νά φέρωσιν ὅπλα, άλλά δέν εἶχον καμμίαν πραγματικήν όργάνωσιν καί ἦσαν μᾶλλον ὀρδαί, πού έπεδίδοντο εἰς την λεηλασίαν.

Ό Καρλομάγνος κατώρθωσε περί τό 800 μ. Χ. νά δημιουργήση έναν κάπως πειθαρχικόν καί ώργανωμένον στρατόν άποτελούμενον άποκλειστικῶς άπό άνδρας πού εἶχον κάποιαν ιδιοκτησίαν.

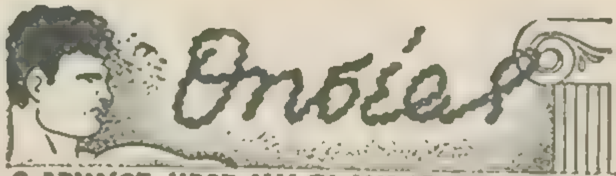
Ύστερα όμως άπό τόν θάνατον τοῦ Καρλομάγνου έπαυσαν νά ύπάρχουν στρατοί ύπό την καθαρήν σημασίαν τῆς λέξεως καί [illegible] οί μισθωτοί στρατοί τῶν φεουδαρχῶν, οί όποῖοι εἶχον την ύποχρέωσιν νά διατηροῦν ώρισμένον ἀριθμόν ἀνδρῶν εἰς την διάθεσιν τοῦ βασιλέως.

Ὁ δέκατος πέμπτος αἰών ύπῆρξεν ή έποχή τῆς άναγεννήσεως τοῦ στρατοῦ, έχρησιμοποιήθησαν δέ τότε ή πυρῖτις καί τά πολεμικά μηχανήματα.

Κατά την έποχήν αὐτήν ώργανώθη τό πεζικόν τῆς Γερμανίας καί τό περίφημον Ἑλβετικόν πεζικόν πού παρεῖχε τάς ύπηρεσίας του σέ κάθε χώρα πού θά τό έπλήρωνε. Την ιδίαν έπίσης περίοδον καί είδικά τό 1439-1445 ώργανώθη άπό τόν Κάρολον Ζ' ό πρῶτος μόνιμος στρατός εἰς την Γαλλίαν.

Κατά τούς 16ον καί 17ον αἰῶνας οί στρατοί έξειλίχθησαν σημαντικά καί άπέκτησαν έσωτερικήν όργάνωσιν.

Περί τά μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος ή μορφή τῶν στρατῶν ἤρχισε κάπως νά μεταβάλλεται, διότι, έκτός τῆς έθελουσίας, έπεβλήθη καί ή διά τῆς κληρώσεως ύποχρεωτική θητεία.

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ

8ον

Ἀπὸ τότε, λένε, ἔμεινε παράδοσι, στὴ γιορτὴ τῶν Ὠσχοφορίων, ὅταν τὰ παιδιὰ τῶν Ἀθηναίων, μὲ κλήματα καὶ σταφύλια στὰ χέρια, πηγαίνουν ἀπὸ τὸ ναὸ τοῦ Βάκχου στὸ ναὸ τῆς Σκιράδας Ἀθηνᾶς, νὰ τὰ ὑποδέχωνται φωνάζοντας: «ἐλελεῦ, ἰοὺ ἰού!». Τὸ «ἐλελεῦ» ἔχει τὴ σημασία πολεμικοῦ παιᾶνος, καὶ τὸ «ἰοὺ» εἶναι ἕνα ἐπιφώνημα ποὺ ἐκδηλώνει ἔκπληξι καὶ ταραχή.

Ἀφοῦ ὁ Θησέας ἔθαψε τὸν πατέρα του, ἐκτελώντας ὅσα εἶχε τάξει στὸν Ἀπόλλωνα, καθιέρωσε τὴ γιορτὴ τοῦ ψησίματος τῶν ὀσπρίων στὶς ἑφτὰ τοῦ μηνὸς Πυανεψιῶνα (Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος), τὴν ἡμέρα δηλαδὴ ποὺ ἀνέβηκαν στὴν πόλι ὕστερα ἀπὸ τὴ σωτηρία τους. Αὐτὴ ἡ γιορτὴ ὠνομάστηκε «Πυανέψια» ἤ, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, «Ὀσπριοφαγία», ἢ «Κουκκιοφαγία». Γιατὶ «πύανοι» λεγότανε τὰ κουκκιά, στὴν ἀρχαία μας γλῶσσα. Καὶ ὁ λόγος αὐτῆς τῆς ὀνομασίας βρίσκεται στὸ ὅτι τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὅταν ἀποβιβάστηκαν οἱ σωσμένοι, ἐμάζεψαν τὰ ὄσπρια ποὺ εἶχαν περισσέψει στὸν καθένα ὕστερα ἀπὸ τὸ ταξίδι, κι' ἀφοῦ τἄψησαν ὅλα μέσα σὲ μιὰ κοινὴ χύτρα, ἐκάθησαν καὶ τἄφαγαν ὅλοι μαζί. Κατὰ τὴν ἴδια γιορτὴ κρατοῦν ὅλοι στὰ χέρια τους τὴν εἰρεσιώνη, δηλαδὴ ἕνα κλαδὶ ἐλιᾶς στολισμένο μὲ μαλλιά, ὅπως ἡ ἱκετηρία, καὶ φορτωμένο μὲ ὀπωρικά, σημάδι πὼς ἐτέλειωσε ἡ ἀφορία. Λένε μαζὶ καὶ τὸ παρακάτω τραγούδι:

Ἡ εἰρεσιώνη φέρνει σῦκα
κι' ἀφρᾶτα ψωμιὰ
Μέλι στὸ σκουτέλι, λάδι
γιὰ φαγιά.
Καὶ κροντήρι ξέχειλο, γιὰ
μεθύσι καὶ ὕπνο.

Λένε, ὡστόσο, πὼς αὐτὸ τὸ τραγούδι τὄλεγαν γιὰ τὰ παιδιὰ τοῦ Ἡρακλῆ, ποὺ ὅταν ἦρθαν προσφυγόπουλα στὴν Ἀθήνα, διωγμένα ἀπὸ τὸν Εὐρυσθέα, οἱ Ἀθηναῖοι τὰ περιποιήθηκαν ἐξαιρετικὰ τρέφοντάς τα πλουσιοπάροχα μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ ποὺ μᾶς ἱστοράει τὸ τραγούδι. Οἱ περισσότεροι ὅμως λένε πὼς αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια καὶ πὼς τὸ τραγούδι αὐτὸ ἤτανε γιὰ τὸν Θησέα καὶ τὰ λευτερωμένα παιδιὰ τῶν Ἀθηναίων.

Τὸ καράβι μὲ τὰ τριάντα κουπιὰ ποὺ πῆγε κι' ἔφερε τὸ Θησέα μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς σωσμένους ἀπὸ τὴν Κρήτη, οἱ Ἀθηναῖοι τὸ διατηροῦσαν ὡς τὰ χρόνια τοῦ Δημήτριου τοῦ Φαληρέα, βγάνοντας κάθε τόσο τὰ παληά του τὰ ξύλα καὶ βάζοντας στὴ θέσι τους καινούργια καὶ στερεὰ γιὰ νὰ μὴ χαλάση. Αὐτὴ ἡ δουλειά, ὡστόσο, εἶχε φαίνεται τόσο πολὺ παραγίνει, ὥστε ἀργότερα, ὅταν ἐτσακωνόντουσαν μεταξύ τους οἱ σοφιστές, εἶχαν τὸ καράβι τοῦ Θησέα γιὰ παράδειγμα, θέλοντας ν' ἀποδείξουν τὴ θεωρία τους «περὶ αὐξανομένου λόγου». Κάθε πρᾶμα ποὺ ἀλλάζει καὶ ποὺ αὐξάνει — ἔλεγαν — δὲν εἶναι τὸ ἴδιο: Ἂν ἐδανείστηκες ἐχτές, δὲν χρωστᾶς σήμερα, γιατὶ ἄλλος ἤσουνα χτὲς κι' ἄλλος σήμερα! Ἔτσι καὶ γιὰ τὸ καράβι τοῦ Θησέα ἔλεγαν ἄλλοι πὼς μένει τὸ ἴδιο κι' ἄλλοι ἔλεγαν πὼς δὲν μένει καθόλου τὸ ἴδιο, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν ἀδιάκοπη ἀλλαγὴ τῶν ξύλων του εἶχε καταντήσει ἕνα ἐντελῶς καινούργιο καράβι.

Καὶ τὴ γιορτὴ τῶν Ὠσχοφορίων ποὺ εἴδαμε παραπάνω, τὴν ἀποδίδουν κι' αὐτὴ στὸν Θησέα. Γιατί, καθὼς ἱστοροῦν, ὅταν ἔφευγε γιὰ τὴν Κρήτη, δὲν εἶχε πάρει μαζί του ὅλες τὶς παρθένες ποὺ ἔβγαλε ὁ κλῆρος. Ἀλλὰ γιὰ νἄχη μαζί του περισσότερους ἄντρες, ἐδιάλεξε δυὸ παλληκαράκια ποὺ τὸ πρόσωπό τους ἐγυναικόφερνε, ποὺ ἡ καρδιά τους ὅμως ἤτανε γενναία καὶ ὕστερα ἀπὸ μιὰν ἰδιαίτερη δίαιτα, μὲ ζεστὰ μπάνια καὶ μὲ παραμονὴ κάτω ἀπὸ σκιὰ γιὰ ν' ἀσπρίσουν, ἀφοῦ τοὺς περιποιήθηκε τὰ μαλλιὰ καὶ τὸ δέρμα, κι' ἀφοῦ τοὺς ἔμαθε νὰ περπατοῦν καὶ νὰ φέρνουνται σὰν γυναῖκες, ἔτσι ποὺ νὰ μὴν ξεχωρίζουν καθόλου, τοὺς ἔβαλε μαζὶ μὲ τὰ κορίτσια ποὺ πῆρε μαζί του, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν πάρη χαμπάρι καὶ νὰ καταλάβη τὸ παραμικρό. Ὅταν ἐγύρισαν, ὁ Θησέας ἐπαρουσίασε τὰ δυὸ αὐτὰ παλληκάρια στὴν πομπή, μὲ τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦν ἔκτοτε στὴ γιορτὴ τῶν Ὠσχοφορίων οἱ νεαροὶ ἐκεῖνοι ποὺ κρατοῦν τὰ κλήματα (τοὺς οἰσχούς) σ' ἀνάμνησι — ὅπως λένε — τοῦ μύθου τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Ἀριάδνης, ἢ μᾶλλον γιατὶ ἐγύρισαν ἀπάνω στὴν ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ ὅμως, καὶ οἱ «Δειπνοφόρες» ποὺ παίρνουν μέρος στὴ γιορτὴ τῶν Ὠσχοφορίων μιμοῦνται τὶς μητέρες τῶν κοριτσιῶν ποὺ εἶχαν κληρωθῆ. Ἔτσι καθὼς ἦρθαν νὰ τὶς ὑποδεχτοῦν κρατώντας στὰ χέρια τους φροῦτα καὶ τρόφιμα. Στὴν ἴδια γιορτή, ἀκόμα οἱ δειπνοφόρες διηγοῦνται καὶ μύθους, θυμίζοντας ἔτσι τὶς μητέρες πάλι τῶν κοριτσιῶν ποὺ ἔλεγαν παραμύθια στὶς θυγατέρες των γιὰ νὰ τοὺς δίνουν κουράγιο καὶ γιὰ νὰ τὶς παρηγοροῦν, βγάνοντας τὸ νοῦ τους ἀπὸ τὴ μαύρη τύχη ποὺ τὶς περίμενε.

Αὐτὰ ὅλα μᾶς τὰ λέει ὁ Δήμωνας, στὴν ἱστορία του. Ἀφιέρωσαν ἀκόμη κι' ἕναν ἱερὸ χῶρο γιὰ τιμὴ τοῦ Θησέα καὶ ὥρισαν ὥστε ὅλοι [illegible]

Ἡ σκωληκοειδῖτις

[illegible] α, ὅπως ἡ διατροφὴ τοῦ παιδιοῦ κ. [illegible] ἐνδιαφέροντα. Ἡ σκωληκοειδῖτις [illegible] κίνδυνες ἀπὸ πάσης ἀπόψεως — τὸ κοσμικόν της ὄνομα εἶναι «ἀπαντισίτ» ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν Appendicite. Ἡ περισσότερες δεσποι[illegible] καλοῦ κόσμου ἔχουν κάμει ἐγχείρησιν [illegible] ειδίτιδος, ὅσες δὲ δὲν ἔκαμαν ἐρω[illegible]

[illegible] ὁ Βέρμιον γιὰ γιονοδρομίες. [illegible]

καὶ ἂν δὲν ἔχουν σκωλ[illegible] θὰ ἀπαλλαγοῦν διὰ τῆς ἐγχειρήσεως ἑνὸς περιττοῦ ὀργάνου, τὸ ὁποῖον ἴσως αὔριον νὰ τοὺς δημιουργήση ἱστορίες μεγάλες. Ἀπὸ αὐτῆς λοιπὸν τῆς [illegible] ὄχι ὅμως ἐπειδὴ πάσχει πάντοτε, διότι [illegible] τὶς περισσότερες [illegible] δὲν πάσχει ἡ σκωληκοειδὴς ἀπόφυσις [illegible] μερα δὲν ἐκτελεῖ καμμίαν λειτουργίαν, παρὰ μόνον ἱστορίες εἰς βλάβην τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ [illegible]

Εἶναι κοῖλον ἀλλὰ μὲ αὐλὸν πολὺ [illegible] τόσον ὥστε σπανιώτατα εἰσέρχονται ξένα [illegible]

Ἡ σκωληκοειδῖτ[illegible] τατοι εἰς τὰ νεαρὰ [illegible]

[illegible] μερα ἄνθρωποι, σχολαστικοὶ [illegible] ρευσὴ ἡ ἀφορμή, μιὰ ψῦξις, μιὰ ἀρρώστια τοῦ [illegible] ὀργανισμὸ ἡ [illegible] ἐντερ[illegible]

[illegible] σαμε συχνὰ [illegible] πτύσσεται σ[illegible] ἡ ἀμελέδες, τὰ ἐντερικὰ νοσήματα, [illegible] τέλος τὰ [illegible] μητρικὰ νο[illegible] ατος, τῶν λιπαρῶν, καὶ γενικῶς ἡ πολυφαγία καὶ [illegible] προδιαθέτουν ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἀσθένεια. Εἶναι ἄλλωστε γνωστὸν ὅτι [illegible] σχόντων ἐκ σκωληκοειδίτιδος [illegible] καλοφαγάδες ἢ εὔποροι καὶ οἱ δύο [illegible] πτωχοί.

[illegible] ἑπόμενον περὶ τῆς συμπτωματολογίας καὶ τῶν μορφῶν αὐτῆς.

Γ. [illegible]Σ
[illegible]

✶ ΠΕΡΗΦΑΝΗ ΠΑΤΡΙΔΑ — ΑΘΗΝΑ ΩΠΛΙΣΜΕΝΗ ✶

«Ἡ Ἑλλὰς εἶναι μία ὡραία παρθένος, τὴν ὁποίαν στολίζομεν μὲ ὅλα τὰ στολίδια τὰ ὁποῖα τῆς πρέπουν, ἀλλὰ πρῶτα τῆς δίδομεν εἰς τὸ χέρι της τὴν λόγχην, τὴν ἀσπίδα καὶ τὴν περικεφαλαίαν τῆς Ἀθηνᾶς».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Φαντασθῆτε μιὰ οἰκογένεια, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ κλείση τὴν πόρτα της, ὅταν πέση τὸ σκοτάδι, ἕναν ὁδοιπόρο ποὺ βαδίζει μέσα σ' ἕνα σκοτεινὸ δάσος χωρὶς ὅπλο καὶ χωρὶς ἐμπιστοσύνη. Ὁ ἀδιάκοπος φόβος ὅλη τὴ νύχτα κουράζει καὶ ἡ αὐγὴ βρίσκει τότε τὸν ἄνθρωπο μὲ ξεσκισμένα νεῦρα καὶ ἀνίκανο γιὰ ἐργασία.

Τὸ ἴδιο κι' ἕνα ἔθνος, ποὺ νοιώθει τὸν ἑαυτό του ὄχι σὲ θέσι νὰ ἀμυνθῆ ἂν τοῦ παρουσιασθῆ ἀνάγκη. Κανένας κλάδος τοῦ πολιτισμοῦ δὲν μπορεῖ νὰ βλαστήση καὶ νὰ καρποφορήση ὅταν ἡ ρίζα τοῦ δένδρου δὲν εἶναι γερή! Καὶ σήμερα ρίζα κάθε ἐθνικοῦ δένδρου εἶναι οἱ ἀμυντικὲς μιᾶς χώρας δυνάμεις. Μόνο αὐτὲς γεννοῦν τὸ συναίσθημα τῆς ἀσφαλείας. Καὶ μόνο πάνω σ' αὐτὸ τὸ συναίσθημα μπορεῖ νὰ στηριχθῆ ἡ δημιουργικὴ πρᾶξι καὶ δρᾶσι ἀτόμου καὶ συνόλου.

Ἡ ἱστορία μᾶς μεταδίδει πολλὰ παραδείγματα πάνω στὸ θέμα αὐτό. Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ὡς τὴ σημερινὴ πολυτάραχη καὶ γεμάτη πολέμους καὶ κινδύνους ἐποχή μας βλέπουμε ὅτι λαοὶ ποὺ εἶχανε μεγάλο πολιτισμὸ τὸν ἔχασαν τὴ στιγμὴ ποὺ ἄφησαν νὰ ἐκφυλισθοῦν ἠθικὰ καὶ νὰ ξεπέσουν ὑλικὰ οἱ ἀμυντικὲς ἐθνικὲς δυνάμεις. Καὶ πάλιν ὅτι λαοὶ ποὺ ἔφκιασαν λαμπρὸ πολιτισμό, ξεκίνησαν πρῶτα ἀπὸ τὴν σύστασι ἢ ἀνασύστασι τῶν ἀμυντικῶν τοῦ ἔθνους δυνάμεων. Φωτεινὸ παράδειγμα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Σπαρτιᾶτες. Θέτοντας οἱ τελευταῖοι ὡς ἀξιωματικὴ ἀρχὴ τὸ «εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης» καὶ ἀσκώντας τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα τοῦ πολίτου ἀσπίδα καὶ φράγμα κατὰ παντὸς ἐχθροῦ, ἔθεσαν σὲ δεύτερη μοῖρα τὸν πνευματικὸ τῆς Ἀθηναϊκῆς Πολιτείας πολιτισμό, ἀποδεικνύοντας ὅτι δὲν εἶναι μόνο τὸ πνεῦμα ποὺ μπορεῖ νὰ φυλάξη τὴν φυλετικὴ καὶ ἐθνικὴ ὀντότητα, ἀλλὰ ὅτι τὸ πνεῦμα αὐτὸ μπορεῖ μόνο ν' ἀνθίση κάτω ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ τοῦ συναισθήματος τῆς ἀσφαλείας.

Ὁ Πλάτων, ἡ ἀστείρευτη αὐτὴ πηγὴ τῆς σοφίας, ἔνοιωσε ὅτι γιὰ νὰ σταθῆ τὸ ἀθηναϊκὸ πνεῦμα εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς «φύλακας», δηλαδὴ τοὺς στρατιώτας. «Ἔτι δέ, ὦ φίλε, μείζονος τῆς πόλεως δεῖ οὔ τι σμικρῷ, ἀλλ' ὅλῳ στρατοπέδῳ ὃ ἐξελθὸν ὑπὲρ τῆς οὐσίας ἁπάσης καὶ ὑπὲρ ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν διαμαχεῖται τοῖς ἐπιοῦσιν». Δηλαδή: «Ὑπάρχει λοιπὸν ἀνάγκη φίλε μου, ἡ πόλις νὰ εἶναι ἀκόμα πιὸ μεγάλη ὄχι σὲ κάποια μικρὴ ἀναλογία, ἀλλὰ κατὰ ὁλόκληρο στρατόπεδο, ποὺ θὰ ἐκστρατεύση καὶ θὰ πολεμήση ἐνάντια στοὺς ἐπερχομένους ἐχθροὺς γιὰ νὰ ὑπερασπίση ὅλη τὴν περιουσία τῆς πόλεως καὶ ὅσα πρὶν ἀπὸ λίγο λέγαμε».

Αὐτά του τὰ λόγια ἔγιναν ἀφορμὴ σὲ πολλοὺς νὰ ποῦνε ὅτι ὁ Πλάτων «ἐλακώνιζε», δηλ. ὑποστήριζε τὸ σπαρτιατικὸ σύστημα.

Δὲν ἤτανε ὅμως ἔτσι. Ὁ Πλάτων διαισθανότανε μέσα στὴν ἄπειρή του σοφία ὅτι χωρὶς στρατὸ θὰ κατέρρεε ἡ πνευματικὴ τῶν Ἀθηναίων δόξα καὶ ὅτι κανεὶς φιλόσοφος καὶ σοφιστὴς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν σώση. Μόνο ὁ στρατός, μόνον οἱ ὁρμητικοὶ καὶ ἠσκημένοι «φύλακες».

Τί θὰ γινότανε στὶς δύσκολες σημερινὲς περιστάσεις ἡ ἀγαπητή μας πατρίδα, ἂν δὲν ἤτανε δυνατὴ ἡ ἀσπίδα της, δηλ. ὁ στρατός της αὐτὴ τὴ στιγμή! Ἂν ἡ καταιγίδα τῆς ἐποχῆς μας ξεσποῦσε πρὶν ἀπὸ μιὰ πενταετία π. χ. πόσους κλυδωνισμοὺς καὶ πόσες ἀβαρίες δὲν θὰ πάθαινε τὸ ἐθνικό μας καράβι; Γιατὶ ὅλοι μας τὸ ξέρουμε καὶ μποροῦμε σήμερα πιὰ νὰ τὸ ὁμολογήσουμε, ὅτι ὅπως ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς πολιτείας μας καὶ ὁ στρατός μας εἶχε πάθει κάποιο ξεχαρβάλωμα ὑλικὸ καὶ ψυχικό. Τὰ συμπτώματα τῆς ἀρρώστιας φάνηκαν σὲ διάφορα μικροκινήματα καὶ πραξικοπήματα.

Τώρα ὅμως, ποὺ ἀληθινὰ τοῦ ἀνετέθη τὸ ὕψιστο καθῆκον τῆς προασπίσεως τῶν ὑλικῶν καὶ ψυχικῶν τοῦ λαοῦ μας ἀγαθῶν, ἐδάφους καὶ πολιτισμοῦ, τώρα ποὺ ὁ Ἀρχηγός μας χάρισε τὴν ἀπέραντή του στοργὴ καὶ φροντίδα σ' αὐτόν, τώρα ποὺ ὁ λαὸς στὸ σύνολό του τὸν περιβάλλει μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐκτίμησί του, τώρα εἶναι ὁ παραδειγματικὸς ἐκεῖνος ἀπὸ κάθε ἄποψι στρατός, ποὺ θὰ ἀγωνισθῆ γεμᾶτος αὐτοθυσία «ὑπὲρ τῆς οὐσίας ἁπάσης» κατὰ τὸν Πλάτωνα καὶ ὑπὲρ ὅλων ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν ὀντότητα καὶ τὴν ὑπερηφάνεια τῆς φυλῆς μας.

Ὅλοι μας, ἀπὸ τὸν πνευματικὸ ἄνθρωπο, τὸν καλλιτέχνη καὶ τὸν ἐπιστήμονα, ὡς τὸν ἐργάτη τῶν χειρῶν, τὸν ἐκφορτωτὴ καὶ τὸν ἀρτοποιό, νοιώθουμε κάποιο συναίσθημα ἀσφαλείας, σὰν ποὺ κλείνουμε τὴν πόρτα μας ὅταν πέφτουμε νὰ κοιμηθοῦμε. Μόνο μ' αὐτὸ τὸ συναίσθημα μποροῦμε ν' ἀτενίσουμε τὴν ἐρχόμενη μέρα δυνατοὶ καὶ δημιουργικοί.

Σὰν τεραστία φανταστικὴ ἀσπίδα μᾶς καλύπτει σήμερα ἡ Ἐθνική μας Ἄμυνα. Κάτω ἀπ' αὐτὴ ξετυλίγεται ἡ λαϊκή μας ζωὴ ἀνεπηρέαστη ὡς τὰ σήμερα ἀπὸ τὴν καταιγίδα. Δημιουργοῦμε ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ. Εἴμαστε σεβαστοὶ στοὺς ἐχθρούς μας κι' ἀγαπητοὶ στοὺς φίλους μας. Ὄχι μονάχα γιὰ τὰ ντουφέκια καὶ τ' ἀεροπλάνα, τὰ κανόνια καὶ τὰ καράβια, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ στρατιωτικὸ πειθαρχημένο μας πνεῦμα καὶ τὴν ἄφοβη ἑλληνικὴ ὁρμητικὴ ψυχή.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας καθιερώνοντας τὴν «ἡμέρα τῶν ἐνόπλων δυνάμεων» γίνεται μεσίτης καὶ ἑρμηνευτὴς ὅλων τῶν πλούσιων συναισθημάτων τῆς ἀγάπης, τῆς στοργῆς, τῆς ἐκτιμήσεως, τῆς πεποιθήσεως τοῦ λαϊκοῦ συνόλου στὶς ἔνοπλές μας δ[illegible].

Σὰν ἀφρόκρεμα καὶ συμπύκνωμα τῆς λαϊκῆς ψυχῆς, σὰν πρόσκοπος καὶ πρωτοπόρος συλλαμβάνει ἡ σκέψι της καὶ ἐκτελεῖ ἡ θέλησί της τὴ σκέψι καὶ τὴ θέλησι ὅλων μας. Μαζί της ἔχει πάντα τὴν ἑλληνικὴ ψυχή, γιατὶ μαντεύει τὶς ἐπιθυμίες της καὶ τὶς μεταφέρει σὲ πράξεις.

Ὅταν τὴν Κυριακὴ στὶς 6 Ὀκτωβρίου στεκότανε σοβαρὰ καὶ ὑπερήφανη στὰ μνημεῖα ἐκείνων ποὺ ἔπεσαν γιὰ τὴν πατρίδα μὲ τὰ στέφανα τῆς προσφορᾶς, στάθηκε πλάϊ της ὅλος ὁ ἑλληνικὸς λαός. Καὶ ὅταν οἱ διάφοροι σχηματισμοί της μὲ τὰ τρυφερὰ ἀκόμα χέρια τῶν νέων παιδιῶν της ἔψαυαν τὰ κανόνια καὶ τοὺς κινητῆρας ἤτανε τὰ ροζάρικα καὶ δυνατὰ χέρια ὁλοκλήρου τοῦ δουλευτῆ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἕνα ἀκόμα ὄραμα τοῦ Ἀρχηγοῦ της γίνεται πραγματικότητα. Ἡ συγχώνευσι ὅλων τῶν παραγόντων ποὺ δουλεύουν καὶ θὰ δουλέψουν γιὰ τὸ ἑλληνικὸ μεγαλεῖο μέσα στὸ μεγάλο χωνευτήριο τῆς κατανοήσεως, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον. Ἔτσι στέκει σήμερα ἡ Ἑλλὰς ὡραία παρθένος μὲ τὴν λόγχη, τὴν ἀσπίδα καὶ τὴν περικεφαλαία, μ' ὅλα της τὰ στολίδια, Ἀθηνᾶ ὡπλισμένη καὶ Ἑλλὰς ζηλεμένη, ὅπως τὴν εἶδε Ἐκεῖνος.

Σ. Καρ.

ΜΙΚΡΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Ἡ θεία ἔχει ἄδικο

Πόσες φορὲς μὲ μιὰ ἀπερίσκεπτη φράσι μας, ἀνόητη καὶ μὴ μετρημένη χειρονομία γεννοῦμε μέσα στὸ μυαλὸ τοῦ παιδιοῦ χάος καὶ προκαλοῦμε στὴ σκέψι του ἀπορίες ποὺ τὸ βασανίζουν καὶ τὸ ἀνησυχοῦν! Ἂς προσέχουμε λίγο τὴν κάθε μας ἐξωτερίκευσι ἀπέναντι τῶν παιδιῶν, μάλιστα στὸ πολὺ λεπτὸ σεξουαλικὸ ζήτημα ποὺ πρέπει νὰ τὸ διαχειρισθοῦμε μὲ μεγάλη λεπτότητα καὶ τρυφερότητα ἀπὸ τὴν ἀρχή, ὅταν τὰ παιδιά μας εἶναι ἀκόμα πολὺ μικρά.

Ἡ Ἑλενίτσα εἶναι ἕξ χρόνων. Ὁ μικρὸς τῆς ἀδελφούλης Ἀντωνάκης τεσσάρων μόνο. Χθὲς τὸ βράδυ ἡ θεία ἔκανε λουτρὸ στὸ μικρὸ ἀγοράκι. Ἦτανε χαρούμενο καὶ τόσο εὐδιάθετο, ποὺ τὰ γέλια του ἀκούονταν στὴν τραπεζαρία. Ἡ Ἑλενίτσα ἄφηκε τὰ παιγνίδια της, ἔτρεξε, ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ μπάνιου κι' ἔχωσε τὸ κεφαλάκι της νὰ δῇ τί συμβαίνει ἐκεῖ μέσα.

Ἡ θεία ὅμως κοκκίνισε, χτύπησε μὲ θυμὸ τὸ πόδι της κάτω στὰ πλακάκια καὶ φώναξε μὲ δυνατὴ φωνή, ποὺ ἀντιλάλησε τὸ μπάνιο.

«Τὰ μικρὰ κορίτσια δὲν πρέπει νὰ βοῦνε γυμνὰ τ' ἀγόρια!».

Ἡ Ἑλενίτσα κι' ὁ Ἀντωνάκης ἄνοιξαν τὰ μάτια τους διάπλατα. Τὸ μεγάλο «γιατί» ζωγραφιστηκε πάνω στὰ νεαρά τους προσωπάκια. Τρόμαξαν τόσο, ποὺ τοὺς κόπηκε ἡ εὐθυμία καὶ τὸ γέλιο. Μάλιστα ὁ Ἀντωνάκης λίγο καὶ θάρχιζε τὰ κλάματα.

Πόσο ἄδικο εἶχε ἡ θεία μὲ τὸ θυμό της καὶ μὲ τὴν ἀκατανόητη γιὰ τ' ἀθῳάκια της συμβουλή της.

Μέσα στὸ ἄπηχτο ἀκόμα μυαλό τους ἄρχισαν νὰ πέφτουν οἱ ἀπορίες, ποὺ τοὺς γέννησε, σὰν βαρειὲς πέτρες μέσα στὰ ἥσυχα καὶ γαλήνια νερὰ μιᾶς λιμνούλας ποὺ καθρέφτιζε ἀκόμα τὸν οὐρανό!

Πόσο ἄδικοι γινόμαστε ἔτσι κάποτε, μὲ τὴν ἄγνοιά μας, στὰ μικρὰ παιδιά μας, καὶ πόσο πληγώνουμε τὴν ἀγγελική τους ἀθωότητα!

Σ. Κ.

Μοῦστος καὶ μουσταλευριὰ

Γιατί νὰ παραπονούμαστε πὼς δὲν ἔχουμε ζάχαρι νὰ φτιάσουμε γλυκίσματα γιὰ τὸ χειμῶνα; Ὑπάρχει αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἕνας τρόπος, ποὺ μποροῦμε χωρὶς καθόλου ζάχαρι νὰ φτιά[illegible] πολὺ νόστι[illegible] θρεπτικό. Ἁπλούστατα μὲ μοῦστο. Ἡ Χώρα μας, ἡ γῆ μας εἶναι ἀπὸ τὶς πιὸ εὐλογημένες στὴ γλύκα τοῦ σταφυλιοῦ. Σὲ λίγες μέρες ὁ μοῦστος ζυμώνεται καὶ μοσχοβολᾶ σὲ [illegible] τῆς ἀ[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] δὲν [illegible] οἱ πρόγονοί μας ζάχαρι. [illegible] ἀπὸ τὸ μοῦστο τὸ επετιμέζιν γιὰ [illegible] πολὺ βρασμένο. Ἐκεῖ μέσα διατηροῦσαν φροῦτα, ἀκόμα καὶ τὶς ἐλιές τους.

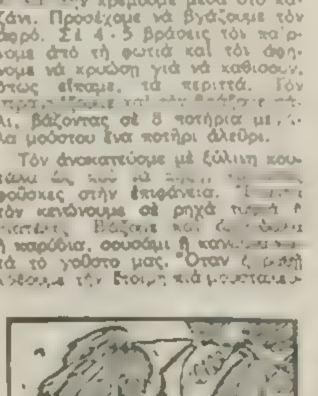
Καὶ τώρα ἀκόμα στὰ χωριά τὸ ἔχουνε καλὸ νὰ βράζουν [illegible] τὸ χ[illegible] οἱ [illegible] οἱ [illegible] μοιράζουν μοῦστο στοὺς φτωχοὺς τῆς γειτονιᾶς των. Αὐτὸ τοὺς φέρνει γοῦρι.

Ἡ καλύτερη μουσταλευριὰ γίνεται ἀπὸ [illegible] γόδαλι. Ἄλλοι βάζουν καὶ κάλλα ἀπὸ σιτάρι ἢ ἀπὸ πατάτες.

Βάζομε τὸ μοῦστο νὰ βράση μὲ στάχτη καθαρὴ ἀπὸ ξυλοκάρβουνα ἢ μὲ ἕνα εἰδικὸ χῶμα, γιὰ νὰ τὸν «κόψωμε» ὅπως λένε. Μὲ τὴν προσθήκη τῆς στάχτης ἢ τοῦ χώματος κατασταλάζουν ὅλες οἱ ξένες οὐσίες στὸ κάτω μέρος τοῦ καζανιοῦ καὶ ὁ μοῦστος γίνεται [illegible] καὶ διαυγής.

Ὑπολογίζουμε σὲ 5-6 ὀκ. μοῦστο μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας στάχτη κοσκινισμένη. Τὴ ρίχνομε μέσα [illegible] τὴ δένουμε σ' ἕνα πανάκι [illegible] κρεμοῦμε μέσα στὸ καζάνι. Προσέχομε νὰ βγάζουμε τὸν ἀφρό. Σὲ 4-5 βράσεις τὸν παίρνομε ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ τὸν ἀφήνομε νὰ κρυώση γιὰ νὰ καθίσουν, ὅπως εἴπαμε, τὰ περιττά. Τὸν [illegible]λι, βάζοντας σὲ 8 ποτήρια μ[illegible]λα μούστου ἕνα ποτήρι ἀλεύρι.

Τὸν ἀνακατεύομε μὲ ξύλινη κουτάλα [illegible] φοῦσκες στὴν ἐπιφάνεια. [illegible] τὸν κενώνουμε σὲ ρηχὰ [illegible] Βάζουμε [illegible] ἢ καρύδια, σουσάμι ἢ κανέλα [illegible] τὸ γοῦστο μας. Ὅταν [illegible] κόβουμε τὴν [illegible] μουσταλευριά.

Τὰ φορεματάκια τῶν παιδιῶν μας

Ἔχω μιὰ φίλη, ποὺ ἔχει πάντα τὰ κοριτσάκια της σὰν κοῦκλες ντυμένα. Μὴν θαρρεῖτε ὅμως πὼς γι' αὐτὸ ξοδεύει πολλὰ χρήματα ἀγοράζοντας διαρκῶς ἢ ἔχοντας τὴ ράφτρα ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ σπίτι της. Κανένα ἀπὸ τὰ δυό. Ὅ,τι ταλνό ἢ ὅ,τι περίσσευμα ἔχει θὰ τὸ φτιάση ἡ ἴδια ὡραῖες ρομπίτσες. Δοκιμάστε καὶ σεῖς, εἶναι εὔκολο. Ἕνα μικρὸ στηθάκι, μανικάκια φοῦσκες καὶ πρὸ πάντων ἕνα στολίδι στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ στήθους.

Ὑπάρχουν τόσοι τρόποι γι' αὐτό. Σουρίτσες, ἀστεράκια, φουντάκια, μικρὰ κεντηματάκια, χρωματιστὲς [illegible] κι' ἕνα [illegible]

[illegible]

ἐφεύρη ἡ φαντασία σας. Κι' αὐτὸ γίνεται γιατὶ ἀγαπᾶτε ὅλες σας τὰ παιδιά σας.

Οἱ μικρὲς φουντίτσες εἶναι πολὺ ἰσότιμες γιὰ γαρνίρισμα. Παρατηρῆστε στὴν εἰκόνα μας τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο γίνονται. Καὶ ράφετέ τες μὲ μιὰ μικρὴ σουρίτσα κατὰ διαστήματα καλοσικὰ στὸ [illegible]

Ἐπίσης καὶ τὸ σχέδιο μὲ τ' ἀ[illegible]

Ἔτσι θὰ ἔχετε πολὺ ἀνωτέρως, εὔκολα καὶ ἀνέξοδα γαρνιρίσματα στα φορεματάκια τῶν παιδιῶν σας.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝ. ΤΕΧΝΗ

Ἡ νέα τέχνη, ἡ ὁποία ξεπηδάει τώρα ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα, ἔπειτα ἀπὸ τὴν τελειωτικὴ νίκη ἐπὶ τῶν Περσῶν, πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ δραματική.

Γιατὶ ὁ νέος ἀπεικονιζόμενος ἥρωας δρᾷ τώρα ταραγμένος ἀπὸ τὸ πάθος ἢ τὴ σκέψι, κατ' ἀντίθεσι τοῦ ἥρωος τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης, ποὺ δρᾷ γαλήνιος καὶ ἀτάραχος. Ὁ δραματικὸς ἥρωας συμβολίζει μᾶλλον μιὰ ἀτομικὴ θέλησι κι' ἔχει ὡρισμένα ἀτομικὰ χαρακτηριστικὰ στὴν φυσιογνωμία του, ἐνῶ ὁ ἀρχαϊκὸς ἥρωας συμβολίζει τὴ θέλησι μιᾶς φυλῆς, καὶ ὡς τύπο ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἰδίας φυλῆς.

Ὅπως ἡ πρωτόγονη τραγωδία μεταμορφώθηκε σὲ δρᾶμα, ὅμοια καὶ ἡ πλαστικὴ τέχνη ἔγινε τότε δραματική.

Ἡ ἴδια ἡ εἰδωλολατρικὴ θρησκεία ἄλλαξε καὶ ὁ Ζεὺς κατήντησε νὰ γίνῃ ἕνας θεὸς δίκαιος καὶ τηρητὴς τοῦ νόμου, ἔχει τὸ θρόνο του πάνω στὶς ἀπρόσιτες κορφὲς τοῦ Ὀλύμπου κι' εἶναι πιὰ τώρα πατέρας ὅλων τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ τῆς ἑλληνικῆς τέχνης ἐκδηλώνεται μὲ τὴν πιὸ τετελεσμένη μορφὴ στὰ ἀνάγλυφα τοῦ Ναοῦ τοῦ Διὸς τῆς Ὀλυμπίας καὶ στὰ ἀνάγλυφα τοῦ Παρθενῶνος τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἡ τέχνη τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Σικελίας ἐκφράζει μᾶλλον τὸ ἀνθρώπινο πάθος, ὅπως τὸ δρᾶμα τοῦ Αἰσχύλου, ἐνῶ ἡ τέχνη τῆς Ἀθήνας μᾶλλον τὴν σκέψι καὶ τὴ σοφία, ὅπως τὸ δρᾶμα τοῦ Σοφοκλέους. Ἡ πρώτη εἶναι Δωρική, ἡ δεύτερη Ἰωνική.

Οἱ μορφὲς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων ἔχουν τώρα νέες καὶ διαφορετικὲς ἐκφράσεις. Τὰ κορμιά τους ἐπίσης ρυθμίζονται μὲ στάσεις νέες καὶ ἡ διακοσμητικὴ σύνθεσι τοῦ ἀετώματος περιστρέφεται τώρα γύρω σ' ἕνα κεντρικὸ πρόσωπο, τὸ ὁποῖον συμβολίζει τὴ βασικὴ ἰδέα τῆς ὅλης παραστάσεως.

Τὸ ἀνατολικὸ ἀέτωμα λόγου χάριν, ποὺ ἔχει γιὰ κεντρικὸ πρόσωπο τὸν Δία, σύμβολο τοῦ Κράτους, τῆς τάξεως καὶ ἑπομένως τῆς εἰρήνης, παριστάνει ἐπεισόδια εἰρηνικῆς φύσεως, δηλαδὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, ἐνῶ τὸ δυτικὸ ἀέτωμα, που ἔχει γιὰ κεντρικὸ πρόσωπο τὸν Ἀπόλλωνα, ποὺ συμβολίζει στὴν περίπτωσι αὐτὴ τὸ δραματικὸ ἄτομο, ὅπως ἐξηγήσαμε, παριστάνει τὸν αἱματηρὸ ἀγῶνα τῆς ζωῆς μας, τὸν πόλεμο.

Οἱ σκηνὲς τοῦ ἀνατολικοῦ ἀετώματος παριστάνουν τὸ δρόμο τῶν ἁρμάτων μεταξὺ Πέλοπος καὶ Οἰνόμαου: Στὴ μέση κάθεται στὸ θρόνο του ὁ Ζεύς. Ὁ Οἰνόμαος, ὁ ἄρχων τῆς πόλεως, ἔχει στάσι ἥσυχη, ἐνῶ ὁ ξένος συναγωνιστής του, ὁ Πέλοψ, κυττάζει χάμω μὲ ὕφος σεμνό, συνοδευόμενος ἀπὸ πολλὲς γυναῖκες.

Τὸ δυτικὸ ἀέτωμα παριστάνει τὸν πόλεμο μεταξὺ Λαπιθῶν καὶ Κενταύρων.

Οἱ Κένταυροι ἁρπάζουν τὴ νύφη τοῦ Πρωτέως καὶ τὶς ἄλλες γυναῖκες ποὺ εἶχαν πάει στὸ γάμο.

Ἁρπάζουν κι' ἕνα παιδάκι καὶ τὸ σέρνουν σὰν λάφυρο πολέμου, μὰ οἱ Λαπίθαι ἀμύνονται δίχως ὅρματα, ἀλλὰ μὲ τὰ ἐργαλεῖα τῆς θυσίας μαζὶ μὲ τὸν Πρωτέα καὶ τὸν Θησέα.

Στὴν κάθε πλευρὰ σχηματίζονται τρεῖς διαφορετικὲς ὁμάδες καὶ στὶς γωνίες τῶν ἀετωμάτων εἶναι πολλὲς ξαπλωμένες γυναῖκες ἐκφοβισμένες, ποὺ προσπαθοῦν νὰ βοηθάνε τοὺς πολεμιστές.

Ὁ Ἀπόλλων δὲν μοιάζει μὲ τὸν ἀρχαϊκὸ κοῦρο, μὲ τὴ φαιδρή του ὄψι. Δὲν εἶναι ὁ νεαρὸς ἥλιος ποὺ σκορπάει χαρὰ σ' ὅλη τὴν πλάσι, μὰ εἶναι ἕνας Θεὸς μὲ αὐστηρὴ ὄψι, ὄρθιος, ἀκίνητος, ποὺ ἁπλώνει τὸ δεξί του χέρι γιὰ νὰ ὑποβάλῃ θέλησι καὶ δρᾶσι.

Καὶ πόσων κολοσσιαίων διαστάσεων εἶναι στ' ἀλήθεια τὰ ἀγάλματα αὐτὰ τῶν ἀετωμάτων τοῦ πελωρίου ναοῦ τοῦ Διός.

Κυττάξετε τὰ πρόσωπά τους! Πόσο περίεργα τὰ αἰνιγματικὰ εἶναι, εἴτε ὅταν ἔχουν τὸ χέρι τους στὸ στῆθός τους, εἴτε στὸ πλευρό τους, εἴτε στὸ κεφάλι κλπ. Λὲς σὰν κάποια σκέψι νὰ τοὺς ἔχῃ καταλάβει. Λὲς σὰν νὰ ἐκφράζουν τὴν κρίσιμη ἐκείνη ἐποχὴ ποὺ περνοῦσε τότες ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμός. Ἐποχὴ ποὺ σημείωνε τὸ τέλος τῆς εἰδωλολατρείας καὶ εἰσήγαγε ἕνα νέο πνεῦμα στὴν θρησκεία καὶ στὴν τέχνη, ποὺ θὰ ὀνομασθῇ πολὺ ἀργότερα βυζαντινό.

Οἱ μετόπες τοῦ ἴδιου ναοῦ τοῦ Διὸς παριστάνουν τοὺς δώδεκα ἄθλους τοῦ Ἡρακλέους. Μεταξὺ τῶν τόσων παραστάσεων διακρίνουμε καὶ μιὰ θαυμασία τέτοια, ἡ ὁποία μάλιστα σώζεται ἀρκετὰ καλά: Ὁ Ἡρακλῆς, ποὺ λέει στὸν Ἄτλαντα νὰ τοῦ δώσῃ τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων, ἐνῶ ὁ ἴδιος φορτώνεται τὸ θόλο τοῦ Οὐρανοῦ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ παρήγορη σοφὴ θεά, προσπαθεῖ νὰ ἐλαττώνῃ τὸ βάρος του.

Ι. ΚΑΛΥΜΝΗΣ

Μιλῶντας σὲ περασμένο φύλλο γιὰ τὴν σταφυλοθεραπεία, εἴπαμε πῶς τὰ σταφύλια τὰ διακρίνουμε σὲ «φαγουλάρικα» καὶ «κρασοστάφυλα». Τὰ κρασοστάφυλα εἶναι αὐτὰ ποὺ θὰ μᾶς κάμουν τὰ ὡραῖα κρασιὰ γιὰ τὰ ὁποῖα φημίζεται ἡ Ἑλλάδα. Μὰ γιὰ νὰ εἶναι τὰ κρασιὰ ἐπιτυχημένα καὶ ἀκόμη γιὰ νὰ διατηρηθοῦνε ὡς που νὰ καταναλωθοῦν, ἐκεῖνο ποὺ πρῶτ' ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ εἶναι ἡ καθαριότης. Μιὰ καθαριότης σχολαστική. Γιατὶ ὅσο πιὸ πολλὴ καθαριότητα ἔχει ἡ παραγωγὴ τόσο περισσότερο μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος κανεὶς γιὰ τὴν καλὴ ποιότητα τοῦ κρασιοῦ του.

Ἡ καθαριότης αὐτὴ πρέπει ν' ἀρχίζῃ ἀπὸ τὸν τρύγο καὶ νὰ διαρκῇ ὡς τὴν οἰναποθήκη μας, ποὺ θὰ διατηροῦμε καθαρὴ ὅλο τὸ χρόνο.

Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὸ πατητῆρι. Σὲ πολλὰ μέρη τὸ ἴδιο πατητῆρι χρησιμοποιεῖται σχεδὸν ἀπὸ ὅλο τὸ χωριό. Καὶ μένουν ἐκεῖ ἀπὸ τὸν προηγούμενό μας ποὺ πάτησε παληὰ τσίπουρα καὶ τσάμπουρα μιὰ καὶ δυὸ μέρες, ὅσο νὰ πᾶμε ἐμεῖς μὲ τὴ σειρά μας νὰ πατήσωμε. Πρέπει ὅμως πρὶν ρίξουμε τὸ δικό μας σταφύλι νὰ φροντίσωμε νὰ καθαρίσωμε καλὰ τὸ πατητῆρι.

Τὸ ζεστὸ νερὸ γιὰ κάτω μαζὶ μὲ τὴν ἀπομάκρυνσι τοῦ κάθε τι ποὺ ἔμεινε ἀπὸ τὸν προηγούμενο καὶ τὸ συχνὸ ἄσπρισμα τοῦ τοίχου εἶναι ἀπαραίτητα.

Μὰ ἐκεῖ που χρειάζεται ἡ μεγάλη καθαριότης εἶναι τὰ βαρέλια μας. Αὐτὰ ποὺ θὰ δεχθοῦν μέσα τὸ μοῦστο πρέπει νὰ εἶναι πεντακάθαρα. Θὰ ἔχουν ξεφουντωθῆ ἐγκαίρως, θὰ ξυστοῦν μέσα καὶ θὰ ξαναφουντωθοῦν. Τότε πρέπει νὰ ρίξωμε μέσα ζεματιστὸ νερὸ καὶ λίγο ἀσβέστη ἄσβεστο καὶ νὰ τὰ ταπώσουμε καλά. Μετὰ θὰ τὰ ξεπλύνουμε καὶ θὰ τὰ ἔχουμε ταπωμένα ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ τὰ χρησιμοποιήσουμε γιὰ τὸν καινούργιο μοῦστο

Μὰ ἐκεῖ ποὺ χρειάζεται ἡ μεγάλη καθαριότης εἶναι τα βαρέλια μας.

Παληὰ ἀποφεύγαμε τὰ χημικὰ μέσα. Μὰ σήμερα ἡ πλάνη αὐτὴ διαλύθηκε. Σήμερα οἱ χημικοὶ εἶναι ὅλοι ἐπιστήμονες καὶ παρακολουθοῦνται ἀπὸ τὸ Κράτος. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἀπαραίτητοι.

Τὸ κυριώτερο ὅπλο ποὺ χρησιμοποιεῖ ὁ χημικὸς εἶναι ἕνα φάρμακο, τὸ μεταμπισουλφίτ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀποστειρωτικό. Κρασιὰ ποὺ πῆραν μέσα μεταμπισουλφίτ ἐγκαίρως καὶ σὲ κανονικὴ δόσι δὲν ἔχουν 90% κίνδυνο νὰ χαλάσουν. Τὰ ἄλλα φάρμακα ποὺ χρησιμοποιοῦνται εἶναι γιὰ τὴν βελτίωσι τῆς ποιότητος. Προσθέτουμε δηλαδὴ σὲ φάρμακα ὅσες οὐσίες δὲν ἔχουν τὰ σταφύλια μας.

Καὶ τὰ φάρμακα αὐτὰ εἶναι ἡ οἰνοτανίνη, τὸ κιτρικὸν ἢ τρυγικὸν ὀξὺ γιὰ τὴν ποιότητα καὶ ἡ φωσφορικὴ ἀμμωνία ποὺ ὑποβοηθεῖ τὴν ἔγκαιρο ζύμωσι τοῦ μούστου.

Μὰ δὲν πρέπει νὰ ἀναπαυώμαστε πάνω στὴν εὐθύνη τοῦ χημικοῦ. «Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει». Καὶ ἡ ἰδική μας συμβολὴ θὰ εἶναι, ὅπως εἴπαμε καὶ πάρα πάνω, ἡ καθαριότης. Ἡ ἀποθήκη τῶν κρασιῶν θὰ εἶναι πάντα καθαρή.

Μιὰ φορὰ στὶς 10 μέρες ἂς περνοῦμε τὸ πάτωμα καὶ τοὺς τοίχους μὲ ἕνα ἔστω καὶ ἀραιὸ γαλάκτωμα ἀπὸ ἀσβέστη. Παράλληλα ἂς φροντίζουμε γιὰ τὴν καθαριότητα τῶν βαρελιῶν. Βαρέλι ποὺ στάζει ἀπὸ τὴν κάνουλα ἢ ἀπὸ τὸ στουπὶ σίγουρα θὰ ξυνίσῃ. Προσοχὴ λοιπόν. Τὰ φούντια νὰ τρίβωνται τακτικὰ μὲ ζεστὸ νερό, μέσα στὸ ὁποῖο θὰ ἔχουμε λειώσει λίγη ποτάσσα.

Κι' ἀκόμη ἀπομακρύνατε ἀπὸ τὴν ἀποθήκη κάθε περιττό. Τὸ κρασὶ ἔχει τὸ ἰδίωμα πάντα, ἀλλὰ κυρίως ὅταν ἀκόμη βράζῃ, νὰ παίρνῃ κάθε μυρωδιὰ ποὺ βρίσκεται ἐκεῖ σιμά. Γι' αὐτὸ εἶναι πολὺ κακὴ συνήθεια μερικῶν νὰ κρεμοῦν στὶς ἀποθῆκες σκόρδα καὶ κρεμμύδια.

Ὅταν ἡ ἀποθήκη εἶναι καθαρὴ ἡ ποιότης τοῦ κρασιοῦ εἶναι ἐξησφαλισμένη.

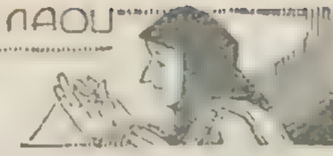
Αὐτὸ ἂς ἔχῃ ὑπ' ὄψι του κάθε οἰνοποιός, εἴτε γιὰ μεγάλη ποσότητα κρασιοῦ πρόκειται εἴτε καὶ γιὰ ἕνα βαρελάκι τοῦ σπιτιοῦ.

Κ. Χ. ΑΓΓ.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Η ΚΑΛΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΙ' Ο ΚΑΛΟΣ ΑΔΕΡΦΟΣ

Ἦταν μιὰ φορὰ ἕνας πραματευτὴς κι' εἶχε δυὸ παιδιά, τὸ ἕνα φρόνιμο, τὸ ἄλλο ἄσωτο. Σὰν πέθανε ὁ πατέρας τους, τὰ δυὸ παιδιὰ μοιράσανε τὸ βιός τους. Ὁ μεγάλος, ὁ φρονιμώτερος, κυβέρνησε καλὰ τὸ βιός του καὶ τὸ ἔκαμε πιὸ μεγάλο. Ὁ μικρότερος, σὰν ἄσωτος ποὺ ἦτανε, τὸ ἔφαγε ὅλο. Μιὰ μέρα πῆγε στὸν μεγάλο του ἀδερφὸ καὶ τοῦ λέει:

—Ἀδερφέ μου, ἔχασα μὲ τὶς πραμάτειες ποὺ κάνω, καὶ δὲν ἔχω πεντάρα.

Τότες ὁ ἀδερφός του τὸν ἐσπλαγχνίστηκε, καὶ βγάζει καὶ τοῦ δίνει δέκα χιλιάδες.

Αὐτὸς πάλι τἄφαγε, — ὅπως εἶχε φάει καὶ τ' ἄλλα, — καὶ πῆγε πάλι στὸν ἀδελφό του καὶ τοῦ διηγήθηκε πῶς ζημιώθηκε πολύ, κι' ὁ ἀδερφός του τοῦ λέει:

— Ἀδερφέ, ἐσὺ δὲν ἔχεις τύχη, μόν' κάθησε μὲ τὴ γυναῖκα μου ἐδῶ στὸ σπίτι καὶ πηγαίνω ἐγὼ στὸ ταξίδι νὰ βγάλω κάμποσα χρήματα γιὰ μένα καὶ κάμποσα γιὰ σένα.

Κίνησε λοιπὸν ὁ ἀδερφός του καὶ πάει στὰ ξένα μὲ τὴν πραμάτεια, κι' ἄφησε τέλειο νοικοκύρη στὸ σπίτι τὸν ἀδερφό του. Αὐτός, σὰν ἄσωτος ποὺ ἦταν, ἐπανέλαβε πάλι τὰ ἴδια, καὶ σὲ τρεῖς μέρες, μετὰ ποὺ ἔφυγε ὁ ἀδερφός του, τὴν ἀφίνει ἔρημη τὴ γυναῖκα του στοὺς πέντε δρόμους. Τότες ἡ δυστυχισμένη φεύγει, παίρνει μαζί της ὅσα χρήματα μπόρεσε νὰ κρύψη, καὶ πάει καὶ κτυπάει μιὰ πορτούλα, κι' ἦταν μιὰ γρηὰ ποὺ κάθονταν μέσα καὶ τῆς λέει:

— Νὰ ξενυχτίσω κι' ἐγὼ ἐδῶ μέσα;

Κι' ἡ γρηὰ τῆς ἀπάντησε:

Κάθησε καὶ κοιμήσου!

Τὸ πρωΐ, σηκώθηκε ἡ γρηά, κι' ἦταν ἕτοιμη νὰ πάη στὸ λουτρό. Τῆς λέει ἡ γυναῖκα:

— Νάρθῶ κι' ἐγὼ στὸ λουτρό;

— Ἔλα, τῆς εἶπε ἡ γρηά.

Καὶ κίνησαν κι' οἱ δυὸ νὰ πᾶνε καὶ στὸ δρόμο ποὺ πήγαιναν, βλέπουν ἕναν ποὺ τὸν τραβοῦσαν νὰ τὸν κρεμάσουν γιὰ πεντακόσια γρόσια.

Καὶ τοὺς λέει αὐτή.

— Πέστε τους, πὼς τοῦ δίνω ἐγὼ τὰ γρόσια καὶ νὰ μὴν τὸν κρεμάσουν.

Κι' ἔδωσε τὰ γρόσια κι' ἔφυγε.

Τρέχει τότες νὰ τὴ βρῆ αὐτὸς νὰ τὴν εὐχαριστήση ποὺ τοῦ ἔκανε αὐτὸ τὸ καλὸ καὶ σὰν τὴ βρῆκε τὴν πουλάει γιὰ σκλάβα, σ' ἕνα καραβοκύρη.

Τὴν πῆρε λοιπὸν ὁ καραβοκύρης, τὴν ἔβαλε στὸ καράβι, καὶ κίνησε νὰ φύγη.

Στὸ ταξίδι, ὁ καραβοκύρης σὰν κακὸς ἄνθρωπος ποὺ ἦταν, θέλησε νὰ τὴν κακοποιήση. Μὰ ὁ Θεὸς εἶδε τὸ κακό, καὶ σηκώνει μιὰ φουρτούνα, τσακίζει τὸ καράβι, καὶ τὴν βγάζει, μὲ μιὰ σανίδα, ναυαγό, σ' ἕνα βασιλικὸ παλάτι. Τότες πῆγε καὶ στάθηκε σὲ μιὰ βρύση τῆς βασίλισσας, κι' ἡ βάγια ποὺ πῆγε νὰ πάρη νερὸ τῆς λέει:

— Τί εἶσαι σὺ αὐτοῦ;

— Ἄνθρωπος εἶμαι, λέει αὐτή, καὶ πὲς στὴ βασίλισσα, ἂν θέλη νὰ μὲ πάρη στὸ παλάτι χωρὶς μισθό.

Πάει ἀμέσως ἡ βάγια καὶ τὸ λέει τῆς βασίλισσας. Κι' ἔστειλε καὶ τὴν πῆρε, καὶ σὰν τὴν εἶδε φρόνιμη, τὴν ἔκανε τέλεια νοικοκυρὰ σὲ ὅλο τὸ βασίλειο.

Μὲ τὸν καιρό, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πεθάνη ἡ βασίλισσα. Ἔκραξε λοιπὸν τοὺς συμβούλους της, καὶ τοὺς παράγγειλε ὅτι ἐγὼ πεθαίνω, καὶ βάνω στὸν τόπο μου αὐτὴ γιὰ βασίλισσα. Κατὰ τὴν παραγγελία της τὴν ἔβαλαν βασίλισσα. Ἀλλὰ τὰ χείλη της ποτὲ δὲ γελοῦσαν. Πάντα πικραμένη καὶ μαραμένη στέκονταν. Τότες τῆς λέει μιὰ γρηά:

Κι' ἡ βάγια [illegible] τῆς λέει: Τί εἶσαι σὺ αὐτοῦ;

— Ἐσὺ ἤσουν μιὰ φτωχιά, πικραμένη· τώρα γίνηκες βασίλισσα· γιατὶ δὲ γελᾷς; Ὅ,τι ἔχεις, πές το μου ἐμένα, κι' ἐγὼ ξέρω νὰ σοῦ κάνω τὴν καρδιὰ καλά.

Ἔκατσε λοιπὸν κι' αὐτὴ καὶ τῆς διηγήθηκε ὅλα τῆς γρηᾶς. Τότες ἡ γρηὰ σκέφθηκε καλὰ καλά, καὶ σὲ τρεῖς μέρες πάει μὲ χαρὰ μεγάλη στὴ βασίλισσα καὶ τῆς λέει:

Νὰ φτειάξης ἕνα σπίτι κάτω στὸ μεγάλο κῆπο, καὶ νὰ βάλης κήρυκα νὰ φωνάζη σ' ὅλο τὸν κόσμο, ὅποιος στραβός, γκαβός, πιασμένος, νάρθῃ στὴ βασίλισσα νὰ γιατρευθῆ.

Ἄκουσε τὸ λόγο τοῦ κήρυκα ὁ ἄντρας της, ποὺ εἶχε τὸν ἀδελφό του τὸν ἄσωτο τυφλό, κι' ὁ καραβοκύρης ποὺ εἶχε πιαστῆ, καὶ κίνησαν καὶ πῆγαν στὸ βασίλειό της.

Ἡ βασίλισσα φώναξε πρῶτα τὰ δυὸ ἀδέρφια, καὶ λέει τοῦ μεγαλείτερου, νὰ πῆ ὁ ἀδερφός του ὁ τυφλὸς τὰ ὅσα ἔκανε στὴ ζωή του, καὶ γιατρεύεται. Τὰ εἶπε λοιπὸν κι' αὐτὸς ὅλα, μόνο γιὰ τὴ νύφη του δὲν εἶπε τίποτε, ἐπειδὴ εἶχε κοντὰ τὸν ἀδερφό του καὶ φοβότανε. Ἀλλὰ σὰν εἶδε πὼς ἐπέμενε νὰ τὰ πῆ ὅλα, ἡ βασίλισσα, τὸ εἶπε κι' αὐτό. Τότες βάρεσε τὰ χέρια της ἡ βασίλισσα, καὶ τοῦ φέρανε νερό, καὶ γιατρεύτηκε.

Ὕστερα φώναξε τὸν καραβοκύρη, τοῦ εἶπε κι' αὐτουνοῦ τὰ ἴδια, νὰ μαρτυρήση τὰ ὅσα ἔκανε. Ὅλα τὰ εἶπε, μονάχα τὸ πὼς ἐπούλησε τὴ γυναῖκα δὲν εἶπε. Ὕστερα, ὅμως, κι' αὐτὸ τὸ μαρτύρησε, κι' ἔγινε καλά.

Τὴν ἄλλη μέρα φωνάζει τὸν ἄντρα της ψηλὰ στὸ παλάτι καὶ τοῦ λέει.

— Τί ἄντρας ἤσουν ἐσὺ ποὺ ἄφησες τὴ γυναῖκα σου στὰ χέρια τοῦ ἀδερφοῦ σου, νὰ τραβήξη ὅλα αὐτὰ ποὺ ἄκουσες; Ἂν ἔβλεπες τὴν γυναῖκα σου θὰ τὴν ἐγνώριζες; Κι' αὐτὸς τῆς εἶπε.

— Ἡ γυναῖκα μου πέθανε ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια.

Πάλι τοῦ ξανάπε.

— Ἂν τὴν δῆς, τὴν γνώριζες;

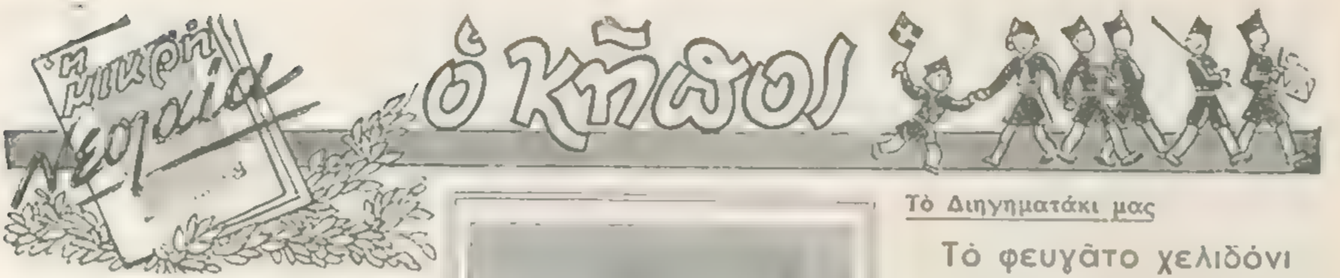
Κι' αὐτὸς τῆς λέει:

— Τὴ γυναῖκα μου δὲ γνωρίζω;

Τότες κι' αὐτὴ ξεμπουμπουλώθηκε, βγάζει τὸ κάλυμμα ποὺ τῆς σκέπαζε τὸ κεφάλι καὶ τοῦ λέει:

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ γυναῖκα σου, κι' ὅλα ὅσα ἄκουσες, ἐγὼ τὰ τράβηξα!

Κι' ἀφοῦ ἀναγνωρισθήκανε, σηκώθηκε ἀπάνω, τὴν ἐφίλησε, κι' ἔζησαν πιὰ καλὰ κι' εὐτυχισμένα.

ΤΑ ΠΑΛΗΑ ΒΙΒΛΙΑ

Καθὼς ἐπερνοῦσα προχθὲς ἀπὸ ἕνα συνοικιακὸ δρομάκο, φορώντας τὴ στολή μου, ἄκουσα μιὰ φωνὴ νὰ μὲ καλῇ ἀπὸ τὸ παράθυρο ἑνὸς φτωχόσπιτου: «Σὲ παρακαλῶ, παιδί μου, πέρασε μέσα· κάτι ἔχω νὰ σοῦ πῶ!». Ἦταν ἡ μητέρα τριῶν παιδιῶν, ποὺ τὸ μεγαλύτερο ἀγόρι ἦταν ὡς δώδεκα χρονῶν. Ἀπὸ τὸ σῆμα ποὺ φοροῦσε φαινότανε πὼς ἦταν συναγωνιστής, μὰ ἡ λύπη ἤτανε ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό του. Τὰ ἄλλα παιδιὰ ἦσαν μικρότερα — ἕνα ἀγοράκι ὡς ἑπτὰ ἐτῶν καὶ ἕνα κοριτσάκι μικρότερο.

«Βρισκόμαστε σὲ μιὰ δύσκολη θέσι, ἄρχισε ἡ μητέρα, ἀφοῦ μοῦ ἔδωκε ἕνα κάθισμα. Ὁ συναγωνιστής σου ἐδῶ ὁ Τάκης εἶναι μαθητής. Ὁ πατέρας του εἶναι ἐργάτης καὶ μὲ τὸ ἡμερομίσθιό του μᾶς συντηρεῖ ὅλους. Δὲν τοῦ περισσεύουν ὅμως χρήματα νὰ ἀγοράσῃ τὰ βιβλία γιὰ τὴ νέα τάξι ποὺ χρειάζεται ὁ Τάκης· εἴμαστε γι' αὐτὸ ὅλοι λυπημένοι γιατὶ κινδυνεύει νὰ χάσῃ φέτος τὸ χρόνο του. Μήπως θὰ μποροῦσες νὰ τὸν βοηθήσῃς;»

— Καὶ βέβαια μπορῶ, τῆς εἶπα. Νὰ ἔλθῃ ἀμέσως μαζί μου στὸν Ὑποτομέα καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς κάτι θὰ γίνῃ.

Μόλις φτάσαμε, δέκα συναγωνιστὲς προσεφέρθησαν νὰ τοῦ δώσουν τὰ περυσινά τους βιβλία. Κι' ὁ Τάκης γεμᾶτος χαρὰ ἐγύρισε στὸ σπίτι του κρατώντας τὰ σχολικὰ βιβλία ποὺ τοῦ ἦσαν χρήσιμα. Τὴν ἄλλη μέρα ἡ μητέρα του ἔστειλε ἕνα γράμμα ποὺ μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα ἔγραφε: «Ἐδώκατε τὴ χαρὰ στὸ παιδί μου καὶ τὸ ἐβοηθήσατε γιὰ τὸ μέλλον του. Εὐλογημένος νὰ εἶναι ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ Ὀργάνωσις ποὺ στέκουν προστάτες στὰ φτωχὰ παιδιά».

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΛΙΑΝΕΑΣ

Τὰ μικρὰ Σκαπανάκια τῆς οἰκογενείας Ι. Παπαγεωργίου, ἐκ Σερρῶν.

Τὸ Διηγηματάκι μας

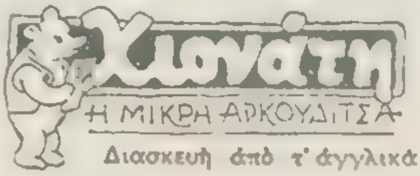
Τὸ φευγᾶτο χελιδόνι

Ἡ Λέλα ἔβλεπε κάθε χρόνο τὰ χελιδόνια νὰ φεύγουν καὶ νὰ ξαναγυρίζουν στὴ φωλιά τους.

— Πῶς μποροῦν, ἔλεγε, πῶς μποροῦν καὶ ξαναβρίσκουν τὸ δρόμο; Πῶς γνωρίζουν τὴ φωλιά τους; Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν ἔρχεται στὴ σκεπή μας τὸ ἴδιο χελιδόνι κάθε χρόνο. Σίγουρα θὰ βρίσκῃ ἕτοιμη χτισμένη φωλίτσα κάποιο ἀδελφάκι του καὶ ἔρχεται νὰ γεννήσῃ ἐκεῖ τ' αὐγουλάκια του.

Ἔτσι τὸ βραδάκι ποὺ τὰ μικρὰ χελιδονάκια εἴχανε κοιμηθῆ κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες τῆς μητέρας καὶ τοῦ πατέρα τους, ἡ Λέλα ἀνέβηκε σιγὰ σιγά, καὶ τόσο ἀνάλαφρα ποὺ δὲν τὴ νοιώσανε τὰ πουλιὰ καὶ κύτταξε στὴ φωλιά τους. Κρατοῦσε στὰ χέρια της θηλιὰ ἀπὸ ρὸζ μεταξωτὴ κορδελίτσα. Ἅπλωσε τὸ χέρι της στὴ φωλιά. Μὰ ξαφνικὰ τὰ χελιδόνια τινάξανε τὰ φτερά τους. Ἕνα ἀνήσυχο τιτίβισμα ἀντήχησε στὸ σκοτάδι. Οἱ καρδοῦλες τῶν μικρῶν πουλιῶν πηγαίνανε νὰ σπάσουν. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα χυμήξανε κατὰ τὸ φοβερὸ ἄσπρο χεράκι.

— Ἄχ! φώναξε ἡ Λέλα χωρὶς νὰ

Διασκευὴ ἀπὸ τ' ἀγγλικά

8. (Συνέχεια)

V.

Ὅπου ὁ Γουρουνάκης συναντᾷ ἕνα ἐλέφαντα.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ ὁ Πετρῆς, ἡ Χιονάτη κι' ὁ Γουρουνάκης κουβέντιαζαν, κι' ἔλεγαν πολὺ διασκεδαστικὰ πράματα, ὁ Πετρῆς κατάπιε τὴν τελευταία μπουκιά του κι' εἶπε μὲ ἀδιαφορία:

— Εἶδα ἕναν ἐλέφαντα σήμερα, Γουρουνάκη.

— Καὶ τί ἔκανε; ρώτησε ὁ Γουρουνάκης.

— Πηδοῦσε, εἶπε ὁ Πετρῆς. Δὲ φαντάζομαι νὰ μὲ εἶδε.

— Ἐγὼ εἶδα μιὰ φορὰ ἕναν, εἶπε ὁ Γουρουνάκης. Τοὐλάχιστον ἔτσι νομίζω. Μὰ μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ἦταν ἐλέφας.

— Τὸ ἴδιο κι' ἐγώ, εἶπε ἡ ἀρκουδίτσα κι' ἄρχισε νὰ συλλογίζεται τί τάχα νὰ εἶναι ἕνας ἐλέφας.

Δὲ βλέπει κανεὶς συχνὰ ἐλέφαντες, εἶπε ὁ Πετρῆς καὶ καμώθηκε τὸν ἀδιάφορο.

Ἔπειτα κουβέντιασαν γι' ἄλλα πράματα. Κι' ἔπειτα ὁ Γουρουνάκης κι' ἡ Χιονάτη σηκώθηκαν νὰ πᾶνε σπίτι τους.

Στὴν ἀρχὴ πῆραν τὸ μονοπάτι, στὴν ἄκρα τοῦ Μεγάλου Δάσους, χωρὶς πολὺ κέφι γιὰ κουβέντα. Μὰ ὅταν ἔφτασαν στὸ ρέμα καὶ βοήθησε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο νὰ περάσουν πάνω ἀπὸ τὶς χοντρὲς πέτρες, καὶ μπόρεσαν πάλι νὰ περπατοῦν ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλον, ἀνάμεσα στὶς φτέρες, ἄρχισαν νὰ κουβεντιάζουν σὰν καλοὶ φίλοι γιὰ τοῦτο καὶ γιὰ κεῖνο.

Κι' ὅταν ἔφτασαν στὰ Ἔξη Πεῦκα ἡ Πούφ κοίταξε γύρω, μὴν τύχῃ καὶ τοὺς ἀκούσῃ κανεὶς κι' εἶπε μὲ πολὺ ἐπίσημη φωνή:

— Γουρουνάκη, πῆρα μιὰ ἀπόφασι.

— Τί ἀπόφασι, Πούφ;

— Νὰ πιάσω ἕνα ἐλέφαντα. Θὰ τὸ κάνω, εἶπε ἡ Χιονάτη, μὲ μιὰ παγίδα. Καὶ πρέπει νὰ εἶναι μιὰ πονηρὴ παγίδα, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ μὲ βοηθήσῃς, Γουρουνάκη!

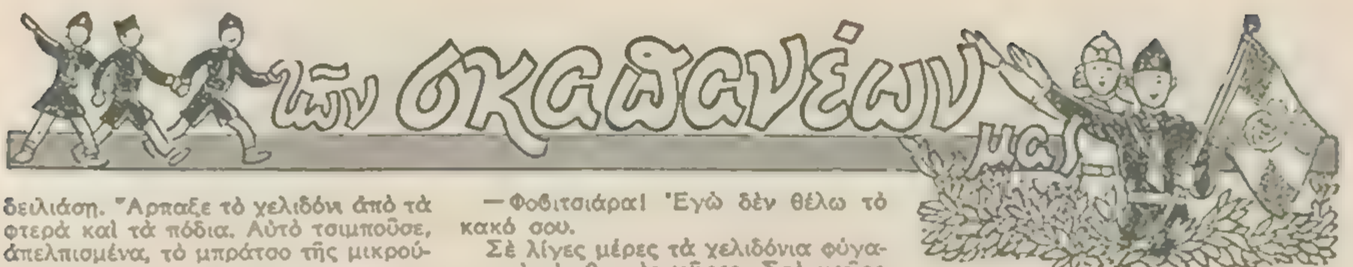
— Πούφ, εἶπε ὁ Γουρουνάκης, θὰ σὲ βοηθήσω. Κι' ὕστερα εἶπε: Πῶς θὰ κάνουμε;

Κι' ἡ Πούφ ἀποκρίθηκε:

— Αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα. Πῶς;

Κι' ἔπειτα κάθησαν χάμω κι' οἱ δυὸ γιὰ νὰ σκεφτοῦν καλύτερα.

— Νὰ σκάψουμε, εἶπε ἡ Χιονάτη, ἕνα βαθὺ λάκκο καὶ τότε ὁ ἐλέφας

δειλιάση. Ἄρπαξε τὸ χελιδόνι ἀπὸ τὰ φτερὰ καὶ τὰ πόδια. Αὐτὸ τσιμποῦσε, ἀπελπισμένα, τὸ μπράτσο τῆς μικρού-

λας. Μὰ ἡ Λέλα δὲν ἦταν ἐχθρός. Ἦταν φίλος. Πέρασε τὴ ρὸζ κορδελίτσα στὸ πόδι τῆς χελιδόνας τὴν χάϊδεψε καὶ τὴν ἄφησε λέγοντας:

— Φοβιτσιάρα! Ἐγὼ δὲν θέλω τὸ κακό σου.

Σὲ λίγες μέρες τὰ χελιδόνια φύγανε γιὰ τὶς θερμὲς χῶρες. Στὸ μαῦρο ποδαράκι τῆς χελιδόνας κρεμότανε πάντα ἡ ρὸζ κορδελίτσα. Ἡ Λέλα τὴ φανταζότανε νὰ πετᾶ πάνω ἀπὸ τὶς θάλασσες, μέσα στὸ κοπάδι σὰν μήνυμα χαρᾶς ποὺ στέλνει ὁ ἕνας τόπος στὸν ἄλλο...

Πέρασαν ἔπειτα οἱ μῆνες τοῦ χειμῶνα, οἱ παγωμένοι. Ἡ Λέλα μετροῦσε κάθε μέρα ἀπὸ τὸν ἐρχομὸ τῆς Ἄνοιξης. «Θἄρθουν! θἄρθουν!» ἔλεγε κάθε μέρα μὲ τὸ μυαλό της κι' ὁ νοῦς της πήγαινε στὴ χελιδόνα μὲ τὴ ρὸζ κορδελίτσα στὸ πόδι. Θὰ γύριζε τάχα πίσω; Θὰ ξαναρχότανε στὴν ἴδια φωλιά;

Κι' ἕνα πρωΐ, — χαρά της! — ἡ Λέλα ἄκουσε χαρούμενο τιτίβισμα. Ἔτρεξε γεμάτη λαχτάρα, πετάχτηκε ἔξω. Τὰ χελιδόνια διώρθωναν τὴ φωλιά τους, ποὺ εἶχε χαλάσει λιγάκι ἀπὸ τοὺς βοριάδες τοῦ χειμῶνος. Σήκωσε ψηλὰ τὸ κεφάλι νὰ ἰδῆ. Τὸ ἕνα χελιδόνι ἑτοιμαζότανε νὰ πετάξη. Ἡ Λέλα περίμενε. Σὲ λιγάκι ἔφτασε βιαστικὴ ἡ κυρὰ χελιδόνα μ' ἕνα ἀχυράκι στὸ ράμφος. Στὸ πόδι της ἦταν δεμένη μιὰ ξεθωριασμένη, κομματιασμένη, ρόδινη, μεταξωτὴ κορδελίτσα...

Γ. Δελ.

Ἔξυπνα κουτιά

Ὁ Διδάσκαλος: — Τί ἦτο ὁ Βύρων;

Μαθητής: — Ἄγαλμα στὸν κῆπο τοῦ Ζαππείου.

Ἡ Δασκάλα: Πρόσεξε Γιαννάκη. Ἂν σοῦ δώση ἡ μαμά σου δυὸ δραχμὲς κι' ὁ μπαμπᾶς ἄλλες τρεῖς πόσες θὰ ἔχης τὸ ὅλον;

Γιαννάκης: Ἔξη κυρία!

Δασκάλα: Πῶς ἔξη; Γιὰ σκέψου καλλίτερα.

Γιαννάκης: Μάλιστα κυρία, γιατὶ ἔχω καὶ μιὰ ποὺ μοῦδωσε χθὲς ἡ γιαγιά μου.

θάρθῆ καὶ θὰ πέση μέσα... καὶ...

— Γιατί; ρώτησε ὁ Γουρουνάκης.

— Τί γιατί; ἔκαμε ἡ Χιονάτη.

— Γιατὶ θὰ πέσῃ μέσα;

Ἡ Χιονάτη ἔξησε τὴ μύτη της.

— Ὁ ἐλέφας μπορεῖ νὰ πηγαίνη περίπατο, εἶπε. Καὶ νὰ τραγουδάῃ κανένα τραγουδάκι, εἶπε. Καὶ να κοιτάζῃ ψηλὰ τὸν οὐρανό, καὶ ν' ἀπορῇ ἂν θὰ βρέξῃ. Κι' ἔτσι δὲ θὰ δῇ τὸν πολὺ βαθὺ λάκκο καὶ θὰ γκρεμιστῇ μέσα καὶ τότε θἆναι πολὺ ἀργά...

— Ἔκτακτη παγίδα! φώναξε ὁ Γουρουνάκης ἐνθουσιασμένος. Μὰ ἂν ἐκείνη τὴν ὥρα ἔπιανε βροχή...

Ἡ Χιονάτη ἔξησε πάλι τὴ μύτη της.

— Αὐτὸ δὲν τὸ σκέφτηκα, εἶπε. Κι' ἔπειτα ἔλαμψε πάλι ὁλόκληρη κι' εἶπε:

— Ἂν βρέχῃ, ὁ ἐλέφας θὰ κοιτάζῃ τὸν οὐρανὸ καὶ θ' ἀπορῇ πότε θὰ σταματήσῃ ἡ βροχή, κι' ἔτσι δὲ θὰ δῇ τὸν πολὺ βαθὺ λάκκο προτοῦ γκρεμοτσακιστῇ μέσα... Ὁπότε θἆναι πολὺ ἀργά...

Ὁ Γουρουνάκης τότε εἶπε πὼς τώρα ποὺ ἐξηγήθηκαν αὐτὴ ἡ παγίδα ἦταν ἀλήθεια μιὰ πολὺ πονηρὴ παγίδα.

Ἡ Χιονάτη φούσκωσε ἀπὸ περηφάνεια ὅταν τὸ ἄκουσε αὐτὸ καὶ τῆς φάνηκε πὼς εἶχε πιάσει κι' ὅλας τὸν ἐλέφαντα. Μὰ ἔμενε ἀκόμα ἕνα σημεῖο ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸ συζητήσουν. Ποῦ ἔπρεπε νὰ σκάψουν τὸ βαθὺ λάκκο;

Ὁ Γουρουνάκης εἶπε πὼς ἡ καλύτερη θέσι εἶναι ἐκεῖ ἀκριβῶς ποὺ βρίσκεται ὁ ἐλέφας προτοῦ πέσῃ μέσα. Νά, ἴσια ἴσια, εἶπε, ἕνα βῆμα πιὸ πέρα.

— Μὰ τότε θὰ μᾶς δῇ νὰ σκάβουμε.

— Ὄχι, ἂν κοιτάζῃ τὸν οὐρανό.

— Θὰ ὑποψιαστῇ, εἶπε ἡ Χιονάτη, ἂν τύχῃ καὶ κοιτάξῃ χάμω.

Σκέφθηκε πολλὴν ὥρα κι' ὕστερα προσέθεσε θλιμμένη:

— Δὲν εἶναι τόσο εὔκολο ὅσο νομί-

Ἡ Χιονάτη, ὁ Πέτρης κι' ὁ Γουρουνάκης κο[illegible]

ζουμε. Φαντάζομαι αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ δὲν πιάνουν τόσο συχνὰ ἐλέφαντες.

— Σίγουρα, αὐτὸς θἆναι, εἶπε ὁ Γουρουνάκης.

Ἀναστέναξαν καὶ σηκώθηκαν. Κι' ὅταν ἔβγαλαν μερικὰ ἀγκάθια ἀπὸ πάνω τους, ξανακάθισαν. Κι' ὅλη τὴν ὥρα ἡ Χιονάτη συλλογίζουταν:

«Νὰ μποροῦσα νὰ σοφιστῶ κάτι!».

Γιατὶ ἦταν σίγουρη πὼς ἕνα πολὺ ἔξυπνο μυαλὸ θὰ μποροῦσε νὰ πιάσῃ ἕναν ἐλέφαντα, φτάνει μονάχα νὰ ἤξερε πῶς νὰ τὸν πιάσῃ.

— Ἂν ὑποθέσουμε πὼς ἤθελες νὰ μὲ πιάσῃς, ρώτησε τὸ Γουρουνάκη, τί θὰ ἔκανες;

— Νά, εἶπε ὁ Γουρουνάκης. Θὰ ἔκανα ἔτσι! Θὰ ἔκανα μιὰ παγίδα καὶ θὰ ἔβαζα μέσα ἕνα βάζο μέλι καὶ σὺ θὰ τὸ μυριζόσουνα καὶ θἄτρεχες νὰ τὸ φᾶς καί...

— Καὶ θἄτρεχα νὰ τὸ φάω... εἶπε ἡ Χιονάτη μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμό. Μονάχα θὰ ἔτρεχα μὲ μεγάλη προσοχή, γιὰ νὰ μὴ χτυπήσω. Καὶ θἄπιανα τὸ βάζο καὶ θὰ τὄγλειφα πρῶτα καλὰ καλὰ ἀπ' ἔξω, σὰ νὰ μὴν εἶχε ἄλλο μέσα... Καὶ θἄφευγα πάλι καὶ θὰ σκεπτόμουνα λίγην ὥρα. Κι' ὕστερα θὰ ξαναρχόμουνα καὶ θἄρχιζα νὰ γλείφω ἀπ' τὴ μέση τοῦ βάζου κι' ὕστερα...

— Καλά, καλά, δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν τὰ παρακάτω. Ἐκεῖ θὰ βρισκόσουν ἐκεῖ θὰ σ' ἔπιανα. Τώρα, τὸ πρῶτο πρᾶμα ποὺ πρέπει νὰ σκεφτοῦμε εἶναι τί ἀρέσει στοὺς ἐλέφαντες. Ἐγὼ θἄλεγα ἴσως βελανίδια. Ἐσὺ τί λές; Θὰ μαζέψω ἕνα σωρό... Ἔ, ξύπνα Χιονάτη!

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Παιδικὸν πνεῦμα

Ἡ πενταετὴς Νίτσα ρωτᾷ τὸν μπαμπᾶ της:

— Μπαμπᾶ, ὅταν ρίχνουν ρουκέτες πηγαίνουν στὸν οὐρανὸ οἱ σπίθες καὶ γίνονται ἄστρα, γιὰ νὰ βλέπῃ ὁ Θεὸς τὸ βράδυ;

* * *

Ἡ μητέρα ἔστειλε τὸν μικρὸ Πέτρο ν' ἀγοράσῃ σαρδέλλες καὶ τοῦ εἶπε:

— Πρόσεξε, νὰ πῇς τοῦ μπακάλη νὰ σοῦ τὶς δώσῃ ἀπὸ τὴν μέση.

Ὅταν ἐπέστρεψε τὸν ρώτησε:

— Ἔ, σοῦ τὶς ἔδωκε ἀπὸ τὴν μέση;

— Ὄχι, μητέρα, ἀπαντᾷ ὁ Πέτρος, μοῦ τὶς ἔδωκε ἀπ' τὴν οὐρά...

* * *

Μίμης. — Γιατί, Μπέμπη, βγάζεις κάθε στιγμὴ τὸ κουφέτο ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ τὸ βλέπεις;

Μπέμπης. — Γιὰ νὰ ἰδῶ ἂν τελείωσε.

* * *

Ἡ Κική. — Ξέρεις, Τοτό, γιατὶ λένε «μητρικὴ γλῶσσα» κι' ὄχι «πατρική»;

Ὁ Τοτός. — Μά... Ἴσως γιατὶ ἡ μαμὰ μιλάει πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸ μπαμπᾶ.

* * *

Ἡ μικρὴ Σοφία, μπαίνοντας στὴν ἐκκλησία, ἀκούει τὸν παπᾶ νὰ λέῃ:

— Σοφία ὀρθή!...

Καὶ γυρίζοντας στὴ μαμά της ἀπορεῖ:

— Μὰ ὀρθὴ δὲν εἶμαι;

Μεθοδικὸς ἄνθρωπος

Μιὰ φορὰ ἕνας χωριάτης εἶχε πάει στὴν πόλι. Ὅταν ἦρθε τὸ μεσημέρι, πῆγε σ' ἕνα ἑστιατόριο γιὰ νὰ φάῃ κάτι. Ρώτησε τὸ γκαρσόνι τί ἔχουν, κι' ἐκεῖνο τοῦ ἔδειξε τὸν κατάλογο.

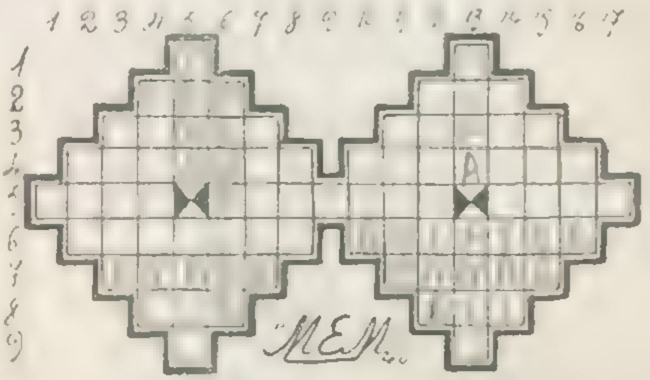
Τότε ὁ χωριάτης ἀγριεμένος λιγάκι τοῦ λέει:

— Παιδί μου, συνηθίζω πρῶτα νὰ τρώω καὶ ἔπειτα νὰ διαβάζω!

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1. Σύμφωνον — Σύμφωνον.
2. Διότι (ἀρχ.) — Γάλλος στρατάρχης τοῦ πολέμου 1914—18

3. Ὁ φίλος τοῦ Φιντίου — Ἐπὶ Σουλτάνου ἦτο στὴν Τουρκία δικαστής.
4. Ὡρισμένη ἐπιφάνεια τῶν χεριῶν μας (πληθ.) — Ἕλλην ποιητὴς σύγχρονος.
5. Ἀπαραίτητη στὸν ἄνθρωπο γιὰ νὰ μιλῇ — Δὲν ὁμοιάζουν (οὐδ.) — Λάσπη (καθ.).
6. Ἕλλην καταγόμενος ἀπὸ τὰς νοτίους ἀκτὰς τῆς Μαύρης Θαλάσσης — Ἀγιάτρευτος.
7. Νεκρός — Ἐδίκασε τὸν Ἰησοῦν.
8. Προσωπικὴ ἀντωνυμία (δημ. πληθ.) — Ἄλογο.
9. Σύμφωνον — Φωνῆεν.

Καθέτως:

1. Σύμφωνον.
2. Γνωστὸς Ἕλλην δημοσιογράφος.
3. Κάτοικος κράτους τῆς Β. Εὐρώπης.
4. Ἀρχαῖος Ἕλλην ἰατρός.
5. Τάξιμο — Συγκοινωνιακὸν μέσον τῶν πόλεων.
6. Κάτοικος πρωτευούσης γειτονικοῦ τῆς Ἑλλάδος κράτους.
7. Ἄνθρωπος [illegible] Φαινόμενον.
8. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
9. Σύμφωνον.
10. Εἶδος φυτοῦ.
11. Νέα (ἀρχ.)
12. Θαλάσσιον [illegible]
13. [illegible]
14. [illegible] (πληθ.)
15. [illegible]
16. Ζῶον [illegible]
17. Σύμφωνο.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Μωσαικὸν

Βέρνη, Βιέννη, Κοπεγχάγη,
Σόφια, Βερολῖνον, Χάγη,
ἀπὸ ἕνα τους δανείζουν
καὶ μιὰν ἄλλη σχηματίζουν.

Γ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Μεταγραμματισμὸς

Ποταμοῦ τῆς Γερμανίας
ἂν τὸ πρῶτο γράμμα βγῇ
κι' ἕνα ἄλλο προστεθῇ
μιὰ νῆσος τοῦ Αἰγαίου
θέλει παρουσιαστῇ
στὴν Ἑλλάδα ξακουστή.

Σ. Ι. ΜΑΡΟΥΛΗΣ

Στοιχειόγριφος

Εἶμαι ἀκρωτήριον
ἔτσι ἂν μὲ ἀφήσῃς
Ὡραῖο ἄνθος θὰ γινῶ
ἂν μ' ἀποκεφαλίσῃς.

Κ. ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

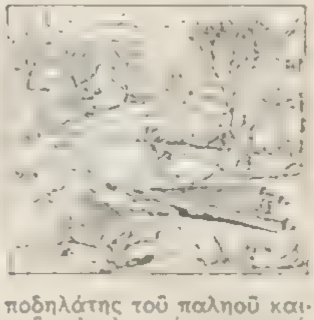
Μεταμορφώσεις

Ἡ Τῆνος διὰ τριῶν μεταμορφώσεων θὰ γίνῃ Δόλος. Καὶ ὁ Δόλος διὰ τριῶν μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ Πάρος.

Ι. Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Μαγικὴ εἰκὼν

Στὸ ἐξοχικὸ τοπίο τῆς εἰκόνος μας τρέχει κι' ἕνας

ποδηλάτης τοῦ παληοῦ καιροῦ, μὲ τὸ μονότροχο περίεργο ποδήλατό του.

Τὸν βλέπετε;

Αἰνίγματα

1ον

Σὲ ἔχω εἰς τὰ χέρια μου
καὶ ἡ Ἑλλὰς καμάρι
καὶ σὲ διαβάζω μὲ χαρα
γιατ' ἔχεις πολλὴ χάρι.

2ον

Ἤσουν ἀρχαῖο σύμβολον
πρώτου πολιτισμοῦ
καὶ στὴν Ε.Ο.Ν. σὲ θέσανε
σύμβολον τοῦ σταυροῦ

3ον

Τὸ ὄνομά σου βρίσκεται
σύμβολον ἱερὸν
τὸ γένος σας ἀνήκετε
σὲ πέλαγος ὑγρόν.

4ον

Πόλις κι' ἐγὼ Ἑλληνικὴ
ποτὲ δὲν περπατάω
καβάλλα πάω στὴ βοσκὴ
καβάλλα προσκυνάω.

5ον

Εἶμαι Ἑλληνικὸ νησὶ
πέντε τὰ γράμματά μου
μ' ἂν μοῦ ἀλλάξῃς κεφαλὴ
δένδρα θὰ ξεφυτρώσουνε
πάνω στὰ χώματά μου.

[illegible]

Ἀκροστιχὶς

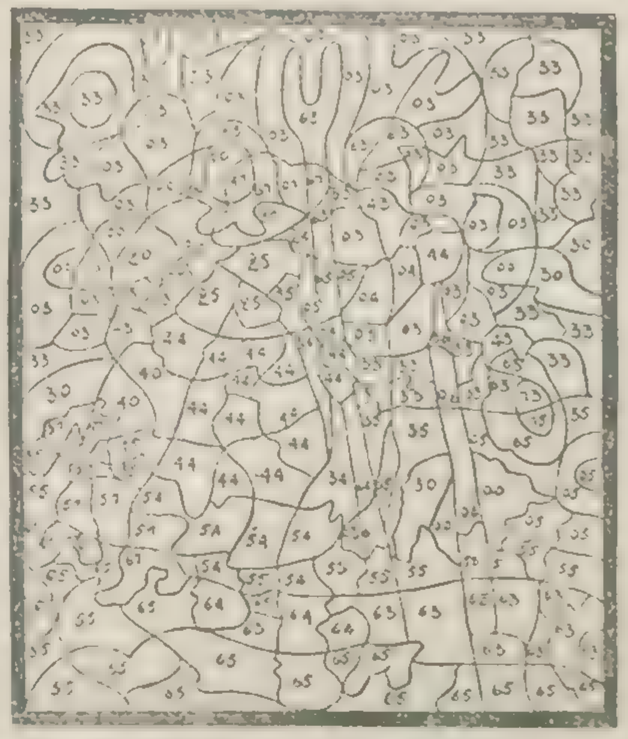
Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν μέγαν καταρράκτην τῆς Ἀμερικῆς.

1 Μικροσκοπικὸς ἄνθρωπος, 2 Ἥρως τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας, 3 Ἀρχαῖος θεός, 4 Κράτος τῆς Εὐρώπης, 5 Ἀρχαῖος θεός, 6 Κουρέλι, 7 Πόλις τῆς Ἑλλάδος, 8 Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

ΣΤ. ΠΑΥΛΟΥ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν πρῶτο ἀριθμὸ κάθε κομματιοῦ, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 Μὲ μαῦρο, 2 μὲ κόκκινο, 3 μὲ μπλέ, 4 μὲ σταχτί, 5 μὲ πράσινο, 6 μὲ κίτρινο. Τὰ μέρη ποὺ ἔχουν 0 θὰ μείνουν λευκά.

Ἔπειτα στερεώσατε διαφανὲς χαρτὶ καὶ χρωματίσατε ὁδηγούμενοι αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπὸ τὸν δεύτερο ἀριθμὸ κάθε κομματιοῦ.

Ὀρθογραφία

Στὶς φράσεις ποὺ θὰ διαβάσετε — ὄχι σ' ὅλες — ὑπάρχουν ὡρισμένες λέξεις ἀνορθόγραφες. Ἂν νομίζετε ὅτι εἶσθε καλοὶ στὴν ὀρθογραφία πρέπει νὰ βρῆτε τὶς λέξεις αὐτές.

Ὅταν θὰ δημοσιευθοῦν αἱ λύσεις, θὰ ἀποτελέσουν τὸ μέτρον γιὰ νὰ κρίνετε τὴν ὀρθογραφικήν σας ἱκανότητα.

1. Ὁ Νῖκος ἔκαμε ἐγχείρησι γιατί ἔπασχε ἀπὸ σκωληκοειδίτιδα.
2. Ὁ πατέρας τοῦ Κώστα διευθύνει ἕνα μεγάλο λιγνιτορυχεῖον.
3. Ὁ γιατρὸς ἐκλήθη κατεπιγόντως νὰ ἐξετάσῃ τὸν ἀσθενῆ.
4. Ὁ ἄγριος ἵππος εἶναι δυσμεταχήριστος.

Δικτυωτὸν

Ὁριζοντίως:

1. Καλλιεργεῖται καὶ ά[illegible]δει τὰ γεωργικὰ προϊόντα
2. Ὑποδιαίρεσις τοῦ χρόνου

[illegible] Ἐνίκησε τὸν Γολιαθ.
[illegible] τῶν ἀρχαίων Ἑλ[illegible] καὶ ἐφημερὶς τῶν Ἀ[illegible]
[illegible] αὐτὸ τρῶμε.
[illegible] σχηματίζεται ἀπὸ τὸ [illegible]μο τοῦ κύματος στὰ βράχια.
7. Γιὰ νὰ φαγωθοῦν τὰ φροῦτα πρέπει νὰ εἶναι τέ[illegible]
8. Ε[illegible] τὸ τριαντάφυλλο, τὸ γαρύφαλο κλπ.
9. Κατάρα (ἀρχ.).
10. Περίφημο τὸ γεφύρι της (γεν.).

Α — Β: Ἡ ἐφαρμογή της στὴν Ἑλλάδα εἶναι μιὰ ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας δημιουργίας τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΑΓ. ΜΟΣΧΟΣ

Κρυπτογραφικὸν

23:5678 — Ποιητής.
5678 — Νησος.
34252 — Κρατος.
653
78
532
73
237
273

885
378

Ι. Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀστὴρ

Ὁριζοντί[illegible] φέρεια τῆς Πελοποννήσου. Καθέτως: Θυγάτηρ τοῦ Μίνωος. Διαγωνίως: Ὁ Ἀρχηγός μας καὶ πόλις τῆς Ἑλλάδος.

Α. Γ. ΒΑΤΙΔΗΣ

Τρίγωνον

• • • • • • • = Βασιλεύς
• • • • • • = Καλός.
• • • • • = Κουρέλι.
• • • • = Συνήθεια
• • • = [illegible]
• • = [illegible]
• = Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Θ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τετράγωνον

[illegible]

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Μέγας καὶ Ἅγιος

Στὸν διαγωνισμὸ τῆς Ἱστορίας τὸ θέμα εἶναι «Περὶ Μεγάλου Πέτρου». Κι' ὁ Νῖκος ὕστερα ἀπὸ βαθειὰ σκέψι γράφει θριαμβευτικά: «Ὁ Μέγας Πέτρος, ἀφοῦ ἐξετέλεσε τὸν ἐπὶ τῆς γῆς προορισμόν του ἀνῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς».

Μόλυβδος

Στὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν.

Ὁ καθηγητής: Πῶς κάνει Κώστα ὁ παρακείμενος τοῦ mollio;

Ὁ Κώστας δὲν ξέρει. Ὁ Νῖκος ἀπὸ πίσω τοῦ σφυρίζει:

[illegible]

Κι' ὁ Κώστας ποὺ δὲν χωνεύει τὴν δημοτικὴ ἀπαντᾷ:

— Μόλυβδος!!

Κατοχύρωσις

Ἡ μαμά: Πάλι τραβᾶς τὴν οὐρὰ τῆς γάτας παλιόπαιδο; Ἄ! δὲν ὑποφέρεσαι! Ἀπόψε θὰ σ' ἀφήσω νηστεία!

Ὁ μικρός: Καὶ τὸ γιατρικό μου, μαμά, ποὺ πρέπει νὰ τὸ πάρω μετὰ τὸ φαΐ;

Ἡ βλακεία

Ὁ Κος Γιῶργος μπαίνει ἔξαλλος στὸ ὀδοντιατρεῖο καὶ φωνάζει: «Τὸ δόντι μου, ἄχ τὸ δόντι μου!!».

Ὁ ὀδοντίατρος τὸν ἐξετάζει καὶ ρωτᾷ:

— Ὑποθέτω πὼς πρὶν ἔρθετε ἐδῶ πήγατε καὶ σὲ κάποιον ἄλλον, ἔ;

— Μάλιστα στὸ διπλανό σας φαρμακοποιό.

— Καὶ τί βλακεία σᾶς εἶπε;

[illegible]

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Διάγγελμα τοῦ Ἀρχηγοῦ διὰ τὴν γενικὴν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ

Πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν,

Εἰς τὰς 16 Ὀκτωβρίου ἀπεφασίσθη νὰ ἐνεργηθῇ γενικὴ ἀπογραφὴ τοῦ πληθυσμοῦ, τῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν ἐμποροβιομηχανικῶν καταστημάτων.

Τὴν ἡμέραν αὐτὴν εἰς ὁλόκληρον τὸ Κράτος πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν ἀπὸ κάθε ἄτομον καὶ κάθε οἰκογενειάρχην, ὡς καὶ ἀπὸ κάθε ἔμπορον, βιομήχανον, βιοτέχνην ἢ οἰκοτέχνην, τὰ διάφορα δελτία ἀπογραφῆς ποὺ θὰ ἔχουν μοιρασθῆ τὴν προηγουμένην ἡμέραν, γραφομένων μὲ ἀκρίβειαν τῶν ἀπαντήσεων εἰς ὅλα τὰ ἐρωτήματα αὐτῶν.

Διὰ νὰ ἐνεργῇ τὸ Κράτος τὴν ἀπογραφὴν αὐτήν, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ δαπανηθοῦν μεγάλα ποσά, σημαίνει ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτῆς εἶναι ἀπαραίτητος καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς χρησιμώτατα.

Καὶ πράγματι μὲ τὴν ἀπογραφὴν θὰ μάθωμεν:

Πόσοι εἴμεθα ἐν ὅλῳ καὶ πόσοι εἶναι οἱ κάτοικοι εἰς κάθε νομόν, ἐπαρχίαν, δῆμον, κοινότητα κλπ., πρᾶγμα ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀσφαλῆ βάσιν τῶν μέτρων πρὸς βελτίωσιν τῆς διοικήσεως, τῆς ὑγιεινῆς, τῆς συγκοινωνίας, τῆς ἐκπαιδεύσεως κλπ.

Τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν ἀτόμων ποὺ ἀποτελοῦν κάθε οἰκογένειαν, στοιχεῖα, διαφωτίζοντα τὴν ἠθικήν, κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς οἰκο[illegible]

Τὴν σχέσιν ἀριθμοῦ κατοίκων καὶ κατεχομένων δωματίων, ἐνδείξεις χρησίμους τῆς ὑγιεινῆς ἢ ὄχι διαβιώσεως τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων, τῶν ὁποίων αἱ μεγάλαι διαφοραὶ ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γάμων, ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ κλπ.

— Τὴν καθ' ἡλικίαν σύνθεσιν τοῦ πληθυσμοῦ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν φαίνεται ἡ δύναμις τῶν παραγωγικῶν ἡλικιῶν, τὸ ἐὰν πλεονάζουν τὰ παιδιά, στοιχεῖον ποὺ ἀποδεικνύει τὴν ἀκμαιότητα τῆς φυλῆς, ὡς καὶ τὸ ἐὰν ὑποχωρῇ ἡ θνησιμότης καὶ αὐξάνουν τὰ ἔτη τῆς ζωῆς κλπ.

Ἐὰν ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς αὐξάνῃ εἰς βάρος τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ, λόγῳ τῆς ἀστυφιλίας, δηλαδὴ τῆς μετοικήσεως τῶν κατοίκων ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ μικρῶν κέντρων εἰς τὰ μεγάλα καὶ ἰδίως τὰ βιομηχανικὰ κέντρα.

— Κατὰ πόσον προοδεύει ἡ μόρφωσις τῶν κατοίκων καὶ ἐλαττώνεται ἡ ἀγραμματοσύνη.

— Τὸν βαθμὸν τῆς ὁμοιογενείας τῶν κατοίκων ἐκ τῆς ἐξακριβώσεως τῆς θρησκείας καὶ γλώσσης.

— Τὴν κατ' ἐπάγγελμα κατάταξιν τῶν κατοίκων, στατιστικὸν δεδομένον τοῦ ὁποίου ἡ κοινωνικὴ σημασία εἶναι μεγίστη καὶ τὸ [illegible]ον μόνον μὲ τὴν ἀπογραφὴν ἐπιτυγχάνεται.

Τὸν ἀριθμὸν τῶν [illegible] καὶ βιομηχανικῶν ἢ [illegible] καταστημάτων [illegible] πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς δυνάμεως κάθε κλάδου.

Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα θὰ μάθωμεν ἀπὸ τὴν ἀπογραφήν. Διὰ τοῦτο πρέπει ὅλοι νὰ ἀπαντήσουν μὲ ἀκρίβειαν καὶ εἰλικρίνειαν εἰς ὅλα τὰ ἐρωτήματα, διότι ὅλα εἶναι χρήσιμα καὶ κανένα δὲν εἶναι περιττόν.

Δηλοῦται καθαρὰ ὅτι αἱ πληροφορίαι ποὺ ζητοῦνται ἀπὸ κάθε κάτοικον μὲ τὴν ἀπογραφὴν συγκεντρώνονται μόνον διὰ στατιστικοὺς σκοποὺς καὶ ὄχι διὰ στρατολογίαν ἢ φορολογίαν. Οἱ πίνακες ποὺ θὰ γίνουν ἀπὸ τὴν στατιστικὴν ὑπηρεσίαν θὰ δίδουν μόνον ἀριθμούς, χωρὶς ὀνόματα, ἀριθμοὺς ποὺ εἶναι χρήσιμοι διὰ τὴν μελέτην τῆς προόδου τοῦ τόπου μας.

Ἡ ἀπογραφὴ θὰ μᾶς δώσῃ διὰ μέσου τῶν ξηρῶν ἀριθμῶν τῆς στατιστικῆς τὸν ἐπιβλητικὸν παλμὸν τῆς ζωτικότητος τοῦ Ἔθνους.

Διὰ νὰ φέρῃ ὅμως τὰ ἀποτελέσματα αὐτὴ ἡ ἀπογραφὴ πρέπει νὰ ἐπιτύχῃ.

Πρὸς τοῦτο καλῶ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν νὰ συντρέξῃ τοὺς ἀπογραφεῖς καὶ νὰ συνεργασθῇ μὲ τὸ Κράτος, ὅπως ἁρμόζει εἰς πολιτισμένον καὶ πειθαρχημένον λαόν, συμπληρώνων μὲ ἀκρίβειαν καὶ προθυμίαν τὰ δελτία ὥστε ἡ ἀπογραφὴ τὴν φορὰν αὐτὴν νὰ ἐπιτύχῃ ἀπολύτως.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ἀπεστάλη πρὸς τὴν Ἀεροπορικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν (Ἑταιρίαν Τεχνικῶν καὶ Ἀεροπορικῶν Ἐκμεταλλεύσεων) ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

«Φίλοι Κύριοι,

Ἔλαβον γνῶσιν τῆς εὐγενοῦς συμμετοχῆς σας εἰς τοὺς ἀγῶνας κυπέλλου τῆς «Βραδυνῆς» ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς μας Ἀεροπορίας καὶ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας δι' ἀεροπλάνου σας, τὸ ὁποῖον ἔρριψε τοὺς κλήρους εἰς τοὺς ἀγωνισθέντας ποδοσφαιριστάς.

Σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἡ πρᾶξις αὐτὴ μὲ συνεκίνησεν ἰδιαιτέρως, διότι εἰς τὴν ὡραίαν προσπάθειαν τῆς ἀθλουμένης νεότητος διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας προσελθοῦσα ἡ σχολή σας ἀρωγός, ἐπέδειξε τὸ [illegible] ἐνδιαφέρον της διὰ τὴν ἀθλητικὴν κίνησιν τῆς Χώρας μας, ἀλλὰ καὶ [illegible] περὶ τῆς [illegible]ης ἐπιδιωκομένης διὰ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐθνικῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν μας, διὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, τὰ ὁποῖα μεθ' ὅλης τῆς πατρικῆς μας στοργῆς περιβάλλομεν πάντες.

Ἐκφράζων ὅθεν τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν εὐγενῆ σας αὐτὴν πρᾶξιν, σᾶς συγχαίρω θερμῶς.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως
καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
Ἰωάννης Μεταξᾶς»

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΕΙΣ ΤΑ «ΟΛΥΜΠΙΑ»

Τὴν 7ην μ. μ. τοῦ [illegible] Αὐγούστου Σαββάτου ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλέξ. Ν. Κα[illegible] συγκεντρώσεως Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς «Ἡμέρας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων» ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν ἐμπνευσμένην ὁμιλίαν τοῦ κ. Ἐπιτρόπου παρηκολούθησαν τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Θηλέων μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου της καὶ πολλοὶ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν. Τὸν λόγον τοῦ κ. Ἐπιτρόπου θὰ δημοσιεύσωμεν ἐν περιλήψει εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος μας.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΗΜΕΡΑΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ» ΥΠΟ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἑωρτάσθη τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν κατὰ τὸν ἐπιβλητικώτερον καὶ ἐπισημότερον τρόπον ἡ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας καθιερωθεῖσα [illegible] ἑορτὴ τῆς «Ἡμέρας τῶν Ἐθνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων». [illegible] οἱ σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] τῶν μελῶν [illegible] Σκα[illegible] τὴν [illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς τὰς Ἐνόπλους τοῦ Ἔθνους Δυνάμεις.

[illegible] στρατόν.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Εἰς τὰς Ἀθήνας τὴν πρωΐαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς καὶ εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἐτελέσθη Δοξολογία χοροστατοῦντος τοῦ Ἁγίου Δράμας Βασιλείου. Παρέστησαν κατ' αὐτὴν ἡ Α. Ε. ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶς, οἱ ὑπουργοὶ τῶν πολεμικῶν Ὑπουργείων κ. κ. Παπαδῆμας, Παπαβασιλείου καὶ Οἰκονομάκος, ὁ ὑφυπουργὸς Δημοσίας Ἀσφαλείας κ. Κ. Μανιαδάκης, ὁ ὑφυπουργὸς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κ. Τζίφος, ὁ ὑφυπουργὸς παρὰ τῷ Πολιτικῷ Γραφείῳ κ. Μπουρμπούλης, ἀνώτατοι, ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ [illegible] ὅλων τῶν ὅπλων τοῦ ναυτικοῦ, τῆς ἀεροπορίας καὶ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ ἐκπρόσωποι ὅλων τῶν Ἀρχῶν. Ἐπίσης ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλ. Ν. Κανελλόπουλος μὲ τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν., οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης, οἱ Διοικηταὶ τῶν Δ.Α.Σ. καὶ τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας μὲ τὰ Ἐπιτελεῖά των καὶ τὰ Ἐπιτελεῖα τῶν Ὑποδιοικήσεων Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης.

Πρὸ τοῦ Ναοῦ τμήματα ὅλων τῶν σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης ἀπέδωσαν τιμὰς μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς σημαιοφόρους καὶ τὰς μουσικὰς τῆς Ὀργανώσεως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΝΩΣΤΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΝ

Τὴν 11ην π. μ. ἅπαντα τὰ τμήματα καὶ ὅλαι αἱ ἀντιπροσωπεῖαι αἱ παρευρεθεῖσαι εἰς τὴν δοξολογίαν παρετάχθησαν πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ὅπου ἐν σεμνῇ ἀλλὰ καὶ ἐπιβλητικωτάτῃ τελετῇ, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν χιλιάδες Ἀθηναίων, κατετέθη στέφανος ἐκ μέρους τῆς Γενικῆς Ἐποπτείας Ε.Ο.Ν. Ἀθηνῶν. Εἰς τὴν τελετὴν παρευρέθησαν ἀντιπροσωπεῖαι — ἀξιωματικοὶ — ὅλων τῶν ὅπλων, ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος.

Μετὰ τὴν τελετὴν αὐτὴν ἅπαντα τὰ τμήματα μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὰς μουσικάς των — ἐν αἷς καὶ ἡ μεγάλη μουσικὴ τῶν Φαλαγγιτισσῶν Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης — παρήλασαν πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ ἀκολούθως διὰ τῆς πλατείας Συντάγματος, τῆς ὁδοῦ Σταδίου, τῆς ὁδοῦ Κοραῆ, τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου, τῆς Λεωφόρου Ἀμαλίας καὶ τῆς ὁδοῦ ὄπισθεν τοῦ Ζαππείου μέχρι τοῦ ἀγάλματος τοῦ δισκοβόλου.

ΑΙ ΑΛΛΑΙ ΤΕΛΕΤΑΙ

Τὴν ἰδίαν ὥραν τῆς καταθέσεως στεφάνου εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ἔγιναν ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ὑπὸ ἀντιπροσωπειῶν τῶν σχηματισμῶν Δ.Α.Σ. καὶ Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης καταθέσεις στεφάνων εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀφανοῦς Ναύτου, εἰς τὸ Ἡρῷον τῶν [illegible] ἀεροπόρων, εἰς τὸ Ἡρῷον τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων, εἰς τὴν Ἀναθηματικὴν Στήλην τῶν πεσόντων ἐν πολέμοις φοιτητῶν, εἰς τὰ Ἡρῷα τῶν Μονάδων τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν καὶ εἰς ὅλα τὰ Μνημεῖα πεσόντων τῶν προαστείων, τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς Περιφερείας Πρωτευούσης.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΩΝΑΣ

Ἐξ ἄλλου ἐπεσκέφθησαν τοὺς ἐν Ἀθήναις σχηματισμοὺς τοῦ στρατοῦ ἀντιπροσωπεῖαι Φαλαγγιτῶν, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν ἐνθουσιωδῶς δεκταὶ ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ τοὺς ἀξιωματικούς. Παντοῦ προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ εἰς τοὺς Φαλαγγίτας.

Τὴν νύκτα ὅλα τὰ κτίρια τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ ὁποῖα ἦσαν σημαιοστόλιστα ἀπὸ τοῦ Σαββάτου, ἐφωταγωγήθησαν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΝ

Ἀλλὰ καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἀττικοβοιωτίαν οἱ κατὰ τόπους σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ἑώρτασαν μὲ [illegible] τὴν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. «Ἡμέραν τῶν Ἐθνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων». Εἰς ὅλας τὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωριὰ ἐψάλησαν δοξολογίαι καὶ κατετέθησαν στέφανοι εἰς τὰ Μνημεῖα τῶν πεσόντων εἰς τοὺς πολέμους. Ἐπίσης ἔγιναν συγκεντρώσεις, ὁμιλίαι καὶ παρελάσεις, μία δὲ ἀντιπροσωπεία ἐκ 200 Φαλαγγιτῶν κατέθεσε στέφανον ἀπὸ λουλούδια τῆς Ἀττικῆς εἰς τὸν τάφον τοῦ Στρατηλάτου Κωνσταντίνου.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΠΛΕΚΤΑ ΚΑΙ ΔΩΡΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΑΣ ΜΑΣ

Από τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἤρχισαν αἱ κατὰ Σάββατον συγκεντρώσεις τῶν μελῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

Ἡ πρώτη τοιαύτη συγκέντρωσις συνέπεσε μὲ τὸν ἑορτασμὸν τῆς «Ἡμέρας τῶν Ἐνόπλων Ἑλληνικῶν Δυνάμεων» ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας, ἦτο δὲ πανηγυρικὴ καὶ ἐπίσημος διὰ κάθε Σχηματισμὸν τῆς Ὀργανώσεως, διὰ κάθε Ὑποτομέα.

Παντοῦ ἔγιναν ὁμιλίαι σχετικαὶ μὲ τὴν ἱστορίαν, τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐνόπλων τοῦ Ἔθνους δυνάμεων, μὲ τὸν προορισμόν των καὶ τὴν σημερινήν, χάρις εἰς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν τῆς 4ης Αὐγούστου, τεραστίαν δύναμίν των.

Χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ὅσαι Φαλαγγίτισσαι εἶχον ἕτοιμα πλεκτὰ τὰ προσέφεραν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τῆς Ὀργανώσεως των διὰ νὰ σταλοῦν εἰς τοὺς στρατιώτας τῶν συνόρων. Τὰ ἄλλα δῶρα, βιβλία, τσιγάρα, γλυκὰ κλπ., ποὺ ἔχουν προσφερθῆ ἀπὸ ἄλλα παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν., Φαλαγγίτας, Φαλαγγιτίσσας, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανίσσας, θὰ σταλοῦν ἐπίσης εἰς τοὺς φρουροὺς τῶν συνόρων.

Ἐξ ἄλλου ἀνεχώρησαν διὰ τὰς φρουρὰς τῶν συνόρων ἀποστολαὶ Φαλαγγιτῶν τῆς Περ. Διοικήσεως Πρωτευούσης, Δ.Α.Σ. καὶ Ταγμ. Ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι θὰ φέρουν τὸν χαιρετισμὸν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν εἰς τοὺς ἐντεταλμένους τὴν φρούρησιν τῶν συνόρων τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλαι ἀντιπροσωπεῖαι θὰ ἐπισκεφθοῦν κάθε φρουρὰν καὶ κάθε μονάδα τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Στόλου καὶ τῆς Ἀεροπορίας διὰ νὰ φέρουν ἐπίσης τὸν ἴδιον χαιρετισμὸν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ νὰ ἐκδηλώσουν τὸν ἴδιον θαυμασμὸν τῶν μελῶν της πρὸς τὰς ἐνόπλους τῆς Χώρας δυνάμεις.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΗΣ «ΗΜΕΡΑΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ»

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις Νεολαίας, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς «Ἡμέρας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων», ἐξέδωκε [illegible] ὡραίας ἐγχρώμους εἰκόνας, παριστώσας τὸν σύνδεσμον τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας μὲ τὰς ἡρωικὰς Ἑλληνικὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις. Αἱ εἰκόνες ἐτοιχοκολλήθησαν εἰς τὰ δημόσια καταστήματα καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς Πρωτευούσης.

ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἀπὸ τῆς προχθεσινῆς Δευτέρας προβάλλεται εἰς τὸ «Σινεάκ» μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα ταινία τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμφανίζονται οἱ χιλιοτραγουδημένες μαγευτικὲς καλλονὲς τῆς Κερκύρας. Ὅσοι παρηκολούθησαν τὴν δοκιμαστικὴν προβολὴν τῆς ταινίας ἐκφράζονται ἐνθουσιωδῶς δι' αὐτήν. Πρόκειται πράγματι περὶ μοναδικῆς εἰς τὸ εἶδός της ταινίας.

ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Αἱ ἐγγραφαὶ εἰς τὰ Νυκτερινὰ Γυμνάσια τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible]

Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ἤρχισαν αἱ κατὰ Σάββατον συγκεντρώσεις εἰς τοὺς διαφόρους Ὑποτομεῖς, ὅπου παρατηρεῖται μεγάλη κίνησις τῶν Φαλαγγιτισσῶν τῶν διαφόρων εἰδικοτήτων.

— Ὅλοι οἱ Ὑποτομεῖς ἐστείλαν προσκλήσεις εἰς τοὺς κηδεμόνας τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ τῶν Σκαπανισσῶν, οἱ ὁποῖοι ἐμφανίσθηκαν εὐχαριστημένοι καὶ ὑποσχέθηκαν ὅτι θὰ συντελέσουν εἰς τὸ μεγάλο ἔργον μας.

— Ἡ συγκέντρωσις τῶν [illegible] ὑπῆρξε ζωηρά. Κατ' αὐτὴν ἐδιδάχθησαν οἰκοκυρικὰ καὶ ἐψυχαγωγήθησαν αἱ συγκεντρωθεῖσαι μὲ τραγούδια, χοροὺς καὶ ἀστεῖα ἀνέκδοτα.

— Αἱ Σκαπάνισσαι πολλῶν Ὑποτομέων, ὅπως τοῦ 3ου, τοῦ 27ου, τοῦ 21ου καὶ ἄλλων, ἔκαμαν μικρὰς πορείας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐγύρισαν πολὺ εὐχαριστημέναι.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΒΟΡΡΑ

Εἰς ὅλους τοὺς Ὑποτομεῖς τῆς Ὑποδιοικήσεως ἤρχισεν ἐντατικὴ ἐργασία.

— Εἰς ὅλους τοὺς Ὑποτομεῖς ἐξακολουθεῖ ἐνθουσιασμὸς ἀπὸ τὴν παραμονὴν τῶν Φαλαγγιτισσῶν εἰς τὸ στρατόπεδον Ἐκάλης καὶ «Ἰωάννης Μεταξᾶς».

— Εἰς τὸν 3ον Ὑποτομέα Φαλαγγίτισσαι παρακολουθοῦν τὰ νοσοκομειακὰ μαθήματα τῆς β' σειρᾶς.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΝΟΤΟΥ

Ἡ Ἑλληνικὴ φύσις μᾶς ἔστειλε πίσω τὶς Φαλαγγίτισσές μας, ἀφοῦ μὲ στοργὴ καὶ ἀγάπη τὶς φιλοξένησε κάτω ἀπὸ τὸν καταγάλανο οὐρανό της καὶ μέσα στὰ πράσινα καὶ ζωογόνα πεῦκα της.

Ἡ χαρὰ εἶναι ζωγραφισμένη στὰ παιδικά τους πρόσωπα καὶ εἶναι ἕτοιμες γιὰ νέαν ἔστω καὶ δύσκολη ἐργασία.

Ἡ ἀλλαγὴ τῆς ἡμέρας τῆς συγκεντρώσεως ηὐχαρίστησε πολὺ τὶς Φαλαγγίτισσες καὶ τὶς Σκαπάνισσες τῆς Ὑποδιοικήσεώς μας γιατὶ ἔτσι θὰ ἔχουν δύο ἡμέρες νὰ καθήσουν στοὺς Ὑποτομεῖς των καὶ νὰ ζοῦνε ὅλες μαζὶ κοντὰ στὴν Ὀργάνωσί μας.

ΠΛΕΚΤΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥ ΑΚΡΙΤΑΣ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν ἡ Ε.Ο.Ν. καὶ ἥτις διὰ πρώτην φορὰν ἑωρτάσθη ἐφέτος τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν 6ην Ὀκτωβρίου, ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης ἀπέστειλεν εἰς τοὺς φρουροὺς τῶν συνόρων μας διάφορα μάλλινα πλεκτὰ ποὺ ἔπλεξαν Φαλαγγίτισσαι εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς». Ἐπίσης ἀπέστειλε βιβλία καὶ ἄλλα ἀντικείμενα ποὺ προσέφεραν Φαλαγγίτισσαι.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΓΟΝΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Π. Δ. Θ. ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Πρὸς τὴν Περιφ. Διοικήτριαν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης ἀπεστάλη ἡ κάτωθι ἐπιστολὴ ἐκ μέρους τῶν γονέων Φαλαγγιτισσῶν τοῦ Πειραιῶς:

«Ἐκ μέρους γονέων τῶν ἐπανακαμψασῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου Ζούμπερι Φαλαγγιτισσῶν τοῦ Πειραιῶς ἐκφράζομεν θερμὰς εὐχαριστίας καὶ εὐγνωμοσύνην διὰ τὸ πατρικὸν ἐνδιαφέρον καὶ στοργικὴν φροντίδα ὑμῶν ὑπὲρ τῶν παιδιῶν μας, διὰ τὴν ἐν τῷ στρατοπέδῳ [illegible] φωσιν των καὶ διὰ τὰ ἐπιδειχθέντα αἰσθήματα τῶν στρατοπεδαρχῶν καὶ βαθμοφόρων, αἱ ὁποῖαι ἀπεδείχθησαν ἄξιαι τοῦ προορισμοῦ των καὶ τῶν θέσεων εἰς τὰς ὁποίας ἐτάχθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.

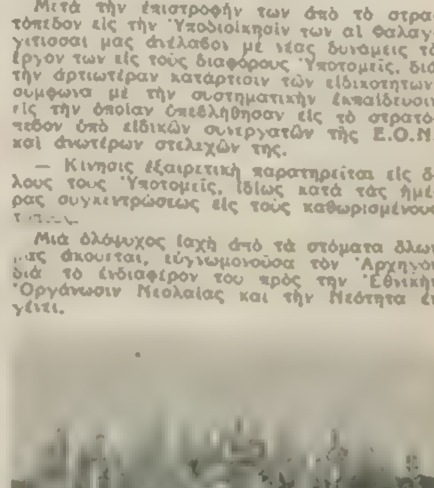
Ἡ εἰς τὸ Ζούμπερι παραμονὴ τῶν παιδιῶν μας παραμένει σὲ ὅλα ἀλησμόνητη».

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν των ἀπὸ τὸ στρατόπεδον εἰς τὴν Ὑποδιοίκησίν των αἱ Φαλαγγίτισσαι μας ἀνέλαβον μὲ νέας δυνάμεις τὸ ἔργον των εἰς τοὺς διαφόρους Ὑποτομεῖς, διὰ τὴν ἀρτιωτέραν κατάρτισιν τῶν εἰδικοτήτων, συμφώνως μὲ τὴν συστηματικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον ὑπὸ εἰδικῶν συνεργατῶν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἀνωτέρων στελεχῶν της.

— Κίνησις ἐξαιρετικὴ παρατηρεῖται εἰς ὅλους τοὺς Ὑποτομεῖς, ἰδίως κατὰ τὰς ἡμέρας συγκεντρώσεως εἰς τοὺς καθωρισμένους τόπους.

Μιὰ ὁλόψυχος ἰαχὴ ἀπὸ τὰ στόματα ὅλων μας ἀκούεται, εὐγνωμονοῦσα τὸν Ἀρχηγὸν διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας καὶ τὴν Νεότητα ἐν γένει.

Ἀπὸ τὸν ἑορτασμὸν τῆς «Ἡμέρας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων».

ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Εἰς τὸ πεδίον ἀσκήσεων τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, παρὰ τὸ Παντελλήνιον Σκοπευτικὸν Κέντρον τῆς Ὀργανώσεως, καὶ παρουσίᾳ ὅλων τῶν Διοικητῶν Σχηματισμῶν [illegible] Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Πρωτευούσης, ἔγιναν ὑποδειγματικαὶ ἀσκήσεις Φαλαγγιτῶν εἰς διάφορα συνεργεῖα, ἤτοι: προσανατολισμοῦ, ἐκτιμήσεως [illegible], πήξεως σκηνῶν, χρησιμοποιήσεως [illegible] κατὰ τῶν ἀσφυξιογόνων, ὀνοματολογίας ἐδάφους [illegible]

[illegible] βάσει τῆς ἐπιδείξεως ποὺ ἔγινεν, ἐστέφθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΣ

Κατ' αὐτὰς λήγουν τὰ μαθήματα τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Περιφερ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Πρωτευούσης εἰς τὰ μέσα συνδέσμου καὶ διαβιβάσεως (ραδιοτηλεγραφία, τηλεφωνία, ὀπτικὸς τηλέγραφος). [illegible] διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν πτυχίων. Ἐν συνεχείᾳ Α' [illegible]

ΟΙ Α' ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

[illegible] ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 50 μ. Σκαπανέων β' κατηγορίας — 1) [illegible]

Δρόμος 80 μ. Σκαπανέων α' κατηγορίας.— 1) [illegible]

[illegible] Φαλαγγιτῶν.— 1) [illegible] πλιώτης Ν. 12 2)10, 2) Πρέκος (ἐκτὸς συναγωνισμοῦ) 12 4)10.

Δρόμος 400 μ. Φαλαγγιτῶν.— 1) [illegible]

Δρόμος δύο μ. Φαλαγγιτῶν.— 1) Φραγκιαδάκης Ν. 2'26''8)10.

Σφαιροβολία.— 1) Γιαννακουλόπουλος Ἀλ. 13.80 μ.

Ἅλμα εἰς μῆκος.— 1) Ναυπλιώτης [illegible]

Σκυταλοδρομία 4Χ50 Σκαπανέων.— 1) Ιος Λόχος 31 2)10, 2ος ΙΙος Λόχος 31 4)1

Σκυταλοδρομία [illegible] Φαλαγγιτῶν.— 1) Ιος Λόχος 54'' 4)10, 2) ΙΙος Λόχος 56'' 2)10.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. — Κατόπιν έγκριτικής ἀδειας τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, θ' ἀρχίση λειτουργοῦν ἐντὸς τοῦ μεγάρου τῆς Στέγης Φαλαγγίτου Θεσσαλονίκης νυκτερινὸν Γυμνάσιον ἀρρένων νέου τύπου, οὗτινος αἱ μὲν α', β', γ' καὶ δ' τάξεις θέλουσι λειτουργήσει ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1940-41, αἱ δὲ λοιπαὶ δύο ἀνὰ μία καθ' ἕκαστον τῶν ἐφεξῆς σχολικῶν ἐτῶν μέχρις ὁλοκληρώσεώς του. Εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο θὰ φοιτῶσι μόνον οἱ ἐργαζόμενοι Φαλαγγῖται.

Ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τοῦ τρέχοντος μηνὸς θὰ ἀρχίσουν λειτουργοῦντα τέσσαρα σχολεῖα ἀναλφαβήτων εἰς τοὺς συνοικισμοὺς Βαρδαρίου, Καλαμαριᾶς, Χαριλάου καὶ Ἁγίας Φωτεινῆς. Εἰς τὰ ἀνωτέρω σχολεῖα ἀναλφαβήτων θὰ φοιτοῦν μαθηταὶ ἔχοντες ἡλικίαν ἄνω τῶν δέκα ἐτῶν καὶ ἐφ' ὅσον ἀποδεδειγμένως ἐργάζονται ἡμερησίως πρὸς συντήρησίν των.

Ἐπίσης ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου ἤρχισεν ἡ λειτουργία τῶν τάξεων γυμναστικῆς ἐργαζομένων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐν τῷ κλειστῷ γυμναστηρίῳ τῆς Στέγης Φαλαγγίτου.

Τέλος ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἤρχισαν τὰ νυκτερινὰ τμήματα τῆς Στέγης Φαλαγγίτου Θεσσαλονίκης. Θὰ λειτουργήσουν τμήματα ἀγγλικῶν, γαλλικῶν, γερμανικῶν, σχεδιαγραφίας, στενογραφίας καὶ λογιστικῶν. Τῶν λογιστικῶν θὰ εἶναι δύο τμήματα, διὰ τοὺς φοιτήσαντας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ δι' ἀρχαρίους. [illegible] ρων τῶν φύλων. Πληροφορίαι καὶ ἔγγραφαι εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Στέγης.

ΦΛΩΡΙΝΑ. — Εἰς τὴν ἕδραν τῆς 163ης Φάλαγγος Θηλέων Φλωρίνης ἐσημειώθη ζωηρὰ κίνησις.

Εἰς συγκέντρωσιν τῶν Φαλαγγιτῶν μας ἐν τῇ Λέσχῃ ἐγένετο διδασκαλία «περὶ τοῦ τρόπου παρουσιάσεως» ὑπὸ βαθμοφόρου τοῦ στρατοπέδου, ὡς καὶ ἀνάγνωσις διαφόρων διαταγῶν. Τὰ μέλη ἀκολούθως ἔψαλαν πατριωτικὰ ᾄσματα.

Ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κατὰ τὴν διέλευσίν του ἐκ τῆς πόλεώς μας ἐγένετο ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς παρὰ τῶν Φαλαγγιτισσῶν μας, πρὸς τὰς ὁποίας καὶ ὡμίλησεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Οἰκοτροφείου. Ἔξωθεν τῆς εἰσόδου ὁμάδες Φαλαγγιτισσῶν καὶ Φαλαγγιτῶν εἶχον παραταχθῆ πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν. Τὴν ὁμιλίαν παρη[illegible] ὁ στρατηγός, ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης, αἱ Ἀρχαὶ Φλωρίνης, τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων, ἅπασαι αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ αἱ [illegible] ὡς καὶ πλῆθος [illegible] συναγωνιστὴν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον ὁμι[illegible] καὶ τὸ πέρας τῆς ἐμπνευσμένης αὐτοῦ ὁμιλίας ἐκάλυψαν ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Κυβερνήτου.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ. — Ὑπὸ τῶν Ὑπ)σεων Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων Καστοριᾶς ἐκυκλοφόρησεν ἡ κάτωθι [illegible]

«Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις [illegible] πολέμου, θέτουσα ὡς κύριον σκοπόν της τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τῆς μητρὸς Ἑλλάδος.

[illegible] νὰ ἀποδείξῃ καὶ ἐμπράκτως τὴν [illegible] καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς [illegible] ἀρωγὸς [illegible] ρων καὶ [illegible]

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνεστήθη Ἐπιτροπή, ἥτις θὰ διέλθῃ ἐκ τῆς οἰκίας σας πρὸς λῆψιν χρηματικοῦ ποσοῦ.

[illegible] φίλε Κύριε, ἡ προθυμία σας [illegible] νὰ ἐνισχύσετε σκοποὺς κοι[illegible] Ὁ σκοπὸς [illegible] διότι ἀπλούστατα [illegible] τὴν ἀγάπην καὶ τὸ [illegible] στρατιώτας μας, οἵτινες ἐν δεδομένῃ στιγμῇ θὰ προασπίσουν ὄχι μόνον τὴν τιμὴν τῆς Πατρίδος μας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδικήν σας καὶ ὅλων μας.

[illegible] λοιπὸν νὰ δείξετε γενναιοδωρίαν καὶ ἀνωτερότητα ἀνάλογον τῶν περιστάσεων.

Ἡ προσφορὰ ἑκάστου θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐφημερίδα «Καστοριανὴ Ζωή».

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας Καστοριᾶς σᾶς εὐχαριστεῖ θερμῶς ἐκ τῶν προτέρων».

Πιστεύομεν ὅτι τὸ κοινόν μας θὰ ἐκδηλώσῃ ἔνθερμον τὸν ζῆλόν του διὰ τὸν ἐθνικὸν σκοπόν, δι' ὃν καλεῖται.

ΣΕΡΡΑΙ. — Ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. νομοῦ Σερρῶν, πληροφορηθεὶς ἐξ ἀναφορᾶς τῆς Α. XXVI Περιφ. Διοικήσεως ὅτι ὁ ἐν Νιγρίτῃ κατοικῶν Φαλαγγίτης Ι. Καλφόπουλος, προσφερθεὶς ὡς αἱματοδότης, ἔσωσεν ἐκ βεβαίου θανάτου τὸν βαρέως ἀσθενήσαντα τέως εἰρηνοδίκην Νιγρίτης ἐξέδωκε τὴν κάτωθι ἡμερησίαν διαταγήν:

«Ἀσθενήσαντος βαρέως τοῦ τέως Εἰρηνοδίκου Νιγρίτης καὶ μὴ ὑπάρχοντος κατὰ τὴν γνώμην τῶν θεραπόντων ἰατρῶν ἑτέρου μέσου πρὸς διάσωσίν του πλὴν τοῦ τῆς μεταγγίσεως αἵματος, ὁ Φαλαγγίτης Καλφόπουλος Ι. τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Βισαλτίας, εὐχαρίστως προσφερθείς, ἔδωκε 425 γραμμάρια ἐκ τοῦ αἵματός του, σώσας οὕτω τὸν ἐν λόγῳ τέως εἰρηνοδίκην ἐκ βεβαίου θανάτου. Ἐπαινῶν τὴν ὡραίαν ταύτην πρᾶξιν τοῦ Φαλαγγίτου Καλφοπούλου Ι., πρᾶξιν [illegible] καὶ αὐτὸν καὶ τὴν ὀργάνωσιν εἰς τὴν ὁποίαν [illegible] Ἐποπτείας Ε.Ο.Ν. Σερρῶν και ἀναγνωσθῇ κατὰ τὰς σχετικὰς συγκεντρώσεις ἁπάντων τῶν τμημάτων του».

ΔΡΑΜΑ. — Ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἐ[illegible] Ἐπιθεωρήσεως κ. Γρηγο[illegible] τὴν διέλευσίν του ἐκ τῆς πό[illegible] ησε τὰ Γραφεῖα τῆς ἕδρας [illegible]

[illegible] τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας [illegible] παραταχθέν εἰς [illegible] Δράμας Καβάλ[illegible]

[illegible] Διοικήσεως παρε[illegible] τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον [illegible] συνοδείαν του εἰς τὸ ἑστιατόριον [illegible]

Ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτ[illegible] εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφ. Διοικήσεως [illegible] Δράμας, ἔνθα ὁ Περιφερειακὸς Δι[illegible] παρουσίασεν εἰς αὐτὸν τοὺς Ἐπιτε[illegible] Διευθυντὰς [illegible] ίων καὶ Διευθυν[illegible] τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας.

[illegible] ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος [illegible] μετὰ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτου [illegible] Δράμας κ. Κ. Δῆμα, τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ καὶ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑ[illegible] σεως Δράμας.

[illegible] Ἐπίτροπος κατέθεσε [illegible] άντα τοῦ Μακεδονο[illegible]

[illegible] κεντρώθησαν [illegible] ἔνθα ὁ Κυβ[illegible]

[illegible] διὰ [illegible] ἐν Καλλιρράχῃ [illegible] Ε. Ο. Ν.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκάλεσε [illegible] συσκέψιν ἅπαντα τὰ [illegible] Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων καὶ ὡμίλησε πρὸς αὐτὰ γενικ[illegible] περὶ τοῦ τρόπου ἐργασίας τῶν διαφόρων γραφείων μὲ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐντατικῆς ἐργασίας καθ' ὅλην τὴν χειμερινὴν περίοδον.

Τὰ στρατ[illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] μιας ἐξ αὐτῶν.

«Ὁ ὑπογεγραμμένος Στρατιώτης Τ. Κ. αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ εὐχαριστήσω τὴν Περιφ. Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἰωαννίνων [illegible] τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα ἔλαβα καὶ διὰ τῶν ὁποίων τονώνεται τὸ ἠθικὸν τῶν στρατευομένων μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ στρατιώτης Τ. Κ.»

— Ἡ Ε.Ο.Ν. Θηλέων Μετσόβου, κατόπιν σχετικῶν διαταγῶν τῆς Περιφ. Διοικήσεως, συνέλεξε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Περ. Διοίκησιν ἀρκετὴν ποσότητα χαμομηλίου, τὸ ὁποῖον ἐπωλήθη εἰς τὰ ἐνταῦθα φαρμακεῖα. Τὸ ποσὸν κατετέθη εἰς τὴν Νομαρχιακὴν Ἐπιτροπήν.

ΠΡΕΒΕΖΑ. — Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Πρεβέζης ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Θηλέων Σμυρτούλας, Μιχαλιτσίου, Φλαμπούρων, Νέας Σαμψοῦντος, Λούρου, Κερασοῦντος, Στεφάνης, Φιλιππιάδος καὶ Θεσπρωτικοῦ.

Ἡ Περ. Διοικήτρια ἔμεινεν ἀπολύτως εὐχαριστημένη ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως, παντοῦ δὲ ἐγένετο ἀντικείμενον θερμῶν ἐκδηλώσεων ἐκ [illegible] ιτισσῶν καὶ Σκαπανισ[illegible] ἐκδήλωσαν τὸν ἐνθουσιασμόν των [illegible] ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ε. Ο. Ν.

Στερεὰ Ἑλλάς

ΛΑΜΙΑ. — Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν., συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ νέου Περιφ. Διοικητοῦ κ. Λύτρα, τοῦ Ὑποδιοικητοῦ καὶ τῆς Διοικητρίας Θηλέων, ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Λοκρίδος καὶ ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐντατικῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ἀρχομένην περίοδον.

Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα τὴν ἕδραν τῆς Περιφ. Διοικήσεως ἐπεσκέφθη ὁ [illegible] μάτων τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ ἀθλητικὴ ὁμὰς ἔλαβε μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας Ἐλευσῖνος καὶ ἐπέτυχε τὴν πρώτην βαθμολογίαν. Κατὰ τὴν ἐπάνοδόν της [illegible] ὑποδοχῆς εἰς τὸν Σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ὑπὸ τῆς Φάλαγγος μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ Μουσικὸν Τμῆμα τῆς Ε.Ο.Ν. Τὴν ἑσπέραν ἔγινε παρέλασις καὶ δεξίωσις τῶν ἀθλητῶν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ε.Ο.Ν. ὑπὸ τοῦ συναγωνιστοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτου, ὅστις συνεχάρη τοὺς νικητάς. Ἡ πόλις πρὸς τιμὴν τῶν νικητῶν ἐφωταγωγήθη.

Ὁ [illegible] μετὰ τοῦ Ὑποδιοικη[illegible] Ραχιῶν καὶ [illegible]

Ἐπίσης ἐπεθεώρησε τὴν Ὑποδιοίκησιν Δομοκοῦ καὶ τὰς Τετραρχίας Ὀμβριακῆς καὶ Μελιταίας. Εἰς τὰ διάφορα Τμήματα ἔγιναν διάφοροι ὁμιλίαι καὶ συγκεντρώσεις μὲ θέματα ἐκ τῆς ὑγιεινῆς, τῆς παθητικῆς αεράμυνας, τῆς [illegible] τικῆς διαφωτίσεως καὶ τῆς ἐ[illegible] ἀγωγῆς.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΝΑΥΠΛΙΟΝ. — Τὸν παρελθόντα μῆνα ἐξερράγη πυρκαϊὰ εἰς θαμνώδη ἔκτασιν περὶ τὰς Μονὰς Ἁγίας Τριάδος καὶ Ἁγίου Ματρώνη [illegible] νήσου Ὕδρας, ἐκ τῆς ὁποίας ἐκινδύνευον σοβαρῶς τόσον αἱ ὡς ἄνω Μοναὶ ὅσον καὶ τὸ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν κείμενον πευκόδασος.

Πρῶτοι καὶ χωρὶς νὰ παροτρυνθοῦν ὁπωσδήποτε ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ὑποτομέως Ὕδρας ἔσπευσαν εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς οἱ Φαλαγγῖται. Παρὰ τὸν καυστικὸν μεσημβρινὸν ἥλιον, παρὰ [illegible] τοῦ [illegible] φους καὶ παρὰ τὴν ἔλλειψιν καταλλήλων ἐργαλείων ([illegible] κλπ.), οἱ Φαλαγγῖται ἐπέδειξαν ἀξιοθαύμαστον καὶ ζηλευτὴν δραστη-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ριότητα εἰς τὸ ἐπικίνδυνον καὶ δύσκολον τοῦτο ἔργον.

Μὲ κλάρες, τὶς ὁποίες ἀπέκοψαν ἀπὸ τὰ πεῦκα τοῦ ἐγγὺς δάσους, ἠγωνίσθησαν ὑπερανθρώπως διὰ τὸν ἐντοπισμὸν καὶ τὴν κατάσβεσιν τῆς πυρκαϊᾶς. Ἡ τρίωρος προσπάθειά των ἐστέφθη ὑπὸ ἐπιτυχίας, κατωρθώθη δὲ τελικῶς ἡ κατάσβεσις τοῦ πυρὸς καὶ οὕτω δὲν ἐθίγησαν αἱ Μοναὶ καὶ οὐδὲν πεῦκον ἐκ τοῦ δάσους ἔπαθέ τι.

Αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ ἐξετίμησαν δεόντως τὸ ἔργον τοῦτο τῶν Φαλαγγιτῶν. Συγκινητικὸν ὑπῆρξε τὸ γεγονὸς ὅτι παρ' ὅλον ὅτι καὶ τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ὑποδήματα τῶν Φαλαγγιτῶν κατεστράφησαν, οὗτοι οὐδεμίαν ἐξέφρασαν ἐπιθυμίαν ἀποζημιώσεώς των ἀλλ' ἀντιθέτως ἡ πρότασις τῆς Ἀστυν. Ἀρχῆς Ὕδρας περὶ ὑλικῆς ἀποζημιώσεώς των προεκάλεσε μεταξὺ αὐτῶν ζωηρὰς καὶ ἐντόνους διαμαρτυρίας.

Διὰ πολλοστὴν οὕτω φορὰν οἱ Φαλαγγῖται ἀπέδειξαν ἀδιάψευστα πόσον αἱ ἀρχαὶ τῆς αὐτοθυσίας καὶ ἀλληλεγγύης ἔχουν ριζωθῆ βαθύτατα εἰς αὐτούς.

Ὁ κ. Νομάρχης Ἀργολιδοκορινθίας, ὡς Γεν. Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν., ἀπένειμε κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἔπαινον πρὸς τὸν Σχηματισμὸν Ὕδρας διὰ τὴν ἀξιοσημείωτον ταύτην πρᾶξιν τῶν Φαλαγγιτῶν του, τὴν ἐμπνεομένην ἀπὸ τὴν ἅμιλλαν πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ εὐγενὲς καὶ ὑψηλόν.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.— Ἀπὸ ἡμερῶν ἤρχισεν ἡ πρακτικὴ ἐκπαίδευσις τῶν μονάδων τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Μουρνιῶν καὶ Σούδας.

Φαλαγγίτισσες καὶ Σκαπάνισσες ἦσαν συγκεντρωμένες κάτω ἀπὸ τὰ πλατάνια τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, ὅπου ὁ συναγωνιστὴς Χατζηγιωργάκης, συνεργάτης τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ ἀπεσταλμένος διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν Β' Ἀθλητικῶν Ἀγώνων, ἡ Διοικήτρια τῆς 250ῆς Φάλαγγος Περιχώρων, μία Τετράρχης καὶ δέκα Λοχίτιδες ἀνέλαβον τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μικρῶν συναγωνιστριῶν των. Ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα καὶ μᾶλλον ἀποτελεσματικὰ μαθήματα, διότι ἐκεῖ στὸν ἀνοιχτὸν οὐρανό, κάτω ἀπὸ τὰ καταπράσινα δένδρα ποὺ δίπλα τρέχει κρυστάλλινο νερό, νοιώθει κανεὶς τὸν ἑαυτόν του δοσμένο ὁλοκληρωτικὰ στὴν μητέρα Ἑλλάδα.

Σὲ λίγο ἔφθασε καὶ ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια, τὴν ὁποίαν ἡ Νεολαία ὑπεδέχθη μὲ ἔξαλλον ἐνθουσιασμόν, διότι στὸ πρόσωπό της βρίσκει τὸν πιὸ ἔνθερμο ἑρμηνευτὴ τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου, τὴν ἀκούραστη συναγωνίστρια τὴν πιὸ εἰλικρινῆ φίλη.

Μετὰ τὸ μάθημα παρετέθη πλούσιον γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ἅπαντες οἱ συναγωνισταὶ καὶ αἱ συναγωνίστριαι, ἑνωμένοι ὅλοι σ' ἕνα ἀδιάσπαστον σύνολον, ἀδελφωμένοι καὶ συνδεδεμένοι μὲ τὸν κρίκον τῆς συναγωνιστικῆς ἀλληλεγγύης, ἀποτελοῦντες μιὰ οἰκογένεια μὲ ἕνα ἐθνικὸ σκοπὸ καὶ μιὰ κοινὴ ἰδέα.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ἠγέρθησαν προπόσεις ἐκ μέρους τῶν συναγωνιστῶν καὶ συναγωνιστριῶν καὶ μιὰ μυρωμένη αὔρα πατριωτισμοῦ καὶ ἀγάπης διέπνεε τὰ πάντα. Ὅλοι ἐξητωκραύγασαν ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ εὐθυμία ἔφθασαν εἰς τὸ κατακόρυφον. Χοροί, τραγούδια, γέλια γέμισαν τὴν ἀτμόσφαιρα ἀπὸ ἄδολη χαρά.

Στὶς 3½ ἔγινεν ἡ ἐκκίνησις γιὰ τὴ Σούδα, ὅπου ἦσαν παρατεταγμένες Σκαπάνισσες καὶ Φαλαγγίτισσες. Καὶ ἐκεῖ ἔγινεν ἡ αὐτὴ πρακτικὴ ἐκπαίδευσις καὶ στὶς 5½ ὅλοι γύρισαν ἐνθουσιασμένοι στὰ Χανιά.

Ἐξ ἄλλου ἔγινε συγκέντρωσις τῶν 248ης καὶ 249ης Φαλάγγων εἰς τὸ Γυμναστήριον. Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια παρεκάλεσε τὸν συναγωνιστὴν Χατζηγιωργάκην ὅπως μεταβῇ μετ' αὐτῆς εἰς τὸν τόπον τῆς συγκεντρώσεως καὶ παρακολουθήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μαθήματος. Ὁ συναγωνιστής, εὐγενῶς ἀποδεχθεὶς τὴν παράκλησιν τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας, μετέβη εἰς τὸ Γυμναστήριον, ὅπου ἐξετελέσθη ἡ ἐφαρμογὴ τῆς πρακτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης κ. Κοντομήτρος, ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου της καὶ ὁ συναγωνιστὴς Χατζηγιωργάκης μετέβησαν εἰς τὴν 367ην Φάλαγγα Θηλέων Καστελλίου Κισσάμου πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ μονάδων τῆς Ε.Ο.Ν. Ἡ Νεολαία τῆς κωμοπόλεως, πλήρης ἐνθουσιασμοῦ, εὑρίσκετο παρατεταγμένη εἰς τὸ Σχολεῖον, αἱ δὲ Ἀρχαὶ αὐτῆς ἦλθον ἐπ' αὐτοκινήτου 10 χιλιόμετρα ἔξω τῆς πόλεως πρὸς ὑποδοχήν.

Ἐκ τῆς γενομένης ἐπιθεωρήσεως, ἥτις ἦτο λίαν ἱκανοποιητική, ἀπεδείχθη ὅτι τὰ ἐθνοσωτήρια κηρύγματα τῆς 4ης Αὐγούστου βρῆκαν ἀπήχησιν στὶς καρδιὲς καὶ τῆς πιὸ μικρῆς Σκαπάνισσας ἀκόμα.

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ. — Μὲ ἀληθινὴ συγκίνησι βλέπει κανεὶς τὴν εὐγενῆ προσπάθεια τῶν Φαλαγγιτισσῶν Παλαιοχώρας, οἱ ὁποῖες ἠσχολήθησαν εἰς τὴν κατεργασίαν ξύλου καταλλήλου διὰ ρόκες, διὰ νὰ ἐπεξεργασθοῦν ἀργότερον νῆμα καὶ νὰ πλέξουν μὲ αὐτὸ φανέλλες καὶ κασκὸλ γιὰ τοὺς στρατιώτας μας. Ἡ ἔκδηλος αὐτὴ προθυμία τῶν Φαλαγγιτισσῶν μας καὶ ἡ εὐγενὴς προσπάθεια γιὰ κάθε καλὴ πρᾶξι δείχνει ὅτι ἔνθερμοι ἐμψυχωταὶ καὶ ἐμπνευσταὶ τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι ἀποφασισμένες νὰ συνεχίσουν μὲ τὴν αὐτὴν θέρμην καὶ πατριωτισμὸν τὸν δρόμον ποὺ ἐχάραξεν ἡ ἀνατολὴ τῆς ἐθνοσωτηρίου ἡμέρας τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Αἱ ἀρκετὰ συγκινητικαὶ καὶ πλήρεις πατριωτισμοῦ διαθέσεις ἁπάντων τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξεδηλώθησαν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ πολεμικοῦ μας πλοίου «Ἕλλη». Καθημερινῶς ὑποβάλλονται εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων ἀναφοραὶ δι' ὧν ζητεῖται ὅπως ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια δεχθῇ τὰς ἐκ τῶν μελῶν της εἰσφορὰς ὑπὲρ τῆς «Νέας Ἕλλης».

Ἀπὸ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου εἰς τὸ χωρίον Ἀβδοῦ Πεδιάδος Κρήτης.

— Πρὸ ἡμερῶν ἐστάλη εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν ὑπὸ τοῦ Λόχου Ἐπισκοπῆς συγκινητικὴ ἐπιστολὴ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Ἀρχηγόν, ἐκφράζουσα τὰ εὐγενῆ τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Φαλαγγιτῶν αἰσθήματα, μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως ἀποσταλῇ εἰς τὸν Ἀρχηγὸν μετὰ 1.505 δραχ. ὑπὲρ τῆς «Νέας Ἕλλης». Ὡσαύτως ἡ ὁμὰς Ἀρχοντικῆς ἀπέστειλεν 150 δραχ., τὸ τμῆμα Σελλίου 200, τὰ δὲ τμήματα Λευκωγείων, Γιαννιοῦ καὶ Ἀσωμάτων 2.350 δραχ., ποσὸν εἰσπραχθὲν ἐξ ἐράνου μεταξὺ τῶν μελῶν καὶ τῶν κατοίκων τῶν ὡς ἄνω χωρίων.

— Χαρακτηριστικαὶ εἶναι αἱ προκηρύξεις, τὰς ὁποίας τὰ τμήματα Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων Λευκογείων καὶ Γιαννιοῦ ἀπηύθυναν πρὸς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοὺς κατοίκους, δι' ὧν ζητοῦν νὰ ἐμψυχώσουν ἅπαντας καὶ νὰ ζητήσουν ἀπὸ αὐτοὺς τὴν ἐνίσχυσιν εἰς τὸ ἱερὸν ἔργον, τὰς στιγμὰς ποὺ ὅλοι μαζὶ ἀδελφωμένοι πονοῦμε καὶ ὑποφέρουμε γιὰ τὸν ἄδικο χαμὸ τοῦ πολεμικοῦ μας.

— Μὲ μεγάλην ἐπίσης προθυμίαν οἱ συμπολῖται ἀπήντησαν εἰς πρόσκλησιν τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης, πρὸς διενέργειαν ἐράνου καὶ τὴν προσφορὰν δώρων καὶ ψυχαγωγίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 6ης Ὀκτωβρίου, καθιερωθεῖσαν ὡς ἡμέραν τῶν Ἐθνικῶν μας Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Τὸ μέχρι σήμερον συλλεγὲν ποσὸν ἀνέρχεται εἰς 6.970 δραχ., αἱ εἰσφοραὶ δὲ συνεχίζονται ἀθρόως.

— Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια μετὰ 3 βαθμοφόρων τοῦ Ἐπιτελείου της ἐπεσκέφθη τὰ τμήματα τοῦ Τάγματος Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρουστίκων, πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ Ἀρχείου καὶ δι' ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑφαντηρίου τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια ἔδωσεν ὁδηγίας εἰς τὰς Διοικητρίας τῶν τμημάτων Ρουστίκων, Ἁγ. Κωνσταντίνου, Ἀργυρουπόλεως καὶ Ἐπισκοπῆς, σχετικὰς μὲ τὴν ἐν γένει πρόοδον τῶν τμημάτων. Εἰς δὲ τὰς συγκεντρωθείσας Φαλαγγιτίσσας ὡμίλησε διὰ τὴν λειτουργίαν καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἐν Ρεθύμνῃ λειτουργοῦντος Ὑφαντηρίου τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ Πρατηρίου αὐτῆς καὶ ἐξήγησε τὰς εὐκολίας τὰς ὁποίας παρέχει εἰς αὐτὰς νὰ διδάσκωνται καὶ νὰ ἐκτελοῦν ἐργασίας ὑφαντηρίου ἐπὶ πληρωμῇ πρὸς ἐξάπλωσιν τῆς λαϊκῆς κρητικῆς τέχνης καὶ ἀκόμα νὰ ἀναλαμβάνῃ τὸ Πρατήριον τοῦ Ὑφαντηρίου τῆς Ε.Ο.Ν. νὰ πωλῇ διαφόρους ἄλλας ἀτομικάς των ἐργασίας, ἐὰν τὸ ἐπιθυμοῦν. Εἰς τὰ ἀνωτέρω τμήματα αἱ Φαλαγγίτισσαι ἔμειναν εὐχαριστημέναι καὶ πολλαὶ ἐκ τούτων ἐζήτησαν νὰ τοὺς ἀνατεθῇ ἐργασία.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια ἐπεσκέφθη καὶ τὰ τμήματα Μετοχίων καὶ Γωνιᾶς καὶ ἔδωσε τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ὁδηγίας.

Ἀπὸ τὴν ὅλην ἐπιθεώρησιν ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια ἔμεινεν ἱκανοποιημένη τόσον ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῶν Δ)τριῶν τῶν τμημάτων ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν πρόθυμον δήλωσιν συμμετοχῆς τῶν Φαλαγγιτισσῶν διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς λαϊκῆς κρητικῆς τέχνης.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. —Πρὸ ἡμερῶν ὁμὰς ἐκ 47 Φαλαγγιτῶν τῆς 253ης Φάλαγγος ἐξετέλεσε διήμερον ἐκδρομὴν εἰς Ἀρχάνας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πορείας ἔγιναν νυκτεριναὶ ἀσκήσεις (ἀνίχνευσις, προσανατολισμὸς κ.λ.π.). Εἰς Ἀρχάνας ὑπεδέχθησαν τοὺς ἐκδρομεῖς βαθμοφόροι τῆς 396ης Φάλαγγος. Τὴν ἑπομένην μέχρι μεσημβρίας ἐξετελέσθη τὸ πρόγραμμα πλήρως, περιλαμβάνον κατασκήνωσιν, ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως, διαφόρους θεωρίας καὶ ἐφαρμογὴν αὐτῶν εἰς τὴν πρᾶξιν. Τὸ ἀπογευματινὸν πρόγραμμα λόγῳ τῆς πεσούσης βροχῆς ἐματαιώθη.

Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν Τμήματα Ε.Ο.Ν. τῆς 320ῆς Φάλαγγος εἰργάσθησαν ἐπὶ τρίωρον εἰς τὸ Πρότυπον Ἀγρόκτημα Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων, τὸ παραχωρηθὲν παρὰ τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν βαθμοφόροι τῆς 252ας Φάλαγγος ἐπεδόθησαν εἰς τὴν τελείαν ἐκμάθησιν τῶν μορσικῶν σημάτων.

Παρὰ τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῶν λοιπῶν Φαλάγγων ἔγιναν αἱ καθορισθεῖσαι συγκεντρώσεις καὶ ἐφηρμόσθη πλήρως τὸ πρόγραμμα.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΚΕΡΚΥΡΑ. — Τὰ μαθήματα τῆς ὑφ' ἡμᾶς Φάλαγγος Ε.Ο.Ν. Θηλέων Κερκύρας ἐδιδάχθησαν κανονικῶς.

Εἰς τὸ 1ον Τάγμα, κατόπιν διαταγῆς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἐγένετο ἀνάπτυξις τοῦ θέματος «Διατί ὁ σῖτος παρέμεινεν εἰς τὴν αὐτὴν τιμήν». Τὴν ὁμιλίαν παρηκολούθησε καὶ ὁ Ἐπιθεωρητὴς τῆς 6ης Ἐπιθεωρήσεως, ὅστις μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς ἔκαμεν ὑποδειγματικὴν διδασκαλίαν. Ἐπηκολούθησαν ἀθλητικαὶ ἀσκήσεις καὶ μαθήματα ποδηλάτου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς τὸ 2ον Τάγμα ἀνεπτύχθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 187 ἐγκύκλιος «Ὁδηγίαι περὶ οἰκογενειακῆς αὐτοπροστασίας ἀπὸ τῶν Π.Χ.Ο.».

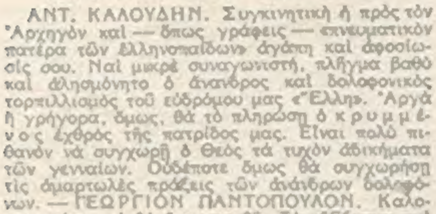
Εἰς τὸ ἀνεξάρτητον Τάγμα τὰ μέλη ἐδιδάχθησαν γενικὰ περὶ κανονισμῶν, ἐπηκολούθησαν δὲ παιγνίδια καὶ διάφορα ᾄσματα.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ἀρρένων Λέσβου ἤρχισε διὰ τοῦ ἐγχωρίου Τύπου προπαγανδιστικὴν κίνησιν διὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν ἀχρήστων ἀντικειμένων.

— Ὁ νέος Περιφ. Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Λέσβου μετέβη εἰς Ἁγιάσον, ὅπου ἐπελήφθη τῆς μελέτης διαφόρων ζητημάτων τῆς αὐτόθι Ε.Ο.Ν., λύσας πλεῖστα ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐπιθεώρησε τμήματα Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων. Ὁ κ. Περ. Διοικητὴς συνέστησεν εἰς Ἁγιάσον Ἕνωσιν Φίλων τῆς Ε.Ο.Ν., εἰς ἣν μετέχουν ἐπίλεκτα μέλη τῆς κοινωνίας τῆς κωμοπόλεως.

— Ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Λέσβου κατηρτίσθη βιβλιοθήκη περιλαμβάνουσα βιβλία μὲ ἠθικοπλαστικὸν περιεχόμενον, ἥτις καὶ θὰ λειτουργήσῃ συντομώτατα.

— Ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Λέσβου ἱδρύθη Σκοπευτήριον, τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργήσῃ λίαν προσεχῶς.

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤ. ΚΑΛΟΥΔΗΝ. Συγκινητικὴ ἡ πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ — ὅπως γράφεις — «πνευματικὸν πατέρα τῶν Ἑλληνοπαίδων» ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσίς σου. Ναὶ μικρὲ συναγωνιστή, πλῆγμα βαθὺ καὶ ἀλησμόνητο ὁ ἄνανδρος καὶ δολοφονικὸς τορπιλλισμὸς τοῦ εὐδρόμου μας «Ἕλλη». Ἀργὰ ἢ γρήγορα, ὅμως, θὰ τὸ πληρώσῃ ὁ κ ρ υ μ μ έ ν ο ς ἐχθρὸς τῆς πατρίδος μας. Εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ συγχωρῇ ὁ Θεὸς τὰ τυχὸν ἀδικήματα τῶν γενναίων. Οὐδέποτε ὅμως θὰ συγχωρήσῃ τὶς ἁμαρτωλὲς πράξεις τῶν ἀνάνδρων δολοφόνων. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ. Καλογραμμένο καὶ θὰ δημοσιευθῇ. Τὰ «Ἔξυπνα καὶ κουτὰ» γνωστά. Μερικὰ ἐξ αὐτῶν ἔχουν ἤδη δημοσιευθῆ σὲ περασμένα τεύχη. Γιὰ ποιὸ λόγο τὰ ἔστειλες; — ΙΩΑΝΝΗΝ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΝ. Σὲ συγχαίρομε γιὰ τὴν κλίσιν σου στὴ μουσική. Ἐφ' ὅσον ἔχετε πιάνο καὶ σοῦ ἀρέσει ὡς ὄργανον, νὰ ἐπιδοθῇς στὴν ἐκμάθησί του. Καλὸ ν' ἀρχίσῃς μαθήματα ἀπὸ τώρα ποὺ εἶσαι μικρὸς ὥστε ν' ἀποκτήσῃς ὅσο τὸ δυνατὸν νεώτερος τὴν ἀπαιτουμένη δεξιοτεχνία, γιὰ νὰ μπορῇς νὰ ἐπιδοθῇς στὴ μελέτη καὶ ἐκτέλεσι κλασσικῶν μουσικῶν ἔργων γρηγορώτερα. — ΑΙΚ. ΚΑΡΑΝΤΑΝΗ. Τὸ γραμματάκι σου μιὰ χαρά! Τὸ διαβάσαμε τρεῖς φορὲς καὶ χαρήκαμε τὴν ἁπλότητα τῆς ἐκφράσεώς σου, τὰ συγχωρητέα ὀρθογραφικὰ λαθάκια σου, τὸν ὡραῖο γραφικὸ χαρακτῆρά σου γιὰ κοριτσάκι ὀκτὼ χρονῶν... Ἀλλὰ τὸ ποίημα!... Πῶ!... πῶ!... τί καλὴ ποιήτρια! Περιμένομε κανένα «ἔξυπνο καὶ κουτό». — ΧΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ. Γιατί τόσες παρενθέσεις στὸ διήγημά σου; Τὸ καταντοῦν δυσνόητο. Χρειάζεται νὰ τὸ γράψῃς ἐξ ἀρχῆς. Πρόσεξε τὸν χαρακτῆρα τοῦ μπάρμπα-Θωμᾶ! Δὲν μᾶς φαίνεται ἀληθινός. Θυμίζει περισσότερο Ἐγγλέζο ναυτικὸ παρὰ Ἕλληνα θαλασσόλυκο. Διάβασε τὰ θαλασσινὰ διηγήματα τοῦ Ἀνδρ. Καρκαβίτσα. Θὰ σοῦ ἀρέσουν πολὺ καὶ θὰ ὠφεληθῇς. Στεῖλε μας καὶ τὸ ποίημα, γιὰ τὸ ὁποῖο μᾶς γράφεις, νὰ τὸ ἰδοῦμε. — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Ἐλήφθη. — ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΓΚΟΤΑΝ. Μπράβο σου ποὺ θυμᾶσαι τὴ «Νεολαία» καὶ θέλεις κι' ἐσὺ κάτι νὰ γράφῃς γι' αὐτή. Τὸ παραμυθάκι ποὺ μᾶς ἔστειλες «Ὁ λύκος καὶ τὸ ἀρνί» εἶναι πολὺ γνωστὸ καὶ μόλις ἀρχίσουν νὰ τὸ διαβάζουν τὰ Σκαπανάκια θὰ ἰδοῦν πὼς τὸ ξέρουν καὶ θὰ τὸ ἀφήσουν στὴ μέση. Στεῖλε καλύτερα κάτι ἄλλο λιγώτερο γνωστό. — ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΝ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ. Περιμένομε τὴ συνεργασία σου. — ΘΕΟΦ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΑΝ. Ἐβιάσθηκες νὰ τὸ γράψῃς. Εἶναι φανερὸ ὅτι δὲν τὸ ἄφησες νὰ ὡριμάσῃ. Πρόσεξε τὰ 1ο, 5ο καὶ 8ο τετράστιχα. Ὄχι τόσο γιὰ τὶς λανθασμένες ὁμοιοκαταληξίες ὅσο γιὰ τὸ ἀμφίβολο τῆς διατυπώσεως. — ΓΙΑΝΝΑΚΗΝ ΚΑΤΡΑΜΠΑΝ. Μὲ ὅλη τὴν καλή μας θέλησι καὶ τὴν ἐπίμονο προσπάθειά μας, ἐστάθη ἀδύνατον νὰ διαβάσωμε τὸ γράμμα σου καὶ τὸ παραμυθάκι. Φρόντισε νὰ διορθώσῃς τὸν γραφικόν χαρακτῆρα σου. Ἂν δὲν τὸ κάμῃς τώρα ποὺ εἶσαι μικρὸς δὲν θὰ τὸ κατορθώσῃς ποτέ! Σημείωσε τοῦτο: Θὰ συναντήσῃς πολλὲς δυσκολίες στὴ ζωή σου, ἐξ αἰτίας τοῦ κακοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρός σου. Εἶναι βέβαιο — μερικὲς καλογραμμένες λέξεις τὸ δείχνουν — ὅτι ἡ κακογραφία σου ὀφείλεται σὲ ὑπερβολικὴ καὶ ἀδικαιολόγητη β ι α σ ύ ν η. — ΙΩΑΝΝΑΝ ΣΤΕΡΓΙΟΥ. Σὲ εὐχαριστοῦμε θερμότατα. Φωτογραφία θὰ δημοσιευθῇ. — ΒΛΑΔ. ΦΕΡΜΕΛΑΝ — ΙΒΥΚΟΝ. Ὡραιοτάτη ἡ «Προσευχή». Τὴν δημοσιεύομε κατωτέρω εὐχόμενοι νὰ εἰσακουσθῇ:

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Κάνε, Θεέ, ὁ πόλεμος
γρήγορα νὰ περάσῃ
καὶ ἡ γαλήνη κι' ἡ χαρὰ
νὰ ξαναρθοῦν στὴν πλάσῃ...

Φώτισε τὰ θολὰ μυαλὰ
καὶ δεῖξε τὴν ἀλήθεια
στὰ πλανεμένα, στ' ἄγρια,
καὶ τρελλαμένα πλήθια...

Ὤ πὲς νὰ ρίξουν στὴ φωτιὰ
τὰ ξίφη..., τὰ κανόνια...,
κι' εὐτυχισμέν' ἂς ζήσουν πιὰ
μ' ἀγάπη καὶ ὁμόνοια.

— ΛΕΛΑΝ Σ. ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΗ. Τὰ παραμυθάκια σου πολὺ γνωστά. Στεῖλε μας κάτι εἰ δυνατὸν ὀλιγώτερο γνωστό, ἀφοῦ — μικρὴ ὡς εἶσαι — δὲν μπορεῖς νὰ γράψῃς πρωτότυπο. Σημείωσε τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως. Θὰ τὸ δημοσιεύσωμε μὲ τὴν σημείωσι: Ἐστάλη ὑπὸ κλπ. — ΔΗΜ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΝ. Κι' ἐσὺ ὑπέπεσες στὸ ἴδιο λάθος μὲ τὴν Διαμαντάκη. Ἔστειλες δηλαδὴ ἕνα μῦθο τοῦ Αἰσώπου μὲ τὴν ὑπογραφή σου. Σὰ νὰ τὸν ἔχῃς ἐμπνευσθῆ καὶ γράφεις σὺ ὁ ἴδιος, ἐνῷ ἁπλῶς τὸν ἀ ν τ έ γ ρ α ψ ε ς ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικό σου. — ΦΡ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ. Στεῖλε τὴν μετάφρασι καὶ ἂν εἶναι καλὴ θὰ δημοσιευθῇ. — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ, μαθητὴν χωρίου Ἀρχάνες Κρήτης. Λαμπρὸ ἀπὸ κάθε ἄποψι. Τὸ μέτρο του εἶναι ἀ μ φ ι β ρ α χ ι κ ὸ (υ—υ) ὁ κάθε στίχος ἀποτελεῖται ἀπὸ 3 ἀμφιβράχεις καὶ δύο συλλαβές. Στίχοι κ α τ α λ η κ τ ι κ ο ί. Δηλαδὴ ἔχουν περίσσευμα δύο συλλαβῶν τοῦ τελευταίου μέτρου: σκορπᾶ, πλάση, (χα)ρωπὰ κλπ. Τὸ δημοσιεύομε ἐδῶ.

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΑ ΒΡΑΔΙΑ

Βραδάκια γλυκὰ ποὺ
τ' ἀγέρι σκορπᾶ
δροσόλουστα χάδια στὴν
ἥσυχη πλάση
π' ὠχρὸ τὸ φεγγάρι
γελᾶ χαρωπὰ
λὲς βγῆκε κι' αὐτὸ τὴ
βραδιὰ νὰ γιορτάσῃ.

Στ' ὀλόμαυρο φόντο
ψηλὰ τ' οὐρανοῦ
Τρεμάμενα λάμπουν
τ' ἀστέρια τὰ πλάνα
Φαντάζει βαριὰ ἡ
μορφὴ τοῦ βουνοῦ
Καὶ πέρα γροικᾶται
τοῦ γκιώνη τὸ κλάμα.

— ΙΩΑΝΝΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ ἄρθρον «Ἐμπρὸς Νεοέλληνες, ἡ δόξα καὶ πάλι μᾶς καλεῖ» ἐλήφθη. Χαρακτηριστικό του τὸ λυρικόν του ὕφος. Συντακτικῶς ἀρκετὰ καλό. Ἀλλὰ πολλὰ καὶ π ε ρ ί ε ρ γ α ὀρθογραφικὰ σφάλματα. Π. χ. ἀντιχοῦσε, χρισάφη, πτοχός, ἕνα (μὲ ψιλή), ἦχος (δασεῖα, ὀξεῖα), στὰς Ἀθήνας (μὲ δασεῖα), νορὶς κλπ. κλπ. Ἄλλες πάλι λέξεις ὀλιγώτερο συνήθεις εἶναι σωστὰ γραμμένες. Πῶς συμβαίνει αὐτό; — Δ. ΣΤΑΜΕΛΟΝ. Σᾶς συγχαίρομε θερμῶς γιὰ τὸν θαυμασμό σας πρὸς τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη σας πρὸς τὸν Ἀρχηγόν μας κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ ἐλάβαμε ἀργά. Δὲν μπορεῖ νὰ δικαιολογηθῇ ἡ δημοσίευσίς του. Τὸ ποίημα ἀτελές. Μὴ βιάζεσαι νὰ γράψῃς. Ὡς πρὸς τὸ ἄλλο ζήτημα, σοῦ συνιστοῦμε: θάρρος κι' ἐπιμονή! Ἔτσι εἶναι, δυστυχῶς! Στὴ ζωὴ οἱ εὐτυχισμένες μέρες ἀποτελοῦν ἁπλᾶ διαλείμματα. Μάθε νὰ περιμένῃς, ἀλλὰ καὶ νὰ προσπαθῇς. Νὰ εἶσαι β έ β α ι ο ς πὼς ἡ θύελλα θὰ κοπάσῃ. — ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΝ. Τὸ «Δραματικὴ μπαλάντα» εἶναι οὔτε λίγο οὔτε πολὺ «λογοτεχνικὸς σαλτιμπαγκισμός». Σοῦ ἀρέσει νὰ γράφῃς; Αἰσθάνεσαι τὴν ἀνάγκη νὰ ἐκφράζῃς γραπτῶς ὅ,τι αἰσθάνεσαι; Πολὺ καλά! Γράφε! Κι' ἂν αὐτὰ ποὺ γράφεις ἔχουν περιεχόμενο καὶ εἶναι καλὰ γραμμένα θὰ προσεχθοῦν, θὰ ἐκτιμηθοῦν καὶ μιὰ μέρα θὰ πάρῃς τὴ θέσι ποὺ σοῦ ἀνήκει μέσα στὴν νεοελληνικὴ γραμματολογία. Ποτὲ ὅμως δὲ θὰ φτάσῃς τοῦτο τὸ ποθούμενο, ἂν ἐξακολουθήσῃς νὰ ριψοκινδυνεύῃς κάνοντας ἰσορροπία, πάνω σὲ σάπια σκοινιά. Θὰ πέσῃς! Διάβασε, διάβασε τοὺς παληοὺς καὶ τοὺς νεώτερους, ποὺ ἔχουν φθάσει τοὐλάχιστον ὡς τὸν πρόναο τῆς Τέχνης τοῦ Λόγου. Πρόσεξε τὰ κείμενά των, τὰ θέματα, τὸ ὕφος, τὴν ὀρθογραφία ἀκόμη καὶ ὁδηγήσου ἀναλόγως. Ἂν τὸ κάμῃς αὐτό, δὲ θὰ τολμήσῃς νὰ ξαναγράψῃς τίποτε ποὺ νὰ μοιάζῃ μὲ τὴ «Δραματικὴ μπαλάντα» σου, ποὺ δὲν εἶναι οὔτε ἔμμετρος οὔτε πεζὸς λόγος. Κι' ἔπειτα γιὰ ποιὸ λόγο τόσος σαιξπηριομός; Πι-

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΚΑΙ ΕΠΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 44)

τὴν διεύθυνσίν σου παιδία, ἤτοι ἀνὰ μίαν φουστανέλλαν, δύο βρακία, ζεῦγος ἐμβάδων, φέσιον, καπόταν καὶ ζώνην. Ἀλλὰ πρὶν νὰ ἐνδυθῶσι φρόντισον νὰ κοπῇ ἡ κόμη των καὶ νὰ λουσθῶσι καλῶς. Ἔχε τὸν νοῦν σου νὰ ἀλλάζωσι ὑποκάμισον καὶ βρακίον καθ' ἑβδομάδα, νὰ πλύνῃ δὲ τὰ ἐνδύματα ἡ οἰκονόμος τοῦ σχολείου. Νὰ ἀερίζωσι μόνα καθ' ἑκάστην τὰς καπότας, νὰ κρεμῶσι κατόπιν αὐτὰς εἰς τὸν τοῖχον ἀπὸ καρφίου ὡρισμένου δι' ἕκαστον παιδίον, νὰ γεμίζωνται τὰ στρώματα διὰ ξηροῦ χόρτου ἢ ἀχύρου, νὰ ἔχωσι πέτραν ἀντὶ προσκεφαλαίου καὶ νὰ κατακλίνωνται ἐπὶ τῶν καποτῶν.

»Τὰ σημερινὰ αὐτῶν ράκη νὰ μὴ ριφθῶσι, ἀλλὰ νὰ πλυθῶσι καὶ νὰ φυλαχθῶσι χωριστὰ ἐντὸς δέματος, ἐφ' οὗ νὰ σημειωθῇ ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου. Νὰ καταγράφῃς εἰς ἰδιαίτερον κατάστιχον τὰ ἐνδύματα ὅσα λαμβάνεις καὶ νὰ ἀναφέρῃς ἐγγράφως κατὰ μῆνα περὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν.

»Στέλλω σοι πρὸς τούτοις ἐσωκλείστως καὶ σημείωσιν τῶν ποινῶν ὅσας θὰ ἐπιβάλλῃς καὶ τῶν ἀμοιβῶν ὅσας θὰ ὑπόσχεσαι. Νὰ μοὶ ἀναγγείλῃς δὲ ὀνομαστὶ τοὺς διακρινομένους ἐπὶ πειθαρχίᾳ καὶ ἐκπληρώσει τοῦ καθήκοντος. Τὴν δὲ παρακοήν, τὴν ἀπειθαρχίαν, τὴν ἀταξίαν καὶ τὸ ψεῦδος νὰ τιμωρῇς ὡς ἑξῆς:

»Κατὰ πρώτην μὲν παρεκτροπὴν νὰ ἐπιπλήττῃς αὐστηρῶς τὸν ἄτακτον, παρόντων ὅλων τῶν παιδίων. Τὴν δὲ δευτέραν νὰ λιγοστεύῃς κατὰ τὸ ἥμισυ τὴν τροφὴν καὶ τὴν τρίτην νὰ ἐκβάλῃς τὸ νέον ἔνδυμα καὶ νὰ βάλῃς ἀντ' αὐτοῦ τὰ παλαιὰ ράκη. Καὶ μόνον μετὰ παρέλευσιν ὡρῶν εἰκοσιτεσσάρων νὰ συγχωρῇς τὸν ἄτακτον, ἀφοῦ σὲ παρακαλέσωσιν οἱ συνταξῖται του. Ἡ δὲ ἔκδυσις καὶ ἔνδυσις νὰ γίνωνται ἐνώπιον ἁπάντων τῶν μαθητῶν. Ἐγὼ δὲ θὰ ἀποφασίζω μετὰ τὴν ἀναφοράν σου ἂν ἁρμόζῃ νὰ δεχθῶμεν βαρυτέρας ποινάς».

Ἵδρυσεν Ὀρφανοτροφεῖον, ὅπου συνεκέντρωσε τὰ ὀρφανὰ τῶν πεσόντων κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν διὰ νὰ μορφωθοῦν. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Σχολεῖον Αἰγίνης, ἵδρυσεν εἰς τὴν Τίρυνθα Γεωργικὴν Σχολήν, εἰς τὸ Ναύπλιον στρατιωτικὴν καὶ εἰς τὸν Πόρον ἐκκλησιαστικήν. Ἐπίσης συνέστησε τυπογραφεῖον καὶ Μουσεῖον.

Ὁ λαὸς μὲ ἐνθουσιασμὸν ἐβοήθει τὸ ἔργον αὐτό, διότι ἐδίψα ἀπὸ μόρφωσιν. Ἐκεῖ ποὺ συνήντησεν ὁ κυβερνήτης δυσκολίας ἦτο εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν γυναικῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἴσχυον αἱ τουρκικαὶ συνήθειαι, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ γυναῖκα ἔπρεπε νὰ εἶναι κλεισμένη εἰς τὸ σπίτι καὶ νὰ μὴ ἀσχολῆται εἰς τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν. Κατ' οὐδένα λοιπὸν τρόπον ὁ λαὸς ἤθελε νὰ στείλῃ τὰ κορίτσια του εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐν τούτοις σιγὰ - σιγά, χάρις εἰς τὴν ἐπιμονὴν τοῦ Καποδίστρια, ἡ πρόληψις αὐτὴ ἤρχισε νὰ ἐγκαταλείπεται καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ συστηθοῦν καὶ σχολεῖα θηλέων.

Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Καποδίστρια εἶχεν ἑξακοσίας χιλιάδας κατοίκους μόνον. Καὶ ὅμως τὸ πρῶτον ἔτος τῆς κυβερνήσεώς του ἐνεγράφησαν ἓξ χιλιάδες μαθηταὶ εἰς τὰ σχολεῖα. Τὸ περίεργον δὲ εἶναι ὅτι εἰς τὰ σχολεῖα αὐτὰ ἐπήγαιναν ὄχι μόνον μικρὰ παιδιὰ ἀλλὰ καὶ ἡλικιωμένοι, οἱ ὁποῖοι ἐπεθύμουν νὰ μάθουν γράμματα. Τὸ δεύτερον ἔτος οἱ μαθηταὶ ἦσαν διπλάσιοι καὶ τὰ σχολεῖα ἔφθασαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑκατὸν τριάντα.

Κώστας Καιροφύλας

(Συνέχεια τῆς ἀλληλογραφίας)

θαίνει ὁ πατέρας, πεθαίνει ἡ μητέρα πεθαίνει κι' ὁ γυιός! Πρὸς Θεοῦ! Ἂς σταματήσῃ πιὰ αὐτὸ τὸ μονότονο τραγοῦδι τοῦ θανάτου! Νέα παιδιὰ ἐσεῖς, χρέος σας νὰ προσέξετε, ν' ἀγαπήσετε καὶ νὰ τραγουδήσετε τὴ ζωή. Πρόσεξε τί γράφεις καὶ πῶς τὸ γράφεις: «Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἥλιος σὰν πάλι ξαναβγῆκε καὶ φώτισε τὴ θάλασσα, φώτισε τ' ἀκρογιάλι, τὴν πιὸ λαμπρὴ ἀχτίδα του ἔστειλε στὴν καλύβα. Καὶ κεῖ φωτοστεφάνωσε μάνα, πατέρα, γυιό. Κι' ὅταν ψαράδες μιὰ φορὰ μὲ τὰ ψαρατικά(;) τους ἦρθαν στὴν τύχη κατὰ κεῖ... τρία κουφάρια βρῆκαν. Τὸ ἕνα ἦταν παράμερα, τὰ δυὸ ἀγκαλιασμένα. Κι' ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ τὰ κοντινά, τὰ δυὸ τ' ἀγκαλιασμένα, μαχαίρι εἶχε στὴν καρδιὰ μέσα βαθιὰ χωμένο. Κι' ἡ θάλασσα ἡ ἄπονη σιγὰ-σιγὰ κουνοῦσε μὲ κυματάκια ἁπαλά, τὰ δόλια θύματά της». Τὸ διαβάζει κανεὶς καὶ δὲν ξέρει τί πρέπει νὰ κάμῃ. Νὰ γελάσῃ ἢ νὰ κλάψῃ! Ἐπειδὴ πραγματικὰ δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ τελείως ἀδιάφορος. — ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΞΟΥΡΙΔΑΝ. Ἰδοὺ τὸ «ἔξυπνο καὶ κουτό»: — «Ὁ δάσκαλος: — Γιατὶ Μίμη τὴν 25ην Μαρτίου στολίζομε τὴν πόλιν μας ξοδεύοντας τόσα πολλὰ λεπτά; Ὁ Μίμης: — Γιὰ νὰ δείξωμε, κύριε, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει πολλὰ λεπτά!...». Ὅσο κι' ἂν προσπαθήσαμε δὲν κατωρθώσαμε νὰ βροῦμε τὸ χιοῦμορ, δηλ. τὸ ἀστεῖο, τὴν ἐξυπνάδα ἢ ἂν θέλῃς τὴν ἔξυπνη-κουταμάρα. Ὑπενθυμίζομε ἀκόμη ὅτι δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ κάνωμε πνεῦμα — καλὸ ἢ κακό, ἀδιάφορο — πάνω σὲ θρησκευτικὲς καὶ πατριωτικὲς ἐκδηλώσεις, ὅπως εἶναι ὁ ἑορτασμὸς τῆς 25ης Μαρτίου. Εἶσαι, μᾶς γράφεις, Σκαπανάκι καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι! Σίγουρο πὼς κάποιος ἄλλος σοῦ τὄγραψε τὸ «ἔξυπνο καὶ κουτό» αὐτό, γιατὶ καὶ τὰ γράμματα εἶναι μεγαλίστικα! — ΑΝΔΡΕΑΝ ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗΝ. Πολὺ καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ. — ΠΑΝΤ. ΔΑΜΑΣΚΟΠΟΥΛΟΝ. Περάσετε ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ καὶ ζητήσατε τὰ ἐν λόγῳ τεύχη. — ΜΑΡΙΑΝ ΚΑΨΗ. Ὄχι. — ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΜΑΝΔΑΛΕΝΑΚΗΝ. Δέξου θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὰς ὑγιεῖς ἀρχάς σου, τὰς ὁποίας ἐκθέτεις εἰς τὸ ἄρθρο σου «4η Αὐγούστου». — ΓΕΩΡΓ. Α. ΤΖΙΡΑΝ. Δυστυχῶς ἔχασε τὴν ἐπικαιρότητά του. — Α. ΒΕΛΙΤΣΙΩΤΗΝ. Τὰ χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. Ἀλλὰ γιατὶ «πρώην». Ἔπαυσες νὰ τὴ διαβάζῃς; — ΣΤΑΜΑΤ. ΝΙΚΗΦΟΡΑΚΗΝ. Ὅπως οἱ ἄλλες Καλὲς Τέχνες ἔτσι καὶ ἡ ζωγραφικὴ ἀπαιτεῖ καλλιέργεια. Τὰ σκίτσα ποὺ μᾶς ἔστειλες φανερώνουν ὅτι ὑπάρχει δεξιοτεχνία. Δὲν λέμε ταλέντο, τοὐλάχιστο πρὸς τὸ παρόν. Φρόντισε νὰ καταγίνῃς μ' ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονή. Εἶναι κάποια σχολὴ ζωγραφικῆς, ποὺ διαφημίζεται στὸν καθημερινὸ τύπο (Λ. Μπέ, Σέ). Τὰ Γραφεῖα της εἶναι στὴν ὁδὸν Πανεπιστημίου. Ζήτησε σχετικὰς πληροφορίας. Πολὺ πιθανὸν νὰ σ' ἐνδιαφέρουν. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΙΠΕΡΑΝ. Ἄλλο πάλι τοῦτο! Ἔκοψες ἀπὸ ἕνα τετράδιό σου ἐκθέσεων, μὲ χρονολογίαν 15η Μαΐου 1932 (!) μίαν σύνθεσιν, τὴν 14ην γιὰ τὴν ἀκρίβεια, καὶ τὴν ἔστειλες νὰ τὴν δημοσιεύσωμε. Νὰ δημοσιεύσωμε μιὰ ἔκθεσι, ποὺ γράφτηκε πρὸ 8 ἐτῶν! Σκέψου πόσο δύσκολη θὰ ἦταν ἡ θέσι τοῦ περιοδικοῦ, ἂν ὅλοι οἱ ἀναγνῶσται του, ποὺ διατηροῦν τὰ μαθητικά τους τετράδια, ἔκαναν τὸ ἴδιο. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΑΠΑΚΙΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐπειδὴ πολλοὶ κάνουν τὸ ἴδιο μὲ σένα σφάλμα, ἀναγκαζόμεθα νὰ ὑπενθυμίσωμε ὅτι ὁ Βασιλεύς μας ὀνομάζεται ΓΕΩΡΓΙΟΣ. — ΤΑΚΗΝ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΝ. Ὡραιότατος ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησες στὸ παραθεριστικὸ κέντρο Κερπινή. Λυπούμεθα, διότι λόγῳ ἐλλείψεως χώρου δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ δημοσίευσίς του. Παραθέταμεν ἐδῶ τὸ τέλος τῆς ἐν λόγῳ ὁμιλίας σου: «Ὅλοι μὲ τὸ χαμόγελο τῆς αἰσιοδοξίας στὰ χείλη ἂς ἀκολουθήσωμεν τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην καὶ ἂς γονατίσωμεν μπροστὰ στὸ βωμὸ τῆς 4ης Αὐγούστου, εἰς τὸν ὁποῖον λατρεύεται ἡ Ἑλληνικὴ Ἰδέα καὶ προσκυνεῖται ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίς. Ὅλοι ἂς εὐχηθοῦμε ἐκ βαθέων νὰ ζήσῃ ὁ Ἀρχηγὸς καὶ Πνευματικὸς Πατέρας μας κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς καὶ νὰ δοῦμε τὴν Ἑλλάδα βαδίζουσα ἐμπρὸς στεφανωμένη μὲ τὴν παληά της δόξα». — Β. ΚΑΡΟΥΝΤΖΟΝ. Μᾶς γράφεις: «Εἶμαι εὐτυχισμένος διότι εἶμαι Ἑλληνόπουλο, διότι ἔχω πατρίδα μὲ μεγάλη καὶ ἔνδοξη ἱστορία, διότι εἶμαι ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν., τὴν ὁποίαν ἵδρυσεν ὁ Ἀρχηγός μας καὶ πάνω σ' αὐτὴν στηρίζει τὸ μέλλον τῆς πολυαγαπημένης μας Πατρίδος Ἑλλάδος». Τὰ λὲς ὡραῖα καὶ σωστά. Στὸ ποίημα ὅμως; Γιὰ πρόσεξε:

Ἑλλάδα μου γλυκειὰ πολυδοξασμένη χώρα,
ποὺ μὲ τῆς δόξας τὸ στεφάνι τιμημένη εἶσαι τώρα
πῶς μᾶς ἔβλεπες κι' ἐθρηνοῦσες
ὡς τὴν ἅγια μέρα ποὺ ποθοῦσες.
Τὰ γαλανὰ τὰ μάτια σου δάκρυα πολλὰ εἶχαν [χύσει
καὶ τὰ μαρμαρένια χείλη σου ποτὲ δὲν εἶχαν [ἀνοίξει,
ὁ φθόνος καὶ ἡ θλίψη μαζύ σου εἶχαν καθίσει
καὶ ποτὲ δὲν ἄφησαν στὸ δροσερὸ κορμί σου
λουλούδι γιὰ ν' ἀνθίσῃ.

I. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Γράψε μας τὴν προέλευσι τοῦ «Γεροβοσκοῦ». — Γ. ΓΕΡΟΔΗΜΟΝ. Ἰδοὺ οἱ πρῶτοι στίχοι τοῦ ποιήματος, ποὺ μᾶς ἐστείλατε ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἡ Ἑλλὰς τῆς 4ης Αὐγούστου»:

«Ποιὰ εἶν' αὐτὴ ποὔχει προβάλει
μὲ ὁλόλευκα φτερά;
Ἀγγελόμορφη, οὐρανία,
ἀπαράλλαχτη θεά;
Χρυσοδάφνινο στεφάνι
στὸ κεφάλι της φορεῖ,
φῶς τριγύρω της σκορπίζει
καὶ πετάει καὶ προχωρεῖ».

— ΝΙΚ. ΖΑΓΚΛΑΒΗΡΑΝ. Ἀναμφισβήτητος ποιητικὴ διάθεσις. Λαμπρὴ ἰδέα ν' ἀρχίσῃς ἀπὸ τὸ Σολωμὸ τὶς μελέτες σου τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως. Γράψε ὅμως συντομώτερα ποιήματα. Πρόσεχε ἐπίσης ν' ἀποφεύγῃς τὶς ἀντιποιητικὲς λέξεις καὶ τοὺς τύπους ἐκείνους, ποὺ εἶναι πιθανὸν νὰ στέκουν στὸν πεζὸ λόγο καὶ ποὺ δὲν στέκουν ὅμως διόλου στὸν ἔμμετρο. — ΕΡΜΕΛΙΝΔΑ ΛΙΒΑΔΑ. Δημοσιεύομε στὴν στήλην αὐτὴ τὶς δύο πρῶτες στροφὲς τοῦ ποιήματός του «Ἡ Νεολαία»:

Τί ὡραία Νεολαία
εἶναι ἡ Ἑλληνική
μὲ τὴν ὄμορφη σημαία
καὶ τὴν ὄμορφη στολή.

Μὲ τὴν πίστη τὴ μεγάλη
καὶ τὸν ἱερὸ σκοπὸ
νὰ μᾶς ζήσῃς Νεολαία
μὲ τὸν ἱερὸ σκοπό.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Κ. Π. Τὸ σταυρόλεξον χωρίζεται σὲ ἄλλα μικρότερα. Κακόν. Τὸ μηχανισμὸ τοῦ κρυπτογραφικοῦ φαίνεται ὅτι δὲν τὸν καταλάβατε. — Δ. Σ. ΚΡΙΚΟΝ. Μᾶς συγκινοῦν τὰ ἀγαθά σας αἰσθήματα. Συγχαρητήρια γιὰ τὶς ὡραῖες σας ἰδέες. Οἱ ἀσκήσεις ἐγκρίνονται. — Ν. Γ. ΣΠΙΝΑΡΗΝ. Γράφετε σὲ μιὰ κανονικὴ κόλλα χαρτιοῦ κι' ὄχι σὲ κουρέλια. — Κ. Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ — Χ. Κ. ΤΣΙΑΓΚΑΝ. Δυστυχῶς ἡ ἐπεξήγησις ὅτι ἡ νῆσος εἶναι ἀνορθόγραφος, δὲν εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν δημοσίευσι τῆς Σύρου ὡς Σήρου. Ποῦ θυμηθήκατε τὸν Κιοσὲ Μεχμὲτ Πασᾶ; Στὰ σταυρόλεξά μας πρέπει νὰ ἔχουμε εὐκολες μᾶλλον λέξεις. Ἔπειτα ἐκεῖνο τὸ ΣΣΟΤ; — Π. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΝ, Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνονται. — Δ. Ι. ΚΟΥΡΜΠΑΛΟΝ. Δὲν εἶναι κατάλληλο τὸ σταυρόλεξο. — Π. ΚΟΚΚΑΝ. Θὰ δημοσιευθοῦν. — Ι. Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνονται. Μπορεῖτε νὰ γραφῆτε συνδρομητὴς καὶ νὰ στείλετε ἀμέσως τὰ χρήματα. — Σ. Ι. ΜΑΡΟΥΛΗΝ. Καλά, ἐκτὸς τοῦ σταυρολέξου. — ΓΑΡ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ. Γνωστὲς οἱ «ἐρωτήσεις» σας. — Π. Κ. ΠΑΡΑΔΕΙΣΗΝ. Ἀπορρίπτεται. — Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Ἀπὸ τὸ σταυρόλεξο ποὺ στείλατε, θὰ δημοσιευθοῦν μερικὲς ἀσκήσεις. — Ν. Ι. ΖΗΚΟΝ. Ἀπὸ τὶς ἀσκήσεις πιθανὸν νὰ δημοσιευθοῦν μερικές. — Α. Κ. ΚΑΡΑΤΖΑΝ. Ἐγκρίνονται. — Β. ΖΑΧΑΡΙΟΥΔΑΚΗΝ. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. — Π. Β. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΝ. Συγχαρητήρια γιὰ τὶς ὡραῖες λύσεις. — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Ἐλήφθησαν οἱ ἀσκήσεις σας. — Ε. Π. ΚΑΛΟΓΡΙΔΟΥ. Ὅλα καλά, ἀλλὰ τὸ σταυρόλεξό σας ἔχει ἕνα μεγάλο ἐλάττωμα: νὰ χωρίζεται σὲ πέντε μικρότερα. — Ε. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, Ε. Γ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑ, Κ. ΣΟΥΡΗΝ, Δ. Χ. ΠΡΟΦΗΝ. Ἀπορρίπτονται. — Α. Γ. ΒΑΣΙΔΗΝ. Καλά. — Χ. Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ. Γνωστὰ ἢ χωρὶς ἐνδιαφέρον. — Ν. ΡΕΒΑΝΟΓΛΟΥ. Νὰ γράφετε μὲ τάξι ἄλλη φορά, γιατὶ ἔτσι ποὺ μᾶς τὰ στείλατε δὲν μπορέσαμε νὰ τὰ ξεχωρίσωμε. — Α. ΚΕΚΗΣΗΝ. Προτιμοῦμε τετράγωνα σχήματα στὰ σταυρόλεξα. — Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΝ. Ἐλήφθη ἡ νέα συνεργασία σας. — Θ. ΚΟΣΜΙΔΗΝ. Ἐγκρίνονται. — Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀπορρίπτονται. — Γ. Α. ΚΑΝΤΙΑΝΗΝ. Ἐλήφθησαν, ἀλλὰ ἄλλη φορὰ νὰ γράφετε σὲ κανονικοῦ σχήματος χαρτί. — Π. Ν. ΛΙΝΑΡΔΟΝ. Καλὸ τὸ σταυρόλεξο, ἀλλὰ ἔχει ἐξεζητημένες λέξεις. Τὰ ἄλλα ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. — Χ. Α. ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἔπρεπε νἆναι καλοσχεδιασμένο καὶ μὲ σινικὴ μελάνη. — Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Δὲν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον, τὰ παιδ. πνεύματα καλά. — Χ. ΜΙΚΡΟΠΟΥΛΟΝ. Δὲν δεχόμεθα ἀσκήσεις γραμμένες σὲ χίλια-δυὸ κουρελόχαρτα. Χάθηκε μιὰ κοινὴ κόλλα; — Γ. Δ. ΜΑΝΩΛΟΝ. Ἐγκρίνονται. — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Ἐγκρίνεται τὸ 9×9. — Θ. Γ. ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΝ, Θ. ΠΑΣΧΑΛΗΝ. Ἀπορρίπτονται. — Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Πρὸς Θεοῦ, λυπηθῆτε μας! Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσχολούμεθα κάθε τόσο μὲ τὶς ἑκατοντάδες τῶν ἀσκήσεών σας. Λίγα ἄλλη φορά, ἐκλεκτὰ εἴδη καὶ κυρίως νὰ εἶναι καθαρογραμμένα. Καὶ ἄξια δημοσιεύσεως. «Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ...» — Α. ΜΑΓΓΙΔΗΝ, Ν. ΤΣΟΛΑΚΗΝ. Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ πετυχαίνατε. — Κ. ΚΟΛΛΙΑΝ, Ι. ΣΑΚΚΑΝ. Γνωστὰ καὶ χωρὶς ἐνδιαφέρον. — ΡΑΦ. ΑΣ. ΦΡΕΤΗΝ. Δὲν εἶναι καλὲς οἱ λέξεις τῶν ἀσκήσεών σας. — Α. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ. Εἶναι σταυρόλεξο αὐτό; — Α. Σ. ΜΟΛΦΕΤΑΝ. Νομίζετε ὅτι εἶναι «λαϊκὸ» αἴνιγμα τὸ τρομερὸν πρᾶγμα ποὺ μᾶς ταχυδρομήσατε; «Προδότης ἤγγηκε πικρᾶς προδοσίας — τεκμήριον ἐστὶ ἀγάπης φιλίας...» Παίζουμε; — Κ. Γ. ΚΑΡΚΑΝΗΝ. Γνωστά, γνωστά, γνωστά. Πῶς νὰ τὰ ἐγκρίνουμε; — Σ. ΠΑΥΛΟΥ. Θὰ δημοσιευθοῦν μὲ τὴ σειρά τους. — Ι. ΧΡΩΣΤΗΡΗΝ. Ἀνυπομονεῖτε; Ἀλλὰ ὅλοι βιάζονται καὶ ὡς ἐκ τούτου σκοντάφτουν. Γιατὶ νὰ μᾶς στείλετε 25 κακὲς ἀσκήσεις; Προτιμούσαμε δύο καλές. Τὶς περιμένουμε πάντως. — Σ. ΠΑΝΤΑΖΗΝ. Χιλιοδημοσιευμένα. — Α. ΛΟΥΣΑ. Πολλὰ σκάρτα ἔχει τὸ σταυρόλεξό σας (ΡΑΡ, ΣΚΜ, ΟΝΑ κλπ.) καὶ δύσκολες λέξεις. Ἡ λέξις λῆρος εἶναι ἄγνωστη στὰ παιδιὰ καὶ αὐτὴ χαλᾷ τὸ καλὸ κατὰ τὰ ἄλλα τρίγωνο. — Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. Δὲν εἶναι δύσκολο. Μ' ὅλη μας τὴν καλὴ διάθεσι, εἶναι ἀδύνατον νὰ σᾶς ἐξηγήσωμε τὸν μηχανισμὸ τῶν ἀσκήσεων. Ὑπάρχει ὅμως ἕνας ἁπλούστατος τρόπος νὰ μπῆτε στὸ νόημα: Πάρτε τὶς ἀσκήσεις ἑνὸς φύλλου καὶ κυττάξετε μὲ προσοχὴ τὶς λύσεις ποὺ μπαίνουν στὸ ἑπόμενο. Θὰ κατατοπισθῆτε εὔκολα. — Α. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΝ. Στὶς ἀσκήσεις νὰ διαλέγετε λέξεις ἐγκυκλοπαιδικές. Ἦταν δύσκολο νὰ βρῆτε λέξι νὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ Ε καὶ βάλατε: Ἔφυλον; Ἑλλάς, Ἑκάβη, Εὐρώπη, Εὐρώτας, Ἕβρος, Εὐάρεσος καί, καί... — Δ. ΜΟΥΡΕΛΛΑΤΗΝ. Δὲν εἶναι καλὸ τὸ σταυρόλεξο. — Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΝ. Καλά. — Η. Σ. ΚΟΚΚΑΛΗΝ. Σεισμός; Ἐμεῖς γνωρίζουμε ὅτι τὴν Κόρινθον κατέστρεψεν ὁ σεισμός. Εἶναι δυνατὸν μὲ τέτοιες λέξεις (ὅπως μέ: Σέο, Ηάο) νὰ δημοσιευθῇ σταυρόλεξον; Γιατὶ δὲν προσέχετε; Καὶ ἀφοῦ καταλαβαίνετε ὅτι πρόκειται περὶ κακοῦ μᾶλλον πράγματος, γιατὶ θέλετε νὰ μπῇ στὴ «Νεολαία»; — Χ. Ι. ΤΣΙΝΑΝ. Δυστυχῶς ἔχουν δημοσιευθῆ πρὸ καιροῦ. — Δ. ΚΟΣΚΑΡΙΑΝ. Μέτριες οἱ ἀσκήσεις. — Γ. ΚΑΡΡΟΤΣΙΕΡΗΝ. Ναί, ἐκτὸς τῶν σταυρολέξων βέβαια ποὺ ἔχουν στὴ σειρὰ τὰ μαῦρα τετραγωνίδια. — Σ. ΑΒΔΗ. Ἐγκρίνονται. — Θ. ΑΒΔΗΝ. Ἡ εὐθυμία ἀκατάλληλη γιὰ τὸ περιοδικό μας. Ὅσο γιὰ τὸ τρίγωνο, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ, ὅπως μποροῦν νὰ κρίνουν καὶ οἱ συνάδελφοί σας: «Εἶμαι ἰδιοκτήτρια Παρθεναγωγείου Θεσσαλονίκης, ἂν μοῦ κόψῃς τὸ κεφάλι γίνομαι οἰκιακὸ πουλί» (ἀνορθόγραφο) κλπ. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἰδιοκτήρια δὲν εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλους τοὺς Ἑλληνόπαιδας, οἱ ὁποῖοι θὰ συνεκινοῦντο βέβαια ἀπὸ τὴν τραγικὴν τύχην τοῦ ἀποκεφαλισμοῦ της, χωρὶς ὅμως νὰ ἐννοήσουν τὸν λόγο γιὰ τὸν ὁποῖον ἀποτέλεσμα καὶ προϊὸν τῆς κακούργου αὐτῆς πράξεως θὰ ἦταν ἕνα πουλὶ ἀνορθόγραφο. Ἡ παρατήρησις ἀφορᾷ πολλούς: Στὶς ἀσκήσεις χρησιμοποιοῦνται γενικὲς λέξεις καὶ ὄχι λέξεις τοῦ προσωπικοῦ σας περιβάλλοντος. Ἂν ἔχετε στὴν ἀκροστιχίδα λέξι ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ Κ, θὰ βάλετε Κόδρος ἢ Κέρκυρα καὶ ὄχι Κωνσταντινίδης (=ἐπίθετον διδασκάλου τοῦ χωριοῦ μου). — Χ. Δ. ΚΑΡΑΚΑΤΣΕΛΗΝ. Γνωστὸς ὁ ἀναγραμματισμός. Μαγικὲς εἰκόνες ἔχουμε χιλιάδες γιὰ δημοσίευσι. — ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗΝ. Χαριτωμένον τοῦ Ἀρχηγοῦ. Θὰ δημοσιευθῇ. — Η. ΝΟΤΑΡΑΝ. Τὸ σταυρόλεξο ἔχει πολλὰ μαῦρα τετραγωνίδια. Ἡ διπλοστιχὶς ἐγκρίνεται. — Γ. Β. ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ. Εἶναι καλὰ ἀλλὰ μᾶλλον γνωστά. — Γ. Π. ΣΚΡΟΠΟΛΙΘΑΝ. Δὲν εἶναι κακὰ ἀλλὰ οὔτε καὶ δημοσιεύσιμα. — Σ. ΒΕΝΑΡΔΟΝ. Ἔχετε λάθη στὰ σταυρόλεξά σας (Ἴσσοι, ρόλ, ὄδι κλπ.). Καλὰ τὰ σχήματα. — Ι. Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνεται τὸ τρίγωνον. — Ν. Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΝ. Μὴ γράφετε ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — Χ. ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ. Ἔπρεπε νἆναι καλοσχεδιασμένο καὶ μὲ σινικὴ μελάνη τὸ σταυρόλεξό σας «Ἡ ἀγελάδα». — Τ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ. Γνωστά. — Π. Χ. ΤΣΙΛΙΓΙΑΝΝΗΝ, Δ. Α. ΣΚΟΥΛΙΚΑΝ, Α. Μ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΝ, Π. ΛΕΘΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀπορρίπτονται. — Σ. Α. ΣΗΦΟΓΙΑΝΝΑΚΗ. Ὄασις, μέσα στὰ κακογραμμένα συνήθως χειρόγραφα τῶν ἄλλων, εἶναι ὁ καθαρός σας γραφικὸς χαρακτήρ. Θὰ δημοσιευθοῦν. — Ε. Γ. ΤΖΑΧΑΝΗΝ. Ἀπορρίπτεται (Ζόναρ. Ἴνκα). — Ι. Δ. ΚΑΤΣΟΥΔΑΝ. Κλισίκ; Εἶναι δυνατὸν νὰ λυθῇ τέτοιο σταυρόλεξο; — Κ. Π. ΠΙΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΝ. Ναί. — Ι. Χ. ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΝ. Τὸ σταυρόλεξό σας ἔχει στὴ σειρὰ τὰ μαῦρα τετραγωνίδια. — Θ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Ἐγκρίνονται. Στὰ κρυπτογραφικὰ γιατὶ παραλείψατε τοὺς ἀριθμούς; — Γ. Π. ΒΑΡΥΠΟΜΠΙΩΤΗΝ. Νὰ γράφετε ἀπὸ τὴν μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. — Α. Γ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΝ. Γιατὶ χωρίζετε τὸ σταυρόλεξο σὲ ἄλλα μικρότερα. — Μ. Β. ΝΤΟΝΑ. Δὲν εἶναι κρυπτογραφικὸν αὐτό.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

